Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

B.
151F15

**Scribere clericulis paro doctri-
nale nouellis**

¶ Quia textꝰ eſt planꝰ. nō indiget explanatiōe. Sꝫ tn̄ ꝓ forma ſuādā i ſequētibus ſic cōſtrue. Ego mgr̄ Alexāder par o ſcribē doctrinale id ē librꝝ dantē doctrinā: nouellis clericul'. i. ſcholaribꝰ: q̄ſi dicat. nō pro ꝑfectis hoc opꝰ ſcribitur: ſꝫ pro rudibus:

Pluraqꝫ doctoꝝ ſociabo ſcripta meoꝝ

Cōſtrue. Ego ſociabo plura. i. multa ſcripta meoꝝ doctoꝝ id ē magiſtroꝝ: hoc dīt ad arrogātiam euitādā: vt oñdat ꝙ ſcripturꝰ eſt dicta ꝯſtantiū viroꝝ. ⁊ nō ſolū ꝓprijs vteꝛ autoritatibꝰ.

**Jamqꝫ legent pueri ꝓ nugis maximiani
Que veteres ſocijs nolebāt pandere charis.**

Id ē hec ꝑ me ſcribēda legēt pueri ꝓ nugis. i. loco nugaꝝ maximiani q̄ fuit ſcriptoꝛ fabulaꝝ. que id eſt q̄s res. vetēs. i. antiqui nolebāt pādere ſocijs charis. qꝛ ita charas habebāt ſeu tenebāt has nugas. vt ⁊ chariſſimis occultarēt illas Jdeo dīr hūc librum legēt loco illaꝝ nugaꝝ ſcꝫ fabularum

**Preſens huic operi ſit ḡtia pneumatis almi
Me iuuet. et faciat complere ꝙ vtile fiat**

More boni catholici ſpūs ſancti g[illegible]m iuocat dicēs. Gr̄a almi pneumatis. i. ſci ſpūs adſit ſeu [illegible]ſit huic opi. ⁊ iuuet me ad hoc opꝰ. ⁊ faciat cōplere opꝰ quod fiat vtile legentibꝰ.

**Si pueri primo nequeāt attēdere plene
Hic tamē attēdat q̄ doctoris vice fungēs eſt.
Atqꝫ legēs pueris layca lingua reſerabit.
Et pueris etiam pars maxima plana patebit**

Quia ſuperiꝰ dixit pueros hūc librꝝ lecturos. ⁊ ꝓ illis eūdē ſcribere. ideo tacite rn̄dēs queſtioni ſic dicit. Si pueri nouelli neq̄ant ꝑma vice attēdere ſeu hunc librꝝ intelligē: attēdat ille q̄ eſt vice fungēs doctoris. i. repetitoꝛ vel mgr̄ lecturꝰ Atqꝫ ꝓ et legēs hūc librꝝ pueris reſerabit. i. declarabit eiſdē: ligua layca. i. vulgari: poſtea non erit magna difficultas in libro quia etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſicut magiſtro maxima pars libri patebit plana id eſt manife-
ſta . et chara erit pueris hoc dicit ne timore difficultatis omit
tatur liber ſuus

pͥm caplm ̄d decliatõib⁹

Oces in ̄pmis. ̄qsp caſus variabis.
Vt leui⁹ potero. te declinare docebo

In iſta pte incipit Autor dare ordinem libro ſuo ipſum per ca
pitula diſtinguēdo Et d̄t ſic Ego docebo declinare vt leui⁹ pote
ro in ̄pmis. i. in ̄pmo capitulo voces: quas variabis id eſt decli
nabis per caſus Q. d. primum capiulum erit de declinationib⁹
nominum .

2m de hetēo clitis noib⁹

Iſtis cōfinem retinēt heteroclita ſedem

Conſtrue heteroclita nomia retinēt ſedem cōfinem. i. locum ꝓ
ximū iſtis declinationib⁹ ſupradictis i. ſcd̄m caplm erit de hete
roclitis. ibi Hæc tibi ſignabis

3m de tb⁹ g̃=dib⁹ ꝯpati.

Atqȝ gradus triplicis collatio ſubdit̄ iſtis

Conſtrue Collatio. i. comparatio triplicis grad⁹ ſubditur. i. ī
mediate ſubiūgitur iſtis. ſcȝ heteroclitis id eſt tercium caplm
erit de compatiōibus. ibi Hūc gradibus t̄nis

q̃rtū de ge=nēib⁹ noim

Cuiqȝ ſit articulo q̄ vox ſociāda notabo

Ego notabo q̄ vox ſit ſocianda cuiqȝ articulo. i. per quos articu
los quæqȝ vox ſit declināda. i. quartum caplm erit de generib⁹
nominū Ibi ſcȝ Inquātum potero

q̄nm de ̄pte. ꝛ ſup̄ v̄boꝝ

Hinc de ̄pteritis petꝝ ſequar atqȝ ſupinis

Conſtrue. hinc id eſt poſtea tractādo de ̄pteritis atqȝ ꝓ et de ſu
pinis v̄boꝝ ſequar petrum heliam: qui quēdam tractatum de
ſimili materia ordinauit id eſt quintum capitulum erit de ̄pte-
ritis ꝛ ſupinis v̄boꝝ. ibi Ut tibi ꝑ metrum

ſexm de v̄. d̄fecti. ꝛ ano.

His defectiua ſuberūt ꝛ anomala verba

Cōſtrue his ̄pdictis ſcȝ ̄pteritis ꝛ ſupis: ſuberūt. i. īmediate ſe
quūtur v̄ba defectiua id ē anomala. i. ſextū capitulū erit de v̄bis
defectiuis ꝛ anomalis. ibi Donatum ſequere.

ſepm de q̄tu formis v̄bo

Verboꝝ formas exinde notabo quaternas

Conſtrue. exinde. i. immediate poſt notabo. i. ſcribam q̄ternas
formas verboꝝ. ꝛ qualiter v̄ba quaternis formis diſtinguātur
id eſt ſeptimum capitulum erit de quattuor formis verboꝝ. ibi
Quattuor in verbis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Hinc ꝑ poſſe meo vocū regimen reſerabo

Cōſtrue. ego reſerabo hinc. i. poſt ꝑ poſſe meo regimē vocū id ē qualit̃ vocū alia aliā regit. i. octauū capitulū erit de regimie dictionū Ibi. Hic iubet ordo libri

octa^{m} de regimie vocū

Quo iungēda modo cōſtructio ſit. ſociabo

Cōſtrue Ego ſociabo ꝑdcis quō ꝯſtructio ſit iungēda. i. faciēda. i. nonū capitulū erit de ordi[illegible]one dictionū in ꝯſtructiōibꝰ Ibi Eſt poſt ꝑdicta ꝛc̄.

no^{m} ď ꝯſtructione grā.

Poſt hæc pandet̄ q̄ ſyllaba quāta locetur

Cōſtrue pꝰ hæc pādet. i. dicet q̄nta q̄q; ſyllaba locet. i. locari debeat in carmie. hoc eſt ꝙ decimū capitulū erit de ꝯgnitiōe ſyllabaꝝ. q̄liter ꝓduci ꝛ breuiari debeāt ibi ·Pādere ꝓpoſui.

x^{m} ď q̄ntitate ſillabaꝝ

Accētus normas ex hinc variare docebo

Cōſtrue Ego docebo variare. i. mutaē. ex hic. i. pꝰ hæc normas id ē regulas accentꝰ ſiue accentuū Hoc ē ꝙ vndecimū capitulū erit de accentibꝰ. ibi Accentꝰ normas

vnde^{m} ďmō accentuādi

Tandē grāmaticas ꝑ poſſe docebo figuras.

Cōſtrue Tandē. i. vltimate docebo grāmaticas figuras. i. figuras grāmaticales ꝑ poſſe. i. iuxta poſſibilitatē meā. i. duodecimū capl'm erit de figurꝭ grāmaticalibꝰ. ibi ·Pluribꝰ ē mēbris

xij. ď figurꝭ grāmaticalibus

Quāuis doctrina nō ſit ſatis h̄ generalis
Proderit ipſa tn̄ plus nugis maximiaui

Conſtrue. hæc doctrina ꝓderit plꝰ nugis maximiani fabuloſi nugacis: quāuis nō ſit magis generalis. i. multum prolixa ſeu vniuerſalis. hic ſe humiliat.

Poſt alphabetū minus hæc doctrina legetur
Inde leget maius mea q̇ documēta ſequetur

Cōſtrue. hæc doctrina. i. liber meꝰ leget poſt minꝰ alphabetū. id ē poſt donatū vel priſcianū quē vocat alphabetū Inde. i. poſtea illi q̇ ſequūtur mea documēta id eſt qui ſciēt libꝝ meum leget maiꝰ volumen priſciani. Et hic oſtendit quo tp̄e ꝛ ꝑ quem ſcholarem legi debeāt.

Iſte fere totus liber eſt extractꝰ ab illo

Quia ſupple iſte liber fere id eſt quaſi totꝰ eſt extractꝰ ab illo ſcꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

priſciano Et vult dicē ꝙ p̃mo legend⁹ eſt donat⁹ ſiue pſcian⁹ minor . vel nō liber ſuus . Tercio pſcian⁹ maior Quaſi dicat ꝙ iſte liber eſt quaſi tot⁹ extractus a priſciano Et ſic finitur ꝓhemiū et ordo libri ſui .

De prima declinatione

Ntō a as — Ectis as es a tibi dat declinatio p̃ma.

es am — Atqȝ ꝑ am ꝓpria q̃dā ponūtur hebrea.

Id eſt p̃ma declinatio ſeu noīa p̃mæ declinatiōis in rectis . i . in ntīs ſingularibus faciūt as vt andreas In es vt anchilles : in a vt muſa . ⁊ ptȝ ↄſtructio . Atqȝ ꝑ et . q̃dā ꝓpa noīa hebræa ſeu iudæa ponūtur ꝑ am . i . terminātur in am vt adā abraham Et ita videtur prima declinatio quattuor habere terminatiōes . videlicet as es a et am

Gtō æ — Dās æ diphthōgon gtīs atqȝ datiuis

Dtō æ — Dans ſcȝ prima declinatio gtīs atqȝ ꝑ et dtīs æ diphthōgum Id eſt ꝙ gti ⁊ dti ſingulares p̃mæ declinatiōis finiūt ī æ diphthongū : vt poetæ ⁊ muſæ licȝ nō ꝓferatur nec ſcribat̄ ex toto . vt dt regula diphthongoꝝ . Nā ſunt q̃ttuor ſcȝ æ ⁊ œ au ⁊ eu duæ quaꝝ ſcribūtur ⁊ ꝓferunt̄ ex toto ſcȝ au . vt audeo . eu vt eunuch⁹ . aliæ duæ nō ex toto ſcribūtur neqȝ ꝓferūtur ſcȝ æ et œ . vt muſæ ⁊ fœnū . ⁊ hoc ſeruat̄ apud modernos .

Accō am — Am ſeruat quart⁹ . tamē an aut en reperim⁹ .

Raro ꝑ an — Cū rect⁹ fit in as vel in es . vel cū dat a græc⁹

En a — Rect⁹ in a græci facit an quarto breuiari .

Id eſt ꝙ accūs ſingularis p̃mæ declinatiōis generalit̄ terminat̄ in am : vt poetam ⁊ muſam Tamē nos repim⁹ an aut en ī accō primæ declinatiōis Cū ꝑ qn̄ rect⁹ . i . ntūs fit ī es . hoc ē terminat̄ in es ⁊ in as . videlȝ cum ꝑ qn̄ rect⁹ . i . ntūs dat a . i . termiatur in a . Quaſi dicat ꝙ accūs ſingularis p̃mæ declinatiōis p̄ter generalē terminationē reperit̄ in an termiari . ⁊ hoc eſt quā do ntūs t̄minat̄ ī as ' vt hic æneas accō hūc æneam vel ænean . Reperitur ī en termiari . hoc ē qn̄ ntūs termiatur in es . vt hic anchiſes . accō hunc anchiſan vel anchiſen . Reperitur etiam in an correptā termiari . ⁊ hoc quādo ntūs græc⁹ in a terminatur vt hæc ægina accō hanc æginam vel æginan Ideo ſubiungit di

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

cens Rect⁹ id eſt ntūs nomīs græci in a terminati facit an bre
uiari quarto id eſt accō ſingulari.
Quintus in a dabitur. poſt es tñ e reperitur Vcō a
Id ē vtūs ꝓmæ declinatiōis t̄miat̄ i a. vt vtō o andrea o anchi Raro ꝑ e
ſa. o poeta. Tñ e. i. vtūs i e termiat⁹ repit̄ poſt es. i. poſt ntūm
in es termiatū. vt hic anchiſes. vtō o anchiſæ vel anchiſa
A ſext⁹. tñ es qñqz per e dare debes. Abltō a
Id ē ꝙ abltūs fit i a. vt abltō ab hoc andrea Tu debes qñqz. i. Raro ꝑ e
aliqñ dare es. i. nomē primæ declinatiōis in es termiatū ꝑ a in
abltō. vt hic anchiſes abltō ab hoc anchiſa vel anchiſæ.
Am recti repetes quinto. ſextū ſociādo
Id eſt noīa ꝓmæ declinatiōis faciētia ntūm ꝑ am. repetūt illū
ntūm ſcz illā terminationē am in vtō: ſociādo ſextū. i. abltūm.
Q. d. ꝙ noīa termiata ī am in ntō faciūt vtūm ꝛ abltm̄ ſil'es.
vt hic adā vtō o adā. abltō ab hoc adam
Rimo plī decet e quintoqz locari Ntō plī æ
Conſtrue Decet ꝓmā declinationē in ꝓmo pluralii. no Vtō æ
minatiuo. qz pro et quinto. i. vtō locari: æ vt pluraliter ntō hi
poetæ. vocatiuo o poetæ
Atqz ſecund⁹ habet arū. niſi ſyncopa fiat Gtō arū
Cōſtrue Atqz ꝓ et ſecūdus. i. gtūs pluralis: hz arum vt poeta
rum. niſi figura fiat q̄ vocatur ſyncopa. vt graiugenum ꝓ gra
iugenarꝫ. i. græcorꝫ Eſt autem ſyncopa quando lrā vel ſyllaba
de medio dictionis eripitur.
Tercius et ſext⁹ habet is. tñ excipiemus Dtō is
Quādo mas fit ī us ī a fœmineū ſine neutro Abltō is
Fœmineis abus ſociabit̄. vt dominabus
Sexū diſcernēs iſtis animas ſupaddes
Cōſtrue Terci⁹ ꝛ ſext⁹ id ē dtūs ꝛ abltūs pluralis primæ decli
natiōis hñt is. vt dtō his muſ abltō ab his muſis. Tamē exci
piem⁹ a p̄dicta regula. qñ mas. i. maſculinū genus fit in us vt
dñs: fœmininū in a vt domina. ſine neutro. i. ꝙ talia nō habe
ant neutꝝ vt dñs dña. nō eñ dicim⁹ dominū in neutro genere
ī fœminis t̄miatiōib⁹ horꝫ taliū noīm hæc t̄miatio ab⁹ ſociabit̄
dtis ꝛ abltis pluralib⁹. vt dominab⁹ mulab⁹. Et hoc eſt cauſa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

differentiæ maſculorum ſuorum. non obſtante ꝙ ſint primæ declinatiõis: quanq̄ʒ hæc nomia fœminea regularit̄ debeāt ĩ is terminari. Sexū diſcernēs in talibꝰ noibꝰ. qꝛ debent eſſe res aīatæ: vt dn̄s dn̄a. Nā ſi talia noia ſignificarēt res inaīatas: non facerēt dtūm ꝛ abltūm plurales ĩ abꝰ ſed ĩ is: vt pugnꝰ pugna Nec etiā ſi ſexꝰ nō diſcerneret vt colūbꝰ columba. Etiam requirit ꝙ fœmininū recte formet a maſculino rcē mutādo us in a. et ꝑ hoc excipit gallꝰ gallina. Req̄rit etiam ꝙ ſignificatio non variet. ꝛ ꝑ hoc excipit lacertꝰ lacerta. Nā lacertꝰ ſignificat brachiū: lacerta ſerpēs eſt. Deide dt Autor Tu ſuꝑaddes iſtis hoc nomē aīa. quod facit animabꝰ

Accõ as **Accuſatiuis pluralibus as ſociabis**

Tu declinator ſociabis as accuſatiuis pluralibꝰ primæ declinationibꝰ. vt accõ has muſas.

Verſibus his nota fit declinatio prima

Conſtrue Prima declinatio fit nota id eſt manifeſta tibi his verſibus ſupradictis

De ſecūda declinatione

Ntõ er vm ir vꝛ **R ľ ir vꝛ aut vm ľ vs aut eus pone ſcđa**

Cõſtrue. pone in ſecūda ſcʒ declinatiõe in ntõ caſu ſingulari iſtas termiatiões videlʒ er vt magiſter. ir vt vir. vꝛ vt ſatur. vm vt ſcāuū. vs vt dn̄s. eus vt tideus:

Gtõ I. **I genitiuꝰ erit. ſʒ qñ rectus habebit**

Ir aut vꝛ aut vs. eus gtūs eum ſuꝑabit

Id eſt ꝙ gtūs ſingularis oīm ſcđæ declinatõis terminat in i ꝓductā ꝛ quocūqʒ modo gtūs. vt magiſter mgr̄i. vir viri. ſatur ſaturi. i. repletꝰ. ſcamnū ſcāni. dn̄s dn̄i. thideus thidei ꝓprium nomē Sʒ eſt ſciendū ꝙ gtūs aliqñ ſuꝑat ntūm qñ ntūs terminat in ir. vt vir viri. ſatur ſaturi. in eus vt thideus thidei. eius gtūs licʒ nō iudicat creſcē. tñ creſcit qꝛ thideus ē dictio biſyllaba ꝛ nō triſyllaba. cū ſit diphthõgata in fine. thidei vo triſyll'a

Vs et vm. nõ creſcūt. **Vm par fiet et vs. ſʒ quod ſit in er variam?**

Um id eſt nomen ſecundæ declinationis in vm terminatum vt ſcamnum. et us id eſt nomen ſecundæ declinationis in vs terminatum vt dominꝰ, fiet par, id eſt æquale in

nominatiuo ⁊ genitiuo Sed nos variamus illud quod fit i er N. d. ꝙ illud tale nomē in er terminatum aliqñ creſcit in gtō vt puer pueri. Aliqñ nō creſcit vt magiſter magiſtri Et hoc de clarat inferi⁹ per regulas ſpeciales

Er s p iuncta ſuperabit. et er ſine muta

Hic Autor ponit duas regulas: quaꝝ prima eſt talis. Nomē ſecūde declinatiōis i er terminatū s pcedente ſeu iuncta vel cō iuncta ſupabit in gtō vt aſper ri. pſper ri. Alia ponit cū dicit. Et er ſine muta. i. nomē terminatum in r nulla muta lr̄a pce dente ſuperabit in gtō. vt puer pueri. Nota ꝙ mutæ ſunt no uem ſcꝫ b c d f g k p q t

S t ſi pſit gtūs non ſuperabit

Hæc ſentētia eſt ꝙ gtūs nō ſupabit ntūm. ſi s t pſit er. vt ma giſter magiſtri. miniſter miniſtri.

Huic normæ ſuberit ternā ve ſeqſter habebit

Dicit Autor ꝙ hoc nomē ſeqſter ſuberit huic normæ. i. reglæ prædictæ ſcꝫ S t ſi pſit ⁊c̄. qđ ſeruat regulā. i. nō creſcit i gtō Et declinat. ntō ſeqſter ſequæſtra ſequæſtꝝ. gtō ſequæſtri ⁊c̄. Poteſt eciā declarari p terciam. vt ntō hic ſeqſter hæc ſeqſtris hoc ſeqſtre. et idem eſt quod pacificator diſcordiarum. teutoice eyn vrede maker

Par eſt cū mutæ ſubit er per a dās muliebre.

Sentētia hui⁹ verſus talis eſt. nomē in er ſecūde declinatōis terminatū eſt par. i. æqle. in ntō ⁊ gtō. cū p qñ iſta terminatio er ſuberit mutæ. i. ſequit mutā dās muliebre. i. fœmineū gen⁹ per a. vt ntō pulcher chra. chꝝ. gtō hui⁹ pulchri

Hinc tñ excipias q̄ de gero vel fero formas

Hic autor ponit exceptionē a regula pdcā dicēs Tu excipis. i. excipe debes hinc. i. ab iſta regula. illa noīa q̄ tu formas p deri uationē ſeu p ɔpoſitionē de gero geris vel de fero fers qꝛ licꝫ ta lia nomia habeāt mutam añ er tñ hn̄t gtūm ſuperātem ntūm vt dapifer qui portat dapes. armiger armigeri q̄ portat arma. In his em̄ ⁊ ſimilib⁹ lrā muta pcedit er videlꝫ f vel g. A. i. fœ mininū in a. vt dapiſeca ⁊ armegera. genitiuus tamen ſuperat ntūm vt dapiferi ⁊ armigeri

Creſcūt quæ dāt us ſꝫ adulter erit ſupandus

Hic ponit vna regula p modum exceptionis quæ talis eſt. illa

ſp añ er cre ſcit er ſine muta ñ cre

ſt nō creſcit

er cū muta nō creſcit

q̄ hn̄t us in gtō creſcūt

noia q̄ dāt us in gtō creſcūt i hn̄t gtm̄ ſupantẽ vel in ſyllabis.
vt vnꝰ vniꝰ alt́ alteriꝰ. vel i tpibꝰ vt alius aliꝰ Et hic ntūs adul
ter erit ſupandꝰ a gtō licet habeat mutā an̄ er ⁊ feminū in a. et
eſt adult́ ille q̇ vadit ad alienū thoꝝ ſiue ad alienā vxorē Sil'r
etiā illa q̄ ponunt́ in ſequētibꝰ ꝟſibꝰ hn̄t gtm̄ ſuperantem non
obſtāte regula Par eſt cum mutæ

Iſta. vij. cū gtō creſcūt

Celtiber atqȝ lacer liber ſocer ac iber atqȝ
Preſbiteri cū mulcibero memoꝛ eſſe memēto

Celtiber eſt q̇dā ppl's. lacer. i. laceratꝰ. liber. i. francꝰ vꝛy Etiā
liberi ſunt filij ⁊ filiæ. i. ꝓles Etiā eſt deꝰ vini. Et ꝓ iſtis ſignifi
catis creſcit. ſȝ ꝓ codice ⁊ ꝓ coꝛtice nō creſcit. Socer. i. pr̄ vxo
ris aut pr̄ viri Iber ppl's hiſpaniæ. atqȝ ꝓ et tu memēto eē me
moꝛ huiꝰ nois p̄ſbyteri cū hoc noie mulcibero: qꝛ oia iſta habēt
gtm̄ ſuperantē ntm̄. Preſbyter dr̄ q̄ſi p̄bens iter. Mulciber
dicit́ q̄ſi mulcēs hymbrē. vl' q̄ſi mulcēs es ⁊ idē eſt qd̄ ferrariꝰ

Dexter foꝛmat eri poteris quoqȝ dicē dextri.

Dicit ꝙ hoc nomē dexter aliq̄n facit dexteri ⁊ ſic hȝ gtm̄ ſupan
tē. ⁊ aliq̄n facit dextri ⁊ ſic nō hȝ gtm̄ ſupantē Et ſt recht. ꝟꝰ
Nunq̄ȝ vir dexter deſiderat eſſe ſiniſter

Alia cū muta nō creſ.

Cætera cū muta dic eſſe frequentiꝰ æqua

Sn̄ia tal' eſt videlicȝ ꝙ cetera noia ſcd̄e declinatiōis i er termia
ta q̄ nō pn̄t ꝯphēdi in regul' p̄dictis ſunt æq̄lia in ntō ⁊ gtō vt
ager agri faber fabꝛi. Conſtructio ē tal' Tu dic cetera a p̄dictis
cū muta ſcȝ p̄cedēte muta eſſe æqua. i. æqualia i ntō ⁊ gtō

Iſta octo creſcunt

Vnus et vllus vter ⁊ nullus ſolus et alter
Totus dāt in ius gtōs. addis alius
Nāqȝ tenent normā ꝓnominis iſta ſecūdam

Quia ſuperiꝰ dixit ꝙ illa noia q̄ dāt us in gtō creſcūt: ideo ſpe-
cificat i iſtis ꝟſibꝰ que ſunt illa noia q̄ dāt us Et dt̄ ſic iſta nois
videlȝ vnꝰ ⁊ vllꝰ vter ⁊ nullꝰ ſolꝰ ⁊ alt́ ⁊ totꝰ dāt gtōs i ius Tu
etiā adde his p̄dictis aliꝰ qd̄ facit aliꝰ. Sȝ dimiſſis alijs qꝛ cla
ra ſunt: attēde ſup hoc noie aliꝰ cuiꝰ gtūs videt́ eſſe æqualis ntō
Reſpōde ꝙ ſi nō creſcit i ſyllab: creſcit in tpibꝰ q̄n ꝓducit́ i gtō
et in ntō breuiat́. Deinde dt̄ A. Nāqȝ. i. certe. iſta ſcȝ noia te-
nēt ſecūdam normā ꝓnois. i. variant́ ad modū ſecūdi modi ꝓ
nomis. Et ſi q̄rat́: vtꝝ ſint noia vl' ꝓnoia Reſpōde noia natu-

Rimo plurali quito ſimul i ſociabis Ntō plāli i

Id eſt ntūs ſecūdæ declinatiōis In ꝑmo plurali. hoc ē Vtō i
in ntō ⁊ quinto. i. vtō faciunt i ꝓductam. ⁊ hoc intelli
git in maſculino fœmino ⁊ cōmuni genere. Exēplr ntō hi domi
ni pluraliter ntō hæ papiri pluraliter ntō hi philoſophi In neu
tro autem genere ſtatim regula dabitur ⁊ doctrina. Conſtrue
ſic Tu ſociabis J primo plurali ꝗꝫ pro et quinto id eſt vocatiuo Neutra a

Hos caſus neutri quartū qꝫ decet per a poni.

Senſus eſt ꝙ nomīa ſecūdæ declinatiōis neutri generis in no
minatiuo accō ⁊ vtō pluralibꝰ faciūt in a vt pluraliter ntō hæc
ſcamna. accō hæc ſcamna. vtō o ſcamna. Textꝰ vero ſic ordina
tur. Decet id eſt debitum eſt hos caſus p̄dictos videlicet ntūm
accūm ⁊ vtm̄ neutri. i. in omnibꝰ nominibꝰ neutri generis. po-
ni id eſt terminari ꝑ a.

Excipis ambo duo. tū hæc heteroclita pono.

Quaſi dicat ꝙ hæc duo nomīa ambo ⁊ duo excipiūtur a regula
prædicta qꝛ deberēt facē amba ⁊ dua in neutro genere. ⁊ nō fa-
ciūt. cum heteroclita ſunt ac de eorum declinatiōe tractabitur ī
capiulo heteroclitorum

Dic niſi conciſis orum fieri genitiuis Gtō orum

Autor ponit regulam de gtō plurali ſecūdæ declinatōis ⁊ dicit
ꝙ gtūs pluralis ſecūdæ declinatiōis facit orum vt dn̄oꝝ. niſi
ſint ſyncopa. i. ſyncopata. Littera ſic ordinaꝛ Tu dic orum fi
eri genitiuis pluralibꝰ ſecūdæ declinatiōis. niſi in cōciſis. i. ſyn
copatis vt deum pro deorum

Tercius is ſinit. ſextumqꝫ ſibi ſociauit Dtō is

Terciꝰ id eſt datiuꝰ pluralis finiūt in is vt in dtō his dominis Abltō is
ꝗꝫ ꝑ et ſociauit ſextum. i. ablatiuū ſibi hoc eſt in eadem termina
tione vt abltō ab his dominis. Q. d. ꝙ datiuꝰ ⁊ ablatiuꝰ plura
les ſecūdæ declinationis finiūt in is.

Os faciet quartus. niſi neutris a damꝰ illis. Accō os

Quartus id eſt accuſatiuꝰ faciet os vt dominos niſi in nomini Vel a
bus neutris: quæ non faciunt accuſatiuū in os. ſed nos damꝰ
illis ſcꝫ neutris a. vt accō hæc ſcamna.

De nominatiuis terciæ declinationis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Ntō a e o

Dabit eqȝ vel a tibi declinatio terna

Tercia declinatio dabit. i. habebit has termīatiōes in ntō caſu ſinglari. videlȝ o vt ſenior. e vt mare. a vt thema Et multas alias hȝ vt patebit inferi⁹.

C

C iunges a vel e. d vult i ſola p̄eſſe

Inueniūtur etiā termīata in c p̄cedēte. a vt lac lactis. vel p̄cedēte e. vt allec allecis. Et hoc eſt quod d̄t C iūges a vel e. Inueniūtur etiā termīata in d ſola i p̄cedēte vt dauid. nec p̄t alia vocalis p̄cedere d. ideo dicit. D vult i ſola p̄eſſe

L

L cum vocali patietur qualibet addi.

Inueniūtur quoqȝ noīa termīata in l qualibet vocali p̄cedēte. A vt aīal E vt mel. i vt vigil. o vt ſol. v vt cōſul. Ideo d̄t l. id eſt iſta lrā l patie̾ addi cum qualibet vocali. Et eſt ſciēdum ꝙ vocales ſunt quinqȝ ſcȝ a e i o u.

N

N v nō iunges. reliquis vocalib⁹ addes

Inueniūtur etiā termīata in n. q̄libet vocali p̄cedēte præter v. Exemplū de a. vt tytan id ē ſol. e vt nomē. de i vt delphin. de o vt dæmon. Expone igit̄ ſic. Tu nō iunges hāc lrām n huic vocali v. ſȝ bene cū reliquis vocalib⁹ ſcȝ a e i o

Rs

Cuilibet r iungis. s inſup omnib⁹ addes

Inueniūtur etiam termīata in r lrā. qualibet vocali p̄cedente. a vt torcular. e vt pater. i vt martyr. o vt ſoror. v vt murmur. Text⁹ ſic exponitur. T iunges cuilibet vocali Inueniūtur quoqȝ termīata in s. qualibet vocali p̄cedēte. a vt pietas. e vt ſedes i vt lis. o vt flos. v vt rus. Et hoc eſt quod dicit. Tu addes s inſup omnibus vocalib⁹

Bs

B quoqȝ p̄poſita datur oīb⁹ s ſociata

Dicit Autor ꝙ iſta lrā s datur ſociata omnib⁹ vocalibus p̄poſita b. a vt arabs ⁊ eſt quidam popul⁹. e vt celebs id eſt caſtus. i vt calibs ſtael. o vt ſcrobs id eſt foſſa ſcȝ illa quam porci faciunt. v vt vrbs id eſt ciuitas

Ms

Vls vt puls ſequitur. ſȝ ems hyems reperit̄

Dici. autor ꝙ etiam inueniūtur iſte tres terminatiōes. vls vt puls. i. pulmētum pap. Et inuenitur hæc terminatio ems. vt hyems id eſt tempus frigidum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Ns si p̄ponas s. omnibus addere debes — Ns

Dicit Autor q̄ si tu p̄ponas hanc lr̄am n huic lr̄æ s. tu debes attēdere omnib⁹ vocalib⁹ Exemplū de a vt glans fruct⁹ querci nus eekel. De e vt mens. de i vt tygrys est quoddā oppidū de o vt mons. de v vt quicuns. cis ꝛ decuns cis

Nō v sed sed reliquis s p̄ p̄eunte locabis — Ps

Tu locabis hāc lr̄am s nō cum ista vocali v. sȝ bene cum reliquis p̄cedēte p. exempla patēt A vt daps id est esca spyse. e vt adeps. i. pinguedo farinæ vel alteri⁹ rei. J vt stips id ē trunc⁹ arboris Jn̄ venit hæc stipula. o vt ops id est terra

Nō i sed reliquæ præeunt rs sociatæ — Rs

Sensus est q̄ ista vocalis i nō p̄eit. sed reliq̄ vocales bene p̄eunt r. sociatæ s Q. d. omnes vocales p̄ter i possunt p̄cedere rs de a vt ars. E vt iners. o vt mors. v vt tiburs nomē fluuij.

Dicim⁹ æs vt præs. aus vt laus iūgē debes.

Sensus est q̄ inueniūtur nomina terminata in æs. vt præs. et in aus vt laus

Jrps vt stirps iunges. v solam t sociabis

Tu iunges p̄dictis terminationib⁹ irps vt stirps id est ꝓgenies vel trunc⁹ arboris. Tu sociabis v solam ꝛ nō aliam vocalem huic litteræ t. vt caput

X cum vocali patietᷣ qualibet addi. — X

Sensus est q̄ ista lr̄a x patietur addi id est poterit iungi cum qualibet vocali. Exemplum de a vt pax. de e vt rex. de i vt nix. de o vt nox. de v vt nux

Alx dabit anx arx vnx. vt calx lāx arx q̄ȝ ꝯiūx.

Sensus est q̄ nomina terciæ declinationis dabunt in nominatiuo casu singulari has terminationes alx vt calx id est semē tum vel talus pedis. anx vt lanx id est magna scutella. arx vt arx id est summitas vnx vt ꝯiunx id ē coniugat⁹ vel cōiugata

De genitiuis t͛ciæ declinatiōis

Ormat nomē in a gt̄m tis sibi iuncta. — A atis

Jn ista p̄te Autor poit regulā de gtō veniēte a n̄tō terminato i a. Et d̄t sic Nomē terminatū in a format gt̄m hac syllaba tis iūcta sibi. vt hoc thema addita tis fit thematis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

E is

Is facies ex e. veluti mare ſiue cubile

Hic ponit regulã de gtõ veniẽte a ntõ termĩato in e. Et ſic ex- ponit lrã Tu facies is ex e. i. ex noĩe termĩato ĩ e. Q. d. ꝙ noĩa in e termĩata mutãt e in is formãdo gtm̃ ſingularẽ. veluti ma- re. e in is. fit maris cubile. e ĩ is. fit cubilis. i. lect⁹ vel camera

O onis **Onis habes ex o.**

Dicit autor ſic Tu habes in gtõ ſingulari terciæ declinationis onis penultĩa ꝓducta ex o. i. ex ntõ termĩato ĩ o. vt ſmo ſmõis

Sed inis do perficit et go

Do inis **Femineo genere. nemo ſociatur homoqȝ.**

Go inis **Ordo vel margo cardo cũ turbine virgo**

Sic ⁊ apollo facit. britonis brito. caroqȝ caris

Hic autor poĩt exceptionẽ dicẽs Sȝ do ⁊ go ĩ femĩno genẽ ꝑ- ficit gtm̃ in inis penultĩa correpta. vt dulcedo dulcedis. i. ſua- uitas. ⁊ caligo ginis. i. tenebræ. nemoqȝ ꝑ et hõ ſociat̃ ꝓdictis: vtrũqȝ facit gtm̃ in inis penultĩa correpta. vt nemo nemis. ⁊ hõ hois. Et illa q̃ ſequũtur in lrã. ſociãtur ꝓdcis vt ordo inis. et margo ginis. ⁊ eſt ſpaciũ qd̃ circa lrãs vel fluuios eſt. Cardo cardis ẽ ferꝝ ſuꝑ quo voluit̃ hoſtiũ Inuenit̃ etiã cardo onis. et eſt q̃dã herba ſpinoſa Turbo turbis ẽ turbatio maris vel alius rei. ꝟgo facit virgis. ⁊ apollo facit apollinis. i. ſol. Brito facit britonis. quidam populus Caro etiam excipitur quod facit car- nis ⁊ nõ caronis. ideo dicit caro carnis

C is **Lac lactis ponit allec allecis habebit**

Dicit ꝙ hoc nomẽ lac habebit lactis in gtõ. ⁊ hoc nomen allec habebit allecis in genitiuo Et eſt quidam piſcis. de quo dicirur Allec aſſatum turingis eſt bene gratum

L is **Is poſt l pone. ſed lis mel felqȝ dedere**

In hac ꝑte Autor ponit talẽ regulã de gtõ veniẽte a ntõ t̃mi- nato in l. ⁊ d̃t ſic Tu pone is poſt l. Q. d. ꝙ noĩa termĩatã in l faciũt gtũm addẽdo is. vt aĩal addẽdo is fit animal'. Sȝ mel ⁊ fel excipiũtur q2 ſuſcipiũt lis in gtõ. vt mel addita lis fit mell' fel addita lis fit fellis. Et h̃ ẽ qd̃ dicit. ſȝ lis mel felqȝ dedere

Al alis longã dat neutro. cetera curtam

Nomẽ neutꝝ in al termĩatũ dat alis longã in gtõ vt animal

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſialis penultīa ꝓducta Cætera ſcꝫ q̄ nō ſunt neutra. dant alis
curtā i gtō. vt hanibal hanibalis. ⁊ eſt ꝓꝓriū nomē viri. El elis
Curtā pone ſalis. longā dant elis ⁊ olis Ol olis
Excipit hoc nomen ſal qđ q̄uis ſit neutri gn̄is: tn̄ corripit pe
nultimā. Et ideo đt Curtā pone ſalis. i. penultimā illiꝰ gti iue
nit etiā ſal maſculi gn̄is. ⁊ tūc tenet illā regulā. cætera curtā.
Longā dāt elis ⁊ olis. i. gti termiati i elis ⁊ in olis dāt penul
timā longā. vt michael michaelis. ⁊ ſol ſolis. Vl vlis
Vl dat vlis. il ilis. cōſul vigil tibi teſtis Il ilis
Dicit ꝙ nomē terminatū in vl dat vlis in gtō. ⁊ terminatum
in il dat ilis in gtō vtrobiqꝫ penul. corripiēdo: cōſul cōſulis et
pugil pugilis eſt tibi teſtis. i. exemplū Et eſt cōſul ille q̇ donat
cōſiliū. pugil eſt ille q̇ cum alio pugnat:
An erit is iuncta. fietqꝫ penultima lōga An anis
In hac pte A. deter. de gtō veniēte a ntō termiato i an. ⁊ ſic di
cit An erit is iuncta. i. hæc termiatio is erit iūcta An. i. ntō
termiato i an. ⁊ h̄ itellige formādo gtm̄. vt tytan addita is fit
tytanis. penultimāqꝫ ꝓducit. Et ideo đt. fietqꝫ penultīa lōga
E ſup n dat inis curtā. ſꝫ deme lienis En inis
Hic autor deter. de gtō veniēte a ntō in n p̄cedente. ⁊ đt ſic E
ſup n. i. nomē termiatū in n. p̄cedēte e dat inis curtā i gtō. vt
nomē nois Deide poit exceptionē dicēs. ſꝫ deme. i. excipe a re
gula p̄cedēte hoc nomē lienis. Et declinat hic lien lienis ⁊ eſt
quoddā iteſtinū. debēt ei facē lijnis penultīa correpta. ⁊ fcit lie
nis penultīa ꝓducta Excipiunt etiā illa q̄ ponunt i lrā ſequēti
Renis ſyrenis ſplenis. ſꝫ in dabit inis In inis
Renis declinat ſic. hic ren renis ē inteſtinū a q̄ ruit materia lu
xuriæ dye nyer. Syrenis āt ſic declinat. hæc ſyren ſyrenis eſt
piſcis marinꝰ vl' piculū marꝫ Splenis ſic declinat. hic ſplē ſple
nis iteſtinū dye milte. Sꝫ in dabit inis. Dicit A. ꝙ nomē in
in termiatū dabit inis i gtō penultīa ꝓducta vt delphin delphi
nis ē piſcis marinꝰ magnꝰ valde humanus
On ſibi copulat is. ſꝫ q̄dā ꝓꝓria dāt tis On onis
In hac pte A. determiat de gtō veniente a ntō termiato in on
dicēs On. i. nominatiuꝰ in on terminatꝰ copulat ſibi hanc ter
minationem is formando genitiuum. vt dæmon dæmonis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Deinde ponit exceptionē dicēs: ſed quedā ꝓpria noīa dāt tis.
vt demophon demophōtis ꝓprium nomen

De q̄litate ꝓpria et appellatiua

Quod nomē ꝓpriū. qđ nō ita. ſit tibi notū
Id ꝓpriū dices. quod nō notat vniuoce res
Plures. nāqȝ duo ſenſu nō ſignat in vno

Quia magiſter īmediate fecit mentionē de nomīe ꝓpͦ. nūc de-
clarat q̇d ſit ꝓprium nomē dicēs ꝙ illud ē nomē ꝓprium: qđ
nō importat plures res vniuoce. i. ſub vna vocis inſtitutiōe. ⁊
nō ſt duo in vno ſenſu vt petrꝰ Ordina ſic lrām. Illud ſupple
nomē qđ eſt ꝓprium ſit notū. i. manifeſtū ita: vt ſequit̄ Sup-
ple illud qđ non eſt ꝓpriū īmo appellatiuū: ſit tibi notū ita. vt
ſequit̄. Tu dices id eſſe ꝓprium nomē qđ nō notat. i. īportat:
plures res vniuoce. i. ꝑ vnā impoſitionē. Nāqȝ ꝓ certe ꝓpriū
nomē nō ſignificat duo ī vno. ſenſu. i. ſignificato. Q. d. nomē
propriū nō debet īportare plꝰ q̄ȝ vnā rem ꝑ vnā impoſitionem.
Sȝ ſi opponat̄: qꝛ ſi ꝯtingat duos vniuoce baptizari. ⁊ ambos
gregoriꝰ nomīari. li gregoriꝰ duo ſt in vna īpoſitiōe. Volūt ali-
qui dicē. ꝙ gregoriꝰ in aliȷ̇s eſt ꝓpriū ⁊ ī iſtis appellatiuū. Alij
tn̄ dicūt: ꝙ ī iſtis ⁊ in aliȷ̇s ꝓpriū eſt. licet duos cōtingat vl' plu-
res in eodē noīe ſimul ⁊ ſemel baptizari vel noīari. nihilominꝰ
attēto baptiſmatis lauacro illis duobꝰ vel pluribꝰ ſigillatim in-
fuſū nomen qđ cōmunit̄ imponit̄ vnicuiqȝ eſt ꝓprium ⁊ nō ap-
pellatiuū. Ideo ſequitur Nō licet

Nō licet vniuoce ꝓpriū tibi plura notare

Nō licet: i. nō eſt debitū ꝓpriū nomē notare. i. īportare plura
tibi vniuoce. i. ſub vna vocis īſtitutiōe vel vna īpoſitiōe. ſȝ bn̄
equiuoce. i. ſub diuerſis impoſitionibꝰ ⁊ diuerſis rationibꝰ

Appellatiuis varias res vniuocabis

Tu vniuocabis. i. ſub vna vocis īſtitutiōe vocab̄. i. ſignificab̄.
vel īportabis varias res appellatiuis. h̄ eſt ī appellatiuis noībꝰ
Quaſi dicat: ꝙ nomē appellatiuū eſt illud qđ vniuoce plura ſt
vt hō Et ſic ptȝ differētia inter ꝓpriū ⁊ appellatiuū.

Ar aris **Is poſt ar pone: ſȝ far facit r geminare**

In hac pte Autor determiat de gtō veniēte a ntō termiato ī ar
et ſic d̄t Tu pone is poſt ar. i. poſt nomē ī ar termiatū debes ad

dere is formādo eiꝰ gtūm: vt torcular addita is fit torcularis.
id est pſſoriū eyn pers. Deinde poit exceptionē dicēs. Sȝ far fa
cit r geminare in gtō. vt far gtō huiꝰ farris. ꝛ hoc ad drām faris
ꝟbi. qd̄ ſcribitꝛ ꝑ ſimplex r. Eſt autē far pinguedo frumēti

Quae pmaria ſūt. niſi naris. curta manebūt

Modo vult autor oſtēdere quanta ꝓferri debeat penultia gti.
nti terminati in ar. Et dt illa q̄ ſunt pmaria. i. pmitiua. mane
būt curta i penultia gti. vt nectar ris. i. claretū dulcis potus:
niſi nar ris nomē fluuij qd̄ longatꝛ quis ſit pmitiuū

In deriuatis neutris ꝓducitꝛ aris

Dicit q penultia gti in aris terminati ꝓducitꝛ in neutris noibꝰ
deriuatiuis. hoc ē deriuatiue ſpeciei: vt torcular ris. ꝛ dicitur a
torqueo torques

De ſpecie pmitiua ꝛ deriuatiua.

Primitialis erit vox. in qua dicitur eſſe
Primū ꝓpoſitae dat a ſignificatio ſectae

Quia in pcedēti regula mgr fecit mētionem de pmitiuis ꝛ deri
uatiuis Ideo nūc declarat qd ſit vox pmitiua dicēs. vox pmitia
lis. i. pmitiua erit illa in q̄ ſignificatio ſectae. i. ſignificationis
primū ꝓpoſitae dicitꝛ eſſe data. ꝟbi gra. qꝛ pmo ipoſitū fuit ad
ſignificādum talem rem. cuiꝰ ſignificatū a nullo alio dependet.
Ideo dicitur primitiuū

Eſt deriuata vox q̄ deſcēdit ab illa

Quaſi di. q illa vox. i. dictio q̄ deriuatꝛ ab illa ſcȝ voce pmitiua
eſt deriuatiua vt ab hoc noie martinꝰ deriuatꝛ martineꝰ vel mar
tinianꝰ. na. nū poſſeſſiuū nomē. ideo dicitꝛ deriuatiuū. qꝛ deſcen
dit ab illo Itē a mare marinꝰ ꝛ marinarius

Optima regula de cōpoſitis.

Simpliciū norma formabis cōpoſitiua

In iſto ꝟſu ponitꝛ vnū notabile multū vtile. qd̄ exponitꝛ ſic quā
tū ad lrām. Tu formabꝰ ꝯpoſiua. i. dcōnes ꝯpoſitas norma. i.
ſcd̄m normā ſimpliciū Q. d. q ꝯpoſita variantꝛ ꝛ formātꝛ ſcd̄m
eorꝫ ſimplicia. ꝟbi gra. pater ē dictio ſimplex ꝛ facit pris i gtō.
ita eiꝰ cōpoſitū cōpater faciet cōpatris. Ualet etiā in genē Nā
ſicut mr ē generꝭ foei. ita cōmater ē ge. foei Ualet etiā i ꝓlatoe
ſyllabarꝫ Nā ſicut mat ꝓducit pmā ſyllabā ſcȝ ma. ita eiꝰ cōpo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſitū ſcꝫ cōmater ꝓducit eādem Ualet etiam in cōpoſitis ꝯbꝫ
Nā ſicut facio facis facit feci in p̄terito. ita in ficio eiꝰ cōpoſitū
facit infeci: verūtamē hæc regula varias patitur exceptiōes. q̄
ſuo loco ꝛ tempoꝛe diſtinguētur.

De figura ꝯpoſita ꝛ ſimplici

Dictio compaſitā dicet̄ habere figurā
Quam licet in geminas ꝑtes diſtinguē q̄ꝫ.
Significata gerit vox deſignāda ꝑ ipſam

Quia mgr̄ fecit ītentionē de ꝯpoſitꝭ ꝛ ſimplicibꝰ: nūc declarat quid ſit dictio ꝯpoſita ꝛ q̄ dcōnes ī ea reqrunt̄ Dicit igitur ſic: illa dictio dicet̄ hr̄e figurā ꝯpoſitā quā dictionē licꝫ diſtinguē hoc ē diuidē in gemias ꝑts Nā oīs dictio ꝯpoſita p̄t diuidi in duas ꝑtes. q̄ꝫ partiū vox deſignāda ꝑ illā dcōnē ꝯpoſitā gerit id ē importat ſignificata. i. partes idē ſignificāt cum dcōne cōpoſita vt magnanimꝰ qđ ꝯponit̄ ex magnꝰ coꝛrupto. ꝛ animus integro. Utraqꝫ em̄ ꝑs gerit ſignificata illiꝰ dictionis ꝯpoſitæ Magnanimꝰ em̄ ꝼt de grandi aīo. alit̄ em̄ non eſſꝫ dictio ꝯpoſita niſi poſſit diuidi ī duas ꝑtes idē cum ꝯpoſito ſignificātes. Et iō licet magiſter bn̄ poſſit diuidi ī duas ꝑtes ſcꝫ mag ꝛ ter. tn̄ nō eſt ꝯpoſitæ figuræ. qꝛ ille ꝑtes nō ſignificāt idē cū mgr̄.

De ar **Nō poteris tale ſub ſimplice ſciſma notare**

Tu nō poteris notare. i. iuēire tale ſciſma. i. talē diuiſionē ſub noie ſimplici Q. d ꝙ noīa ſimplicia nō pn̄t diuidi ſicut ꝯpoīta

Et dices epatis. iubaris cū nectare ponis

Reuerti r ad ꝓpoſitū illiꝰ regulæ In deriuatis neutro. Et excipit autoꝛ aliq̄ nomīa regulā nō obſeruātia: dt itaqꝫ Et tu dices epatis in gtō huiꝰ noīs epar. qđ ꝼt iecur dye leuer. ꝛ excipitur a regula generali. Js poſt ar pone. deberet em̄ facē eparis ꝛ facit epatis. Jubar iubaris. i. ſplēdoꝛ vt coma leonis vel alteriꝰ aīal̄ et excipitur a regula. In deriuatis. nectar etiam a regula excipitur In deriuatis. quia cum ſit neutꝝ ꝛ deriuatū a necto nectis nexum coꝛripit gtm̄. videlꝫ nectaris ꝛ idē eſt qđ claretum. ideo dicit Au iubaris cum nectare ponis.

Aſparis vſus habet. et boſtaris addit̄ iſtis

Dicit A. ꝙ iſta duo noīa boſtaris ꝛ aſparis bꝛeuiantur in gtō:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Jdeo dicit vſus habet boſtaris. Aſpar eſt paries fact⁹ ex aſſerib⁹
Aliꝫ dicũt ex terra viſcoſa. vel aliud factum cauſa ſummitatis
Boſtar eſt ꝓprium nomẽ ꝛ corripit gtũm ſꝫ aliqñ eſt locus bo
um. ꝛ tũc producit genitiuũ. Vñ⁹. Cum boſtar pſepe notat ꝓ
ducitur aris. Cum ꝓprium nomẽ. tũc breuiatur aris.

Er tibi pbet eris. cer mobile vertit in cris Er eris

Jn hac pte A. tractat de gtõ veniẽte a ntõ termiato i er dicẽs
Er. i. ntũs terciæ declinatiõis in er terminat⁹ pbet eris in gtõ
penultima correpta. vt aer aeris ẽ ſecũdũ elemẽtum dye lucht
Deinde ponit aliã regulam ꝑ modum exceptiõis dicẽs. cer mo
bile id eſt nomẽ adiectiuũ terciæ declinatiõis in cer terminatũ
vertitur. i. mutatur in cris in gtõ. vt acer. cer in cris fit acris
et ſignificat ſcharp

Ter per tris forma. ſint iuppiter ꝛ later extra

Ponit Autor exceptionẽ dicẽs ꝙ noĩa terciæ declinationis in
ter deſinẽtia mutãt ter ꝑ tris in gtõ. vt pater: ter ꝑ tris. fit pa
tris Jdeo dt Tu forma ter. i. nomẽ in ter terminatũ ꝑ tris i ge
nitiuo. Deĩde poĩt vnam ſubexceptionẽ dicẽs Juppiter ꝛ later
ſint extra. i. excipiant a regula. qꝛ iupiter deberet facẽ iupitris.
et facit iouis: later deberet facẽ latris ꝛ facit lateris

Aether et crather. per bris formabit imber

Et ſua cõpoſita ver ꝛ crather dabit eris

Excipiũtur etiã æther ꝛ crather ab illa regula Ter ꝑ tris for
ma. deberent facẽ ethris ꝛ crathris faciũt ætheris ꝛ cratheris.
Ether. i. aer. Deinde dt. ꝑ bris formabit hymber. i. hoc nomẽ
hymber facit hymbris Et ẽ exceptio ab illa regula Er tibi pbet
eris. debẽt enĩ facẽ hymberis ꝛ facit hymbris Et ſua ꝯpoſita ex
cipiũtur. qꝛ faciũt gtũm in bris vt nouẽber bris. ꝛ decẽber bris
ver ꝛ crather dabũt eris: ver excipit ab illa regula. Er tibi pbet
eris. deberet enĩ corripe penultimam gti ꝛ ꝑducit. Silr ꝛ cra
ther qd etiã excipit ab illa regula Ter ꝑ tris Deberet enĩ facere
crathris ꝛ facit cratheris ꝛ eſt ciph⁹ ex ꝙ potat Et differt a cra
thes. Vñ⁹ Eſto cyph⁹ crather res ferrea ſit tibi cratis Ir iris

Jr breuiabit iris. martyr fiet tibi teſtis

Dicit ꝙ noĩa tmiata i ir faciũt gtm̃ i iris penul. cor. vt martir iris

Js poſt or iunge. cor cordis debet habere Or oris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

In hac pte Autor poīt regulā de gtō veniēte a ntō termīato ī or dicēs Tu iūge hāc termīationē is poſt or.i.poſt nomē in or terminatū vt marmor addita is fit marmoris.i.lapis dur⁹ et ſatis nobil'.ꝛ color addita is fit coloris. Sꝫ cor excipit qḋ facit cordis in genitiuo.

Mas aut cōmune dabit oris fœmineūqꝫ

Dicit A.ꝙ noīa t'mīata ī or maſculi fœmi ꝛ ꝯis gnis ꝑducūt penultimā gtī vt dolor doloris ſoror ris.melior oris.

Fort oris rhetor meōr arbor neutraqꝫ caſtor

Et quædā ꝓpria velut hectorꝫ addeqꝫ neſtor

Hic Au.poīt exceptionē a regula ꝑdcā ſubiungēs regulam de neutris ꝛ de hoc noīe caſtor.ꝛ dt Format oris rhetor.i.hoc nomen rhetor corripit penultimā gtī:ꝗuis ſit maſculini ſeu ꝯis generis.ꝛ eſt rhetor aliqs q̊ ornate loquit'. Excipit etiam illa q̄ ponūtur in lrā quæ corripiūt penultimā gtī vt hic ꝛ hæc ꝛ hoc memor hui⁹ memoris.q̊ recordat' alicui⁹.hæc arbor hui⁹ arborꝫ Et neutra noīa termīata ī or corripiūt penultimā gtī. vt marmor marmoris.et hoc nomē caſtor corripit gtm̄ ꝛ eſt quoddā aīal vel ꝓprium nomē viri ꝛ tūc ꝑducit gtm̄. Et q̄dā ꝓpria ſociant' his ꝑdictis q̄ corripiūt gtm̄ vt Hector hectoris.neſtor neſtoris propria nomina.

Ur vris **Ur tibi ꝑbet vris.ſed fur ſubdit tibi furis**

Autor dt vr.i.nomē terminatū in vr ꝑbet tibi vris in gtō penultīa correpta vt murmur murmuris.ſꝫ fur ſubdit tibi furis in gtō penultimā ꝑducēdo Ideo excipit'. Uñ Murmur eſt rumor Et fur eſt qui alienas res capit. Uñ hoſpes vbi fur eſt ibi furari leue non eſt

Robur format oris.ebur iecur ꝛ femur addis

Poīt aliā exceptionē ꝛ dt.hoc nomē robur ꝑbet tibi oris in genitiuo penultīa correpta.vt robur oris ꝓ ligno vel ꝓ fortitudine Tu addis iſtud nomē ebur qḋ facit eboris.ꝛ ē os ꝑciosum. et iſtud nomē iecur qḋ facit iecoris.i.Epar ris.de leuer.

As atis **Ex as eſt atis Elephasqꝫ gygaſqꝫ dat antis**

Autor dt ꝙ noīa in as termīata faciūt atis in gtō vt maieſtas maieſtatis Sꝫ poīt exceptionē dicēs:elephas ꝛ gygas dāt antis in gtō.vt elephas antis.i.animal miræ magnitudinis.gygas gigantis homo magnæ quātitatis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Et diamas adamas. veteꝝ q̃ꝫ ꝓpria q̃dā

Excipiũtur q̃dam ꝓpa noīa ꝛ etiā iſta duo noīa dyamas ꝛ adamas q̃ faciũt gtīm in antis vt dyamas antis. ꝛ ē q̃dā lapis p̄cioſus adamas eſt q̃dā lapis p̄cioſus duriſſim⁹. q̃ꝫ ꝑ etiā q̃dā ꝓpria noīa veteꝝ. i. antiq̃ꝝ faciũt gtīm in antis. vt atlas atlātis eſt nomē gygātis q̇ ſcd̃m fabulas cœlũ in humeris geſtat

Mas marꝫ. as aſſis. vas vaſ vas vadis Iſtis
Iungeſqꝫ pallas. ſic format lāpas ꝛ archas.

Poīt aliā exceptionē dicēs Tu iũges iſtis p̄dcis noīa q̃ in lrā ponunt videlꝫ mas maris. i. vir As aſſis. i. obul⁹. vas vaſis. i. cupa vel doliũ. vas vadis. i. pign⁹ Et iungis pallas ſic format lāpas ꝛ archas Nā pallas facit palladis ī gtō. ꝛ ē dea ſapiæ. lāpas lāpadis eyn lāp. archas archadis nomē gentile eſt.

His ſimilē formā dant patronymica quædā.

Id eſt q̃dā patronymica ſunt. q̃ ad modũ p̄dictoꝝ declinant. vt ambroſias ambroſiadis. mœnechias mœnechiadis

Sic breuis as format. gtũs græc⁹ os addit

Quaſi dicat ꝙ noīa termīata in as breuē faciũt in gtō. ſicut dictũ eſt ſcd̃m græcos aliq̃n faciũt gtũm ī os. vt ambroſias adis vel ados. hæc pallas hui⁹ palladis vel pallados.

Mas aut cōmune ſi fiat in es breuiatam. Breuis es
E mutās dat itis. miles ſtipes ē tibi teſtis itis

Dicit A. ꝙ noīa termīata ī es breuiatā faciunt gtīm in itis penultīa correpta mutādo e in i vt miles militis. Lrā ſic ordīat Mas. i. maſculinũ gen⁹ aut cōmune. i. ꝯmune gen⁹ ſi fiat ī es breuiatā. mutās e in i dat itis in gtō. miles ſit tibi teſtis qd facit militis. i. nomē dignitatꝫ eyn ridder. ſtipes. i. bacul⁹.

Vt p̄pes dat etis diphthong⁹ in ante ſup̄ma

Hic autor poīt exceptionē a regula p̄dcā dicēs ꝙ diphthōg⁹ in añ ſup̄ma. i. nomē termīatũ ī es breuē diphthōgo p̄cedēte dat etis in gtō nec mutat e in i. vt præpes præpetis. i. velox ſnel

Quæ deriuātur a verbis aſſociantur
In quib⁹ e curta reperit̄ in ante ſup̄ma.

Dicit A. ꝙ noīa ī es termīata ꝛ deriuata a v̄bis in q̃b⁹ Excipit̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

curta in aū ſupma id ē in penultima aſſociank pdictis. qz faci-
unt gtūm i etis vt ab hoc vbo hebeo hebes deriuatur hic ꝛ hæc hebes hebetis id eſt debilis obtuſus plomp of dom.

Inquies eſt curta. tamen etis erit ſibi iuncta

Ponit exceptionem dicēs ꝙ hæc dictio inquies eſt curta i ntō et tamen pducit penultimā genitiui. vt hic ꝛ hæc ꝛ hoc inquies gtō hui⁹ inquietis. i. ſine requie Text⁹ eſt plan⁹.

Fœmineū dat etis curtā. ſeges ē tibi teſtis

Dicit Autor ꝙ noīa fœi generis termiata in es breuē faciunt gtūm i etis curtā vt ſeges ſegetis ē ſemē Etiā ē matura meſſis

A pede cōpoſitū dat edis. ſz apes remouebis.

Dicit ꝙ ꝯpoſita ab hoc noīe pes faciūt gtm̄ in edis penul. correpta. vt bipes bipedis q̊ hz duos pedes Sz tu remoueb apes qd facit apis in gtō eſt aīal mellificans eyn bye

Quod pbet ſedeo. formabit idis gtō

Dicit ꝙ noīa q̄ deriuantur a ſedeo ſedes etiā excipiūtur a regula illa. Mas aut cōmune qz faciūt gtūm in idis ꝛ nō in itis. q̄m uis terminētur in ea correpta. vt obſes obſidis id eſt pign⁹ eyn pant Text⁹ eſt de ſe planus

Lōga es is
n̄ creſcētia

Es longā mutabis in is: Sz deme quietis
Hæredis cereris mercedis vel locupletis
Magnetis iunges: agnetis dicere debes

Autor dt Es longā mutabis ī is id eſt ꝙ noīa termiata in es longā mutāt es in is formādo gtūm ſingularē vt ſedes es in is fit ſedis. Deinde poīt exceptionē dicēs Sz deme quietis: hæc quies quietis. ꝛ alia q̄ ſequūtur. videlz hic ꝛ hæc hæres gtō h⁹ hæredis. hæc ceres hui⁹ cereris ꝛ ē dea bladi. hæc merces hui⁹ mercedis. i. premiū loon. hic ꝛ hæc ꝛ hoc locuples locupletis. id eſt diues. hæc magnes hui⁹ magnetꝫ eſt quidam lapis attrahens ferꝝ. hæc agnes agnetis ꝓprium nomē mulieris

Cum præit i formabit etis. paries tibi teſtis.

Dicit Autor ꝙ nomina termiata in es pcedente i faciūt gtūm in etis penultima correpta vt paries parietis

breuis is ſi
ne creſcētia

Is correpta ſibi ſimilem faciet genitiuū

Hic autor dt is correpta id ē nomen terminatū in is correptā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

faciet gtū̄m ſibi ſimilem: vt ntō hic panis. gtō hui⁹ panis. Vn̄
Non bene prandetur vbi panis abeſſe videtur.

Cuſpidis ꝛ lapidis et caſſidis excipiātur
Sanguis ꝛ dices. exanguis ꝛ aſpidis addes
Egidis atqꝫ notes. ſic patronymica formes
Thetidos ꝛ thetidis dices paris is dat idiſqꝫ
Sardis inis dat: iaſpis idis. ſic ibidis ibis
Iſidis adiunges. indeclinabile ſemis
Eſt pro dimidio. pondus ſemiſſis habeto
Et tibris tibridis. tigriſqꝫ. quiriſqꝫ quiritis

Cuſpidis ꝛ lapidis ꝛc̄. Hic au. poit exceptionē ab illa regula
Is correpta ſibi dicēs Iſta noia Cuſpidis ꝛ lapidis ꝛc̄. ꝛ alia
q̄ ſequūtur i lrā. excipiunt a regula. q2 alit̄ faciūt gtm̄ q̄ regl'a
præcipit. Et q2 text⁹ eſt clarus. veniam⁹ ad expoſitionē vocabulor. Ntō hæc cuſpis cuſpidis ē lācea eyn ſpeer: hic lapis la
pidis. i. petra. hic ſanguis ſanguis ē cruor. hic ꝛ hæc exangnis
et hoc exangue id ē ſine ſangnie. ꝛ ꝯponit ex ex ꝛ ſanguis. ꝛ fa
cit exanguis ꝛ nō exanguinis. Ex q̄ ptꝫ ꝙ nō excipit ab illa re
gula Is correpta ſibi. ſꝫ ab illa Simpliciū norma. Hæc aſpis
aſpidis ē nomē ſerpētis Hæc ægis ægidis ſcutū palladis. Et
patronymica i is termiata ſimil'r faciūt gtm̄ vt p̄amidis dis
Thetis dat os in gtō vt hæc thetis h⁹ thetidos. i. aqua vel ma
ter achillis Paris dat qaris vel paridis i gtō ꝓprium nomen.
Sardis facit ſardis. i. lapis p̄cioſus Iaſpis iaſpidis ē lapis p̄
ualēs Ibis facit ibis vel ibidis ꝛ ē cyconia Iſis iſidis nomē deæ
Semis p̄ dimidio eſt indeclinabile. ſꝫ ſemis p̄ pondē mediæ li
bræ habebit ſemiſſis in gtō. Tibris nomē fluuij facit tibridis i
gtō poteſt etiam facē tibris. ꝛ ſic nō excipit Sꝫ tigris facit ti
gris ꝛ ſic nō excipit. Aliqn̄ facit tigridis ꝛ eſt quoddā̄ animal
Quiris quiritis æques roman⁹

Or dedit er dat eris. vomis puluiſqꝫ ciniſqꝫ

Dicit nomē in er ꝛ i is ter. facit gtū̄m i eris penultia correpta.
vt vomer vel vomis. gtō hui⁹ vomeris iſtrumētum aratri eyn
ploechkolter. hic puluer vel puluis huius pulueris poluer. hic
ciner vel cinis hui⁹ cineris. teutonice aſſche

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Lōga is itꝫ

Is itis ꝓducta dabit Tamē excipiātur
Glis gliris gliſſis. glis glitis nō cadit extra

Autor dīt. is ꝓducta. i. nomē ter. in is ꝓductā dabit itis ī gtō penultīa ꝓducta vt lis litis kijf. Deinde poit exceptionē dicēs Tamē excipiūtur glis gliris ꝓ aiali ꝛ glis gliſſis ꝓ terra tenace ſꝫ glis glitis ꝓ herba q̄ alio noīe lapa vocat: non cadit extra regulā. i. nō excipit. Poteſt obijci de h̄ noīe vis qꝛ nō ſeruat regulam ꝛ nō excipit Dicam⁹ ꝙ vis eſt nomē heteroclitū. ideo de ipſo tractabit in capitulo de heteroclitis

Hic os orꝫ

Oris formabit os pro mare. deme nepotis

Autor dīt Os ꝓ mare. i. nomē termiatū in os maſculi generꝫ facit oris in gtō penultimā ꝓducēdo. vt ros roris. Deīde poit exceptionē dicēs. Deinde id eſt excipe hoc nomē nepotis. ꝛ eſt nepos fili⁹ filij vel filiæ Aut fili⁹ fris. ꝛ aliqn̄ eſt luxurioſus

Alia otis

Cætera dant otis ſꝫ depotis o breuiabis

Dicit ꝙ cætera noīa in os termiata. i. q̄ nō ſunt generꝫ maſculi faciūt gtūm in otis penultima ꝓducta vt dos dotis donum qđ dat cum ſpōſa. Deīde ponit exceptionē dicēs. ſꝫ breuiabis hæc noīa q̄ ſunt deriuata ab hoc nomīe pos potis qđ idem eſt qđ potēs. vt compos compotis. i. ſan⁹ ꝛ potēs. ꝛ impos impotis penultima correpta id eſt nō potens

Sed bouis et gloris demātur os oris ꝛ oſſis.
Cuſtodis ſimul hæroís ſociabitur iſti

Dicit Au. ꝙ iſta noīa excipiunt vidꝫ bos bouis qđ deberet facē botis ꝛ glotis ꝛ eſt mulier fris Inuenit etiam glos gloſſis ꝓ quodā ligno de nocte relucēte ꝛ glos gloris ꝓ quodā flore Un̄ verſus. Diſcite qđ ſit glos lignū vel fœmina vel flos Glos gloſſis lignū lucēs de nocte ſerenū Glos gloris flos eſt glos glotis fœmia fris. Et os oris dye mont. et os oſſis eyn been. Etiā excipiūtur illa q̄ patēt in textu vidꝫ cuſtodis gtūs de hic ꝛ hæc cuſtos q̄ vel quæ res cuſtodit. ꝛ hærois gtūs de hæros. i. dn̄s ꝛ minos qđ facit minois ꝛ eſt ꝓpriū nomē viri

Hoc vs orē

Vs curtam dat oris neutro

Hic Au. dīt ꝙ nomen in vs terciæ declinatiōis neutri gn̄is hꝫ curtā oris in gtō. vt h̄ corp⁹ corpis temp⁹ tpis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Sed eris damus illis
Quæ dāt lus nus dus. ſz oris p̄bet tibi fœn⁹
Et facinus pign⁹. intercus vtis tibi prebet
Adde penus penoris. qđ ternæ ē ſiue ſcdæ

Ponit exceptionē dicēs. Sz nos dam⁹ eris illis nomib⁹ quæ
dāt termiationes īfra ſcriptas videlz lus vt vell⁹ velleris ē pel
lis cū lana. In nus vt vuln⁹ vulneris .i. plaga eyn wonde. In
dus vt pond⁹ ponderis ē on⁹ graue etiam eſt illud qđ mēſurat
Sz ab illa regula excipiunt fœn⁹ qđ facit fœnoris eyn woker
Et facin⁹ facinoris .i. pctm̄. ⁊ pign⁹ pignoris ē fili⁹ Inuenitur
etiā pign⁹ pigneris pant. ⁊ tūc nō excipit Interc⁹ p̄bet tibi vtis
in gtō penultia correpta: vt ntō hic ⁊ hæc ⁊ hoc interc⁹ intercu
tis. ⁊ ē morb⁹ int̄ cutem ⁊ carnem. Tu adde his p̄dcis pen⁹ qđ
aliqn̄ eſt terciæ declinatiōis ⁊ facit penoris in gtō. ⁊ aliqn̄ ē ſe
cūdæ ⁊ facit peni. ⁊ eſt fœi generis. in tercia vero neutri Et ſt
cellarium eyn kelder

Dat pec⁹ hæc pecud; pec⁹ h̄ pecoris ſibi fort

Dicit ꝗ hoc nomē pec⁹ duplicit̄ variat̄. aliqn̄ eſt generis fœi et
facit pecudis ⁊ ſt aialia minora q̄ nō p̄nt iugū portare. Et ali
qn̄ neutri ⁊ facit pecus pecoris. ⁊ ſignificat aialia maiora quæ
valent ad labores Vn̄⁹. Eſt pec⁹ hoc quod arat pec⁹ hæc quod
non iuga portat.

Hæc format in eris q̄ ſunt cōfinia verbis
In quib⁹ e curta reperitur in ante ſuprema

Dicit A. ꝗ noīa in vs termiata veniētia a v̄bis h̄ntib⁹ e curtā
in penultima ſyllaba faciūt gtīm i eris penul. cor. vt vlc⁹ vlce
ris inflatio cutis. vel aliud malū qđ naſcit̄ ꝓpt̄ nimiū laborem
et deriuat̄ ab vlcero ras qđ idē eſt qđ vulnero ras Et ſcđm hoc
temp⁹ deberet facē tēperis ⁊ deriuat̄ a tēpero ras. l'tepeo tepes
tn̄ facit tpis in gtō vt autor inferi⁹ declarat.

Neutr̄ declina quod cōpat vt duo prima. compatiu⁹ oris

Dicit Au. qđ nomen quod compat. i. qđ eſt ꝯpatiuū neutr̄ in
vs terminatū declinat̄ in gtō quemadmodū duo genera. i. ſicut
compatiu⁹ in or cōmunis generis. Nā ſicut melior facit melio
ris. ita meli⁹ facit melioris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dāt aceris leporis acus lepus addito tempꝰ

Dicit ꝙ iſta noīa acus ⁊ lepꝰ dant in eoꝝ gtīs aceris ⁊ leporis. hic acus ⁊ aceris ē palea frumēti. Jnuenit etiam hæc acꝰ acus acui ꝓ inſtrumēto ſuendi Hic lepus eſt quoddam animal Ade etiam tempus quod facit temporis

ħ vs vtis — Vs ꝓducta dabit vtis. ſꝫ deme paludis
Et q̄ dant tellus incus demenda notabis

Dicit vs ꝓducta. i. nomen terminatū in us ꝓductā dabit vtis lōgā in gtō: vt ſalꝰ ſalutis valitudo. ꝟtꝰ ꝟtutis duechde. Deinde ponit exceptionē dicēs. Sed deme paludis qd̄ declinat hæc palꝰ huiꝰ paludis eſt terra aquoſa vbi paſcūtur ranæ Et tu etiā notabis illa noīa demēda. i. excipiēda vt tellꝰ ⁊ incus dāt gtōs telluris ⁊ incudis Tellꝰ id eſt terra. incꝰ eſt inſtrumētum ſuper quod faber malliat ferrum

Formabūt vris monoſyllāa genꝰ gruis ⁊ ſus

Hic autor poīt aliā exceptionē dicēs ꝙ monoſyllaba. i. vnius ſyllabæ ī vs termīata formabūt vris ī gtō penultīa ꝓducta vt thus thuris wyroeck. Et mus muris. i. forex eyn muys. Deīde poīt exceptionē ſuā dicēs Grus dat gruis in gtō ⁊ eſt nomē auis. ⁊ ſus dat ſuis. ⁊ idem ē qd̄ porcꝰ vel porca.

Aes æris dabit. præs p̄dis laus q̄ꝫ laudis
Fraus fraudis dicas ſꝫ emaus n̄ flectē debes.

Dicit æris dabit in gtō huiꝰ noīs æs qd̄ ſt pecuniā vel ē ſpēs metalli qd̄ ſt diuitias Et p̄dis dabit in gtō huiꝰ noīs præs qd̄ idem eſt qd̄ diues. laudis dabit in gtō hꝰ noīs laus ⁊ fraudis in gtō hꝰ nomīs fraus bedroch. Sꝫ tu nō debes flectē. i. declinare emaus nomē caſtri. Q: dicat ꝙ ħ nomē emaus ē indeclinabile

Bs bis — Si p̄ it s b vel m vel p faciēs gtūm
Ms mis — Interpones i Tn̄ e ſi b p̄it aut p
Ps pis — E mutatur in i. ſi nō monoſyllaba ſiāt

In hac pte Autor determīat de gtō veniēte a ntō termīato in s p̄cedēte b vel m vel p. ⁊ dt. Si iſta lrā b vel m vel p. preit id eſt p̄cedit s in ntō ſingulari: tu faciēs gtm̄ ex tali ntō interpones hāc lrām i. videlꝫ int̄ ꝯſonātes p̄dictas et s. Verbi grā. ħ nomē arabs terminat in s p̄cedēte b. ponatur i inter b et s fit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

arabis in gtō. Et eſt arabs quidam popul⁹ Item hoc modo no
men hyems terminaꝛ in s pcedente m. ponaꝛ i int m et s. ⁊ ſit
hyemis in gtō. hoc nomen inops terminaꝛ in s pcedente p. po
naꝛ i facit inopis in gtō. Deinde ponit exceptionē dicēs. Tn̄ ſi
in iſta lrā E preit hāc lrām b. vel p tūc e mutaꝛ in gtō. vt ce-
lebs celibis ⁊ nō celebis. i. cœleſtem vitam ducēs. Vel. i. caſt⁹
Et princeps pncipis nomē dignitatis. Et hoc dico ſi talia no
mina nō fiāt. i. nō ſint monoſyllaba. qꝛ nō mutant e in i. ſꝫ re
tinēt e in gtō ſicut in ntō: vt plebs plebis id eſt multitudo gen
tium vel populus.

Aucupis excipitur ex auceps qd̓ repitur

Dicit Au. ꝙ hoc nomē auceps excipiꝛ a regula pdcā ſiue ab il-
la exceptiōe tn̄ E ſi b ⁊c̄. qꝛ p illam exceptionē deberem⁹ muta
re e in i. ⁊ dicē auceps aucipis. ⁊ dicim⁹ aucupis. ⁊ eſt auceps
ille qui capit aues

Ls aut ns ant rs. s remouebis
Tis iūges. frondis lendis glandiſqꝫ remotis

Ls	tis
Ns	tis
Rs	tis

Dicit: tu remoueb hāc lrām s a ntō termiato in ls aut ns aut
rs. et poſtea iūges tis formādo gtm̄ ſingularē. Verbi gr̄a. Ls
vt puls remota s et addita tis fit pultis. i. pulmētum. ns vt
mons. remota s et addita tis fit mōtis eyn berch. rs vt ars re
mota s et addita tis fit artis. i. ſcia konſt. Deinde poit excepti
onem dicēs Remotis. i. exceptis noib⁹ in lrā poſitis: videlꝫ frō
dis qd̓ declinaꝛ hæc frōs. i. ram⁹ Inueniꝛ etiam hæc frōs fron
tis. anterior pars capitis. ⁊ hoc nō excipiꝛ Lendis qd̓ declina-
tur lens lendis. eſt ſemen pediculoꝝ. Inueniꝛ etiam lens lētis
eſt quoddā legumē wicke. ⁊ nō excipiꝛ Glans qd̓ declinaꝛ hæc
glans glandis. fruct⁹ quercuū. Etiam inueniꝛ glans glandis
id eſt tumor carnis.

Quæ cor vel pēdo cōponit. eis ſociādo.

Iſte vſus cōtinuatur cum pdcis hoc mō. Dictū eſt ꝙ iſta noīa
frons glās ⁊ lens faciūt gtūm in dis Cōtinua modo ſic ſocian
do eis pdcis illa nomia quæ cor vel pēdo componit: qm̄ illa no
mina faciūt etiā gtūm in dis. vt vecors vecordis. i. ſtult⁹ ⁊ eti
am lipripens dis. id eſt illud a quo pendet libra vt man⁹ homi
nis vel alterius rei.

Semp iens cum ꝑle ſua formabit euntis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Autoꝛ poīt exceptionē ab illa regula ls aut ns dicēs ꝙ hoc par ticipiū iens cū ꝓle ſua .i. cū ſuis deriuatis formabit eūtis: vt re diēs redeūtis: debēt eīm facē ientis ⁊ rediētis: ideo excipit

Ambio lege caret . vncis qꝫ qđ vncia format

Hic Au. poīt exceptionē ab exceptiōe p̄dcā dicēs: hoc ꝟbū am bio caret lege .i. regula qꝛ ſicut iens facit eūtis in gtō: ita ⁊ am biēs ab eo deriuatū debēt facē ambeūtis ⁊ facit ambiētis Et cau ſa ē: qꝛ in hoc ꝟbo ambio ambis e mutaꝛ in i: qđ nō fit in alijs cōpoſitis ab eo is: in q̄bꝰ E nō mutaꝛ vt redeo redis. Et attēde ꝙ autoꝛ poſuit ꝟbum ꝑ ꝑticipio. cum dixit Ambio lege caret. foꝛte hoc fecit cauſa metri: vel vt denotaret irregularitatem nō modo in ꝑticipio ſꝫ etiam in ꝟbo qꝫ ꝑ et hoc nomē quicuns qđ deriuaꝛ ab vncia caret lege: qꝛ deberet facē quicūtis ⁊ facit qui cuncis in gtō Et eſt quicuns res pōderis quīnqꝫ vnciaꝝ. ⁊ hoc intelligas in oībꝰ ſimilibꝰ: vt ſeptuns ſepcūcis ⁊c̄.

Vt itis

Vt tibi p̄bet itis ſic per caput eſſe probabis

In hac ꝑte autoꝛ determiat de gtō veniēte a ntō termiato in t dicēs: vt .i. nomē terminatū in vt formatt tibi itis i gtō penul tima coꝛrepta vt caput capitis

X a verbo gis

A verbis in go veniens x gis tibi format

In iſta ꝑte Au. determiat de gtō veniēte a ntō termiato in x. ⁊ dicit x .i. nomē terminatū in x. veniēs a ꝟbis in go terminatis format tibi gis in gtō .i. mutat x in gis formando gtūm: vt ab hoc ꝟbo rego regis. deſcendit hoc nomē rex. et x in gis fit regis ita lex legis

Coniugis n remouet cum rectus n ſibi ſeruet

Hic Au. poīt exceptionē dicēs: iſte ntūs cōiugis remouet n id eſt abijcit Cū ꝑ q̄zuis rectꝰ .i. ntūs ſuus videlꝫ cōiunx ſeruat ſi bi n. q̄ſi dicat ꝙ deberet facē cōiugis in gtō. ⁊ facit cōiugis foꝛ te ad drām ꝟbi hꝰ coniūgo cōiungis: a quo deriuaꝛ cōiunx cōiu gis. Et eſt cōiugatꝰ vel coniugata

X alia cis

Cis iungunt alia. tm̄ x prius inde remota

Dicit Autoꝛ ꝙ alia nomia in x termiata: videlꝫ q̄ nō veniūt a verbis terminatis in go iungūt cis poſt ntūm remota prius x formādo gtūm vt pax remota x et addita cis fit pacis. ⁊ fœlix remota x et addita cis fit fœlicis.

E ſuper x niſi ſint monoſyllaba cōpoſitū ve

Ex ipſis.e per i mutat que vult breuiari

Hic Autor ponit documentum dicens E ſuper x .id eſt nomi
na habentia e ante x in nominatiuo ſingulari mutāt e per i bre
uem in genitiuo vt cortex corticis ⁊ non cortecis et eſt corium
arboris eyn ſchorſſe. Et hoc eſt verum in nominibꝰ plurium ſyl
labarum. Et ideo dicit autor Niſi ſint monoſyllaba id eſt vni
us ſyllabæ tantum. quia illa non mutant e in i in genitiuo. im
mo retinent e vt rex regis. et niſi ſint compoſita ab ipſis mono
ſyllabis: vt exlex exlegis. i. qui viuit ſine lege

Lodicis demas. veruecis dicere debes.

Autor excipit hæc duo nomina videliz lodex lodicis id eſt oper
torium aut veſtis piloſa quod deberet corripere penultimam ge
nitiui ⁊ producit: etiam veruex quod facit veruecis penultima
producta. et eſt veruex quod idē eſt aries caſtratus vel muto.

Si mas fiat in ix dat icis maſtix dabit icis
Phenix phenicis bombix bombicis habebit

Dicit Autor ꝙ ſi mas id eſt ſi nomen maſculini generis fiat in
ix in nominatiuo dat icis. in genitiuo penultima correpta. vt
calix calicis eſt cyphus: etiam eſt vas in quo conſecratur Dein
de ponit exceptionem. Maſtix dabit icis penultima producta
id eſt quædam ſpecies. teutonice tant cruyt oft maſtyc. Fœnix
etiam dabit icis penultima producta. vt fœnix fœnicis nomē
auis: hic bombix bombicis nomē vermis

Cetera quæ dant x producunt in añ ſuprema

Dicit Au. ꝙ cætera noīa in x termiata de qbꝰ non ē facta men-
tio ab illa pte citra E ſup x ꝓducūtur in añ penultīa. i. añ ſup-
ma. vt pax pacis ⁊ nux nucis

Sed gregis atz trucis facis ⁊ nucis ⁊ picis idē
Excipis atz ducis crucis ⁊ ſalicis ſilicisqz

Dicit Autor ꝙ nomina in littera poſita excipiūtur ab illa regu
la Cætera quæ dant x. quia corripiunt penultimam genitiui.
vt grex gregis. ⁊ eſt multitudo animalium. Trux trucis id eſt
tormētum vel pena Inde trux id eſt crudelis: fax cis. i. incendi
um. nux nucis eyn noot. pix picis pick. dux ducis nomē digni
tatis. trux trucis eſt idem cum crux ſalix ſalicis nomē arboris:
ſilix ſilicis eſt nomē ꝓprium fratris iouis Et ſilex ſilicis eſt no
men duri lapidis eyn vuyrſteen.

De quanti
tate gti.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Nec g nec c tenẽt q̃ dãt nix nox qꝫ ſupellex
Dic ſenis ⁊ noctꝫ. ſphyngꝫ lꝫ dicito ſphyngos

Dicit Au. ꝙ iſta noĩa nix nox ⁊ ſupellex nec c retinẽt nec g in gtõ Nã ſenex facit ſenis in gtõ: nox noctis: de ſupellex ſtati dabit͛ doctrĩa. ſphynx facit ſphyngis l' gos. ⁊ ẽ monſtꝝ marinũ

Crementũ duplex debet formare ſupellex

Dicit ꝙ h̾ nomẽ ſupellex creſcit ſupra ntm̃ duab⁹ ſyllab. vt ſupellex ſupellectil'. huyſraet: etiã eſt tegimẽ lecti.

Quæ das a capite velut ãceps iũge bicepſqꝫ

Dicit ꝙ cõpoſita ab hoc nomine caput tis creſcũt ſupra ntũm dnabus ſyllabis ſicut ſupellex. vt anceps ancipitis. i. dubic ſus quid eligat. vel eſt ab vtraqꝫ pte ſcindens: ⁊ biceps pitis. i. res habens duo capita.

Ac iter optat eris: ſꝫ nõ vt regula q̃rit

Dicit ꝙ h̾ nomẽ iter p̃bet eris in gtõ vt gtõ h⁹ itineris. ſꝫ non vt regula q̃rit. qꝛ ſcd̃m regulã datã facit itris ⁊ ſic ptꝫ ꝙ hꝫ duplex cremẽtum. ſup̃ ntm̃ Nota tñ ꝙ ĩuenit͛ hic iter nomẽ auis Verſus. Carpe viatoꝛ iter ſꝫ in arboꝛe cõcinit iter.

Per p̃dicta tibi patet exceſſus genitiui

Epylogãdo dicit autoꝛ ꝙ ꝑ p̃dcãs regulas ptꝫ quõ gtũs habꝫ exceſſum ſupꝛa ntũm Text⁹ eſt clarus

Regula generalis genitiui.

Gtõ is Is genitiuus habet
Dtõ I Sed tercius i tibi p̃bet

Hic Au. ponit regulam generalẽ gti ſingularis terciæ declinatiõis dicẽs Gtũs ſingularis terciæ declinatiõis hꝫ hãc termiationẽ is: a quocũqꝫ ntõ. Sꝫ terci⁹ i. Hic autoꝛ poĩt regulã de dtõ dicens. Sꝫ terci⁹. i. dtũs p̃bet tibi hãc terminationẽ i. vt hic pater hui⁹ patris huic patri

Cũ dedit es' græc⁹. fit ſæpe per i gtũs

Autoꝛ dĩt ꝙ qñ ntũs græc⁹ termiat͛ in es gtũs ſæpe terminat͛ in i. vt achilles hui⁹ achilli. ita vlixes vlixi. moyſes moyſi

Accõ em Em retinet quart⁹ Sꝫ in im qñqꝫ locam⁹
Vel im Maguderim turrim burĩ peluiqꝫ ſecurim

Vim ſitim reſtim puppim tuſſimqꝫ charybdī
His q̄dā ꝓpria ſociam⁹. paucaqꝫ græca
Vt tybrim tigrim tripolim ſirtim vel eclipſim
Iris ⁊ hypocriſis ſociant̄ eis ⁊ erinis

Autor determiat de accō ſinglari terciæ declinatiōis dicēs Em retinet quart⁹ Et poit ſic. Quart⁹. i. accūs ſinglaris terciæ declinatiōis retinet em vt patrē. Et hoc ītellige in q̄libet genē p̄terq̄ꝫ in neutro de ipſo non facit mētionem ſed fecit ī ſcda declinatiōe. ibi. Sꝫ neutris ꝓuideam⁹. Deinde, determiat de accō in ſpeciali dicēs. Sꝫ in im q̄nqꝫ locabis. i. ꝙ accūs aliq̄n termiatur in im. Et hoc ītellige duob⁹ modis videlꝫ in im tm̄ ⁊ in im et in em. Subſequēter ponit̄ exēplaris doctrina videlꝫ in oib⁹ ſequētib⁹ in textu. vt ntō hæc maguderis. accō hāc maguderim trunc⁹ eyn koelſtronck. Hæc turris accō hāc turrim ⁊ dicit̄ a terrere eyn toren. p̄t etiam facē turrem. Hæc peluis. accō hāc peluim vas ex quo lauat̄ barba eyn beckē. Hæc tuſſis accō hāc tuſſim teuto. hoeſt. Hæc ſecuris accō hāc ſecurim. eſt īſtrumētū ſecādi. Hæc vis. hāc vim. macht. Hæc buris accō hāc burī et eſt cauda aratri. Hæc reſtis accō hāc reſtem vel reſtim id eſt corda Hæc puppis accō hāc puppē vel puppim. i. nauis Hæc ſitis accō hāc ſitim. dorſt Hæc charybdis accō hāc charybdim periculū maris. Nos etiam iungim⁹ his p̄dictis quædā ꝓpria noia ⁊ pauca græca. vt hæc tibris. accō hāc tibrim nomē fluuij Hæc tigris. accō hāc tigrim nomē animal' Hæc tripolis accō hāc tripolim nomē ciuitatis Hæc ſirtis accō hāc ſirtim periculum maris Hæc eclipſis accō hāc eclipſim eſt obſcuritas lunæ vel ſolis Hæc iris accō hāc irim eſt arc⁹ in cœlo Hæc hypocriſis accō hāc hypocriſim: vicium eſt Et erinis ſociabit̄ eis p̄dcis Hæc erinis accō hāc erinim. furia infernalis

Em dat et im turris reſtis puppiſqꝫ ſecuris
Et cum p̄dictis nauis peluis qnoqꝫ iungis

Hic Autor dīt ꝙ quinqꝫ noia ī textu poſita hn̄t em ⁊ im ī accō vt turris turrem vel turrim: reſtis reſtem vel reſtim ⁊c̄.

Qainetiā multa p a ponūtur q̄ſi græca

Dicit Autor ꝙ etiam multa noia faciūt accm̄ p a quaſi græca id eſt ſcdm græcā declinationē, vt hic hector accō hūc hectorē

vel hectora Nō ſolum in tercia declinatione ſʒ in ſecūda: vt thi
deus thidei vel thidea.

Regula generalis de neutris.

Neutra notare decet. ſic nullum regula fallit

Dicit ꝙ nos decet notare neutra noīa terciæ declinatiōis quia
nō faciūt accūm nec in em nec in im. ſʒ vt ꝓdictū eſt in ſcđa de
clinatiōe. ibi Sʒ neutris ꝑuideam⁹ ⁊c̄. q̄ſi dicat ꝙ noīa neutri
generis hn̄t accm̄ ſimilem ntō vt ntō hoc temp⁹ accō hoc tēp⁹
Et ſic notādo regula nullum fallit

Vtūs eſt ſi **Par recto quintus. ſʒ ſæpe tamē facit vſus**
milis ntō. **Ad morem græci ceu thebai pallaqʒ colchi**

Dicit Au. ꝙ quint⁹. i. vtūs terciæ declinatiōis eſt par. i. ſimil'
recto id eſt ntō ſuo vt hic pater vtō o pater Deinde ponit exce-
ptionē dicēs Sʒ ſæpe tn̄ facit vſus ad morē græci ceu ꝑ ſicut
thebai aliquid de illa ciuitate palla ē vtūs de pallas. i. dea ſapiē
tiæ. Colchi ē vocatiuus de colchos. i. inſula. Et eſt ſciendum
ꝙ iſti vtī formant̄ a ntō remota s. vt pallas remota s ſit palla

Es græci longæ ſimul es ſubiungitur eqʒ

Id eſt nomē græcum terminatum in es ⁊ in e longam facit vo
catiuū in es. vt vlixes vocatiuo o vlixes vel vlixæ ꝓprium no
men vnius ſapiētiſſimi græcoꝝ.

abltūs in I **Sextus in i vel in e qn̄qʒ tamen dat vtrūqʒ**
vel in E In hac pte A. determīat de abltō ſingulari terciæ declinatiōis
et d't ſic Sext⁹. i. abltūs terciæ declinatiōis terminat̄ in i ⁊ in
e vt hoc animal abltō ab hoc animali. hic pater abltō ab hoc pa
tre Tamē quādoqʒ dat vtrūqʒ. Quaſi dicat ꝙ aliqn̄ terminat̄
in i. ⁊ in e vt hic ⁊ hæc ⁊ hoc fœlix. abltō ab hoc ⁊ ab hac ⁊ ab
hoc fœlice vel fœlici

E dat I **I dat nomē in e. quædam retrahi decet inde.**
Gauſape præſepe præneſte cepe ſoractæ

Dicit ꝙ nomē in e terminatū dat in abltō i. vt hoc mare abltō
ab hoc mari. i. fretum æquor dye zee. Sʒ poīt exceptionē di-
cēs. Quædam retrahi decet inde. i. ab iſta regula videlʒ gauſa-
pe. i. mappa. p̄neſte nomē ciuitatis. p̄ſepe een crybbe. cepe ē qđ
dā ge⁹ allij. cypel, ſoractæ nomē ciuitatis, q̄ oīa excipiūtur qꝛ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

faciunt ablatiuū e et non in i.

Cū pit er aut is .per e ſi neutrale ſequatur. optia regu

Ablatiuus in i debet tantummodo poni la q̄ hn̄t J.

Dicit q̄ qn̄ ntūs terminat̄ in er vel i is ⁊ ſequit̄ neutꝝ p e. ablatiu⁹ facit in i tm̄. vt hic alacer hæc alacris ⁊ h̄ alacre. Abltūs facit ab h̄ ⁊ ab hac ⁊ ab h̄ alacri. hic ⁊ hæc ois ⁊ hoc omne. ablatiuo ab h̄ ⁊ ab hac ⁊ ab hoc omni. ⁊ ſic de ſimilib⁹

Qd̄ fit in al vel i ar fic formas dum genitiuo Alia de J.

A lōgam teneas dat e far par i vel e ponas

Dicit autoꝛ qd̄ fit i al vel i ar vt aīal ⁊ toꝛcular. ita faciūt i ablatiuo vt in p̄dcā regula cōtinet̄: dum tn̄ illud tale nomē ꝓducit penultimā gti. vt aīal aīalis. abltō ab hac aīali: h̄ toꝛcular toꝛcularis abltō ab hoc toꝛculari Cōſtrue ſic. Tu foꝛmas .i. declinas i. abltō ſingulari illud nomē qd̄ fit i al l'ī in ar. i. vt dcm̄ eſt i regula p̄cedēti: h̄ dico dū teneas a longā in gtō illi⁹ nois t̄miati i al vel i ar. Dat e far. i. h̄ nomē far dat e i abltō vt farre Par e vel i ponas. Q. d. q̄ h̄ nomē par facit pare vel pari i ablatiuo Et h̄ intellige qn̄ eſt adiectiuū. Nā qn̄ ē ſubſtātiuū fcit pare tm̄. Et ſic ptꝫ quō facit abltm̄ in e. ⁊ in i tm̄: dicat̄ q̄ ē doctrina ⁊ nō exceptio. id qd̄ dicit̄ de par ⁊ far Quia regl'a ē data de hn̄tib⁹ naturalit̄ a lōgā i gtō. ⁊ iſta nō hn̄t. Nā ꝓducit̄ a in gtō de al ⁊ ar genitioꝝ i. par ꝟo nō ꝓducit. imo coꝛripit

Cum lare ſal demas.

Hæc lrā eſt ſupflua. qꝛ exceptio debet fieri i dcōnib⁹ comphenſis ſub regula Regula dat̄ de hn̄tib⁹ a longam in gtō ⁊ i iſtis abreuiat̄ Si autē q̄rat̄ p quam regulā faciūt abltūm in e Rn̄deatur p illā inferi⁹ poſitā Inuenies alia p e.⁊c̄.

Qd̄ fit in as lōgam gētile p i vel e ponam q̄ hn̄t J ⁊ e

Dicit Autoꝛ q̄ nom en gentile terminatum in as longā facit abltūm in e. vel in i. vt hic ⁊ hæc rauennas alpinas. abltō ab h̄ et ab hac ⁊ ab hoc rauennate vel rauennati Et eſt vir vel mulier de tali ciuitate

Conſona ſi preit is dupla ſextus i i vel i e fit.

Dicit q̄ nomina in is terminata habentia duas conſonantes ante is in eadem ſyllaba faciunt ablatiuū in e et in i. vt ignis. ablatiuo ab hoc igne vel igni

Teſtis cū peſte per e ſit iuncta ſibi veſte

Hic poīt exceptionē a regula p̄dcā dicēs q̄ hoc nomē teſtis cū hoc noīe peſte ſit p e.i. terminat̄ in e in abltō. licʒ habeat duas cōſonātes an̄ is ī eadem ſyllaba. vt hic ⁊ hæc teſtis. abltō ab h̄ teſte. i. q̄ vel q̄ dat teſtimoniū. hæc peſtis abltō ab hac peſte. id eſt morb⁹ Etiam veſtis facit veſte in abltō. Et hoc ē qd̄ dicit, Iuncta ſibi veſte id eſt indumentum

Quattuor hymber hʒ. q̄b⁹ ī tantūmodo p̄bʒ

Dicit q̄ hymber hʒ quattuor ꝯpoſita q̄ faciūt abltūm in i tm̄. et ſunt iſta ſcʒ ſeptēber. october. nouember. decēber. q̄ faciūt in eoꝝ ablatiuis ſeptembri octobri nouembri ⁊ decembri Et ſunt nomina menſium

Hi dāt tres mēſes. ſolā dāt e ſoſpes ⁊ hoſpes.

Dicit q̄ tres mēſes dāt in abltō i. videlʒ ap̄lis quintilis ⁊ ſexti lis Ap̄lis hʒ ſignificatū de ſe claꝝ Quintilis idem eſt qd̄ men ſis iulij Sextilis idem eſt qd̄ mēſis Auguſt⁹. Deīde d̄t q̄ hoc nomē ſoſpes ⁊ hoſpes dāt e ſolā in abltō. vt hic ⁊ hæc ſoſpes. Abltō ab hoc ⁊ ab hac ſoſpite. ⁊ eſt idē qd̄ ſan⁹ vel ſalu⁹. hic et hæc hoſpes abltō ab hoc ⁊ ab hac hoſpite. i. qui ſuſcipit alium ī domo vel qui ab alio ſuſcipitur.

Adiectia q̄ hn̄t E et I

Quidā p certo reputāt e vel i dare ſexto
Cuncta triū geneꝝ. ſʒ degener vber e tantū
Ipſa tn̄ reperim⁹ in i ſʒ nō niſi rato

Hic Au. poīt vnā regulā nō aſſertiuā ſʒ narratiuā. Et d̄t q̄ q̄ dā magiſtri reputāt p certo cūcta vocabula trium geneꝝ. i. generis oīs dare ī ſexto. i. abltō i vel e. vt hic ⁊ hæc ⁊ h̄ fœlix. ablatiuo ab hoc ⁊ ab hac ⁊ ab hoc fœlice vl' fœlici. hic ⁊ hæc ⁊ hoc legēs. abltō ab hoc ⁊ ab hac ⁊ ab hoc legēte vel legēti. Sʒ degener ⁊ vber licʒ ſint generis oīs: tn̄ faciūt abltūm in e tm̄. vt hic et hæc degener. abltō ab hoc ⁊ ab hac degenere id eſt ruſtic⁹ vel ignobilis Hic ⁊ hæc ⁊ hoc vber abltō ab hoc ⁊ ab hac ⁊ ab h̄ vbere. i. fertilis. Tamē nos repim⁹ iſta noīa ſcʒ vber ⁊ degener ī ablatiuo caſu in i termiata: ſʒ nō niſi raro: vt in lucano Sʒ me degeneri ſtrauiſſʒ facta ſub hoſte

Ponūt alteruꝝ. ſi fiat mobile fixum

Ponit vnū documentū tale q̄ ſi aliqd̄ mobile. i. adiectiuū fiat

fixum id eſt ſubſtātiuū: magiſtri ponūt alterutꝛ ſʒ abltūm .i. modo i modo e. ſʒ nō ꝙ habeẛ in regulis ꝑ̄dcis Aliȳ dicūt ꝙ ad placitū formāt ablatiuū vt vitalis vitale. clemēs clemēte ſi ſubſtantiue capiātur

Inuenies alia per e ſæpius eſſe locata — optīa ꝛglā q̄ hn̄t E

Pulchra regula eſt ꝙ omnia alia nomīa terciæ declinatiōis de quibꝰ non eſt mētio facta habent e in abltō. vt dogma te. carbo carbone nomē nomine

Quod dedit im q̄rto caſu: ſolet i dare ſexto

Dicit ꝙ illud nomē qđ dedit im quarto caſui id eſt accō. ſolet i dare ſexto id eſt ablatiuo vt hæc tuſſis. accō hanc tuſſim. abltō ab hac tuſſi

Rim⁹ pluraľ dabit es. ꝛ ei ſociabis — In plī nūe

Quartū cū q̄nto. ſʒ a d̄es ponē neutro — ro ntō vtō Es

In hac ꝑte An. determiat de tercia declinatiōe quātum ad numeꝝ pluralem. Et đt. primꝰ plīs. i. ntūs pluraľ terciæ declinatiōis dabit es: vt pluraliẗ ntō hee ꝑtes Et ſociabis ei quartum cum quinto. qꝛ etiam faciūt in es vt accō has partes vtō o partes. Et hoc eſt veꝝ in maſculino fœmino ꝛ cōmuni genere In neutro vero nō/ qꝛ in neutris nomibꝰ ntūs ꝛ accūs ꝛ vocatiuꝰ plurales in omni declinatiōe in a termināťur vt pluraliẗ nominatiuo hæc pecora: vtō o pecora. Et hoc eſt quod đt. Sʒ a debes ponere neutro

Si ſexto dabiẗ i ſola. vel i ſimul eqʒ
Fit neutꝛ per ia Qđ ꝯpat inde retracta
Iudicra vel vetera dices. ampluſtraqʒ iūges

Quis i ꝑcedēti regula dictum eſt: ꝙ nomia neutri generis faciunt ntūm accūm ꝛ vtūm ſimiles in a. Ideo vult An. declarare hoc ſpecialiẗ dicēs. Si ſola i dabiẗ ſexto id eſt abltō. vel ſi i et e dabiẗ abltō. tūc neutꝛ genꝰ fit ꝑ ia i ntō accō ꝛ vtō pluralibꝰ vt hoc mare abltō ab hoc mari. pluraliter ntō hæc maria. accō hæc maria. vtō o maria. Ntō hic ꝛ hæc ꝛ hoc fœlix: abltō ab hꝫ et ab hac ꝛ ab hoc fœlice vel fœlici Et plr ntō hi ꝛ hæ fœlices ꝛ hæc fœlicia accō hos ꝛ has fœlices ꝛ hæc fœlicia vtō o fœlices et o fœlicia. Deinde ponit exceptionē dicēs: qđ comparat inde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

retracta id eſt excipe a regula illud nomē qđ ꝯpat: qꝛ licet faci
et abltūm in i ꝛ in e. tn̄ nō facit in ia ſz in a. vt fortia. ꝛ nō for
tiora. Tu etiā ludicra in ntō accō. ꝛ voca. pluralibꝰ huiꝰ noīs
ludicris .i. delectabil': vt hic ꝛ hæc ludicris ꝛ hoc ludicre licꝫ fa
ciat abltūm in i. Uetera etiam đꝛ in plurali huiꝰ nomis vetus
veteris. qđ idem eſt qđ antiquꝰ: licet faciat in abltō vtere vel ri
Et tu iūges etiam p̄dictis hoc nomē ampluſtra: qđ declinat̄ h̾
ampluſtre ampluſtris .abltō ab hoc āpluſtri: ꝛ pl'r ntō hæc am
pluſtra.i.temon nauis eyn royer. ¶ Nota Joānes de garlan-
dia rep̄hēdit autorē ꝛ đt ꝙ hꝫ ampluſtria ꝛ nō ampluſtra Sꝫ
priſcianꝰ dicit: ꝙ hꝫ indifferent̄ ampluſtra vel ampluſtria.

Cum dedit e ſolam ſextus ſolā dat a rectus

Dicit ꝙ qn̄ abltūs termiat̄ in e tm̄ vt tempe: caſus p̄dci faciūt
in a. et nō in ia vt tempora. hoc itellige de neutris tantum.

Gtō pl'ali
vm vel iū

Um l'ium pone genitiuo vel dat vtumqꝫ

Jn hac pte Au. deter. de gtō plurali terciæ declinatiōis dicēs.
Tu pone in gtō plurali terciæ declinatiōis vm. vt pater patꝝ
vel iū. vt ſedes ſediū. vel dat vtrūqꝫ ſimul vt legēs legentū vel
legentiū. qn̄qꝫ autem faciūt in vm qn̄qꝫ in ium qn̄qꝫ in ium et
in vm: vt patebit inferius

J in abltō
ſingl'ari hꝫ
iū i gtō pl'i

Quod dedit i ſexto formabit iū gtio
Et p̄bens e vl' i qđ cōpat hic volo demi
Artificum iūge memorū veterū vigilūqꝫ
Atqꝫ ſacerdotū cuſtodum vel locupletum

Dici Au. ꝙ ſi ablatiuꝰ ſingularis facit in i tātum ꝛ in e et in i.
genitiuꝰ pluralis faciet in ium vt animali animalium ꝛ fœlice
vel fœlici fœlicium. Deinde ponit exceptionem dicēs. Ego vo
lo illud nomen quod compat demi id eſt excipi hinc. i. ab illa re
gula qꝛ licet faciat ablatiuū in e et in i. tamē facit gtūm plura
lem in vm ꝛ non in ium vt fortiorum. Excipiūtur etiam illa q̄
ſequūtur in littera videlicet artifex artificum. ꝛ eſt magiſter ali
cuiꝰ artis. memor memorum eſt ille qui recordat̄. vetus veterꝝ
vihil vigilum .ſacerdos ſacerdotum eſt preſbyter cuſtos cuſto-
dum eyn wachter. locuples locupletum eſt diues

C x iū fit et l. laus et fraus vm tibi prebent

Dicit ꝙ nomē terminatum in c vel in l facit gtūm pluralē in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ium. vt allec allecium ꝛ mel mellium. ſi eſſet de vſu. Deinde dẽ
ꝙ laus ꝛ fraus faciũt in vm vt laus laudum eſt honoꝛ ſʒ in oꝛe
fraus fraudum eſt dolus is ñ creſ.iũ
Nõ creſcens ꝑ ium facit is aut es genitiuũ es ñ creſ.iũ
Dicit Autoꝛ ꝙ nomẽ terminatũ in es vel in is nõ creſcens in
gtõ ſingulari facit ium in gtõ plurali vt ſedes ſedium
Vm dat apis volucris paniſʒ canis iuuenisqʒ
Hæreſis et ſoboles cũ fruge vel idole vates
Autoꝛ ponit exceptionẽ a p̃dicta regula dicẽs: ꝙ nomia in lrã
poſita licet terminẽtur in is vel in es. ꝛ nõ creſcant in gtõ ſin
gulari tamen non faciunt in gtõ plurali ium ſed vm. vt hæc
apis in gtõ facit apum eſt animal volatile mellificãs: hæc vo/
lucris gtõ harum velucrum id eſt auis. Panis panum: canis
canum: iuuenis iuuenũ. ſoboles ſobolum id eſt ꝓgenies. hære/
ſis hæreſum vicium cõtra fidem: fruges facit frugum id eſt fru
ctus. indoles facit indolum id eſt ſignum futuræ ꝓbitatꝭ vel ꝓ
genies: hic vates. id eſt poeta vel ꝓpheta vel diuinatoꝛ ſolet eti
am declinari in cõmuni genẽ. vt hic ꝛ hæc vates
Ons ꝑ ium formas. s iunges r preeunte ons rs iũ:
Conſors atqʒ cohors demãtur nã faciũt tum
Dicit ꝙ nomẽ terminatũ in ons facit gtũm pluralẽ in ium. vt
mons montiũ. Tu iunges etiã s. i. nomẽ terminatũ in s r p̃ce
dẽte vt pars partiũ Et excipit cõſoꝛs ꝛ cohoꝛs q̃ faciũt tum in
gtõ pl'i Cõſoꝛs. i. ſociꝰ Cohoꝛs. i. turba quingẽtoꝝ hoim
Simplex cõpoſitũ noꝛmã quãdoqʒ tenebit
Sic cor opesqʒ ꝓbãt ſi componãtur vtriqʒ
In lrã ſcdm aliq̃s ꝑ ypalagiſi ſeu ꝑ ꝯtrariũ exponiꝭ Et iſti di/
cũt ſimplex tenebit aliqñ noꝛmã ꝯpoſiti. i. ꝯpoſitũ tenebit ali/
qñ noꝛmã ſimplicis Sʒ hæc expoſitio mihi nõ ſeruit. qꝛ hoc ẽ
dcm̃ ſupꝛa. ibi ſcʒ Simpliciũ noꝛma ꝛc̃. Sʒ aliȷ̃ exponũt lrãʒ
vt ſonat dicẽtes ꝙ ſimplex nomẽ tenebit qñqʒ noꝛmã ꝯpoſiti.
Nã ſicut cõcoꝛs facit cõcoꝛdiũ in gtõ plurali. ita cor facit coꝛ/
diũ Et ſicut inpos facit inopum: ita ops facit opum.
Sæpe per ũ vel iũ facit ans aut ens gtũm
Dicit ꝙ noĩa termĩata ĩ ans ꝛ in ens ſæpe faciũt gtũm pluralẽ

in vm vel in ium vt amans amantum vel amãtium. legens legentum vel legentium

Glãs dat ium. gens mens dens ſociabit̃ iſtis

Autor poit exceptionẽ a regula p̃dcã dicẽs Nomia in lrã poſita licʒ terminẽtur ĩ ans vel ĩ ens tamẽ faciũt gtũm pluralẽ in ium tantum. vt glans glandium dens dentium: gens gentium mens mentium.

Calx plebs ſeps ſtirps p iũ calx arx ſit ꝛ lanx

Dicit ꝙ nomia in lrã poſita faciũt gtũm pluralẽ in ium tm̃. vt calx ciũ. i. cemẽtum. plebs plebiũ multitudo gẽtium. puls pultium. i. pulmẽtum. ſeps ſepium. eyn tuyn. ſtirps ſtirpium id ẽ ꝓgenies: calx cis cium. arx arcis arciũ. i. turris vel ſummitas: lanx lancium eſt diſcus magn᷒

A/o il ol ū **Dempta carne p um facies a vel o. ſociãdo**

N'er ir um **Il vel ol nqʒ ſimel. er ſolã iungim᷒ irqʒ**

or ur as ū **Cor demas or et ur ponas. as addẽ debes**

Hic Au. ponit decem regulas dicẽs Nomia tercie declinationis termiata in a vel in o faciũt grũm pluralẽ in vm. vt thema thematum. ꝛ ſermo ſermonũ dempta. i. accepta hac dcõne carne q̃ facit carnium ſociãdo cum p̃dcis termiata ĩ il vel ĩ vl q̃ faciũt in vm vt cõſul cõſulum ꝛ vigil vigilum. ꝛ in n lrã vt nomen noim. ꝛ delphin delphinum. canon canonũ. Nos iũgim᷒ cum p̃dcis termiata in er ſolam vt pater patrũ. Et d̃t ſolam vt excludat illa q̃ hn̄t er cum alia terminatiõe in nrõ caſu ſingulari qm̃ ipſa nõ cõtinent̃ ſub hac regula. vt ſilueſter ſilueſtris ꝛ ſilueſtre Jungim᷒ etiam cnm p̃dcis termiata in ir vt martyr martyrũ. Tu pone etiam cum p̃dcis termiata in or vt ſoror ſororũ. et termiata ĩ vr vt murmur murmurũ. Sʒ tu demas id eſt excipias hoc nomẽ cor qd̃ facit cordium Tu debes addere p̃dcis termiata in as vt pietas pietatum id eſt benignitas. Alia expoſita ſunt ſupra

Quæ monoſyllaba ſunt adimes quod comprobat hic mas.

Hic Au. ponit exceptionem ab illa pticula as addere debes dicens Tu adimes id eſt excipies illa nomia q̃ ſunt monoſyllaba in as termiata quia talia faciũt gtũm pluralem in ium vt mas

mariū.i.maſculus ⁊ as aſſium.i.obulus

Si creſcāt is ⁊ es dāt ū monoſyllaba demas Is creſ.um

Es creſ. ū

Dicit q̄ noīa termiata i is ⁊ i es hn̄tia gtm̄ creſcentē ſup̄ ntm̄ faciūt gtm̄ pluralē in vm vt miles militū lapis lapidū. Sȝ de me monoſyllaba q̄ faciūt in ium vt lis litiū vis virium

Plus dat ium ſȝ pes dabit vm pluralia ſola

Quæ dant es fiunt p̲ iū ſȝ deme penatum

Dicit Au. q̄ h̄ nomē plꝰ dat iū vt pluriū.ſȝ hoc nomē pes dat vm vt pedū:pluralia ſola.i.tm̄ pluralit̄ decliata q̄ dāt es i ntō faciūt gtm̄ pluralē in iū:vt manes maniū.i.aīæ īfernales Sȝ deme penates qd̄ facit penatū.i.parētes intimi vel imagies de orū domeſticoꝝ.q̄ſi penes nos nati

Præt̄ os vm faciūt os ⁊ vs.ſȝet s p̄eunte Os bs um

B m p ponas et t monoſyllaba demas Bs ps um

Hic poīt q̄nqȝ regulas dicēs q̄ noīa termiata i os ⁊ i vs faciūt gtm̄ pluralē in vm vt flos floꝝ ⁊ corpꝰ corpoꝝ p̄ter os oſſis qd̄ facit oſſium. Sic etiam faciūt termiata i s p̄cedēte b vel p. vt arabs arabū p̄iceps p̄ncipū Et t id ē termiata i t ſic faciūt vt caput capitū. Monoſyllaba demes Hæc ē accœptio ab illa p̲ticula Sȝ a p̄eunte b vel p. Q.d. q̄ monoſyllaba faciūt i ium vt hoc nomē plebs plebium ⁊c̄. Et t um

Supradicta notes.ſȝ ium p̲ cætera formes

Quæ præbent e vel i ſexto.

Dicit q̄ tu notes ſup̄dicta.i. noīa q̄ pn̄t cōtineri in ſup̄dictis regul̄:ſȝ tu formes p̲ formare debes ium p̲ cætera noīa q̄ præbent e vel i ſexto.i.abltō ſingulari.vt ignis igni vel igne igniū piſcis piſciū.ſi vero cōtineant̄ in regulis faciūt gtm̄ ſicut in eis cōtinet̄ vt fœlice vel fœlici fœlicium

Facit um ſibi ſubdi

Quod datur a capio ſit municipū tibi formo

Dicit q̄ illd̄ nomē qd̄ dat̄.i.deriuat̄ a capio capis p̲ ꝯpoſitiōeȝ facit hāc t̄miationē vm ſibi ſubdi i gtō pl̄ali. vt municeps municipū Et h̄ ē qd̄ Au. dt̄ Sic municipū t̄ formo Cōponit̄ eīm municeps ex munꝰ ⁊ capio capis. Et dr̄ municeps q̄ſi munꝰ capiēs Et ſic d̄ aliȷ̄s ꝯpoſitȷ̄ a capio, vt mēceps pū ⁊ ē mēte captꝰ

Cũ3 caput dabit epõ: forbit iũ velut anceps.

Dicit Au. ꝙ h̄ nomẽ caput ſi dabit eps in ɔpoſitiõe formabit ium in gtõ plurali. velut anceps qđ ɔponit̄ ex an ꝛ caput ꝛ facit ancipitũ in gtõ plurali ꝛ idem eſt qđ dubius. Tamẽ eſt ſciẽdum ꝙ hi gti plærũq3 ſyncopant̄ vt ancipitũ ꝛ bicipitũ id ẽ duorum capitum

X vm **Xfixũ dabit vm niſi nix nox atq3 ſupellex**

Senſus ẽ ꝙ noĩa ſubſtãtiua in x termĩata faciũt gtũm pluralem in vm. vt lex legum rex regũ. niſi nix qđ facit niuium nox noctium ſupellex lectilium.

Vm ſuplex cõplex. ſ3 iũ faciet tibi ſimplex

Quaſi dicat ꝙ noĩa ſubſtãtiua in x termĩata faciũt gtũm pluralem in vm vt lex legũ. Uiſus eſt excludere adiectiua ꝛ ideo dat doctrinã de iſtis adiectis ſupplex ꝛ cõplex dicẽs ꝙ faciũt in vm vt ſupplex ſupplicũ ꝛ cõplex cõplicum id eſt particeps mali. et hoc nomẽ ſimplex facit ſimplicium id eſt pur⁹ vel vnicus vel ĩdiuiduus vel fatuus.

More metri demit. his vſus ſepe vel addit

I proceres iacit vq3 boues. v ſuſcipit ales

Dicit ꝙ vſus grãmaticoꝝ ſæpe demit. i. aufert vel addit aliq̃d his ſc3 gtis pluralib⁹ more. i. cauſa metri Et hoc ꝑ exempla declarat dicẽs hoc nomẽ ꝓceres iacit i ꝑ illam regulam pluralia ſola deberem⁹ eñi dicẽ ꝓceriũ. i. nobiles. ꝛ hoc nomẽ boues iacit v in gtõ q2 deberem⁹ dicere bouum ꝛ dicim⁹ boum. S3 hoc nomen ales ſuſcipit v in gtõ plurali. cum deberem⁹ dicẽ alitum ꝛ dicim⁹ alituũ. ꝛ idem eſt quod auis.

Dtõ ibus **Tercius eſt in ibus. et ei ſextum ſociemus**

Abltõ ibus In hac ꝑte Au. expedit terciam declinationẽ tradens regulam de dtõ ꝛ abltõ pluralib⁹ Et đt Terci⁹. i. datiu⁹ eſt in ib⁹ penultima correpta. et ei ſociabis ſextum. i. abltũm. Q. d. ꝙ dtũs ꝛ abltũs plurales terciæ declinatiõis faciũt in ibus vt dtõ his patrib⁹ ablatiuo ab his patrib⁹

Dicemus q3 boum ſeu bobus duplice caſu

Autor đt ꝙ dicim⁹ boum ſeu bob⁹ duplice caſu videl3 ĩ gtõ bouũ et in dtõ ꝛ in abltõ bob⁹ ꝛ nõ bouib⁹ Et ſic pt3 ꝙ bob⁹ excipit̄ a regula ꝑdcã videl3 Terci⁹ eſt in ib⁹ ꝛc̄.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

De quarta declinatione.

Varta dat vs rcō dabit v ſz nō niſi neuꝰ

Ju hac ꝑte Au. determiat de quarta declinatiōe dicēs Quarta declinatio dat us rcō ·i. ntō. vt ntō hic viſus et manꝰ Et dabit v: ſz nō niſi neutro generi. vt hoc cornu

V nō mutab donec plurale teneb

Dicit ꝙ ſi nomē quartæ declinatiōis in v terminat͛ tu nō variabis hāc terminationē v. donec tenebis pluralem numeꝝ: hoc ē dum er in numero plurali: vt hoc cornu. huiꝰ cornu huic cornu accō hoc cornu vtō o cornu. ab hoc cornu. In plurali bene variatur vt inferiꝰ patebit.

Vs gtūs habet ſed tercius vi tibi prebet

Dicit Au. ꝙ gtūs ſingularis nti termiati in us habebit vs ꝓductam vt hic viſus huiꝰ viſus. Sed terciꝰ id eſt datiuus ꝑbet tibi ui. vt viſui.

Vm quarto dabitur. quiutus rcō ſimulatur

Dicit Au. ꝙ hæc termiatio vm dabit͛ quarto. i. accō vt viſum et manum . Quintꝰ id eſt vtūs ſimulat͛. i. ſimilis eſt recto id eſt ntō vt hic viſus vtō o viſus

V ſextus retinet. ſz flecte domum ſapienter

Dicit autor ꝙ sextꝰ . i. abltūs tenet v. vt abltō ab hoc viſu Sz flecte id eſt declina ſapiēter hoc nomē domꝰ qd partim ē ſcdæ declinatiōis ⁊ partim quartæ vt patebit in heteroclitis. ibi Tota domꝰ quartæ mi mo ⁊c̄.

Rimo plurali dab vs binos ſociando

Jn hac ꝑte Au. determiat de quarta declinatiōe quantū ad numeꝝ pluralē ⁊ dicit. Tu dabis hāc terminationem vs primo id eſt ntō plurali. vt pluralit͛ ntō hi viſus ſociādo binos caſus videlz accūm ⁊ vtm̄ qui etiam faciunt in vs: vt accō hos viſus vocatiuo o viſus

Neutra notare decet. gtūs vū tibi ꝑbet

Dicit ꝙ neutra noīa ſunt notāda: qꝛ nō faciūt in us ſz in a. vt cornua. Deide dt ꝙ gtūs faciet in uum vt viſuū manuū cornuū

Dat qz datiuus ibus ſextꝰ qz ſz excipiemus
Ante bus v ſeruāt ficus tribus arcꝰ acusqz

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Artus cū verubus portus partuſqȝ lacuſqȝ
Et ſpecus et quercus illis penus aſſociemus

In hac pte Au. deter. de dtō ꝛ abltō pluralibꝰ quartæ declina. dicēs: dtūs qȝ ꝑ et ſextꝰ. i. abltūs dāt ibꝰ penultīa correpta. vt dtō his viſibꝰ abltō ab his viſibꝰ. Sȝ excipiemꝰ. i. exceptionē faciemꝰ vt īfra videlȝ ꝙ noīa ī lrā poſita ſeruāt v an̄ bus i. faciunt dtūm ꝛ abltm̄ pluralez ī ubus ꝛ nō in ibꝰ. vt ficꝰ ficubꝰ tribus tribubꝰ. i. ꝓgenies. arcus arcubꝰ eyn boghe. artꝰ artubus. id eſt quodlibet membꝝ. veru verubꝰ eyn ſpit. partꝰ partubus ē actꝰ pariēdi vel eſt ipſe puer. ſpecus ſpecubꝰ. id eſt ſpelūca. etiā poteſt eſſe ſecūdæ declinatiōis Cætera ꝟo noīa quartæ declinationis faciunt in ibus.

De quita declinatione.

S rectꝰ quitæ dat ſempꝫ et ē muliebre

In hac pte Au. detmiat de q̇nta declinatiōe dicēs. Rectus. i. ntūs ſingularis q̇ntæ declinatiōis. dabit ſꝑ es vt res ꝛ ſpēs. ꝛ eſt muliebre. i. generis fœminini

Mēte diē meōri volo cōpoſitūqȝ teneri

Dicit Au. ꝙ hoc nomē dies ꝛ eius compoſitum debȝ teneri memori mente id eſt in mēte. quia nō ſunt generis fœi. immo dies eſt generis incerti id eſt dubíj. et compoſitū eius meridies ē generis maſculini

Ei dicetis gtīs atȝ datiuis

Hic au. deter. de gtō ꝛ dtō ſingularibꝰ quintæ declinatiōis ꝛ dt Vos dicetis. i. dabitis ei. i. hāc termiationē ei gtīs ꝛ dtis ſingularibꝰ quintæ declinatiōis vt hæc res hꝰ rei huic rei

Em quarto. quīto damꝰ es. decȝ e dare ſexto

In hoc verſu dicit ꝙ accūs ſingularis quintæ declinatianis facit in em vt accō hanc rem vtō o res. abltūs in e. vt ablatiuus ab hac re. Textꝰ eſt planus.

Rimo plurali dab es q̇ vult ſibi ſubdi
Quartū cū q̇nto tribuēs eꝝ gtīo

In hac pte Au. deter. de q̇nta declinatiōe q̇ntū ad numeꝝ pl'alē ꝛ dt Primꝰ pluralis. i. ntūs pluralis dabit es vt pluraliter

ntō hi dies: qui vult ſibi ſubdi quartū. i. accūm cū quinto. id ē vtō Q. d. q etiam accūs ⁊ vtūs faciūt in es. Ponit regulā de gtō dicēs. tu tribues erū vt rez diez ſpecierz gtō.

Tercius et ſextus ſēpez formātur ī ebus

In hac pte Autoz ponit regulā de dtō ⁊ abltō pluralib⁹ quintæ declinatiōis dicēs: Terci⁹ ⁊ ſext⁹ oi. dtūs ⁊ abltūs formātur in ebus vt dtō his reb⁹ abltō ab his reb⁹

Deſunt plurali genitiui ſiue datiui

Et ſexti quintæ. niſi res ſpecieſqȝ dieſqȝ

Progenies et maneries dic materieſqȝ

Dicit autoz q nomia quintæ declinatiōis carent gtis ⁊ dtis ⁊ ablatiuis pluralib⁹ præt ïſta videlȝ res rez reb⁹. ſpēs ſpecierū ſpecieb⁹. pgenies pgeniez pgenieb⁹. materies materiez materieb⁹. maneries maneriez maneriebus.

De declinatione noīm cōpoſitoz

Ectos cōpone ſimul iflectūtur vtrimqȝ

Dicit q ſi duo recti componātur. vtrimqȝ variant. vt ntō hæc reſpublica gtō hui⁹ reipublicæ

Nō ſic alterutrū declines nec leopardū

Autoz ponit exceptionē a regula pdcā dicēs. Tu nō declines ſic. vt diximꝰ hoc nomē adulter tra trū qz deberet facē alterius ſtrius in gtō ⁊ facit alterutrius: nec etiam leopardū: qz deberet facē leoniſpardi in gtō. ⁊ facit leopardi.

Obliquo rectū cōponēs iungis in vnum.

Ex ſola parte recti deret hanc variari

Dicit q ſi rect⁹ componat cum obliquo ſolūmodo rectus variatur ⁊ nō obliquus. vt ntō hic magiſtermilitum gtō hui⁹ magiſtrimilitum Ita hic paterfamilias hui⁹ patriſfamilias

Si cōponantur obliqui non variantur.

Dicit q ſi duo obliqui componātur. neuter eoz variatur. vt huiuſmodi illiuſmodi.

De declinatione patronymicorū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

De p̄ronymic: in des

Atronymica dat tibi declinatio p̄ma
Quæ dātur marib⁹: z i es rectū faciem⁹

In hac pte Au. determiat de declinatiōe patronymicoꝝ maſculinoꝝ dicēs: ꝙ prima declinatio dat. i. declinādo demōſtrat patronymica q̄ dant marib⁹. i. q̄ maſculina ſunt Q. d. ꝙ p̄ronymica maſ. ſunt p̄mæ declinatiōis. ⁊ faciem⁹ rectū. i. ntm̄ in es. vt hæc priamides ē fili⁹ vel nepos priami.

Am quartus caſus aut en gerit e vl' a quītus

Autoꝛ dt ꝙ accūs caſus facit i am aut i em. vt p̄amidā vel p̄amidē. vtūs facit i e vel i a. vt vtō o p̄amide vel p̄amida

Ablatiuus in e vl' i a nec cætera muta

Dicit ꝙ abltūs facit in a vel in e. vt ab hoc p̄amide vel priamida. Nec debes mutare cætera. i. cæteros caſus: de qb⁹ nihil dictū ē. qꝛ ipſi caſus declinant̄ ſcđm p̄mā declinationē. vt gtō h⁹ priamide dtō huic p̄amide Etpl'r ntō hi p̄amide gtō hoꝝ priamidaꝝ. dtō his p̄amidis. accō hos p̄amidas vtō o p̄amide ablatiuo ab his p̄amidis.

De p̄ronymicis in is

Ercia fœminea tibi patronymica fort̄.
Is recto præbēs. gtūs erit ſibi creſcēs
Isqꝫ vl' os faciet. a vl' m quartus tibi p̄bet

In hac pte Au. determiat de declinatiōe patronymicoꝝ fœmininoꝝ dicēs Tercia declinatio format tibi patronymica fœmina p̄bēs tibi hāc termiationē is rcō. i. ntō caſui ſingulari Q. d. ꝙ patronymica fœmina ſunt terciæ declinatiōis ⁊ faciūt ntūm i is. Deide poit regulā gti dicēs: gtūs erit ſibi creſcēs. i. ſupabit ntūm. ⁊ facies is vl' os hæc p̄amis gtō hui⁹ priamidis vel priamidos. i. filia vel neptis priami. Quart⁹. id eſt accūs p̄bet tibi em vel a. vt accō hanc priamidem vel priamida.

Quintus i ſeruabit. ſed rectū non ſuperabit

Dicit ꝙ vtūs ſuabit hāc termiationē i. vt vtō o p̄ami vltia correpta Sꝫ tal' vtūs nō ſupabit ntm̄. imo erit ſibi æq̄lis

E ſolā ſextus tenet. esqꝫ vel as repimus
Plurali quarto. nil plus p̄ter metra muta

E ſolā ſext⁹ tenet. i. abltūs termiat̄ in e ſola vt abltō ab hac p̄-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

mide q₃ ꝓ et nos repim⁹ es ꝉ as q̃rto. i. accõ pl'i vt accõ has ꝑa
mides ꝉ das Nil pl⁹ muto ſupple de t'cia declinatiõe in patrony
micis fœminis ꝑter metra hoc eſt ꝑter illud qđ aliq̃n cauſa vel
neceſſitate metri cõuenit ꝑmutari

De ꝑronymicis i ias

Interdũ ꝑ ias hec patronymica formas

Dicit ꝙ iterdũ hæc patronymica fœmina terminant in ias in
ntõ caſu vt pelias ⁊ ambroſias ẽ filia vel neptis pelij.

As breuis in recto dat adis vel ados gtõ

Mõ au. doc₃ decliare ꝑdcã ꝑronymica i ias t'miata ⁊ alia ſil'ia
dicẽs As breuis i rcõ. i. nomẽ termiatũ i ias breuẽ i ntõ dabit
adis vel ados i gtõ penultia correpta. vt hæc ãbroſias gtõ h⁹
ambroſiadis vel ãbroſiados. i. filia vel neptis ambroſij

Em ꝉ a dat quartus. i e fit tãtũmodo ſextus

Dicit ꝙ accũs facit i em vel i a vt accõ hãc ambroſiadẽ vel da.
Sext⁹. i. abltũs facit in e vt abltõ ab hac ambroſiade

Dãs reliq̃s terna. nil mutat i his niſi metra.

Dicit Au. ꝙ reliq̃ caſus variãt ad modũ t'ciæ decliatiõis ⁊ nil
mutat i his ñ neutra: nil de t'cia decli. ñ nccitate met' poſtulãte

More vides greci. tñ es quito remoueri

Dicit ꝙ aliq̃n s remouet i vtõ more græci. i. ſm morẽ græcoꝝ
et pelias remota s fit pelia. ⁊ ãbroſias remota s fit ãbroſia.

De ꝑronymicis in e:

E pleriſq₃ dam⁹ q̃b⁹ e normã ſociam⁹

Dicit ꝙ aliq̃n nos dam⁹ hãc t'miationẽ ne. plæriſq₃. i. multis
vel aliq̃b⁹ noib⁹ vt a criſtinæ ꝑꝑa ꝉ a ꝑꝑrijs noib⁹ deriuata q̃b⁹
nos ſociam⁹ e. i. regulã noim termiatoꝝ in e. vt libiæ: q̃ſi dicat
ꝙ ipſa declinãtur ſicut illa q̃ t'minant in e de q̃b⁹ imediatæ re
gl'a tradet. vt ſunt fauſtinæ accriſione

De græcis in E

Cũ dedit e græc⁹ recti . tenet es gtũs

Mõſtrabit h̃ q̃lit' variari debeãt noia græca i e t'miata Et dt.
Cũ græc⁹ dedit hãc t'miationẽ e rcõ. i. ntõ. tũc gtũs tenet es vt
ntõ hæc phœbe gtõ h⁹ phœbes. ita pẽthecoſte ſtes paſceue ues

Em dat et en quart⁹. reliq̃s rcõ ſociam⁹.

Quart⁹ id eſt accũs noĩs græci in e terminati dat em vel en.
vt accõ hãc phœbem vel phœben. Reliquas ſc₃ caſus nos ſocĩ
am⁹ id eſt ſimiles faciem⁹ recto id eſt ntõ vt dtõ huic phœbe vo
catiuo o phœbe. abltõ ab hac phœbe.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

De græcis in os

Cum græci rectus tenet os par eſt genitiu⁹
Vel dat oy græcus mœlos mœloy tibi teſtis

In hac pte An. determiat de declinatiõe patronomicoꝝ termi natoꝝ in os græcoꝝ dicẽs. Quã do rect⁹.i. ntũs nomis græci tenet os. tũc gtũs eſt par ſuo ntõ.i. ſimil. Uel græcus.i. gtũs dãt hãc terminationẽ oi. delos id eſt hoc nomẽ delos græcũ ſit tibi teſtis: vt ntõ hoc delos gtõ hui⁹ delos vel deloi nomẽ inſule

Quartus on. os quint⁹ o terci⁹ atqꝫ ſupmus

Quart⁹.i. accũs nomis græci in os termiatũ facit on vt accõ hãc delon. Quint⁹.i. vtũs in os vt vtõ o delos. Terci⁹.i. dtũs atqꝫ ſupm⁹.i. abltũs facit o. vt dtõ huic delo abltõ ab hac delo. Uñ poeta. Maternã agnoſcẽ delon

De græcis in is

Sepe dat is rectus. dat ios vel eos genitiuus

Dicit Autor ꝙ ntũs græc⁹ ſæpe finit in is: vt hæc thetis mater achillis. ⁊ tunc genitiu⁹ dat ios vel eos vt gtõ hui⁹ thetios vel theceos

Im quartus. dabit i quitus neuter ſupabit

Dicit autor ꝙ quart⁹.i. accũs nois pdicti dat im vt accõ hanc thetim Quint⁹.i. vtũs dat i. vt vtõ o theti Sꝫ neuter ſcꝫ nec accũs nec vtũs ſupabit rectum id eſt ntũm

Fit quintus recto par declinante latino

Dicit ꝙ quint⁹.i. vtũs nois græci in is termiati fiet par.i. ſimilis ntõ declinãte latino. id eſt ſcdm latinam declinationem. vt hæc thetis vtõ o thetis

Dat geniſis quintum ſilem ſibi dat genitiuũ
Is ƚ eos. tenet im quartus reliq̃ qꝫ dabunt i

In hac pte An. deter. de noie geneſis qd eſt quidã liber bibliæ. Et dt ſic. Hoc nomẽ geneſis dat quintũ.i. vtũm ſibi ſimilem vt vtõ o geneſis Et dat gtm̃ in is vel in eos vt hui⁹ geneſis vƚ geneſeos Quart⁹.i. accũs tenet im vt accõ hãc geneſim. Reliqui caſus videlꝫ dtũs ⁊ abltũs dabũt i. vt dtõ huic geneſi vtõ o geneſis abltõ ab hac geneſi

Dat moyſes moyſi reliquos ternæ ſociabis

In hac pte A. ponit regulam de hoc nomie moyſes qd eſt proprium nomẽ viri. Et dt moyſes dat moyſi in gtõ Et tu ſociab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

reliquos caſus ternæ.i.terciæ declinatiōis hoc eſt in alijs caſi bus declinat ad modum terciæ declinatiōis vt hic moyſes gtō hui⁹ moyſi accō hūc moyſem vtō moyſes. abltō ab hoc moyſe.

Dat ieſus vm quarto reliq̄s v ſemp̱ habeto

Hic autor dat doctrinā de hoc nomīe ieſus. ⁊ dt ꝙ hoc nomē ieſus dat hāc termiatione vm quarto.i.accō. Reliq̄s v ſemp̱ habeto.i.ꝙ in reliq̄s caſib⁹ in v ſemp̱ terminat: qd ptꝫ declinā do vt hic ieſus hui⁹ ieſu huic ieſu accō hūc ieſum vtō o ieſu abla tiuo ab hoc ieſu.

De declinatione ꝓnominū

Et declinādi ꝓnoīa norma quaterna

In hac p̱te autor deter. de q̄ttuor formis declinationū ꝓnoim dicēs ꝙ norma declinādi ꝓnoīa eſt q̄terna.i. q̄druplex id eſt ꝑma ſecūda tercia ⁊ quarta.

Eſtqꝫ mei vel mis in ꝑma tuqꝫ ſuiqꝫ

Dicit Au. ꝙ tria ſunt ꝓnoīa in ꝑma norma ſiue in ꝑma decli natiōe videlꝫ mei mis mihi tu tui vel tis tibi.ſui ſibi. ⁊ dicunt ꝑmæ q₂ hn̄t gtōs in i vel in is ⁊ dtm̄ in i.

Pri.ᵃ declia tio .ʰ.c⁹ ſunt tria ꝓnoīa

Recto p̱ſonæ nō ſeruit regula ꝑmæ

Dicit Au. ꝙ hæc regl'a ſcꝫ ſdæ declinatiōis nō ſeruit rcō.i.no minatiuo ꝑmæ p̱ſonæ. O..d.huic ꝓnomini ego. cui⁹ obliq̄ nō recte formant ab ipſo ntō. deberem⁹ enim dicē ego egonis ⁊ di cim⁹ ego mei vel mis.

Debet ius facē gtūm norma ſecūdæ

Debes formare p̱ eam ꝓnomīa quinqꝫ

Scdā decli natio c⁹ ſūt quinqꝫ

Dicit ꝙ ꝓnoīa ſcdæ normæ ſeu ſecūdi modi faciūt gtm̄ in ius vt ille illius Prætēa dt. ꝙ tu debes formare p̱ ſecūdam normā quinqꝫ ꝓnomīa ſcꝫ ille ipſe iſte hic ⁊ is. Et dicunt ſcdæ q₂ hn̄t gtōs in ius vel ius ⁊ dtūm in i vel in e

His octo ſpēs primaria dicit eſſe

Octo ſunt primitiua.

Dicit Au. ꝙ octo ꝓnoīa ſup̄dcā ſunt ꝑmaria. Jō dt ſpēs ꝑma ria d₂ eſſe his octo ꝓnoib⁹ ſup̄dcis videlꝫ trib⁹ ꝑmi modi ⁊ qui qꝫ ſecūdi modi Et dn̄r ꝑmitiua q₂ nō formant ab alijs

Monſtrāt ⁊ referūt hæc. ⁊ q̄ſi fixa manebunt

Hic Autor oſtēdit ꝓꝑetatem p̄dictoꝝ ꝓnominū dicēs ꝙ hæc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

pronoīa p̄dcā monſtrāt .i. demōſtratiua ſunt: referūt .i. relatiua ſunt. ⁊ manebūt q̄ſi fixa .i. ſubſtātiua. Q. d. ꝙ p̄dictoꝝ ꝓnoīm aliq̄ ſunt demōſtratiua vt hic ⁊ iſte ego tu. aliq̄ relatiua vt is et ſui ⁊ manebūt q̄ſi fixa id ē ſubſtātiā. Nam licꝫ ſubſtātiā ponā tur vt ego curro tñ ad ſe recipiūt ſubſtātiua tanq̄ ſi eſſent adie ctiua vt ego pater. Aliȷ̄ dicūt ꝙ autoꝛ d̄t quaſi .i. certe vel vere ſubſtātiua qꝛ ſcd̄m priſcianū ꝓnomen ponit loco ꝓpriȷ̄ nomis et certam ſignificat perſonam.

q̄tuoꝛ rela. — **Is ſuus ipſe referunt**

decē demō. — **Sed cætera monſtrant**

vnū demō. — **Ille refert mōſtrat nō facit hoc aliud**

et rela. ſimł — Sēſus ē ꝙ hæc ꝓnoīa is ſuus ipſe ⁊ ſui ſunt relatiua: cætera vero ſunt demōſtratiua Tamē ille pt̄ eſſe relatiuū ⁊ demōſtrati uū ⁊ hoc nō facit aliud ꝓnomen

Septē ſūt deriuatiua — **Deqꝫ trib⁹ primis ſeptē fit origo ſupmis**

Dicit Au. ꝙ a trib⁹ primis ꝓnoib⁹ deriuant alia videlꝫ me⁹ tu⁹ ſuus noſter ⁊ veſter noſtras ⁊ veſtras. Me⁹ noſter ⁊ nr̄as. ab h̄ pronomie ego. Tuus veſter ⁊ veſtras ab hoc ꝓnoīe tu. Suus vero ab hoc ꝓnomine ſui. Et eſt ſciēdum ꝙ illa q̄ deriuant a de mōſtratiuis demōſtratiua ſunt ⁊ q̄ a relatis relatiua ſunt

Cum poſſeſſore poſſeſſio ſignificatur

Perſonas duplices hæc deſignare videtur

Dicit Au. ꝙ iſta ſeptem ꝓnomia p̄dcā ſignificāt duas pſonas ſcꝫ pſonam poſſeſſoris ⁊ pſonam rei q̄ poſſidet Nam cum dico liber me⁹ per hoc ꝓnomē meus itelligo poſſeſſorem libri videlꝫ me. ⁊ poſſeſſionē meam videlꝫ libꝝ

Formās quis vel qui donato crede minori.

Autoꝛ d̄t ꝙ hoc nomē quis vel qui declinat ſcd̄m qd̄ donat⁹ iu bet eſſe declinandū ſcꝫ in illa pte. Ntō quis vel qui

Tercia de-clina. c⁹ſūt q̄nqꝫ ꝓnoīa — **Tercia per primā fit noīs atqꝫ ſecundā**

Dicit Autoꝛ ꝙ tercia norma declinādi ꝓnomina fit ꝑ primā ⁊ ſecūdam nomis declinationem. Quaſi dicat ꝙ ꝓnomina tercij modi declinātur ſicut nomīa ꝑmæ ⁊ ſecūdæ declinatiōis. Nā ſicut dicim⁹ Ntō hic bon⁹ bona bonum. gtō boni bonæ boni ita dicim⁹ Ntō me⁹ mea meum. gtō mei ⁊c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Has tres diſtinguit donatus ſufficiēter

Dicit Au. ꝙ donat⁹ diſtinguit ſufficiēter has tres normas p̃-
dictas. i. ꝓnomina ꝓmi modi ſecūdi ⁊ tercij. Ideo ipſe non pro
cedit vlteri⁹ in declinatione ipſaꝝ.

Quarta quidē ternæ par debet nōis eſſe

Dicit Au. ꝙ quarta norma declinādi ꝓnomīa debet eſſe par. i.
ſimilis ternæ. i. terciæ declinationi. Nam ſicut dicimus maie
ſtas maieſtatis. ita dicim⁹ veſtras veſtratis.

Quarta ꝺ clina. c⁹ ſūt duo ꝓnoīa

Capitulū ſecundū de heteroclitis

Hec tibi ſignabis q̄ declinās variabis.

Hoc eſt ſecūdum capitulum hui⁹ libri In quo Autor
intēdit determinare de declinatione nominum hetero
clitorum Et primo præponit quod facere intendit dicēs. Tu
ſignabis tibi id eſt in mente tua: hæc nomina quæ nomina tu
declinās variabis id eſt vario modo declinabis. Et eſt ſciēdum
ꝙ nomē heteroclitum nihil aliud eſt q̄ꝫ nomen varie ſeu alter
ne declinatum. vt nominatiuo hoc cœlum. pluraliter nomina
tiuo hi cœli cœlorum.

Paſcua ſola dat̄. ſꝫ paſcua plura dabūtur

Dicit Autor ꝙ hoc nomen paſcua in ſingulari eſt generis fœ-
minini. ⁊ in plurali generis neutri. ⁊ eſt heteroclitum genere.
et eſt paſcua nutrimentum brutorum vel locus vbi bruta pa-
ſcuntur.

Eſt zizania. ſunt zizania plura. niæqꝫ

Dicit Autor ꝙ hoc nomē zizania in ſingulari eſt generis fœ-
minini ⁊ in plurali neutri. vel fœmīni. vt ntō hæc zizania plu
ralit̄ ntō hæ zizaniæ vel hæc zizania Ideo dt: plura niæqꝫ. Et
eſt herba inutilis oncruyt

Sic ⁊ amigdola dic lū fruct⁹. luſqꝫ fit arbor.

Balnea dic vel eas. ea nō prius ſꝫ eum dat

Autor dt ꝙ hoc nomē balneū in ſingulari ē ge. neutri. i pl'i ve
ro fœi ⁊ neutri. vt pluralit̄ ntō hæc balnea vl' hæ balneæ. ſꝫ in
ſingl'ari ſꝑ eſt gn̄is neutri Et hoc eſt quod dicit: dic. i. dicere
debes balnea vel eas. id eſt balneas in plurali numero: ea
id eſt balnea non eſt prius in ſingulari numero, ſed tu debes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

dicẽ eum id eſt balneū. In ſingulari eſt generis neutri ⁊ in plu rali fœī ⁊ neutri ē locꝰ in quo balneaᷣ Sic ⁊ amigdola dic D. dicat ꝙ amigdola eodem mō variaᷣ: quo balnea. vt ntō h̄ amig dolū pluraliᷣ ntō hæc amigdolæ vel amigdola. Tamē inueniᷣ hæc amigdolꝰ ꝓ arbore tm̄. ſȝ amigdolū ꝓ eiꝰ fructu. Et ideo dᷣt amigdolū fructꝰ luſqȝ arbor. Inueniᷣ hæc amigdola tam ꝓ fru ctu q̄ȝ pro ligno.

Eſt locꝰ atqȝ loci ſunt artes. ſunt loca terræ.

Dicit Au. ꝙ locꝰ in ſingulari eſt gñis maſ. ſȝ in plurali maſcu lini ⁊ neutri. ſȝ in maſ. genē ſt artes dyalecticas. i neutro vero loca terræ. Iō dᷣt. atqȝ loci ſunt artes ſunt loca terræ.

Eſt iocꝰ atqȝ ioci. ſunt ⁊ ioca plurima gēti

Dicit Au. ꝙ iocꝰ in ſingulari ē generis maſculi. in plurali vero maſculini ⁊ neutri vt ntō hic iocꝰ. pluraliᷣ ntō hi ioci vel hæc ioca id eſt ludꝰ vel ſolacium

Balteus addaᷣ. neutꝝ plurale ſequatur

Dicit Au. ꝙ hoc nomē balteus addaᷣ p̄dcīs qꝛ in ſingulari eſt gñis maſ. ⁊ ī plurali neutri vt h̄ balteꝰ pluraliᷣ ntō hæc baltea id eſt zona argētea vel ſignū militare

Carbaſus vna ratis ſȝ carbaſa plura videbis

Dicit Au. ꝙ carbaſus in ſingulari eſt generis fœī in plurali ge neris neutri vt ntō hæc carbaſus pluraliᷣ ntō hæc carbaſa. id eſt velum nauis.

Arbutus ē ſimilis. huic intuba ꝑgama iūgis.

Dicit ꝙ hæc dictio arbutꝰ eſt ſimilis p̄cedenti qꝛ in ſingulari eſt generis fœī ⁊ in plurali neutri. vt ntō hæc arbutꝰ pluraliᷣ ntō hæc arbuta id eſt collectio arboꝝ Tu iūgis etiā intyba ⁊ perga ma. qꝛ eodem modo declinātur vt hæc intubꝰ pluraliᷣ ntō hæc intuba ⁊ eſt genꝰ legumīs vel fructꝰ. ⁊ diciᷣ quaſi intꝰ bonꝰ hæc pergamꝰ pluraliᷣ ntō hæc ꝑgama. i. troya

Hoc epulū comedis epulæqȝ paranᷣ amicis.

Dicit Au. ꝙ epulū in ſingulari ē generis neutri. ī plurali fœī. et idem eſt quod cibus.

Deliciū tibi ſit. mihi ſemꝑ deliciæ ſint

Dicit ꝙ hoc nomē deliciū eſt heteroclitū ſignificatione gñe ⁊ de clinatiōe. quia in ſingulari ſt pctm̄ ⁊ ē generis neutri ⁊ decli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

nationis ſcdæ. in plurali ſt cibum delicatum vel delectationes et ē generis fœi ⁊ declinatiōis pmæ. vt pluralit ntō hæ deliciæ

Sic raſtꝝ raſtros. poꝛrūqꝫ facit tibi poꝛros
Cui cœlū ſeruit cœlos et cuncta creauit

Dicit ꝙ iſta noia videlꝫ raſtꝝ poꝛrū cœlum in ſingulari ſunt ge neris neutri. ⁊ in pl'i maſ. vt ntō hoc cœlū pluralit ntō hi cœli cœloꝝ. ⁊pl'r ntō hi raſtri teutonice eyn eechde. hoc poꝛrum plu raliter ntō hi poꝛri. huyſloec

Frenū datur equo. frenos ⁊ frena teneto
Sic clauſtꝝ foꝛmas filū pariterqꝫ capiſtrum

Dicit ꝙ iſta noia frenū clauſtꝝ filum ⁊ capiſtꝝ in ſingulari ſūt generis neutri ⁊ i plurali maſculi ⁊ neutri. vt ntō hoc frenum pluralit ntō hi freni vl' hæc frena eſt ꝙ domat os equi. hoc clau ſtꝝ pluralit ntō hi clauſtri vel hæc clauſtra id ē cenobiū. hoc fi lum pluralit ntō hi fili. vel hæc fila. Inde filare ſpinnē. hoc ca piſtꝝ pluralit ntō hi capiſtri l' hæc capiſtra ē frenū fcm̄ de funæ

Dicimꝰ altilia ſi plura. ſit altilis vna
Conſimiliqꝫ mō ſit declinādo ſupellex

Dicit Au. ꝙ iſta duo noia altilis ⁊ ſupellex i ſingulari ſunt ge neris fœi. ⁊ in plurali generꝭ neutri. vt hæc altilis pluralit ntō hæc altilia. i. auis domeſtica. hæc ſupellex pluralit ntō hæc ſu pellectilia id eſt oꝛnamēta vel vtēſilia domꝰ

Tartarꝰ ater hꝫ plurale ra. vinaqꝫ dāt rum

Dicit ꝙ hoc nomē tartarꝰ in ſingulari eſt generis maſ. in plu rali neutri. vt pluralit ntō hæc tartara id eſt inferna. Et inue nit hoc tartaꝝ p fece viui Ideo dicit vinaqꝫ dant rum. Sꝫ tar tarus eſt infernus

Sibilus hic dices. ſed ſibila plurima iunges.
Supparꝰ eſto comes. pmꝰ hꝫ tꝫ os. ſꝫ a ſbdes.
Trenarꝰ infernus ſic menelus dic ⁊ auernus
Dindyma pileus hiſmara gargarꝰ aſſociaꝰ.

Dicit ꝙ noia in lrā poſita in neutro ſingulari ſunt ge. maſculi et in plurali neutri. vt ntō hic ſibilꝰ pluralit ntō hæc ſibila ē ſo nus factꝰ ab hoīe ad modum ſerpētis. hic ſupparꝰ pluralit ntō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

hæc ſuppara eſt manica rugata lōga ⁊ pendēs. Tren⁹ pluralit̄ ntō hæc trenara.i.infern⁹.hic infern⁹ pluralit̄ ntō hæc iferna hic menelus pluralit̄ ntō hæc menela. ⁊ eſt mōs q̊dā in archa- dia.hic auern⁹ pluralit̄ ntō hæc auerna.i.inferi⁹.hic dindim⁹ pluralit̄ ntō hæc dindima eſt q̊dā mons.hic pile⁹ pluralit̄ ntō hæc pilea eyn hoet.hic hiſmar⁹ pluralit̄ ntō hæc hiſmara ⁊ eſt quædā arbor ſtās in via q̄ deſcendit̄ ad īfernū.hic gargar⁹ plu- ralit̄ ntō hæc gargara eſt quidā mons.

Iſta ſolent quarta variari ſiue ſecunda
Cum lauro querc⁹ pinus cornus quoqꝫ ficus
His colus atqꝫ domus pen⁹ ⁊ lac⁹ aſſociam⁹
Et cātus cet⁹ ortus ſimul ⁊ ſpecus aſſociant̄

Dicit ꝙ noīa p̄dcā pn̄t variari ꝑ ſecūdaꝫ ⁊ quartā declinationē videlꝫ hæc laur⁹ gtō hui⁹ lauri vel laur⁹ eſt arbor ſemꝑ viridis. hæc querc⁹ gtō hui⁹ querci vel querc⁹ arbor glādifera: hæc pin⁹ gtū hui⁹ pini vel pin⁹ eſt nomē arboris.hæc corn⁹ gtō hui⁹ cor ni vel corn⁹ eſt nomē arboris.hæc fic⁹ huius fici vel fic⁹ etiā eſt arbor vel fruct⁹ arboris.hæc col⁹ hui⁹ coli vel col⁹ eſt inſtrumen tū ex q̊ fœminæ filant eyn ſpinrock.hæc dom⁹ hui⁹ domi ł do- m⁹.hæc pen⁹ hui⁹ peni vel pen⁹ eſt cauea vel cellariū eyn kelder hæc lac⁹ hui⁹ laci vel lac⁹ eyn poel. Et iſta tria videlꝫ cant⁹ cet⁹ et ort⁹ pn̄t variari ꝑ ſecūdam ⁊ quartam declinationē ſenſu va- riato .i. ſcd̄m variam ſignificationem. In ſecūda vero declina- tione cantus ſ̄t partē rotæ.etiam ꝑs exterior panis.vel eſt ꝑti cipiū de canit̄. Cet⁹ eſt balnea ort⁹ viridariū In quarta v̄o decli natiōe cant⁹ ſignificat actum cantādi vel carmen. Cet⁹ eſt tur ba.ort⁹ eſt aſcenſus vel natio

Is vł vs iſta ſuis dices dare compoſitiuis
Cera iugū limus anim⁹ colus arma bacillus
Cū norma neruū cū freno collige cliuū.

In his v̄ſib⁹ dicit ꝙ cōpoſita ex noīb⁹ in lrā poſitis pn̄t termi nari in is. ⁊ tūc ſunt terciæ declinatiōis. ⁊ in vs ⁊ tūc ſunt ſecū dæ declinatiōis. v̄bi grā. cera ꝯponit̄ cū ſin ⁊ dicim⁹ hic ⁊ hæc ſinceris ⁊ hoc ſincere. vel ſincer⁹ ra rum id eſt pur⁹. Iugum cō ponit̄ cum bis ⁊ dicim⁹ hic ⁊ hæc biiugis ⁊ hoc biiuge. vel biiu gus ga gum.i.res duoꝝ iugoꝝ. Lim⁹ componit̄ cum ſub ⁊ di-

cimꝰ hic ⁊ hæc ſublimis ⁊ hoc ſublime vel ſublimꝰ ma mū. i. al
tus Animꝰ componit̄ cum magnꝰ ⁊ animꝰ ⁊ dicimꝰ hic et hæc
magnanimis ⁊ hoc magnanime vel magnanimꝰ ma mū. i. ma
gni animi, ex i ⁊ colꝰ cōponit̄ hic ⁊ hæc icolumis ⁊ h̄ incolume
vel icolumꝰ ma mū. i. ſoſpes ſanꝰ vel potēs. Ex in ⁊ arma ꝯpo
nit̄ hic ⁊ hæc inermis ⁊ h̄ inerme vel inermꝰ ma mū. i. ſine ar-
mis ¶ Ex in ⁊ bacillꝰ componit̄ hic ⁊ hæc imbecillis ⁊ h̄ imbe
cille vel imbecillꝰ a ū. i. nō potēs Ex e et norma ꝯponit̄ hic hæc
enormis ⁊ h̄ enorme vel enormꝰ a um. i. irregularis Ex e et ner
uꝰ componit̄ hic ⁊ hæc eneruis ⁊ h̄ eneruæ vel enerūꝰ a um id ē
eneruis. Ex e et frenū ꝯponit̄ hic ⁊ hæc effrenis ⁊ h̄ effrene l̄
effrenꝰ a ū. i. ſine freno vel diſſolutꝰ Ex de et cliuꝰ componit̄ hic
et hæc decliuis ⁊ h̄ decliuæ vel declinꝰ ua uū. i. i ſimꝰ vel depſſus

Vas vaſis ternā tibi dat plurale ſecūdam

Dicit ꝙ vas in ſingulari ē terciæ declinatiōis. vt vas vaſis. in
plurali vero ſecūdæ vt vaſa vaſoꝝ

Tota domꝰ quartæ mi mo rum moſqꝫ ſcdæ.

Sn̄a eſt hæc ꝙ h̄ nomē domꝰ vbiqꝫ ē declinatiōis quartæ: niſi
ſi i infraſcriptis terminatiōibꝰ videlꝫ in mi mo mos ⁊ moꝝ in qbꝰ ē
ſecūdæ declinationis Et eſt ſciendū ꝙ ſic declinat̄ Ntō hæc do
mus gtō huiꝰ domi vel domꝰ. dtō huic domui. accō hāc domū
vtō o domꝰ. abltō ab hac domo Et plr̄ ntō hæ domꝰ vel domi.
gtō haꝝ domoꝝ dtō his domibꝰ. accō has domos vel domꝰ vtō
o domi vel domꝰ. abltō ab his domibꝰ.

Pluralē numerū retinet æs atqꝫ metallum
Raro per reliq̄ dabitur plurale metalla

Hic ponit regulam de nominibꝰ metallorum dicens ꝙ iſta no
mina ſcꝫ æs et metallum variātur in plurali vt pluraliter ntō
hæc æra. pluralit̄ ntō hæc metalla. Sꝫ raro cætera nomia me
talloꝝ in plurali variātur. vt ntō hoc aurum non enim dicimꝰ
pluralit̄ ntō hæc aura. ⁊ ſic de ſimilibꝰ. Et eſt ſciēdum ꝙ noia
metalloꝝ ſunt hæc ſcꝫ aurum argentum plumbum ſtannū cu
prum hoc ferrum auricalcū calibs blictrum. ⁊ alia q̄dā quæ ex
aliquibꝰ horum fabricantur.

Equor ⁊ vnda fretū mare mel later aq̄ vinū
Pocula fons flumen fluuius plr̄alia ſeruāt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Stagna lacuna lac⁹ amnes pute⁹ qꝫ limphæ
Cætera pluralē retinēt humētia raro

Hic Au. ponit regulã de noib⁹ humidis Et dt ꝙ noia in lrã poſita variant in pl'i. ſꝫ alia humiditatẽ ſignificãtia nõ hñt pluralẽ numeꝝ vl' raro hñt. vt brodiũ oleũ. ⁊ ſi'lia text⁹ eſt clar⁹. Circa vocabula Eq̃r fretũ ⁊ mare idẽ ſunt dye zee. Uñ latex limpha ⁊ aqua idẽ ſignificãt: mel ẽ qđ apes cõficiũt Uinũ. i. meꝝ Poculũ. i. pot⁹. Fons ſcaturit. Flumẽ ⁊ fluui⁹. i. riu⁹ a fonte fluẽs Stagnũ eſt aqua ſtãs Lacuna ⁊ lac⁹ idem eſt aqua ſtans ex natura. qñqꝫ ſignificãt loca aquaꝝ. Amnis eſt riu⁹ in amœno loco infra frõdes. Pute⁹ eſt in alto ſeu ꝓfundo: vnde omnis pute⁹ fons eſt ⁊ nõ econtrario.

Lex mēſuratis tñ ⁊ penſis datur iſta.
Ordea frumēta faba meloneſqꝫ citrulli
His plurale dam⁹. ſic dãt far piſa lupin⁹
Raro ſeminib⁹ aliȷs plurale tenebis

Hic Au. ponit regulã de noib⁹ quæ vendũtur ad pond⁹ vel ad menſurã Et iſta lex. i. regula dat mẽſuratis. i. noibus q̃ vendũtur mẽſura ⁊ penſis. i. pondere. Q. d. ꝙ illa q̃ ponũtur i textu variant in plurali videlꝫ hoc ordeũ. pluralit' ntõ hæc ordea ẽ gen⁹ frumẽti teuto. geerſt. frumẽtum ntõ hæc frumẽta. i. bladũ. hoc fabũ pluralit' hæc faba. hic melo pluralit' ntõ hi melones. id ẽ pepo. ⁊ eſt fruct⁹ arboꝝ vel herbaꝝ in lũbardia bñ not⁹. hic citrull⁹ pluraliter ntõ hi citrulli. hoc far pluralit' ntõ hæc farra. h̾ piſum. pl'r hæc piſa teuto. erwytẽ. hic lupinus pl'alit' ntõ hi lupini ẽ quoddã legumẽ. Alia v̾o noia ſeminũ raro variant in pl'i vt ntõ hæc auena hæc ſiligo Ideo dt raro ſemib⁹

Raro plurale dat quinta tibi. niſi ſint hæc
Res pariterqꝫ dies acies facies ſpecieſqꝫ
Progenies et maneries dic materieſqꝫ

Dicit Autor ꝙ nomia quintæ declinatiõis raro variãtur i plurali niſi ſint hæc quæ in lrã ponũtur Et qꝛ text⁹ eſt clar⁹ ⁊ etiã vocabula ideo bonũ eſt trãſire ad alia mag' neccãria Itẽ acies. i. diſpoſitio turbæ ad bellãdum. Secũdo acuta pars gladiȷ. Tercio eſt ſubtilitas ⁊ acumen viſus.

Raro plurale vult par ꝛ ſanguis habere

Dicit Au. ꝙ hæc noĩa ſcȝ par ꝛ ſanguis raro variant̃ in pl'ali
niſi: in alia ſignificatiõe vt viri ſanguinũ declinate a me. ſangui
nũ .i. pctoꝝ. Et notãter dr̃ raro qꝛ aliqñ repit̃ ſanguis ĩ plura
li. vt in euãgelio. Qui nõ ex ſanguinibꝰ

Neutra facis ſine p.urali vulgꝰ pelaguſqȝ

Dicit ꝙ vulgꝰ ꝛ pelagꝰ ſunt generis neutri ꝛ carẽt nũero plura
li. Et ſcdm̃ aliquos raro variãtur in plurali ꝛ ſunt ge. maſ. vt
pluralit̃ ntõ hi vulgi. pluraliter ntõ hi pelagi: vulgꝰ dicit̃ quaſi
cõmunis populꝰ. pelagꝰ eſt mare.

Neſcio telluris vel humi plurale geluqȝ

Dicit ꝙ hæc noĩa tellus telluris humꝰ humi ꝛ hoc gelu carent
plurali. tellꝰ id eſt humus dye eerde

Neſcit ador normæ cõtraria norma mouere.

Dicit ꝙ hoc nomẽ ador qd̾ idem eſt qd̾ pinguedo ſiue flos fari-
næ. eſt idclinabile ꝓpt̃ repugnãtias duaꝝ regulaꝝ. Prima eſt
ꝙ noĩa neutra ĩ or deſinẽtia corripiũt penultimam gti. vt mar
mor marmoris. Alia ꝙ noĩa in or deſinẽtia deriuata a ỽbis ꝑ
ducũt penultimã gti vt amor amoris. Modo ador ꝑ primã de
beret corripe ꝛ ꝑ ſecũdam ꝓducẽ penultimã. Et ideo ꝓpt̃ iſtas
repugnãtias remãſit indeclinabile. Cõſtrue ſic. Norma cõtra-
ria normæ neſcit mouẽ hoc nomẽ ador ꝛ deriuat̃ ab adoro ado-
ras. eſt pinguedo farinæ.

Aptota neutra tene pus et fas irqȝ nephaſqȝ

Dicit Au: ꝙ iſta noĩa ſcȝ pus. i. putredo. fas. i. licitũ. ir. i. pal-
ma manꝰ. nephas. i. illicitũ ſunt aptota neutra. i. generis neu
tri ꝛ indeclinabilis. ꝛ dicuntur aptota ab a qd̾ eſt ſine ꝛ ꝑtotos
caſus q̃ſi ſine caſu in variatione

Obliquũ de ſe nõ format fors niſi forte

Dicit Au. ꝙ hoc nomẽ fors. i. fortuna. nõ format de ſe aliquẽ
obliquũ niſi forte vt ntõ hæc fors abltõ ab hac forte

Tabes declino nec dat tabi niſi tabo

Dicit ꝙ hoc nomen tabes declinat̃ ꝑ oẽs caſus. vt ntõ hæc ta
bes gtõ huiꝰ tabis. ꝛ idem eſt qd̾ putredo nec dat tibi tabi niſi
tabo. Q. d: tabi nõ habet niſi duos caſus. vid͛lȝ tabi ꝛ tabo id ẽ
ſanguis putridus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Jlia declinat tibi tercia. nō niſi plura
Ipſaqꝫ plurales declinat mœnia manes

Dicit ꝙ hoc nomē ilia declinat̉ in plurali tm̄ ⁊ eſt terciæ decli
natiōis vt pluralit̉ ntō hæc ylia dye lenden. Deinde dt ꝙ ipſa
ſcꝫ tercia declinatio declinat has duas dcōnes ſcꝫ mœnia ⁊ ma
nes plures .i. in plurali tm̄. vt pluralit̉ ntō hæc mœnia ſunt
muri ciuitatis. ntō hi manes .i. ſpūs infernales.

Dicamus ꝓceres pluraliter atqꝫ penates
Arma vel inſidias artus ſponſalia iūgas
Diuitias nuptias indutiaſqꝫ minaſqꝫ
Nec niſi plurali tenebras aut exta notaui

Dicit ꝙ numīa in lrā poſita variantur in plurali ſcđm vſum.
Et qꝛ textꝰ eſt clarus veniamꝰ ad expoſitionem vocabuloꝝ. vt
pluralit̉ ntō hi ꝓceres .i. nobiles barones. ⁊pl'r ntō hi penates
id eſt intimi parētes vel dij domeſtici. pluralit̉ ntō hæc exta .i.
viſcera: artꝰ id eſt mēbra. Spōſalia ſunt ꝓmiſſiōes de futuris
nuptijs. Arma inſtrumēta bellica Inſidiæ ſunt obſeruationes
occultæ ad nocendm. Diuitiæ .i. opulētia. Minæ teutonice
dreyginghe Nuptiæ bruloſten Induciæ .i. treuge ꝟlenghinge

Cornua mutatur. ſꝫ cornu nō variatur.
De genubꝰ verubus normā ſeruabis eandē.

Dicit ꝙ hoc nomē cornu in plurali variat̉ in ſingulari nō. Si
mile iudicium eſt de his nomibꝰ genu ⁊ veru. q̄ in plurali variā
tur ⁊ i ſingulari nō. Ideo dt Autor. de genubꝰ ⁊c̄.

De nece deqꝫ prece dic ꝙ rectis caruere
Primis atqꝫ dapē ſocia vice iūgis eiſdem

Dicit ꝙ noīa in lrā poſita carēt ntīs ⁊ vtīs ſingularibꝰ vt gtō
huiꝰ necis .i. mors. gtō huius precis eſt oratio vel rogatio: gtō
huiꝰ dapis .i. cibꝰ. gtō huiꝰ vicis .i. alternatio aut viciſſitudo.

Vis vi vimqꝫ dabit totū plurale tenebit

Dicit ꝙ illud nomē vis ſignificat potētiam etiā violētiam et
habet quattuor caſus in ſingulari. ſcꝫ vis in ntō ⁊ vtō vim in
accō ⁊ vi in abltō: ſꝫ tenebit totū plurale, vt pluralit̉ ntō hæ vi

res gtõ hap virium. dtõ his virib⁹. accõ has vires. vtõ o vires ablto ab his virib⁹. Inuenit etiã vis in accõ plurali: vt in proſpero. Quæ vis naturæ moderamie temperet æquo

Plus neutrale facit. nec dat pmo niſi pluris.
Caſum plurale dat quẽlibet z gen⁹ omne

Dicit q hoc nomen plus eſt generis neutri in ſingulari numero. z non habet niſi pluris. z hoc eſt ſcdm vſum. vt in euangelio Multis paſſerib⁹ pluris eſtis Sz in plurali habet omnes caſus z omne genus. Et ſic declinatur hoc plus genitiuo hui⁹ pluris. Etpluraliter ntõ hi z hæ plures z hæc plura gtõ horũ et harum z hoꝝ plurium. Tamen græciſm⁹ iubet ipſum declinari ſcdm q in verſib⁹ continetur ſcilicet Cum per tres caſus neutrum genus zc.

Quæ qrũt q diſtribuũt referũtqz negãtqz
Infinita quoqz caſu caruere vocãte.

Dicit q iſta quæ quærũt id eſt quæ interrogatiua ſunt vt quis et vter quæ diſtribuũt id eſt quæ diſtributiua ſunt vt ali⁹ alter quæ referũt id eſt quæ relatiua ſunt vt qui quæ quodvel quod quæ negant id eſt negatiua ſunt: vt nemo. quoqz pro etiam infinita vt aliquis z qui. quicunqz caruere caſu vocante id eſt vocatiuo.

Diſtribuit ſi vim tribuas. et colligit omnis
Colligit improꝑe poſitũ non diſtribuẽdo

Dicit q hoc nomẽ omnis aliqñ eſt diſtributiuũ z aliqñ collectiuũ Diſtributiuũ ſi ꝓꝑe ponat ſcz diſtribuẽdo terminum ſequentem vt omnes apoſtoli fuerũt martyrizati. Ex hoc enĩ ſequeretur Ergo petr⁹ fuit martyrizatus z ſic de ſingulis. z hoc modo caret vtõ. Collectiuũ autem ſi ponat improꝑe nõ diſtribuendo terminum ſequẽtem vt omnes apoſtoli ſunt duodecim. nõ enĩ ſequeret. ergo petr⁹ eſt duodecim. z hoc modo poteſt habere vocatiuũ caſum ꝑſertim in plurali numero

Quattuor exceptis ꝓnomia nulla vocabis.
Tu meus z noſter noſtras habuere vocãtes.

Dicit Au. q nulla ꝓnoia hñt vocatiuũ caſum exceptis quattuor ſcz tu meus noſter z noſtras, vt ptz in textu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Tres in plurali caſus os oris omittit
Es far ius thus rus illi ſociare ſolemus

Dicit ꝙ nomīa in ꝑcedentibꝰ verſibꝰ numerata carēt tribꝰ caſibꝰ pluralibꝰ ſcꝫ gtō dtō ⁊ abltō. ⁊ ꝑ vniꝰ declinationem dat intelligi alia. vt pluralit̄ ntō hæc ora. accō hæc ora. vtō o ora. ⁊ ſic de cæteris Vn̄ Os oris loquit̄ corio veſtit̄ os oſſis Es ē metallū vel pecunia Fas. i. licitū Thus eſt qđ cremat̄ in ſacrificio Jus eſt æquū ⁊ lex Rus ē terra cāpeſtris ⁊ inculta

Terra fit ops. ſꝫ auarꝰ opes. et opē petit eger

Dicit ꝙ hoc nomē ops ē heteroclitū ſignificatiōe qꝛ ī ntō caſu ſignificat idē qđ terra. ⁊ i accō idē qđ auxiliū. ⁊ etiā in alijs obliq̄s ſingularibꝰ. ⁊ in plurali ſt̄ diuitias

Lens lēdis capiti. lens lētis cōuenit ori

Dicit ꝙ hoc nomē lēs eſt heteroclitum ſignificatiōe ⁊ caſuū formatiōe Nā aliqn̄ ſt̄ feces pediculoꝝ ⁊ tunc facit lēdis in gtō. aliqn̄ facit lētis ⁊ ē quoddā legumē eyn wicke

Hic dat ⁊ hꝫ hoſpes hꝫ hoſpita ſoſpita ſoſpes

Dicit ꝙ hæc duo noīa ſcꝫ ſoſpes ⁊ hoſpes ſunt gn̄is ꝯīs ⁊ hæc duo nomīa hoſpita ⁊ ſoſpita ſunt gn̄is fœī hoſpes eſt ille vel illa q̊ vel q̄ recipit̄ vel recipit in hoſpicio hoſpita ē illa q̄ recipit ꝉ recipit̄. ſoſpes ē ſauꝰ vel ſana. ſoſpita id eſt ſana.

Veſper re ra rū pars eſt extrema diei
Noctis vel mūdi veſperqꝫ ſuū tenet ætas

Dicit ꝙ hæc nomīa ſcꝫ veſper veſpere veſꝑa veſpeꝝ ſignificant finem ætatis Ideo đt veſperqꝫ ſuū tenet ætas Et ſubdit ꝓ maiori declaratiōe metꝝ ſequens

Qualibet ætatē mūdi lego veſper habere

Dicit ꝙ hoc nomē veſper p̄t ſignificare finem cuiuſlibet ætatꝭ mūdi. Vn̄ ſciēdum eſt ꝙ ætates mūdi ſunt ſiue fuerūt ſeptem quaꝝ quælibet habuit ſuū veſper. Prima fuit ab adam vſqꝫ ad noe ſuū veſꝑ fuit diluuiū. Secūda a noe vſqꝫ ad abrahā. veſper eiꝰ fuit linguaꝝ cōfuſio Tercia fuit ab abraham vſqꝫ ad moyſen veſper eiꝰ fuit captiuitas ægyptiaca Quarta fuit a moyſe vſqꝫ ad dauid. veſper eiꝰ fuit fames Quinta a dauid vſqꝫ ad tranſmigrationē babilonis; veſper eiꝰ fuit p̄uaricatio iudæoꝝ. Sex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ta fuit a trāſmigratiōe babilonis vſqꝫ ad chriſtū veſper eiꝰ fuit
renouatio veteris teſtamēti. Septima a chriſto vſqꝫ ad finem
mūdi. veſper eiꝰ erit reſurrectio mortuoꝝ.

Veſperus ē ſtella. ri ſolos dāt tibi pſalmos
Officiū tibi re ra rū totaliter implet

Dicit ꝙ veſperꝰ eſt ſtella q̄ alio nomīe heſperꝰ dicit̄ Sʒ veſperi
veſperoꝝ dant tibi pſalmos. i. totum officium qḋ legitur in ve
ſperis. Deinde dṫ Officium tibi re ra rū totalit̄ implet. Q. d.
ꝙ veſpere ra rū ſt totum officium qḋ celebrat̄ in veſperis ſcʒ
pulſationē capanaꝝ cantꝰ pſalmoꝝ ⁊ alias ſolemnitates Græ-
ciſmꝰ tamē videt̄ eſſe alteriꝰ opinionis

Glis aīal. glis terra tenax. glis lappa vocat̄.
Ris primū. gliſſis tenet altera. tercia glitis.

Dicit ꝙ hoc nomē glis ſt aīal. terrā tenacē et herbā. Sʒ in de
clinatiōe differt qꝛ ꝓ aīali facit glirin in gtō. ꝓ terra facit gliſ-
ſis ꝓ herba facit glitis

Caſſis idis galea. capit̄ fera caſſe retēta

Dicit ꝙ hoc nomē caſſis qn̄ facit caſſidis in gtō ſt galeā. ⁊ qn̄
facit caſſis ſt rethe vel laqueum

Tignus vel tignū declines piſaqꝫ piſum

Dicit ꝙ poſſumꝰ dicē hic tignꝰ vel hoc tignū. i. lignū ſub tegul̄
poſitū. eyn ſparre. Et poſſumꝰ dicere hæc piſa piſæ vel hoc pi-
ſum piſi. i. ſpēs leguminis erwyten.

Cornꝰ vel cornu dices. tonitrꝰ tonitruve

Dicit Au. ꝙ inuenit̄ hæc cornꝰ ꝓ arbore. ⁊ hoc cornu ꝓ eiꝰ fru
ctu ⁊ inuenit̄ hic tonitrꝰ ⁊ hoc tonitru ſonꝰ in aere ex fractione
nubium violēta factus

Eſt glomꝰ atꝫ glomi vult ḣ glomerꝫ ſibi ſbdi

Dicit ꝙ poſſnmꝰ dicē hic glomꝰ glomi ⁊ hoc glomꝰ glomeris. i.
circulꝰ filoꝝ. teutonice eyn cluwen

Ambo duoqꝫ mari faciūt neutꝝ ſimilari
Par primo quintꝰ. drūqꝫ facit gtūs
Sæpe duū dabimꝰ neutro. ſi ſyncopa fiat
Cū terno ſextus facit obꝰ. et os ſociamꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Quarto. ſꝫ neutꝝ formabis in o q̄ſi primū
Prorſus fœmineū dat̄ ad morem dn̄a

In hac pte Autor determiat de iſtis duobꝰ nomibꝰ ambo ꝛ duo
dicēs Ambo ꝛ duo faciūt neutꝝ ſimilari mari. i. maſculino vt
pluralit̄ ntō hi duo hæ duæ hæc duo. Deinde d̄t ꝙ vtūs eſt ſi/
mil̄ ntō vt vtō o duo o duæ o duo. Deīde d̄t Orūqꝫ facit gtūs
intelligas in maſcu. ꝛ neutro gn̄e vt gtō hoꝝ duoꝝ tam ꝓ ma
ſculino q̄ꝫ ꝓ neutro. De ſœmino autem dabit doctrinam. ibi.
prorſus fœmineū. Sꝫ in neutro genē ſæpe dicimꝰ duum in ge
nitiuo ꝛ hoc ſi ſyncopa fiat. Ideo d̄t Sæpe duū ꝛc̄. Dtūs ꝛ ab
latiuꝰ faciūt in obus vt dtō his duobꝰ abltō ab his duobꝰ in ma
ſculino ꝛ neutro gn̄e Et nos ſociamꝰ hāc terminationē os q̄r/
to id eſt accō ī maſ. genere vt accō hos duos. Sꝫ tu dabis neu
trum id eſt neutꝝ genus in o. q̄ſi primū id eſt ntm̄ vt accō hæc
duo pro neutro gn̄e. Prorſus fœmineū Hic d̄t ꝙ ambo ꝛ duo
habent fœmininū genꝰ ad morem dominaꝝ. id eſt ad ſimilitu/
dinē huiꝰ nomis dn̄aꝝ. vt pluralit̄ ntō hæ duæ gtō haꝝ duarū
dtō his duabꝰ. accō has duas. vtō o duæ abltō ab his duabus.
Et eſt ſciēdū ꝙ ambo ꝛ duo ſunt heteroclita declinariōe qꝛ par
tim ſunt ꝑmæ declinatiōis: ꝑtim ſcdæ. partim terciæ

Capitulū terciū de tribꝰ gradibꝰ compationis

Hnc gradibꝰ ternis q̄ ꝯpat ire notab

Hoc ē terciū capitulū in q̄ Au. deter. de tribꝰ gra
dibꝰ ꝯpatiōis Et d̄t. Tu notab hunc q̄ ꝯpat. i. q̄
facit ꝯpationē. ire. i. ꝓcedē. tribꝰ gradibꝰ. i. com/
paratio poſitiuo ꝛ ſuplatiuo

De primis ambos debes formare ſupmos

Dicit ꝙ tu debes formare dnos grados vltimos ſcꝫ ꝯpatiuū et
ſuplatiuū. de ꝑmis id eſt de poſitiuis Verbi gr̄a de hoc poſitiuo
doctꝰ formatur doctior doctiſſimꝰ

Eſt adiectiuis graduū collatio talis
Dum valet angeri ſua ꝓprietas minui ve

Dicit Au. ꝙ adiectiua nomia quoꝝ ꝓꝑetas ſiue ſignificatio ꝑt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

augeri vel minui: pn̄t ꝯpationē recipe: vt alb⁹ albior albiſſim⁹
Hoc autē dicit. qꝛ ſunt multa noīa adiectiua quoꝝ ꝓꝓetas ſi-
ue ſignificatio nō pt̄ augeri nec minui. ideo nō pn̄t ꝯpari vt pu-
ta æternus ꝑpetu⁹ vnus null⁹ duo tria ⁊ ſic de alijs

Declinat terua poſitiuos ſiue ſecūda

Dicit A. ꝙ noīa poſitiua declinant̄ hoc ꝑ ſecūdam aut ꝑ terciā
declinationē Et rō eſt qꝛ ſi debent ꝯpari oportet ꝙ ſint adiectia
ſꝫ nō habem⁹ adiectiua niſi in ſecūda declinatiōe vt alb⁹ alba al-
bū. aut in tercia. vt hic ⁊ hæc fortis ⁊ hoc forte.

Si tibi declinet poſitinū norma ſecūdæ
Taliter inde gradū debes formare ſecundū. De forma-
I breuies quem dat gtūs. et or ſuꝑaddes tiōe ꝯpati.

Hic Au. docet formare ꝯpatiuū a poſitiuo ſcdǽ declinationis
dicēs ꝙ ſi poſitiui grad⁹ ſint ſcdǽ declinatiōis ꝯpatiui formari
debent a gtō ſingulari i breuiata ⁊ addita or. vt doctus docti. i
breuiata ⁊ addita or. fit doctior

Ternæ cōſimili formabūt more datiui

Hic docet formare ꝯpatiuū terciæ declinatiōis dicēs dtī caſus
noīm terciæ declinatiōis formabūt ꝯpatiuū cōſimili more quo
ſupra D. d. ꝙ ꝯpatiui grad⁹ veniētes a poſitiuis terciæ declia-
tionis formant̄ a dtō i breuiata ⁊ addita or fit fortior

Inde ſiniſterior. hinc iunior excipiātur Sequūtur
Et potis et nequam ꝓbent aliā tibi formam. exceptiōes

Hic ponit exceptionem a duab⁹ regulis ꝑdictis dicēs Siniſte-
rior excipiatur inde id eſt ab illa regula prima. Si tibi declinet
⁊c̄. quia deberem⁹ dicere ſiniſtrior ⁊ dicim⁹ ſiniſterior quod ptꝫ
Nam poſitiu⁹ eius ſcꝫ ſiniſter facit in genitiuo ſiniſtri. addita
or fit ſiniſtrior ⁊ nō ſiniſterior Iunior vero excipit̄ hinc id ē ab
illa regula Ternæ cōſimili ⁊c̄. quia deberem⁹ dicere iuuenis iu-
ueni iuuenior ⁊ dicim⁹ iunior Et iſta duo nomia potis ⁊ nequā
præbēt tibi aliam formā. qꝛ potis excipit̄ ratione ſignificatio-
nis. Nam potis id eſt potēs. potior. i. melior. Nequam vero
excipit̄ ratione formatiōis: qꝛ cum ſit indeclinabile nō debet ha-
bere ꝯpatiuū nec ſuꝑlatiuū, tamē habet nequior compatiuū et
nequiſſim⁹ ſuperlatiuū

Verbū qñqꝫ vel q̄ ſunt ꝑpoſitiuæ
Voces audiui ſupplere vicem poſitiui
Formæ cōſimilis aduerbia. ſæpe videbis
Participās iūgis. qđ tunc ꝓ noīe ſumis

Dicit ꝙ etiam a v̄bis deſcendūt compatiua. ⁊ ipſa v̄ba loco poſitiuoꝝ ponūtur vt ab hoc v̄bo detero deteris. i. vileſcē peiorari venit hic ⁊ hæc deterioꝛ ⁊ hoc deteriꝰ id eſt peioꝛ. Similit̄ a ꝑpoſitionibꝰ vt a poſt poſterioꝛ ⁊ ab aduerbȷ̄s. vt a pridem prioꝛ a ꝑticipȷ̄s ſꝫ tūc ꝓ nomibꝰ accipiūtur vt doctꝰ doctioꝛ Cōſtrue ſic. Ego audiui v̄bum vel voces. i. dcōnes q̄ ſunt ꝑpoſitiuæ. i. præpoſitiōes ſupplē vicem poſitiui gradꝰ. Tu ſæpe videbis aduerbia cōſimilis formæ. i. ſupplē vicem poſitiui, tu iūge participās. i. ꝑticipiū qđ tūc ſumis ꝓ noīe id eſt loco noīs.

Detero poſt extra pridēqꝫ vel añ vel infra
Intraqꝫ vel citra ſapiēs vltra ꝓꝑe ſupra

In his duobꝰ verſibꝰ Autoꝛ exemplificat id qđ ſupdixit. i. qđ v̄ba ꝑpōnes aduerbia ⁊ ꝑticipia qñqꝫ accipiūtur loco poſitiuoꝝ. Textus eſt planꝰ de ſe.

De formatiōe ſuplati

Vſqꝫ ſecūda tenēs ſuperantē de gtō
Sic format. iūgis s. atqꝫ ſimus ſupaddes

Hic docet nos formare ſuplatiuū gradū ⁊ dt in concluſione ꝙ ſuplatiua q̄ veniūt a nomibꝰ ſcdæ declinatiōis in vs termīatis. formanꝫ a gtō ſingulari addita s et ſimꝰ vt albꝰ albi addita s et ſimꝰ fit albiſſimꝰ. tamē excipiūtur aliq̄ irregularia vt bonꝰ optimus. malꝰ peſſimꝰ de quibꝰ inferiꝰ dicetur.

Cū tenet r rectꝰ. rimus ē illi ſociandꝰ

Dicit ꝙ qñ ntūs ſcdæ declinatiōis terminaꝫ in r. ſuplatiuꝰ gradus formaꝫ ab ipſo ntō addita rimꝰ vt macer macerrimꝰ

Excipias dexter qđ dat timus atqꝫ ſiniſter

Dicit Autoꝛ ꝙ dexter ⁊ ſiniſter excipiūtur ab illa regula Cum tenet er rectꝰ ⁊c̄. qꝛ deberēt facere dexterrimꝰ ⁊ ſiniſterrimꝰ ⁊ faciūt dextimus ⁊ ſiniſtimus.

In terna forma ſimus addes cum gtō

Dicit Au. ꝙ in tercia declinatiōe ſuplatiui formanꝫ a gtō ſin-

gulari. vt fortis forti addita s et ſimꝰ fit fortiſſimus

Sed tamē r recti ſibi vult rimꝰ aſſociari

Dicit ꝙ ſi ntūs deſinit in r et tūc debemꝰ addere rimꝰ formando ſuplatiuū vt acer acerrimꝰ niger nigerrimꝰ

Dant tibi quinqꝫ limus ꝙ̄ ſignat dictio fagꝰ

Et ſua cōpoſita ſunt illis aſſocianda

Sequūtur exceptiōes

Dicit Autor ꝙ quinqꝫ ſuplatiua formanť in limꝰ. quæ ſignat hæc dictio fagꝰ. In qua dcōne ſunt quinqꝫ litteræ ſcꝫ fagꝰ. ꝑ f intelligiť facilis facillimꝰ. ꝑ a agilis agilimꝰ. ꝑ g gracilis gra- cilimꝰ. per v humilis humillimꝰ. per s ſimilis ſimillimꝰ. Et cōpoſita dictoꝝ quinqꝫ etiam formāt limꝰ in ſuplatiuo. vt diſſi milis conſimilis pergracilis

Dat remus ſup̄ cui poſt ſociatur ⁊ extra

Dicit ꝙ iſte p̄pōnes ſupra poſt ⁊ extra faciūt ſuplatiuū in remꝰ vt ſupra ſupmꝰ. poſt poſtremꝰ. extra extremꝰ

Solus erit minimus faciūt ximꝰ ꝓpe magnꝰ

Dicit ꝙ inueniť vnū ſuplatiuū in imꝰ vt minimꝰ. Prope vero et magnꝰ faciūt in ximꝰ vt ꝓpe ꝓximꝰ magnꝰ maximꝰ. Cōſtrue iſte gradꝰ minimus erit ſolꝰ qnia non inueniť alius gradꝰ conſi milis terminationis: qꝫ pro et prope ⁊ magnꝰ faciunt in ximus vt dictum eſt.

Datqꝫ timꝰ citra bonus ītra iūgitur vltra

Dicit ꝙ ille dictiones citra bonus intra vel vltra faciunt ſuper latiuū in timus vt citra citimus bonus optimus infra infimꝰ et vltra vltimus

Infimꝰ eſt ſolus de pridem fit tibi primꝰ

Dicit ꝙ ſuplatiuꝰ gradꝰ de infra facit infimꝰ. et eſt ſolꝰ. qꝛ non īueniť aliꝰ cōſimilis. primꝰ vero ē ſuplatiuꝰ de pridem

Res bona res melior res optiā res mala peior

Peſſima. res magna res maior maxima rerū

Parua minor mīma dic multꝰ plurimꝰ addes

Plus pluris neutro totū plurale teneto

Hic Au. docet compare iſta noīa ſcꝫ bonꝰ malus magnꝰ ⁊ puꝰ: lrā eſt clara. Deinde docet compare hoc nomen multus dicens

Dic multꝰ plurimus addes plus pluris neutro ⁊c̄. Quaſi dicat ꝙ multus plurimꝰ multa plurima multum plꝰ plurimum. gtō multi plurimi. multæ plurimæ. multi pluris plurimi ⁊c̄. In plurali ꝑ omnia genera ⁊ ꝑ omnes caſus compaṫ vt pluraliter ntō multi plures plurimi. multæ plures plurimæ. multa plura plurima. Jdeo dˀt totum plurale teneto.

I vel v ſi præit us. ſequitˀ magis ⁊ poſitiuꝰ
Aut v ſi præit is. tenuis fiat tibi teſtis

Hic Autor dˀt ꝙ ſunt aliq̄ nomina quæ nō habent compatiuū niſi ꝑ ſuppletionem huiꝰ aduerbij magis ⁊ poſitiui ſui Et ſunt illa q̄ habēt i vel v ante vs. vt pius magis pius. tenuis magis tenuis. ſtrennuꝰ magis ſtrēnuus. Textꝰ eſt clarꝰ ⁊ planꝰ

Voce gradꝰ medij ſuperāt ꝑmos. niſi quini
Junior atqꝫ maior peior prior ⁊ minor. iſta
Et nō plura ſuis æqualia ſunt poſitiuis

Dicit Autor ꝙ nomīa compatiua habent ſuꝑare ſua poſitiua niſi iſta quinqꝫ ſcꝫ Junior ⁊ maior peior prior ⁊ minor: q̄ ſunt æqualia ſuis poſitiuis Cōſtrue ſic igiṫ. medij gradꝰ id eſt comparatiui ſuperāt primos id eſt primitiuos voce vna. niſi quini id eſt quinqꝫ gradꝰ qui in littera ponūtur

Credo gradꝰ ſummos collatis cōnumerādos

Jd eſt quādocūqꝫ ſit compatio ꝑ ſuplatiuū gradum. tūc res excedens ⁊ exceſſa debēt importare vnam ⁊ eādem naturam ⁊ eſſētiam in ſpē vt ſortes eſt fortiſſimꝰ hominum.

Si gradibꝰ ſummis fiat collatio. debet
Rebꝰ in exceſſis excedēs ꝑticipare
Cōgrua nō eſt hæc. fortiſſimꝰ eſt leo lyncum

Dicit Autor ꝙ ſi ſuꝑlatiuꝰ ponatur in cōſtructione. vtrumqꝫ extremorū debet participare in eodem genere ſeu ī eadem ſpecie vt petrꝰ eſt fortiſſimus hominum. Sed ſi dicatur leo eſt fortiſſimus hominum. non congrue diceretur: quia leo non eſt de genere hominum. Jdeo ſubdit dicens Congrua non eſt hæc: fortiſſimus eſt leo lyncum. qꝛ non de eſt genere lyncū.

Capitulum Quartum de generibꝰ nominum.

Nq̄ntū potero de noīe. q̄libꝫ in quo.
Ponat̄ genere. pn̄s eſt cura docere.

Hoc eſt q̄rtū caplm̄ in q̄ Au. deter. de generibꝰ nominū ſeu articulariū dictionū. Et dt̄ ꝙ pn̄s cura eſt docē in pn̄ti capitulo de genere. i. cuiꝰ generꝭ ſit quodlibet nomē vt ꝓmiſſum eſt in ꝓhemio, ibi Cuiqꝫ ſit articulo

Sed quia ꝑ ſexū mulierum ſiue virorun
Noſcuntur ꝓpria nō eſt mihi dicere cura

Magiſter dt̄ ꝙ nō eſt cura ſibi dicē de noibꝰ viroꝝ ſeu mulierū qꝛ ꝑ ſexum cognoſcūtur vt patet.

Attēdas hoīm q̄ noīa ſiue locoꝝ
Hæc ſexu gemino iungūt ſua ſignificata

Dicit ꝙ deriuata a noibꝰ viroꝝ ⁊ locoꝝ ſunt gn̄is ꝯis vt a p̄ſcianꝰ hic ⁊ hæc p̄ſcianiſta et a Janua hic ⁊ hæc ianuēſis ſic a iacobꝰ iacobita. ab heremꝰ hēmita. Cōſtrue ſic. Tu attēdas. i. cōſideres q̄ ſunt noīa hoīm ſiue locoꝝ ⁊ hæc noīa iungūt ſua ſignificata gemino ſexu. i. in cōmuni genere

Et ſi diuiſim tibi declinatio monſtrat
Vt græcus græca tanto leuius tibi fiet

Quia poſſꝫ aliq̄s dicē ꝙ iſta noīa florētinꝰ lombardꝰ græcꝰ hyſpanꝰ gallicꝰ ⁊c̄. nō ſunt ge. ꝯis ſed ꝑ tres voces declinant̄ ⁊ tn̄ ſunt deriuatu locoꝝ Rn̄det ⁊ dt̄ ꝙ qn̄ inueniūtur talia nō ſunt intelligēda ſubeſſe regulæ p̄dictæ ſꝫ facilius cognoſcūtur Conſtrue ſic. Si declinatio mōſtret tibi diuiſim vt græcꝰ græca græcum. tāto leuius fiet tibi declinare

Quædā ſūt opera ſolis maribus adhibēda

Dicit autoꝛ ꝙ q̄dā noīa officioꝝ ſunt dāda ſolis maribꝰ vt papatꝰ. ⁊ notariatꝰ ⁊ ſunt generis maſculini.

Quædā femineis: quædā dat ſexus vterqꝫ
Inde genus poterit ꝑ nomina multa patere

Dicit ꝙ ſunt q̄dā noīa officioꝝ ꝑtinētia ad ſolas mulieres ⁊ illa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſunt ge. fœī vt obſtitrix puerpa. Et q̄dā ſunt indifferent̃ cōue niētia marib⁹ ⁊ fœmīs ⁊ illa ſūt generis cōmunis vt hic ⁊ hæc agricola hic ⁊ hæc lixa. i. pincerna. hic ⁊ hæc antiſtes. i. p̄ſul

Quæ ſiūt ꝓpria fluuiorū pone marina

Dicit ꝙ ꝓp̄a nomina fluuioꝝ ſunt gene. maſ. Cōſtrue tu pone marina. i. maſ. generis quæ ſunt ꝓpria nomina fluuioꝝ vt hic padus hic ſecana ⁊c̃.

Nominis arborei vis hæc ſibi vult ſociari

Modo Au. dat regulam de noib⁹ arboꝝ dicēs ꝙ ſunt ge. fœī. vt hæc pir⁹ hæc pomus

Pro mare pone ſiler rumus dum⁹ ac oleaſter

Dicit ꝙ a dcā regula excipiunt̃ iſta q̄ ſunt ge. maſ. vt hic ſiler. virgula ad ligādum vitem hic dum⁹ eyn haghe. hic rubus eyn egelenteer. hic oleaſter dicit̃ oliua ſilueſtris

Proficit ad vitē ſiler hic. ſiler hec dat odorē

Dicit ꝙ h̄ nomen ſiler dupliciter declinat̃ ⁊ habet duo ſignifica ta vt hic ſiler eſt ligamen ab arbore fcm̄ ad ligandū vitem: et h̄ ſiler ꝓ herba dat odorē et eſt neutꝝ: nā dicūt medici Siler mō tanum in neutro genere.

Angelicū nomē dabit hic. ſed dicito neutrū

Plurali numero ſeraphin cherubinqȝ beata

Dicit ꝙ nomina angelorum ⁊ chororum angelorum ſunt^a ge- neris maſculini vt hic michael. Sed hæc duo nomina cheru- bin ⁊ ſeraphin ſunt generis neutri pluralis numeri et indeclina bilia vt pl'r ntō hæc cherubin ꝓ choro angeloꝝ ſil'it ſeraphin

Eſt cherub et cherubim. cherubin ſeraphin ſeraphimqȝ.

Dicit Autor ꝙ inuenitur hic cherub ⁊ hic cherubin ꝓ nomine angeli. ⁊ hic cherubin ꝓ nomine angelorum vel choro Et inue nitur hic ſeraph pro nomine angeli ⁊ hic ſeraphin pro nomine vel choro angelorum.

Hæcqȝ dabit virtus dominatio ſiue poteſtas

Dicit Autor ꝙ iſta nomina choroꝝ angeloꝝ ſunt generis fœī ſcȝ dominatio v̉tus et poteſtas Conſtrue ſic qȝ ꝓ et dominatio virt⁹ ſiue poteſtas dāt hæc. i. generis fœminini

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Idola dicta dei dāt hic gerit hæc dea dictū
Magiſter dīt ꝙ nomia idoloꝝ ad deos ꝑtinētia ſunt ge. maſ.
vt hic ſaturnꝰ. ſꝫ ad deas ꝑtinētia ſunt ge. foēi vt hæc venꝰ Oꝛ
dina ſic lrām idola deā id eſt idola nomiata dei. i. ad morē deo
rum dāt hic id eſt genꝰ maſculinū Supple ydolū dictum dea.
id ē noīatū ad morem deæ gerit hæc. i. genꝰ fœmininū
Nomibꝰ volucꝝ nequit vt credo generalis
Noꝛma dari. tamē eſt naturæ ſexus ī illis
Hæc. niſi gallina vel gallꝰ. ſunt epycœna
Articulus nāqꝫ ſexum dabit vnꝰ vtrūqꝫ
Maſqꝫ columbꝰ erit. muliebꝛe colūba tenebit
Dicit Au. ꝙ de nomibꝰ auium modo vult dare regulā genera-
lem. i. regulam de generibus coꝝ. tamē ſexꝰ naturæ eſt in illis
qm̄ aliquæ ſunt mares aliquæ muliēs ſꝫ hoc difficulē ꝯgnoſci
tur Deinde dīt ꝙ hæc noīa ſunt epycœna id eſt ꝓmiſcui generꝫ
niſi gallꝰ quod eſt generis maſculi. ⁊ gallina foēi. Deinde decla-
rat q̇d ſit genꝰ epycœnū dicens ꝙ illa noīa ſunt epicœna id eſt
ꝓmiſcui generis q̄ ſub vno articulo cōpꝛehendūt aīalia vtri
uſqꝫ ſexus vt hic mulus. Et ideo dīt Articulꝰ namqꝫ ⁊c̄. Deīde
dicit ꝙ columbꝰ eſt generis maſculini ⁊ columba generis foēi
In triplici genere numeralia noīa pone
Quæ ſunt mobilia ꝑ ſe fiūt manifeſta
Dicit ꝙ nomia numeralia ſunt generis omnis vt hic ⁊ hæc et
hoc quattuoꝛ. Sꝫ illa nomia mobilia id eſt adiectiua per tres
voces declinata per ſe fiunt manifeſta : vt vigeſimus vigeſima
vigeſimum.
Barbara græca genꝰ retinēt qđ habē ſolebāt
Dicit ꝙ noīa barbara ⁊ græca ſunt illiꝰ generꝫ apud latinos cꝰ
rāt apud græcos ⁊ barbaros vt libye ylion ⁊ tenedos
Debes in mēte generalia dicta tenere
Debēt ex omni noꝛma generalia demi
Et ſic excipere. qꝛ nō licet hæc iterare
Dicit Au. ꝙ regulæ generales p̄dictæ debēt in mente retineri
anq̄ꝫ exceptiōes a regul̄ ſequētibꝰ: qꝛ amplius nō intēdit eas

reiterare. Ideo ſubdit q generalia pdcã debent demi id eſt exci-
pi ex omni norma ſequenti.

Regulæ ſpẽales de generib9 noim.

Ab h primæ

Jt r nomẽ in a muliebre ſz excipe pla

Dicit Au. q noia ter. in a. ſunt ge. foei vt hæc mu
ſa. Deĩde poit exceptionẽ dicẽs Sz excipe pla. id ẽ
pluralit declinata vt pluralit ntõ hæc arma q̃ ſunt ge. neutri.
Aliq̃ dicũt excipe plura. i. multa noia ſicut iferi9 patebit

Ab h terciæ

Quod declinatũ dat tercia ſit tibi neutꝝ

Dicit Au. q noia terciæ declinatiõis in a ter. ſunt ge. neutri.
vt hoc thema thematis. dogma dogmatis

Deriuata decet z cõpoſitiua notare

Dicit autor q noia deriuatiua ſunt excipiẽda a regula pdcã: vt
hic z hæc hẽmita qd deriuat ab herem9 heremi. Et etiã ꝯpoſita
vt agricola qd cõponit de ager z colo colis. z terrigena quæ nõ
ſunt generis foei. ſz cõmunis vt ſequitur.

Ab h h pmæ ſunt multa

Nomĩa ſignari debẽt ſimul officioꝝ
Si ſexu gemino iungũt ſua ſignificata
Omnib9 his hic z hæc iungat. et hac rõne
Quod colo cõponit. cõmune locare decebit
Qdqz facit gigno pincerna lixaqz iungo
Aduena ſiue ſita. ſz ſi mas præſit in iſtis
Vt græc9 tubicen. erit a tantũ muliebre

Dicit Au. q nomia officioꝝ debent ſignari. i. excipi. vt ſacriſta
qd eſt gñis maſcu. z aliq̃ foei. z aliq̃ ꝯis ſcdm qd eſt officiũ ma
rib9 z mulierib9 vel vtriqz attributũ. Ideo ſubdit dicẽs Si iſta
noia officioꝝ iũgũt ſua ſignificata ĩ gemino ſexu. ita q ſub vna
voce importẽt maſculũ z foeminã. hic z hæc iungit oib9 his vt
hic z hæc agricola. i. ille vel illa q̃ vel q̃ colit terrã vel agꝝ. De
inde magis declarat dicẽs. Et hac rõne. i. p hãc rationẽ antedi
ctã ꝯpoſita de colo colis z gigno gignis ſunt gener ꝯis vt hic
et hæc coelicola. i. ille vel illa qui l quæ colit coelũ. z hic z hæc
terrigena. i. ille vel illa qui l quæ de terra ort9 vel orta eſt Iũgo

etiam p̄dcis pincernā ⁊ lixam. q̄ ſunt generis ɔis Similit̃ ad
uena ſiue ſita nomē populi. Sꝫ ſi mas. i. maſculina termina-
tio præit. i. p̄ponat̃ fœminæ termiationi in iſtis p̄dcis noib⁹ a
id eſt illa dictio in a termīata erit tm̄ muliebre. i. fœi gñis. vt
græc⁹ græca. græca eſt generis fœi. ⁊ hic tubicen ⁊ hæc tubici-
na Tubicina eſt generis fœminini. ⁊ eſt ille l' illa q̄ vel quæ ca
nit tuba.

Si ſolis marib⁹ dat̃ hic tenet. vt patriarcha. A hic ꝑmæ

Dicit ꝙ ſi nom ē officij ꝑtinet ad ſolos mares eſt generis maſ.
Exemplū vt hic patriarcha.

Nō eſt verbigena niſi chriſt⁹ vera ſophia.

Quāuis Autor dixerit ꝙ compoſita de gigno gignis ſunt ge-
neris cōmunis tamē dicit ꝙ verbigena eſt generis maſculini.
et pertinet ad chriſtum ſolum.

Mannaqꝫ neutrale cū paſcha dicit̃ eſſe A hoc ꝑmæ
Māmona ſic dices neutꝝ. muliebre polēta

Dicit Au. ꝙ hæc duo noīa ſcꝫ māna ⁊ paſcha ſunt ge. neutri.
Et etiā hoc nomē māmona. i. de⁹ diuitiaꝝ ē generꝭ neutri. Sꝫ
polēta ē muliebre. i. ge. fœi. ⁊ eſt farina leuiſſima

Cetaqꝫ balena muſtelaqꝫ talpaqꝫ dama
Et panthera ſimul p̄dictis ānumerabis
Articulo ſexum ſignāt vtrūqꝫ ſub vno

Dicit ꝙ iſta nomīa ſcꝫ hæc ceta hæc balnea ꝑ eodem. hæc mu-
ſtela hæc dama hæc talpa ſignificāt vtrūqꝫ ſexum ſub vno arti
culo Q. d. ꝙ ſunt generis ꝑmiſcui. ⁊ etiā hoc nomē panthera
eſt generis ꝑmiſcui ⁊ eſt aīal multū coloratum. Ceta eyn wal
viſch. Balnea etiam eſt piſcis maxim⁹ Muſtela eſt quoddam
aīal mures capiēs. Talpa eyn mol. Dama eſt aīal timidū fugi
ens canes eyn das.

Neutꝝ nomē in e facit. vt p̄ſepe cubile E hoc

Dicit ꝙ nomīa in e ter. ſunt generis neutri. vt hoc p̄ſepe ⁊ hoc
cubile id eſt lect⁹ vel camera vbi cubatur

Adiectiua notes. lꝫ barbara græcaqꝫ poſcunt

Dicit ꝙ noīa adiectiua in e termiata ſunt notāda. qꝛ nō ſemꝑ
ſunt gene. oīs ſꝫ aliqñ maſ. vt quiſqꝫ. Aliquādo fœi. vt quæqꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

aliquādo omnis. vt quinqꝫ Deinde dt ꝙ barbara ⁊ græca ī e de-
ſinētia poſcūt hūc articulū hæc. i. generis fœī. vt hæc ſynecdo-
che hæc libyæ hæc phebe ⁊ ſimilia

Neutꝝ plurale fit cetere. collige tempe

Dicit ꝙ iſta duo noīa cete ⁊ tempe ſunt ge. neutri numerí plu-
alʼ ⁊ indeclinabilia vt plr̄ ntō hæc cete. i. balneæ. ⁊ plʼr ntō hæc
tempe. i. loca delectabilia.

I hoc **I neutꝝ ponis. tamē adiectiua notabis**

Dicit ꝙ nomia in i ter. ſunt generis neutri vt hoc gummi Tñ
tu notabis adiectiua vt hic ⁊ hæc ⁊ hoc huiuſmodi cuiuſmodi.
quæ ſunt generis omnis.

O hic **O ſicut cento maribꝰ ſociare memēto**

Dicit ꝙ nomia in o ter. ſunt ge. maſ. vt hic cēto cētonis. i. mil
liū. vel aliud ſemē centū grana ꝓducēs ī quolibet germīe

Do hæc **Quæ dāt do vel go bene ſignes. ſi tñ ex o**

Go hæc **Obliquus facit i. q̄ poſcūt hæc ſibi ſubdi**

Autor dt ꝙ a p̄dcā regula excipiunt noīa ter. in do ⁊ i go. quæ
mutāt o i i in gtō. q2 talia poſcūt hūc articulū hæc ſibi ſubdi. i.
ſunt ge. fœī. vt hæc dulcedo dulcedis ⁊ hæc caligo caliginis ⁊
hoc eſt quod intendit.

Hic recipit cardo. margo ſociat et ordo

Autor dt ꝙ p̄dcā exceptōe excipiūt iſta. ſ. cardo cardis margo
margis ordo ordis. Nam licet deſināt in do ⁊ in go. ⁊ mutant
o in i in gtō tñ nō ſunt ge. fœī. ſꝫ generis maſculini

Omne dabit pſeudo p̄ſto dabit hoc tibi pōdo

Dicit Au. ꝙ iſta nomia ſcꝫ pſeudo ⁊ p̄ſto ſunt ge. oīs. vt hic ⁊
hæc ⁊ hoc pſeudo. i. mēdax. hic ⁊ hæc ⁊ hoc p̄ſto. i. ꝓmptꝰ. De
inde dt. ꝙ hoc nomē pondo dabit hoc. i. genꝰ neutꝝ. vt hoc pō
do. huiꝰ pondo indeclinabile id eſt pondꝰ

Eſt cōmunis hō pariter cum ỽgine latro

Dicit ꝙ homo. ỽgo ⁊ latro ſunt generis cōmunis Latro q̇ inſi
diat ad occidendū eyn moerdener.

Io ỽbale hꝫ **Hæc dat verbale per io. caro talio iūgo**

Dicit A. ꝙ deſinētia in io ſunt ge. fœī. vt lectio lectiōis. Caro
etiā facit carnis ⁊ ē ge. fœī. Similit ⁊ talio qd ē recōpēſatio ī

malo. vel mala remuneratio vt qui pede ꝑcutit pede ꝑcutietur
et qui oculo priuabit oculo priuetur.

Articulum mutat. et triplicat vnio ſenſum

Dicit Autor ꝙ hoc nomen vnio habet triplex ſignificatum et ſcd̃m hoc variat articulum. Nam aliquã do idem eſt quod pũ-ctus ⁊ tunc variatur per hic. ⁊ ſimiliter quan do eſt lapis preciosus. Aliquan do idem eſt quod cõiunctio ⁊ tunc variatur per hæc. Vñ⁹. Hic lapis hic punctus hæc vnio ꝓximitaſq;

V c d vel t neutris debes ſociare

Dicit Au. ꝙ termiata in v in c i d et in t. ſunt gñis neutri. vt hoc cornu. hoc lac quod quid ⁊ hoc caput.

Tot q̊t ad omne gen⁹. et q̃ nos de q̊t habem⁹

Quia dicit ꝙ deſinentia in t ſunt generis neutri: ideo excipit tot ⁊ quot dicens ꝙ ſunt generis omnis cum eoꝝ compoſitis. vt quotquot ⁊ totidem

It tibi nomẽ i al neutꝝ. ſic pone t̃bunal Al hoc

In hac parte Autor dicit ꝙ deſinentia in al ſunt generis neutri vt hoc animal ⁊ hoc tribunal. et eſt ſedes in qua redditur ius.

Hic ſal hocq; dabit. neutꝝ plurale carebit

Autor excipit a regula p̃dicta hoc nomen ſal dicẽs ꝙ aliquando eſt generis maſculini ⁊ ſic excipitur ⁊ variatur in plurali vt pluraliter nominatiuo hi ſales id eſt rep̄henſiões. aliquã do eſt generis neutri. ⁊ ſic nõ excipitur. ⁊ caret ntõ plurali

El neutꝝ pone. ſ; ꝓpria nomina tolle El hoc

Dicit ꝙ nomina terminata in el ſunt gener; neutri. vt hoc mel Sz propria nomĩa excipiũtur vt rachel nomen fœminæ. vriel nomẽ angeli generis maſculini

Il dabit hoc. demas h̃ ⁊ h̃ vigil. pugil ẽ mas. Il hoc

Dicit Autor ꝙ nomina terminata in il ſunt generis neutri. vt hoc nil. Demas id eſt excipias. hic et hæc vigil quod eſt generis communis. et hoc nomen pugil eſt mas. id eſt generis maſculini.

Ol tenet hic vt ſol. dicet̃ fœmina nichol Ol hic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ deſinētia in ol ſunt ge. maſ. vt hic ſol. nichol dicet͛ fœmina id eſt generis fœi

Vl hic **Vl dabit hic vt cōſul. hic ⁊ h̄ dāt p̄ſul et exul**

Dicit ꝙ deſinētia in vl ſunt generis maſculi vt hic cōſul. Sꝫ præſul ⁊ exul ſunt generis ꝯis. Cōſul qui dat cōſilium. p̄ſul ē epiſcopꝰ. exul eyn ballinck

am omē **Omne genꝰ dabit am. ſic debes ponē nequā**

Dicit ꝙ termiata in am ſunt generis oīs. vt hic ⁊ hæc ⁊ h̄ nequam id eſt malꝰ prauus vel miſer

em hoc **Tantundē neutꝝ totidē plurale ſit omnis**

Dicit ꝙ tantūdem id eſt altro tāto. tm̄ ⁊ nō ampliꝰ alſo vele eſt gene. neutri. ⁊ totidem eſt generis omnis ⁊ pluralis numeri. et eſt tot idem

Vm hoc **Vm neutꝝ facies mulieꝝ noīa ſignes.**

Dicit Au. ꝙ nomia termiata in vm ſunt generꝭ neutri vt hoc ſcamnum. Nomia mulieꝝ excipiūtur qꝛ ſunt ge. fœi vt dorciū et philodorcium nomina mulieꝝ.

In hic **Hic dat nomē in an. teſtis ſiet tibi tytan**

Dicit Au. ꝙ ter. in an ſunt ge. maſ. vt hic tytan. i. ſol

En hoc **En dabit h̄. ſꝫ ren dabit hic pectē ſimul ⁊ ſplē**
Atqꝫ lien illis iūgas et q̄ de cano formas
His adiunges hymen. mas ē neutrūqꝫ reptū

Dicit ꝙ nomia termiata i en ſunt ge. neutri: vt hoc nomē Sꝫ ren pecten ⁊ ſplen atqꝫ lien eyn eerſdarm. ſunt ge. maſ. ⁊ iūgas ei illa q̄ tu formas de cano nis. vt tubicen id eſt ille q̇ canit in illo inſtrumēto qđ dicit͛ tuba. Et etiam adiūges his p̄dictis hymen qđ idem eſt qđ deꝰ nuptiaꝝ qđ eſt ge. maſ. Et aliq̄n eſt generis neutri ꝓ pellicula cōſeruante ꝟginitatem.

Hæc retinet ſyren. hꝫ hic faciēs ſacra flamen

Dicit ꝙ ſyren piſcis maris eyn meermynne eſt ge. fœi. flamen vero ꝓ ſacerdote iouis eſt generis maſculi. ⁊ h̄ eſt qđ dicit. faciens ſacra flamen Sꝫ ꝓ vento eſt neutꝝ

In hic **In dabit h̄ vt delphi nec talia multa ſupſunt**

Dicit ꝙ noīa termiata in In ſunt generis maſculi, vt delphin et eſt piſcis multum diligēs hominem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

On maribꝰ iunges tñ inde localia demas — On hic

Dicit ꝙ nomina termiata in on ſunt generis maſculini vt hic demon. canonꝰ id eſt regula. Nomina localia excipiũtur q̄ ſunt generis foei vt hæc babilon ⁊ eſt aliquando generis neutri. vt hec ylion

Quæ dia ſiue gera cõponũt ſint tibi neutra.

Dicit ꝙ compoſita de dya ſiue gera ſunt ge. neutri. vt hoc dya-teſeron. qđ eſt ſpecies cantus. ⁊ hoc geralogodicon quod eſt vo-cabulum medicorum

Ponis nomē ī ar neutꝛ. ſotular dat hic et lar — Ar hoc

Autoꝛ đt ꝙ nomīa in er terminata ſunt generis neutri vt toꝛ-cular. Deinde poīt exceptionem dicēs. ſotular ⁊ lar dāt hic id ē genꝰ maſculinum. Sotular eſt calceus Lar eſt æquiuocū Lar caſa lar domꝰ lar ignis larq; foꝛamen

Sʒ tria dāt genera par ⁊ ſua cõpoſitiua

Ponit aliam regulam ⁊ exceptionem dicēs ꝙ par ⁊ ſua cõpoſi-tiua ſunt generis omnis vt impar cõpar ⁊ diſpar

Er maribꝰ detur Iter hoc veſperq; ſequetᷣ — Er hic

Spinter ſeu ruder. decet his adiũgere iuger.

Dicit Au. ꝙ nomīa termiata in er ſunt generis maſculini. vt hic liber. Iter id eſt via ⁊ veſper excipiũtur qꝛ ſunt generꝭ neu-tri. Spinter etiam quod idem eſt quod fibula vel clauis fibu-læ. ⁊ ruder quod idem eſt quod ſtercꝰ aſini vel ramus de vite re-ciſus vt aliqui dicunt. Iuger etiam his adiũgitur quia eſt gene-ris neutri vt hoc iuger ⁊ eſt tantum ſpacium terræ quantum arare poteſt par boum in vna die ⁊c̄.

Campeſter volucer alacerq; pedeſter eq̄ſter. — xij. adiectiua

Silueſter celeber acerq; celerq; ſaluber — hic er

His in bis quinq; tenet hic er ⁊ h̄ is ⁊ hoc e — hæc is

Datq; ſeq̄ſter idem. qđ ternæ ſiue ſcđæ — hoc e

Sicq; paluſter erit. hic ⁊ h̄ alacris retine bit

Dicit autoꝛ ꝙ in his decē noibꝰ ſupꝛadcis iſta teimiatio er po-nit in maſculino tm̄. is in foeio. et e in neutro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Quaſi dicat ꝙ debēt variari ꝑ tres articulos ⁊ tres voces. vt h̄ campeſter hæc campeſtris ⁊ h̄ campeſtre. Sꝫ dīt ꝙ h̄ nomē ſequeſter poteſt eſſe ſcđæ ⁊ terciæ declinatiōis. quando eſt terciæ declinat hic ſeq̄ſter hæc ſeq̄ſtris ⁊ h̄ ſequeſtre quādo eſt ſcđæ declinat ſeq̄ſter tra trū. Paluſter etiam eodem mō declinat. id eſt ſtās in paludibꝰ Alacris p̄t eſſe generꝭ ↄis vt hic ⁊ hæc alacris et h̄ alacre. Et hoc dīt qꝛ ſuperiꝰ dixerat ip̄m eſſe ge. fœi Ibi hic alacer hæc alacris h̄ alacre. ⁊ h̄ eſt qđ dicit. Hic ⁊ hæc alacris retinebit. vn̄ campeſter q̊ morat in campis. Volucer ſnel Alacer vel alacris. i. fortis velox ⁊ lætꝰ Pedeſter. i. pedes peditis q̊ pedibꝰ trāſit. Equeſter. i. eques eq̄tis q̊ equo trāſit. Silueſter qui ī ſiluis morat Celeber. i. feſtiuꝰ ſanctꝰ. vierlick. Acer id eſt aſper crudel' Etiā eſt fortis viuidꝰ firmꝰ agilis vigilās Celer. i. velox Saluber. i. ſanctꝰ ſaluus ſanꝰ Sequeſter. i. pacificans lites. Paluſter qui habitat in palude. mas pulmer et

ver ber; hoc

Tercia dās ver ber dabit h̄, ~~tn̄ h̄ dabit~~ hymber

Et ſua cōpoſita. ſunt adiectiua notāda

Dicit Au. ꝙ nomīa terciæ declinatiōis termiata ī ver ⁊ in ber ſunt generis neutri vt h̄ tuber ⁊ hoc vomer ris: tn̄ hymber ⁊ eꝰ compoſita ſunt ge. maſ. vt hic hymber ⁊ decēber. 'tn̄ adiectiua ſunt notāda vt celeber qđ eſt ge. maſ. etiam ſaluber

Sexum plura notāt. ſicut mater mulierqꝫ

Dicit ꝙ plura nomīa diſcernūtur ꝑ ſexum ſicut mater ⁊ mulier quæ ſunt generis fœminini.

Fœtibꝰ hoc terræ dat tercia. deme cucumer

Dicit ꝙ nomīa terciæ declinatiōis fœtibꝰ terræ cōueniētia ⁊ in er deſinētia ſunt gn̄is neutri vt hoc papauer ⁊ hoc piper: ſꝫ excipit cucumer quod eſt ge. maſ. Papauer eſt herba ſomnifera maen ſaet. Piper eſt ſpecies multum calida Cucumer ē herba cuiꝰ fructus eſt humidæ naturæ.

Et cōmune notes. ſicut ſunt puber ⁊ vber

Degener ⁊ pauꝑ. hic linter dicere debes

Pluribꝰ ex iſtis neutris ſociare videbis

Dicit Autor ꝙ aliq̄ nomīa in er deſinētia ſunt generis ↄis. vt hic ⁊ hæc puber id eſt iuuenis incipiēs pubeſcē: vber id eſt fertilis vruchtber: hic ⁊ hæc degener id eſt ruſticꝰ vel ignobilis. hic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

et hæc pauper: tu debes dicere hæc linter eyn troch. Deinde di cit ꝙ tu videbis neutrū ſociari plurib⁹ ex iſtis nominib⁹ ſupꝛadi ctis. vt hic ⁊ hæc ⁊ hoc vber. Et habetur exemplum de pauper in lucano. lis eſt de paupere regno

Ir maribꝰ detur: ir neutris aſſocietur — Ir hic

Dicit ꝙ in ir terminata ſunt generis maſculini vt hic vir. Ex cipitur hoc ir. quod eſt generis neutri vt hoc ir .id eſt palma manus.

Eſt hic ⁊ hæc martyꝛ. ſꝫ debes dicē gaddir

Quaſi dicat ꝙ martyꝛ eſt generis cōmunis ⁊ gaddir nomē lo ci eſt generis neutri

Oꝛ maribꝰ ſocia ſꝫ plurima ſunt retrahenda — Oꝛ hic

Dicit ꝙ deſinētia in oꝛ ſunt generis maſculī vt hic doloꝛ ſꝫ plu ra excipiēda ſunt vt patebit infra.

Omne memoꝛ iūgit Oꝛ̄ ꝯpat ad duo trāſit.

Dicit ꝙ memoꝛ eſt generis omnis. Et comparatiua in oꝛ deſi nentia ſunt generis maſculini ⁊ ſœminini ſeu generis commu nis vt hic ⁊ hæc melioꝛ. ideo dicit quod comparat .id eſt quod eſt comparatiuū tranſit ad duo ſcilicet genera vt hic ⁊ hæc foꝛ tioꝛ. doctioꝛ ⁊c̄.

Mas tm̄ ſenioꝛ hic ⁊ hæc ſꝫ dicit̄ autoꝛ

Dicit ꝙ ſenioꝛ q̄ꝫuis ſit ꝯpatiuū. tamen eſt generis maſculini Autoꝛ eſt generis cōmunis

Eq̄r adoꝛ marmoꝛ ⁊ coꝛ ſunt neutra ſꝫ arboꝛ.

Hæc tenet atqꝫ ſoꝛoꝛ ſexu noſcunt̄ ⁊ vxoꝛ

Dicit ꝙ iſta nomīa æquoꝛ adoꝛ marmoꝛ ⁊ coꝛ ſunt generꝭ neu tri Sꝫ arboꝛ eſt generis fœī. Atqꝫ pꝛo et iſta nomīa ſcꝫ ſoꝛoꝛ ⁊ vxoꝛ noſcūtur per ſexum quia ſunt generis fœī. Vocabula ex poſita ſunt ſupꝛa

Quæ coloꝛ atqꝫ decꝰ formāt coꝛpuſqꝫ noteꝰ

Dicit ꝙ notare debem⁹ nomina quæ componūtur cum his noī b⁹ ſcꝫ coloꝛ vt decoloꝛ. i. ſine coloꝛe. cum decus vt indecoꝛ id ē ſine decoꝛe: cum coꝛp⁹ vt bicoꝛpoꝛ id eſt duoꝝ coꝛpoꝛum: quæ ſunt generꝭ omnis.

Ur hoc

Nomē qđ fit in vr dabit ħ teſtis tibi murmur
Dicit ꝙ ī vr termīata ſūt ge. neut. vt ħ murmur guttur iecur
Tn̄ repit ge. maſ. vt ī ſacris ſcripturis: multꝰ erat murmur
Si t vel x p̄rcit vr aut f. hic eis ſociem?
Dum ſit gētile nomē aut auiū ſpeciale.
Hic poīt exceptionē a regula p̄dcā dicēs: ſi hæc lrā t vel x. vl' f
ſit an̄ vr. tunc illud tale ē gn̄is maſ. dum tn̄ ſit gētile vt augur
nomē loci vel populi: aut auiū ſpāle vt auſtur ⁊ furfur Et no-
ta ꝙ furfur aliqn̄ eſt purgamētum farinæ. alio nomīe ſiliqua.
Aliqn̄ eſt nomen ⁊ ꝓ vtroqꝫ declinat ꝑ hic ſub maſcu. Tn̄ qdā
dicebāt ꝙ eſſet neutrum Contra quem inuehit io. de garlandia
Furfura q̄ dixit ſemꝑ de furfure vixit
Hic aut hæc turtur qđ fertur piſcis ⁊ auis
Quaſi d. ꝙ turtur p̄t variari ꝑ hic. ⁊ ſt piſcē. ⁊ ꝑ hæc ⁊ tūc ſt
auem. Unꝰ Turtur inhæret aq̄s turtur ſecat aera pēnis
Hic aut ħ furfur. tn̄ adiectiua notētur
Quæ ſexu gemino iungūt ſua ſignificata
Iungē dicunt hic ⁊ hæc fur ligur ⁊ augur
His dat hæc norma q̄ declinat tibi terna
Dicit ꝙ ħ nomē furfur p̄t declinari ꝑ hic ⁊ hæc vt ſup̄. Deinde
dicit ꝙ adiectiua q̄ iungūt ſua ſignificata ī gemino ſexu. i. q̄ ꝑ-
tinēt ad mares ⁊ muliēs debēt notari q: ſunt gn̄is ꝯis Et hoc
magis declarat dicēs hæc noīa dicunt iungē ſibi hic ⁊ hæc. hoc
eſt dicunt generis ꝯis vt fur furis eyn dief. ligur liguris. i. lō-
bardꝰ ⁊ augur diuinator Deinde dt ꝙ hæc norma dat de noibꝰ
terciæ declinatiōis ⁊ nō de alijs ꝓpt ſatur qđ eſt ge. maſ. cū ſit
prima vox adiectiui. Sciēdum ē ꝙ autor dixit de adictis ſigni-
ficatiōe ⁊ nō voce. cū exēplificauerit de fur ligur ⁊ augur

As hæc

Hæc dat nomē ī as Fcit ħ as vas vadʒ ⁊ mas
Dicit Autor ꝙ nomia termīata in as ſunt generis fœi vt hæc
pietas. Deinde ponit exceptionem dicens Fecit hic as id eſt ꝙ
as eſt generis maſculini. Et vas vadis id eſt pignꝰ ⁊ mas ma-
ris teutonice eyn man
Nomē gētile cōmune locat vt archas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ nomē gētile in as terminatū eſt generis ꝯis vt hic et hæc archas nomē populi. noſtras ⁊ veſtras

Quæ ſunt cōciſa velut alpinas ſociētur

Dicit ꝙ nomia cōciſa id eſt ſyncopata ſociātur ꝑdictis qꝛ ſunt generis cōmunis vt alpinas id eſt habitās in alpibꝰ Et eſt conciſum ſeu ſyncopatum quia deberemꝰ dicere hic ⁊ hæc alpinatꝭ immo dicimus alpinas

Omne tenet nugas. nec decliuabile credas.

Dicit ꝙ nugas id eſt loquax vel mendoſus eſt generis omnis ⁊ indeclinabile.

Hic abbas pone boreas ꝑmaſqꝫ gygaſqꝫ

Dicit Autor ꝙ abbas boreas primas gigas elephas ſunt generis maſculini. Abbas eſt nomen dignitatis Boreas boreæ primæ. eſt ventus ſeptentrionalis. Primas eſt proprium nomē Etiam eſt magnus vir in magiſtratu poſitus. Gygas ſignificat virū miræ magnitudinis Elephas id eſt animal miræ robuſtum ⁊ magnum

Hoc fas atqꝫ nephas retinet. ſꝫ dicitꝛ hoc vas

Dicit ꝙ hæc duo noīa innumerabilia ſcꝫ fas ⁊ nephas ſunt generis neutri. ⁊ etiam vas vaſis

Es breuis hic poīt ſeges ⁊ teges hꝭ ſociabis Es bre. hic

Dicit ꝙ terminata in es breuem ſunt generis maſculini vt hic limes limitis. Seges id eſt ſemen. ⁊ teges id eſt domus ruſticalis ſociabit hæc. id eſt erit generis fœminini ⁊ ſic patet exceptio.

Prætꝛ apes vel apis. qm̄ reperitꝛ vtrūqꝫ
Et cōpes. triplicat pes cætera q̄ tibi format

Dicit Autor ꝙ compos compedis eſt generis fœminini ⁊ eſt cathena vel vinculum Triplicat pes cætera quæ tibi format. id eſt compoſita a pes pedis ſint generis omnis. vt bipes bipedis. præter apes vel apis quod eſt generis fœminini. Et componitur ab a quod eſt ſine ⁊ pes per contrarium exponendo

Quæ duo dāt ſignes. vt miles eq̄ſqꝫ ſupſtes
diues ebes ſoſpes ꝑpes tereſ⁊ comes hoſpes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Inqutes antiſtes ales. dic ꝑ tria deſes
Iſtoꝝ multa legim⁹ neutris ſociata

Dicit ꝙ illa noīa q̄ ſunt gn̄is ꝯīs excipiunt ſcꝫ miles eques. i. qui vadit in equo. ſupſtes. i. viu⁹ Diues ebes. i. debil'. ſoſpes. i. ſan⁹ ꝑpes. i. ꝑpetu⁹. Aliq̄ dicūt p̄pes. i. velox. Teres. i. long⁹ vel rotund⁹. hic ꝛ hæc comes. i. ſoci⁹. hoſpes ē claꝝ. Inq̄es. i. ſine quiete. Antiſtes. i. p̄lat⁹ vel q̄ ſtat an̄ alios. Ales. i. velox. Dic ꝑ tria deſes ē generis oīs ꝛ idem eſt qd̄ piger Deinde d̄t ꝙ multa iſtoꝝ noīm vt ſupra. Reperiūtur in neutro gen̄e vt diues monaſterium

Es lōg. hec **Hæc dabit es lōgæ. verres hic debet habē**

Dicit ꝙ termīata ī es lōgā ſunt ge. fœī vt hæc res ꝛ hæc ſedes Deinde ponit exceptionem dicēs. verres debet habere hic. i. generis maſculi id eſt porc⁹ non caſtrat⁹. Hic poſſꝫ quis arguere cōtra alexandꝝ: hoc modo q̄ro tibi gr̄a diſputādi. Cui⁹ generis ſunt ſtipes limes. Dico maſculini Qua regula Dico. Es breuis hic ponit. Tūc q̄ro cui⁹ generis ſunt ſedes ꝑles. Dico fœī. Qua regula Dico. Hæc dabit es lōgæ. Tūc q̄ro quō ſcis ꝛ no ſcis ſtipes ꝛ limes termīare in es breuem. Et ſedes atqꝫ ꝑles in es lōgam. Dico a magiſtro meo q̄ ita me docuit. quō ſcit magiſter tu⁹ Dico ꝑ regulas poſitas in tercia ꝑte de quātitatibꝰ ſyllabaꝝ. Cōtra hoc arguit inſelubilit' Alexāder hic de es breui ꝛ lōga mittit nos ad ꝟſus poſitos in tercia ꝑte. Et ꝟſus terciæ ꝑtis de es lōga ꝛ breui iteꝝ remittūt ad iſtos text⁹ primæ partis ſcꝫ mas aut cōmune. ſi fiat in es breuiatam. ergo cōmittit circulum ꝛ petit ꝑ̇ncipiū. Unde d̄t in tercia ꝑte Obliqu⁹ creſcēs qui corripit ante ſup̄mā In recto: facit es curtam teſtis tibi miles. Ecce quō iſte text⁹ remittit iteꝝ ad hūc textum ꝑ̇mæ ꝑtis primi capituli Mas aut cōmune ſi fiat in es breuiatam ꝛc̄. Item d̄t hic is itis ꝓducta dabit Uis ſcire q̄ hn̄t is ꝓductam. vade ad terciam Ibi habebis. Protrahit is rect⁹ ſi ꝓtrahit ī genitiu⁹ Creſcēs ꝛc̄. Ecce remittit de terciꝰ iterum ad primam. Ideo hæc metra de es et de is merito venirēt emēdanda.

Hic dabit lꝫ ve dies dāt hi tātūmodo plures
Cūqꝫ meri dabit hic. ꝝ patronymica iūgis

Dicit ꝙ hoc nomen dies ē generis incerti ī ſingulari nūero ꝛ in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

plurali maſculini. vt ntō hic vel hæc dies pluralit ntō hi dies Et etiam ſi componat cum meri etiam eſt ge. maſ. vt hic meri dies. Et tu iūgis etiam patronymica in es termiata. q̄ ſunt generis maſ. vt h priamides. i. fili9 vel nepos priami.

Es q̄z ɔmune ceu ſunt hæres locupleſqz

Dicit Au. q nomen in es terminatum eſt etiam cōmune id ē generis cōmunis. ceu p ſicut iſta duo videlz h ꝛ hæc hæres hæredis id eſt ſucceſſor legittim9 in bonis. hic ꝛ hæc locuples locupletis id eſt diues

Cū tenet i rect9 ſup es. et t gtūs

Suſcipit. hic iūgis. paries fiet tibi teſtis

Dicit q nomē terminatū in es i p̄cedēte ꝛ ſuſcipiēs hāc lrām t in gtō eſt generis maſ. vt paries parietis eſt facies muri

Hæc dicēda quies. hic pes. ſz dicit hoc es.

Dicit q quies eſt generis foei. ꝛ eſt exceptio ab illa exceptione. Cum tenet i rect9. Deinde dicit q pes eſt generis maſculini et æs æris eſt generis neutri.

Hæc dat nomē in is. tn̄ hic declino molaris

Is hæc

Caulis ꝛ edilis Et q̄ creſcūt genitiuis

X is ppoſita tenet hic Aut cōſona bina

Unica dum teneat has Aut n lra Siue

In liquidā faciet penultima ſyllaba finē

Ut lapis ac axis piſcis cinis vnguis ꝛ orbis

Dicit q nomē in is ter. dat hæc id ē generis foei vt hæc nauis Deinde poit exceptionē dicēs. Tn̄ hic declino molaris Q. d. q molaris eſt ge. maſ. ꝛ idem eſt qd dens groſſus ꝛ etiam caulis ꝛ edilis q̄ ſunt ge. maſ. ꝛ illa q̄ creſcāt i gtis vt lapis lapidis. Deinde dt q illa q̄ hn̄t x an̄ is vt axis pol9 rotaꝝ. ꝛ illa q̄ hn̄t duas cōſonātes an̄ is ita q ſunt i vna ſyllaba vt piſcis. ꝛ illa q̄ hn̄t n lrām ante is vt panis ꝛ illa quoꝝ penultia ſyllaba terminat in liquidā vt orbis ꝛ vnguis. q̄ oia ſunt generis maſculi. Itē caulis eſt quoddā olus koel Edilis eſt nomē dignitatis vel cuſtos edis Orbis eſt mund9 Unguis eſt vngula in digitis vel pedibus proprie naghel ofte clauwe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Hæc febris peſtis neptis valliſq; bipẽnis
Et caſſis iaſpis lactis q̊; reſti s ⁊ aſpis.
Et pellis turris veſtis peluis quoq; cuſpis
Glis gliſſis glitis. ⁊ patronymica iũgis

Autor facit exceptionem ab exceptiõe p̄cedenti dicẽs ꝙ noĩa i lrã poſita licet cõp̄hendi pn̄t multiplicit̃ in exceptiõe p̄dicta nõ ſunt ge. maſ. imo fœmi: vt hæc febris peſtis neptis lactis . dye melck van eenen herinck. reſtis veſtis ⁊ cuſpis quæ hñt binas cõſonãtes añ is in eadem ſyllaba vt hæc vallis bipẽnis ſecuris inſcindẽs ab vtroq; laté Pellis turris peluis quoꝝ penultima terminat̃ in liquidã: hæc caſſis licet creſcãt in gtõ tamen ſunt ge. foẽi. Deinde d̃t ꝙ finis ⁊ clunis ſunt gñis incerti licet habeãt n añ is. Deinde d̃t ꝙ claſſis. i. nauigium eſt gñis foẽi licet penultima terminet̃ in liquidam. Circa vocabula febris eſt quidã morbꝰ. dye colde. Peſtis dye peſtilẽcye Neptis. i. ꝯgnata. vel filia filij vel filiæ. Vallis eyn dal. Bipẽnis ẽ ſecuris in vtraq; p̃te ſcindẽs. Caſſis is ⁊ caſſis caſſidis vt ſup̄ in heteroclit; Iaſpis ẽ lapis p̄cioſus Lact; dye melkelick vã den herick Reſtis. i. corda. Aſpis id eſt ſerpens. Pellis inde pelliciũ eyn pels. Alia ſupra expoſita ſunt.

Hic aut h̃ finis clunis. dabit hæc q̊; claſſis
Hæc meſſis tuſſis ibis ſic lis quoq; litis

Id eſt ꝙ nomia ſupradicta ſunt generis foẽi ⁊ aliqua generis dubij: finis eſt terminꝰ Clunis eſt eminẽtior carnoſitas teutonice cers byllen.

Hæc tibi græca dabũt. ⁊ eis ſe barbara iũgũt

Autor d̃t ꝙ noĩa græca in is ter. ⁊ etiam barbara ſunt ge. foẽi vt hæc ſunamitis id ẽ anima peccatrix ⁊ colchis colchidis id ẽ mulier ex illa inſula

Adiectiua tenẽt hic ⁊ hæc pariťq; tricuſpis
Iſtius obliquis neutꝝ q̃nq; locabis

Dicit Au. ꝙ nomĩa adiectiua in is termĩata ſunt gñis ꝯis. vt hic ⁊ hæc nobilis. ⁊ etiam tricuſpis id eſt triũ punctaꝝ eſt generis cõmunis. tñ in obliquis caſibꝰ aliq̃n inuenit̃ generꝫ neutri.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

vt tricuſpide telo. ideo dicit Iſtius obliquis

Dis in plurali gen⁹ omne videtur habere

Dicit ꝙ dis in plurali numero eſt generis omnis: in ſingulari aliquando eſt generis maſculini vt hic dis pro plutone ⁊ aliqñ generis cōmunis vt hic ⁊ hæc dis id eſt diues

Eſt hic ⁊ hec teſtis ciuis burgēſis ⁊ hoſtis

Et canis ⁊ iuuenis pariter cōmune ſcholaris

Dicit ꝙ nomina in littera poſita ſunt generis cōmunis patet de ſe. ſed omnia excipiuntur ab illis regulis antecedentib⁹ ꝓ is præpoſita ⁊c̄.

Hic os ꝑponit. tenet hoc os oris ⁊ oſſis os hic

Et chaos atqꝫ melos argos logos ānūerab.

Dicit Autor ꝙ nomina in os terminata ſunt generis maſculini. vt hic flos. Deinde ponit exceptionem dicens Tenet hoc os oris et oſſis. Quaſi dicat ꝙ hæc duo nomina ſcilicet os oris et oſſis ſunt generis neutri. Atqꝫ pro et cahos eſt generis neutri et idem eſt quod obſcuritas. et melos id iſt dulcedo. ⁊ argos eſt prima nauis græcoꝝ. ⁊ per hoc alia nomina græca terminata in os. vt logos eſt ſermo.

Dāt duo bos impos cōpos cuſtoſqꝫ ſacerdos

Dicit Autor ꝙ iſta nomina ſunt generis communis. vt hic et hæc bos. hic ⁊ hæc impos id eſt non potēs. hic ⁊ hæc compos id eſt potēs. eodem modo ſacerdos ⁊ cuſtos

Hæc glos cos dos ſic græca locantur

Dicit Autor ꝙ iſta nomina ſunt generis fœminini. vt hæc dos dotis. teutonice eyn morghen gaue. hæc cos cotis ſignificat eyn wetſteen. ⁊ hæc glos gloris. id eſt mulier fratris. Et græca nomina ſic locantur. id eſt ſunt generis fœminini. vt hæc delos nomen inſule. et arbos etiam eſt generis fœminini. id eſt arbor.

Dāt hic in vs facta tibi declināte ſecūda Vs ſcdæ de

Autor dicit ꝙ nomina ſecundæ declinationis terminata in vs dant hic id eſt ſunt generis maſculini vt hic dominus Cōſtrue ſic. Facta id eſt nomina terminata in vs ſecunda declinante id eſt ſecundæ declinationis dant hic id eſt genus maſculinum clinationis hic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Hæc padiſus hʒ nard⁹ domus atqʒ hyacinct⁹
Et ſynod⁹ coſtus carbaſus alnus abiſſus
Aluus ſic criſtall⁹ humus biſſuſqʒ papiras
Hæcqʒ ſmaragd⁹ hʒ vann⁹ col⁹ atqʒ phaſel⁹
Puꝛtic⁹ ægipt⁹ diphthōg⁹ ad hæc referātur.
Criſtallū tñ hoc dicem⁹. et hic paradiſus

Hic ponit Autoꝛ exceptionem a regula prædicta dicēs ꝙ nomina cōtenta in his verſib⁹ ſupꝛadictis ſunt generis fœminini. vt hæc paradiſus. hæc nard⁹ eſt quædam herba. hæc domus. hæc hyacinct⁹ eſt nomen inſulæ. ⁊ aliquādo ſumitur ꝑ lapide ꝓ cioſo. hæc ſinod⁹ cōgregatio ſacerdotum: hæc coſtus quædam herba odoꝛifera. hæc carbaſus. hæc alnus nomen arboꝛis. hæc abiſſus eſt ꝓfunditas. hæc alu⁹ id eſt vēter eyn buyck. hæc criſtallus id eſt quidam lapis lucentiſſim⁹. hæc hum⁹ id eſt terra. hæc biſſus id eſt purpura. hæc papir⁹ in qua ſcribitur. hæc ſmaragd⁹ quidam lapis ꝓcioſus. hæc vann⁹ eyn wan. eſt inſtrumē tum quo purgant blada. hæc col⁹ ex qua filāt fœminæ. hæc faſelus parua nauis. hæc ægipt⁹ nomen ꝓuinciæ. hæc ballan⁹ caſtanea cocta in apua hæc diphthong⁹. hæc artus nomē ſtellæ Deinde dr̄ ꝙ inuenit hoc criſtallū ⁊ hic paradiſus.

Hoc vulg⁹ pelagus indeclinabile virus

Dicit autoꝛ ꝙ vulg⁹ ⁊ pelag⁹ ſunt neutri generis. ⁊ etiam vir⁹ quod eſt indeclinabile.

Os græcū ſæpe mutabis in vs muliebꝛe

Deinde dicit ꝙ nomia græca in os terminata apud latinos ſæpe terminantur in vs. et ſunt generis fœminini. vt hæc delus deli nomen inſulæ

vs terciæ ſi gtūs ī oꝛis vel eris hoc

Hoc ternæ dabit us. ſi nō tenet v genitiu⁹

Dicit Autoꝛ ꝙ nomina terciæ declinationis terminata in vs non habentia v in penultima genitiui ſunt generis neutri. vt hoc coꝛp⁹ genitiuo hui⁹ coꝛpoꝛis. Conſtrue Tu dabis hunc articulum hoc nominib⁹ terciæ declinationis in vs terminatis. ſi genitiu⁹ non tenet v in penultima ſyllaba. Et hoc dicit pꝛopt ſalus ſalutis ⁊ alia ſimilia quæ nō ſunt generis neutri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dat lepus hic tenet iterc? gen? ōne vetuſqȝ.

Dicit ꝙ hoc nomē lepus declinatur per hic. ⁊ eſt exceptio Intercus ⁊ vetus ſunt generis omnis. vt hic ⁊ hæc ⁊ hoc vetus. hic et hæc ⁊ hoc intercus. et eſt doctrina ⁊ nō exceptio

Dāt hæc ſi creſcat gtūs. et v ſibi ſeruet — Hæc vs tercıæ ſi ꝑ vtȝ

Dicit Autor ꝙ nomina terciæ declinationis terminata in vs habentia genitiuum ſuperantem: in cuius penultima hæc vocalis v retineatur ſunt generis fœminini vt hæc ſalus ſalutis. et hæc virtus virtutis

Hoc monoſyllaba dāt vt thus. ſȝ dꝫ hæc grus
Hic dat et hæc tibi ſus. epycœnum dat gen?
hic mus.

Dicit ꝙ nomina terciæ declinationis terminata in vs vni⁹ ſyllabæ ſunt generis neutri. vt hoc thus. ſed grus eſt generis foeminini. ſus vero cōmunis generis. mus autem generꝭ ꝑmiſcui Etiam declinatꝰ ꝑ hic. vocabula expoſita ſunt ſupra

Eſt pecus hæc pecudis. pecus hoc pecoris tibi format.

Dicit ꝙ pecus pecudis eſt generis ſœminini. ⁊ pecus pecoris neutri. ven⁹ veneris. pus eſt generis neutri ⁊ indeclinabile. differentia eoꝝ patet ſupra.

Quartæ nomē in us marib? ſociare ſolem?. — vs qrtæ hic

Dicit autor ꝙ nomina quartæ declinationis ſunt generis maſculini. vt hic viſus auditus fructus currus. Hic compræhenduntur infinita nomina verbalia in vs quæ regulariter formātur ab vltimis ſupinis verborum vt a video viſus viſus viſui. a rideo riſus riſus riſui. a fluo fluxus fluxus fluxui Ab audio auditus us ui. ab haurio hauſtus us ui. a colo cultus us ui. a fruor fructus us ui. ⁊c̄. Item continentur multa nomina in at⁹ dignitatem ſignificantia. vt a papa papatus us ui. A cardinalis cardinalatus us ui. Ab epiſcopus epiſcopatus. A decanus decanatus A doctor doctoratus. A magiſter magiſtratus. A bacularius baculariatus A ſcriba ſcribatus. A dux ducatus. A miles militatus ⁊c̄

Hæc ac? atqȝ trib? ⁊ portic? et man? idus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Hæc anꝰ atqꝫ pinꝰ nurus ſocrꝰ ⁊ domꝰ addes
Hic tenet hæc ve ſpecꝰ illi penus aſſocietᷣ

Hic ponit exceptionem a regula prædicta dicens ꝙ nomīa in littera poſita licet ſint quartæ declinatianis tamen ſunt generis fœminini vt hæc anus id eſt vetula. hæc tribꝰ id eſt progenies: hæc porticus eyn poertael: hæc manus. hæc idus id ē diuiſio temporis ꝓprie ſunt octo dies cuiuſlibet menſis: hæc acꝰ hæc pinus. hæc nurus hæc domus hæc ſocrus. Deinde dicit ꝙ ſpecus poteſt eſſe generis maſculini vel fœminini. ſimiliter et penus. Unde Acus eſt qua ſuitur quartæ. ſed terciæ. Acꝰ aceris eſt palea. Pinus eſt nomen arboris. Nurus eſt vxor filij. Socrus eſt mater vxoris. vel mariti. Specꝰ eſt foramē

Cū nomē fit in aus. hæc illi iungitᷣ vt laus

Dicit ꝙ nomina terminata in aus diphthongum ſunt generis fœminini vt hæc laus

bs ls
ꝭ ms ns
ps rs

S vult hæc iūgi. ſi cōſona ꝑſidet illi

Dicit ꝙ nomina terminata in s præcedente cōſonante ſunt generis foēi vt hæc plebs puls hyems mens daps pars

Adiectiā notes. quibꝰ omne genꝰ dare debes.

Hic ponit exceptionem dicens ꝙ adiectiua debēt excipi: qꝛ ſūt generis omnis: vt hic ⁊ hæc ⁊ hoc ſapiēs

Mons pons fons hic dant. mars ſeps ſtirps dēs quoqꝫ quadrans

Autor dicit ꝙ nomina in littera poſita ſunt generis maſculini vt hic mons montis. hic fons fontis. hic mars martis id ē deus belli. hic ſeps id eſt ſerpens hic ſtirps eſt truncus arboris hæc ſtirps id eſt progenies. hic quadrans eſt inſtrumentum ad ſciendum horas diei

Et ꝑtis aſſis torrēs ſociabitᷣ iſtis Atqꝫ talibꝰ.

Dicit Autor ꝙ partes aſſis ſicut quicuns ⁊c̄. ⁊ hoc nomē torrens generale fluuioꝝ iungitur ꝓdictis

Dāt hic ps iūcta poliſyllaba. ſꝫ variātur
Hic aut hæc forceps ⁊ adeps ſꝫ dicitᷣ hic ſeps.

Dicit ꝙ nomīa terminata in s præcedente p. ſunt generis maſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

culi. poliſyllaba id eſt plurium ſyllabaꝝ vt hic auceps eyn vo-
gheler Sz forceps id eſt inſtrumētum capiēdi ferrum ⁊ aceps
variātur per hic aut hæc id eſt ſunt generis incerti Sz hoc no
men ſeps ꝓ ſerpēte eſt generis maſculi. Inuenitur etiam hæc
ſeps ꝓ quo dicitur ſepes ſepis eyn tuyn

Plur aqz dāt hic ⁊ hꝫ celebs infanſqz parēſqz
Hæc princeps effrons. illi cōiunge bifrontē

Dicit Au. ꝙ plura reperiūtur in cōmuni genere declina vt hic
et hæc celebs id eſt caſtꝰ. hic ⁊ hæc infans. hic ⁊ hæc parēs hic
et hæc princeps. hic ⁊ hæc effrons id eſt ſine fronte. hic et hæc
auceps id eſt dubius.

Hæc x ꝑponas, ſꝫ plurima demere debes — V hæc

In hac pte Au. determiat de generibꝰ noim termiatoꝝ in x Et
dicit ꝙ noīa in x termiata ſunt generꝭ fœi. vt lex legis. Deinde
dicit ꝙ plura debēt excipi ⁊ facit exceptionem

In triplici genere decet adiectiua notare

Dicit ꝙ adiectiua in x terminata ſunt generis omnis. vt hic et
hæc ⁊ hoc fœlix.

X e ſi ꝑſit maribꝰ. poliſyllaba iūges — Ex poliſyl laba hic

Dicit ꝙ nomia in x terminata ꝑcedente e ſunt generis maſculi
ni. dum ſint poliſyllaba id eſt plurium ſyllabaꝝ. vt hic vertex
eſt ſummitas capitis. codex id eſt liber. Cōſtrue ſic. Tu iungis
nomia poliſyllaba maribꝰ id eſt maſculis ſi iſta lrā e præſit id ē
ante ſit huic litteræ x.

Eſt tn̄ hæc pelex vibex obexqz ſupellex
Forpex aut forfex. hic aut hꝫ dat tibi cortex
Atqz ſilex

Hic ponit exceptionem ab illa parte x e ſi ꝑſit maribꝰ dicēs ꝙ
nomia q̄ in lrā ponūtur ſunt generis fœi. licet habeāt e ante x.
vt hæc pelex id eſt meretrix: hæc vibex ſignum factum cum vir-
ga. hæc obex eſt repagulum eyn grindel. hæc ſupellex id eſt mo
bilia. hæc forfex eſt iſtrumētum quo ſcindūtur fila. hæc forpex
eſt quo ſcindūtur pili Cortex eſt generis incerti Et eſt quod cir
cūdat arborem. Silex eſt lapis duriſſimꝰ qui ictu ferri ignem
emittit ꝓprie eyn vuyrſteen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Fœtibꝰ hæc terræ dabis hic frutex retinebit.

Hic ponit aliam exceptionem dicens Tu dabis hunc articulū hoc fœtibꝰ terræ id eſt nominibꝰ importantibꝰ ſœtus terræ ſiue fructꝰ vt hæc carex quædam herba: excipit frutex qđ eſt generꝫ maſculini. i. denſitas virgarum vel frondium

Et dux et cōiūx cōmune notentur ꝛ exlex

Dicit ꝙ iſta duo nomīa dux ꝛ cōiunx ſunt generis cōmunis. ſimilit̄ hoc nomē exlex id eſt ſine lege

Hic dant grex et rex fornix filixqꝫ calixqꝫ

Et phœnix maſtix. h calx pedis h latamoꝝ

Dicit Autor ꝙ iſta nomina ſunt generis maſculini. vt hic rex hic grex. hic fornix fornicis id eſt arcus lapideus. hic calix calicis eſt ciphus vel in quo ſacrificatur. hic cilix cilicis quidā populus. hic fœnix fœnicis nomen auis. hic maſtix ſpecies gummi. hic calx calcis pro talo pedis eſt generis maſculini. et pro ſemēto fœminini. ꝛ tunc non excipitur: ſed continetur ſub regula. hæc x præpones. Et hoc ē quod dicit: hic calx pedis hæc latamorum id eſt lapidum coctorum. ſed lathomus ſignificat ceſores ꝛ diuiſores lapidum

Trix tenet hæc. tñ obliquis neutꝛ ſupaddes

Victrices turbæ victricia tæla tulere

Dicit Autor ꝙ verbalia in trix deſinentia ſunt generis fœminini: vt hæc amatrix tamen in obliquis aliquando reperiuntur generis neutri. vt ſig̃ victricia. Ideo poſuit hunc ꝟſum exēpli. Victrices turbæ victricia tæla tulere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Capitulum Quintum de p̄
teritis et ſupinis verboꝝ.

¶ tibi p metꝝ formatio p̄teritoꝝ
Atqꝫ ſupinorum pateat. præſens
lege ſcriptum.

Et primo diſce q̄ ſit formatio primæ

Jn iſto capitulo Au. intēdit deter. de p̄teritis ⁊ ſupis v̄boꝝ Et primo ꝓponit qđ facē intēdit ſubiūgens ordinē obſeruandū in principio ipſiꝰ capituli dicēs ꝙ p̄mo intēdit determiare de p̄teritis ⁊ ſupis v̄boꝝ primæ ꝯiugatiōis

Vi vel ui. vel di vel ti. formatio primæ

Jn hac pte Au. determīat in generali de p̄teritis v̄boꝝ p̄mæ cōiugatiōis ponēdo vniuerſales terminatiōes eoꝝ Et đt ꝙ p̄ma cōiugatio v̄bi p̄t facere p̄teritū in vi vt amo amas amaui. in ui diuiſas ſyllabas vt domo domas domui Jn di. vt do das dedi. Jn ti vt ſto ſtas ſteti

As in p̄terito ui ſuſcipit s remouēdo

Aui p̄terita primæ

Jn hac pte Au. ꝓcedit in ſpāli de p̄teritis v̄boꝝ p̄mæ ꝯiugationis Et đt ꝙ v̄ba p̄mæ ꝯiugatiōis formāt p̄teritū a ſcđa pſona p̄ntis indicatiui modi remota s addita ui. vt amo amas remota s et addita ui fit amaui

Nō ſic formātur ter quinqꝫ. ſꝫ excipiātur
Cre do do mi iu ſto pli fri ſo ne ve la ſe cu to

Au. poit exceptionē a p̄dcā regula dicēs. ꝙ ter quiqꝫ. i. quindecim v̄ba p̄mæ ꝯiugatiōis nō formāt p̄terita vt ſup̄ dcm̄ ē ſꝫ excipiunt Et p̄mo poit exceptionem demōſtrādo illa v̄ba p ſyllabas in ſecūdo metro cōtentas in quo q̄dē metro ſunt quindeci ſyllabæ. p quas quindeci intelligūtur v̄ba Per cre. intelligitur crepo pas Per do. domo mas. p do do das. p mi. mico cas. per iu. iuuo uas. p ſto ſto ſtas. p pli. plico cas Per fri. frico cas. per ne: ueco cas Per ve veto tas. per la. lauo uas Per ſe ſeco. p cu. cubo bas. p to. tono nas. ¶ Scire debēt pueri ⁊ eoꝝ p̄ceptores ꝙ fere oia v̄ba p̄mæ ꝯiugatiōis ſcđæ terciæ ⁊ q̄rtæ ſimplicia ⁊ multa eoꝝ ꝯpoſita: ſimilit̄ oia deponētalia exponūtur breuiter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

et diſtinctæ ĩ libello q̃ intitulaẛ exercitium puerorꝫ grãmatica-
le quod exercitium multum vtile eſt omnibꝰ grammaticambre-
uiter ſcire cupientibꝰ

Nã cubo ſiue crepo domo deinde tono vetoqꝫ
Nexo plico ſono ſeco veide micoqꝫ fricoqꝫ
Prætereũt in vi diuiſas do dedit. et ſto
Dat ſtetit. ꝫ iuuo iuui p̃terit ꝫ lauo laui

Nũc oſtẽdit Autor quomodo p̃dicta ꝟba faciũt in p̃terito di-
cẽs Nam id eſt certe Iſta ꝟba cubo crepo ⁊c̃. p̃tereũt id eſt p̃te-
ritum faciũt ĩ ui diuiſas ſyllabas vt cubo bas cubui. crepo pas
crepui. Do das facit dedi in p̃terito. ⁊ poſuit terciam pſonã cau-
ſã metri. ⁊ ſto dat ſteti ⁊ iuuo iuuas. p̃terit. i: p̃teritũ facit in ui
vt iuuo iuuas iuui. ⁊ lauo lauas laui.

Et neco qđ necui facit et qñqꝫ necaui
De neco dic aui ferro necui reliqua ui

Autor đt ꝙ etiam neco excipiẛ qđ facit necui ĩ p̃terito ⁊ aliqñ
facit necaui ⁊ ſic nõ excipiẛ Deinde aſſignat drãm huiꝰ verbi di-
cẽs dic aui in p̃terito de neco ferro. dic necui reliq̃ vi in p̃te. id ẽ
quã do neces cum omni alia vi q̃ꝫ cum ferro

Increpo format ui tñ ꝫ reperiẛ in aui

Autor dicit ꝙ increpo aliquã do facit increpui ⁊ aliquando in-
crepaui.

Aui p̃teritũ plico dat cum noĩe iunctũ
Hoc fine p̃bet ui tñ et reperiẛ in aui

Autor đr ꝙ plico cas ꝯpoſitum cum nomibꝰ facit p̃eeritum in
aui vt duplico duplicaui qđ componiẛ ex duo ⁊ plico. ⁊ aliter
compoſitũ in vi diuiſas ſyllabas vt implico implicui qđ compo-
nitur ex in ⁊ plico tamẽ aliquã do reperitur in aui. vt ſupplico
ſupplicas ſupplicaui

De ſupinis primæ

Atum ſupina primæ.

Regula q̃ formã ſeruãs. as mutat in aui
Recte p̃teritũ formãdo. ſupinat in atum

In hac p̃te Au. deẽmiat de formatiõe ſupinorꝫ ꝟborꝫ p̃mæ ꝯiu-
gatiõis dicẽs ꝙ ꝟba p̃mæ ꝯiugatiõis faciẽtia p̃teritũ in aui. g

rcām formationē ſcʒ mutādo as in aui faciūt ſupinū in atū vt
amo amas amaui amatum.

Sed lauo dat lotū vl' lautū potoqʒ potū

Doqʒ datū dat ſtoqʒ ſtatū format iuuo iutū

A p̄dcā regula excipiunt lautū vel lotum. ⁊ poto as fcit potū ⁊
nō potatū Deīde dt ꝙ do das facit datū. ⁊ ſto ſtatū. iuuo iutū.
et eſt regula ⁊ nō exceptio

Quod dat vi dat itū niſi deſinat i co ſʒ in tū

Iſta ſupinātur plicat ⁊ micat excipiantur

Nā plico dat plicitū mico neſcit hrē ſupinū

Autor poīt aliā regulā dicēs ꝙ illa ꝟba ꝑmę ꝯiugatiōis q̄ faci
unt p̄teritū in ui diuiſas ſyllabas faciūt ſupina. in itū. vt ſono
nas nui ſonitū. niſi h̄ tale ꝟbū deſinat in co vt frico. Nam iſta
in co deſinētia ſupinātur in ctū vt frict cas fricui frictum. Sʒ
mico cas ⁊ plico cas excipiūtur qꝛ nō faciūt in ctum. imo plico
facit plicitū. mico vero caret ſupinis

Aui dimico dat vl' vi. primumqʒ ſupinat

Quaſi dicat ꝙ dimico cas ꝓ ſcermē facit p̄te. dimicaui vel di-
micui. ⁊ inq̄ntum fcit dimicaui facit dimicatū in ſnpino. Ideo
dicit A primūqʒ ſupinat.

Sicqʒ neco nectū facit ⁊ q̄nqʒ necatum

Dico ꝙ neco facit necatū in ſupio ſcʒ q̄n facit necaui in p̄teri. ⁊
q̄nqʒ nectū in ſupino ſcʒ q̄n facit necui in p̄terito

More patris nexum facit tibi nexo ſupinū

Dicit Autor ꝙ nexo xas ꝓ knopen facit nexū in ſupino more
patris. i. ꝑmitiui ſui ſcʒ necto tis qd etiam facit nexū. Inde ve
nit nexo as ei⁹ frequentatiuū

De ſecūda cōiugatione.

Ebes formare poſt ꝑmā v̄ba ſecūdę

In hac p̄te Au. deter. de p̄te. ⁊ ſupis ꝟboꝝ ſcdę ꝯiuga
tiōis Et ꝑmo dt Tu debes formare ꝟba ſecūdę ꝯiuga
tionis poſt primā ſcʒ cōiugationem.

Vi vel ui vel di ſi format xiqʒ ſecūda

Hic Au. gn̄alit ponit oēs termiatiōes ꝟboꝝ ſcdę ꝯiugatiōis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

dicēs ꝙ ſcōa ꝯiugatio format ꝑteritū in ui vt moueo ues mo-
ui In vi diuiſas ſyllabas vt moneo nes monui. Uel i di. vt vi
deo vidi. vel in ſi: vt rideo riſi vel i xi. vt augeo auges auxi

Deo

Littera lōga vel ar añ deo ſi facit. excipe ſtridi

Id eſt ꝟba ſcōe ꝯiugatiōis i deo deſinētia ꝑcedente vocali natu
ralit̄ lōga vel hac ſyllaba ar faciūt ꝑteritum in ſi vt rideo riſi. ar
deo arſi. excipe ꝟbum ſtrideo qd̄ facit ſtridi licet habeat vocalē
longam aute deo

Si breuis eſt e vel i. ꝓducit̄ atq; facit di

Id ē ſi añ deo ſit e vel i breuis illa lrā e vel i ꝓducit̄ in ꝑterito ꝛ
mutat̄ deo in di. vt video vidi ſedeo ſedi.

Ante deo veniēs e vel o liquida mediāte
Principiū geminat. ſi muta vel m venit añ
E vel o ſi iūcta mutae ſit. lex tenet iſta
Cōtinue iūcta. ſi nō lex non tenet iſta

Dicit Au. ꝙ ſi haec lrā e vel o ſit añ deo liq̄da mediāte. i. exn̄te
int̄ e et o et deo vt pēdeo ꝛ mordeo. tūc illud tale ꝟbū gemiat ꝑn
cipium ꝑteriti vt pēdeo pepēdi ꝛ mordeo momordi. hoc tn̄ dt̄ ſi
lrā muta vel m venit añ e vel o vt pȝ in pēdeo ꝛ mordeo Deide
dicit ꝙ illa lex. i. regula cōtinue iūcta tenet. i. valida ē ſꝑ ſi e vl̄
o ſit imediate iūcta lrē mutae. vt tēdeo des tetēdi. Nā li t ime
diate iūgit̄ cū li e Et ſi nō iungit̄: iſta lex. i. regula nō tenet Et
hoc dt̄ ꝓpt̄ ſplēdeo. in quo non iungit̄ imediate cū li e. imo iſta
lrā l eſt in medio Et ſic eſt dicendū in ſimilib⁹.

optia regula de cōpoſitis.

Si cōponant̄ geminātia nō geminātur
Lex erit hȝ cunctis. ſȝ po ſto do diſq; remotis
Do ſto cōpoſita geminabūt poſcoq; diſco

Hic poit Autor vnū notabile validū ꝑ oēs ꝯiugatiōes ad q̄s
pertinet ꝛ ē exceptio ab illa regula in declinatiōib⁹ poſita Sim
pliciū norma formabis cōpoſitiuis. qꝛ ꝑ eandē regulā poſſȝ ali
quis dicē ꝙ ꝟba geminātia ꝑteritū in ſimplicitate geminēt in
cōpoſitiōe. ideo Au. ſup hoc dat notabile dicēs. Si ꝟba gemi-
nantia ꝑteritum in ſimplicitate compouātur compoſita illa nō
geminātur. Uerbi gratia Mordeo mordes facit momordi. ſ
cōponat̄ cū re vt remordeo tūc nō geminatur ſȝ facit remordi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Hæc lex.i.regula erit cūctis v̄bis Remotis illis q̄ p has q̄ttuoꝛ ſyllabas ītelligunt̄ Per do das dedi cui⁹ compoſita etiam geminant̄ vt circūdo circūdas circūdedi Sto ſtas ſteti ei⁹ compoſita præſto p̄ſtas p̄ſtiti. Poſ vt poſco poſcis popoſci ꝛ ei⁹ compoſita. vt repoſco repoſcis repopoſci. Per dis: diſco diſcis didici ei⁹ compoſita vt dediſco dediſcis dedidici

Curro tamen cum præ geminat ſi pūgē cū re

Dicit qꝫ curro curris licꝫ geminet̄ in ſimplicitate: quia facit cucurri: tn̄ ſi cōponat̄ cum pre etiam geminat̄ vt p̄curro p̄cucurri ꝛ pungo pupugi. ſi ſi componat̄ cum re vt repungo etiam geminatur vt repupugi.

Vocalis longa vl' ar ante deo geminanſqꝫ
Et quæ p̄ponunt e breuē vl' i patefiunt
Hæc p̄ter p ui deo præterit excipe prandi
Pranſus ſū iunge neutro paſſiua ſecundæ

Autoꝛ epylogat p̄dcā vt epylogatiōe ſua aliam īferat regulam Et dt̄ q̄ v̄ba ſcdæ ꝯiugatiōis in deo deſinētia h̄ntia vocalē longam vel ar an̄ deo ꝛ illa q̄ h̄nt e vel i breuē an̄ deo ꝛ illa q̄ geminant̄ in p̄terito: patefiūt.i.ſunt maiſeſta vt ſup̄ dcm̄ eſt. Deīde infert aliam regulam dicēs q̄ omnia v̄ba ſcdæ ꝯiugatiōis ī deo deſinētia p̄ter hæc q̄ dixim⁹ faciūt p̄teritū p ui diuiſas ſyllabas vt ſtudeo ſtudui cādeo candui ſoꝛdeo ſoꝛdui Deīde poīt exceptionem dicēs Excipe prādi vel prāſus ſum qd̄ eſt p̄teritum de prādeo des. deberet em̄ facē prādui. Jūge etiam neutropaſſiua ſecūdæ ꝯiugatiōis q̄ ſupplēt p̄teritū ſicut prādeo vt ſoleo ſolit⁹ ſū ꝛc̄

Dās deo di vl' ſi geminās ve ſupina dat ī ſum
Sic ſedeo ſeſſum reddit tn̄ s geminatū

De ſupinis in deo

Dicit Au. q̄ v̄ba ſcdæ ꝯiugatiōis in deo termi. faciētia p̄teritū in ſi vel in di ꝛ gemināti a p̄teritū faciūt ſupinū ī ſum. vt ardeo arſi arſum. ꝛ video vidi viſum. moꝛdeo momoꝛdi moꝛſum Sꝫ Autoꝛ exemplificat de hoc v̄bo ſedeo ſeſſum dicēs q̄ facit ī ſupino ſeſſum tamē gemīat s. Et in h̄ excipit̄ qꝛ ſcd̄m regulam datam deberet facē ſeſum p ſimplicem ſ.

Gaudeo gauiſum p̄bet vult regula gauſum

Hic ꝑſus clarus eſt ideo expoſitiōe non indiget

Præteriēs in ui dat itū. nullū ve ſupinum
Dicit ꝙ ꝟba ſcōe ɔiugatiōis termiāta in deo q̄ faciunt p̄teritū in ui. faciūt ſupinū in itum. vt ſtudeo ſtudui ſtuditū vel carent Jdeo d̄t nullū ve ſupinū vt candeo candui.

Geo ſi — Si facit l vel r ante geo. xi lrā longa
Vel diphthongus hꝫ. ꝑ ui geo cætera format
Dicit ꝙ ꝟba ſcōe ɔiugatiōis habentia l vel r an̄ geo faciūt p̄teritū in ſi vt fulgeo fulſi tergeo terſi. xi lrā lōga. i. ꝟbum habēs lrām longā ante geo facit xi in p̄terito vt lugeo luxi. vel diphthongus id eſt ꝟbum hn̄s diphthōgum ante geo facit xi. vt augeo auxi. Deīde poīt aliam regulam dicēs. in ui geo cætera format. i. ꝙ omnia ꝟba ſcōe ɔiugatiōis de quib⁹ nō eſt fcā mētio in geo deſinētia præteritum in vi diuiſas ſyllabas vt vigeo viges vigui.

Præbet ui nullū ſi ꝑ ſum. xiqꝫ facit ctum
Dicit ꝙ ꝟba deſinētia in geo faciētia p̄teritum in vi carēt ſupino. vt egeo eges egui caret ſupino. Et faciētia p̄teritū in ſi faciunt ſupinū in ſum. vt algeo alſi alſum. Et faciētia p̄teritū i xi faciūt ſupinū in ctum vt augeo auxi auctū

Dic tamē iudultum. ſed ꝑcreat vrgeo nullū
Dicit ꝙ indulgeo indulges īdulſi facit indultū ⁊ nō indulſum Jdeo excipit̄ ab illa regula ſi ꝑ ſum. Sꝫ vrgeo caret ſupino. et ſtat pro dwinghen.

Leo eui — Addita muta leo facit eui. viqꝫ facit tum
Sic leo fit oleo de ſe facit omne creatum
Dicit ꝙ ꝟba ſcōe ɔiugatiōis deſinētia in leo muta p̄cedente faciūt p̄teritum in eui. vt fleo fles fleui. ⁊ faciūt ſupinū i tum mutando ui in tum vt fleo fleui ui in itum fit fletum Deinde addit dicēs ꝙ leo les qd̄ non eſt in vſu in ſimplicitate ⁊ etiam oleo ⁊ eoꝝ ɔpoſita vt doleo ⁊ redoleo faciūt ſic in p̄terito ⁊ in ſupio vt facit deleo de leui deletū ⁊ redoleo redoleui redoletum.

Et qn̄qꝫ tamē olui reperitur itumqꝫ
Dicit ꝙ oleo oles aliqn̄ facit p̄teritū in vi ⁊ ſupinū in itum.

Oleo dat ui et eui — Ex oleo ꝑ ui venientia dic et in eui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Duplex preteritū reddit duplexqꝫ ſupinū

Quaſi dicat ꝙ compoſita ex oleo oles faciunt præteritum in vi vel in eui vt redoleo facit redolui vel redolevi. Et hoc eſt qđ intendit.

Etū vl' ꝑ itū dicas adolere per vltū

Hinc et adultus erit quod cetera non habuere

Dicit ꝙ ſicut oleo ⁊ ſua compoſita faciūt dupliciter præteritū ita dupliciter faciūt ſupinū ſcꝫ in etum ⁊ in itum Deinde dicit ꝙ adoleo adoles qđ ſtat ꝓ creſcere facit adultū in ſupino ⁊ hinc deriuatur adultꝰ adulta

Junctaqꝫ muta leo patet hic oleoqꝫ leoqꝫ

Cætera verba leo ꝑ vi facit abſqꝫ ſupino

Hic epylogat Autor ea q̄ dixit de ꝟbis deſinentibꝰ in leo vt aliam inferat regulam. Et dicit ꝟba deſinētia in leo muta p̄cedente ⁊ hoc ꝟbum leo ⁊ oleo ſunt manifeſta quō faciāt in p̄teritis et ſupinis ꝑ ea q̄ dicta ſunt Deinde infert regulam dicēs ꝙ cætera ꝟba in leo deſinētia faciūt in vi diuiſas ſyllabas ⁊ carēt ſupino vt caleo calui. ⁊ palleo pallui

Sed dat itū doleo valeo ſoleoqꝫ ſupinum

Nūc ponit exceptionem a prædicta regula dicens ꝙ verba in littera poſita faciunt ſupinum ī itum vt ſoleo ſolitum valeo valitum doleo dolitum. **Queo ſi**

Si queo ſumqꝫ facit. tn̄ in tū pluraqꝫ reddit.

Dicit ꝙ ꝟba deſinētia in queo faciūt p̄teritū in ſi ⁊ ſupinū i ſum vt torqueo torſi torſum. tamē facit ſæpe in itum vt diſtorqueo diſtorſi diſtortū vel diſtorſum.

Dat veo vi ꝑ tum Vi format vbiqꝫ ſupinū **Veo vi**

Dicit ꝙ ꝟba ſcdæ ꝯiugatiōis deſinētia in veo faciūt p̄teritū in vi vt moueo moui Deinde dt ꝙ ꝟbum faciēs p̄teritum ī vi mutat vi in tum formādo ſupinum vbiqꝫ id eſt in omni ꝯiugatiōe vt amaui amatū moui motum. triui tritum audiui auditum. Et ſciendum ꝙ nil aliud debet mutari niſi ſolum vi in tum. idō ſubdit verſum ſequentem

Ex vi nil remouens. facies tū nil ſupaddens

Textus et ſententia patēt ex p̄cedentibꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Excipe paſ ca ſa ſe la ſol vol ag cog et a ſe
Dat caueo cautū. faueo fautū ſꝫ amictum
Ex amicire facis ſoluo vel voluo dat vtum
De ſero ſume ſatū. lauo lotū. paſcoqꝫ paſtū.
Ag vel cognoſco dat itū. ſepelire ſepultū

Hic Au. ponit exceptionem a regula p̄dcā dicēs Excipe q̄ per
has ſyllabas itelligūtur paſ ca ꝛc̄. qꝛ iſta v̄ba nō faciūt in ſupio
vt dcm̄ eſt imo alit̄ ſcꝫ vt ſequit̄ Deinde clarificat v̄ba itellecta
per has ſyllabas. ꝛ quō faciūt i ſupio dicēs. Caueo dat cautū.
qď debēt facē catum. faueo faui fautum ꝛ non fatū ſoluo ſolutū
et nō ſoltum voluo volui volutum ꝛ non voltum. ſero ris ſeui
ſatum ꝛ nō ſetum. lauo laui lotum ꝛ nō lautum paſco paui pa
ſtum ꝛ non patum. Ag. i. agnoſco vel pro et cognoſco ꝯgnoui
dat itum vt agnitum ꝛ cognitum ꝛ nō agnotū vel cognotum.
Sepelio facit ſepultum ꝛ nō ſepelitum A. i. amicio facit ami
ctum ꝛ nō amicitum

Ferueo dat ui ſiue bui. cōniueo vi xi

Dicit ꝙ hoc v̄bū ferueo ferues facit ferui vel ferbui in p̄terito.
Et hoc v̄bum cōnineo facit cōnixi vel cōniui

Vi tum dāte preit vocalis nō breniata

Dicit ꝙ v̄ba faciētia preteritū in vi ꝛ mutātia vi in tum in ſu
pino ꝑducūt penultimam ſupini in omni ꝯiugatiōe vt amaui
amatum fleui fletū. triui tritū audiui auditum

Qui ci ſi ſa li i demātur ⁊ inde create

Nūc Au. ponit exceptionē a regula p̄dcā dicēs ꝙ ſupina q̄ in
telligūtur ꝑ has ſyllabas qui ci ꝛc̄. demātur qꝛ corripiūt penul
timā ſyllabam. vt queo quiui quitū cio ciui citum. ſero ſeui ſa
tum lino liui litum. eo iui itum ꝛ ſua compoſita vt nequeo neq̄
ui nequitum oblino oblitum

beo ceo
meo neo
peo reo
Seo teo

De deo deqꝫ geo leo vel queo vel deo dicta
Sufficiūt in vi diuiſas cetera formāt

Hic Au. epylogat oīa q̄ dixit de v̄bis ſcđe ꝯiugatiōis vt infe
rat regulam generalem de ceteris Et đt ꝙ ea q̄ ſunt dicta de v̄
bis ſcđe ꝯiugariōis termiatis in deo iu geo vel leo vel in queo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſufficiūt. Deinde infert exemplum dicēs ꝙ cætera verba de quibus non eſt facta mētio formant ſua præterita in vi diuiſas ſillabas vt doceo docui doctum. ⁊ moneo monui ſorbeo ſorbui. timeo timui pareo parui

Dat maneo manſi. iubeo iuſſi neo neui

Ponit exceptionē a regula p̄dcā dicēs ꝙ maneo facit māſi. in præterito ⁊ nō manui. iubeo iuſſi. neo neui

Dās a ꝑ i maneo dat vi careatq; ſupino

Dicit ꝙ qn̄ hoc ꝟbū maneo mutat a in i in ꝯpoſitiōe facit p̄teritū in vi ⁊ caret ſupino. vt immineo imminui

Lucet pollucet faciūt xi. mulceo mulſi
Hæreo ſi p̄bet dat ſorbeo pſiq; buiq;

Dicit ꝙ luceo ⁊ polluceo faciūt p̄teritū in xi. mulceo facit mulſi. hæreo heſi ſorbeo ſorpſi vel ſorbui.

Dat xi ctū. ſi ſum ſ; itū dat ſorbeo ſorptū

Dicit ꝙ faciētia p̄teritū in ſi de q̇bꝰ nuꝑ diximꝰ faciūt ſupinū in ſum. vt maneo māſi manſum. Et faciētia p̄teritū in xi. faciunt ſupinū in ctū. vt luxi luctū ſcd̄m artem itellige ſed ſorbeo facit ſorbui vel ſorpſi. in ſupio facit ſorptū vel ſorbitū.

Quæ dāt p̄teritū per ui. caruere ſupino
Ni faciāt in itū. teneo tentū. doceo ctū
Cenſeo dat cenſum ſ; itum ſua cōpoſitiua
Miſceo dat mixtū. ſſi format iubeo iuſſum

Dicit Au. ꝙ ꝟba ſcd̄e ꝯiugatiōis de q̇bꝰ nō eſt ſermo. carēt ſupis: niſi faciāt in itū vt placeo placitū Deinde ponit exceptionem dicēs. ꝙ teneo facit tentū doceo doctū Cenſeo ſes facit cenſum. ⁊ eiꝰ compoſita faciūt in itum ve recēſeo ſes recēſitum. Miſceo miſces mixtum. quod p̄terit in vi ⁊ facit miſcui Et iubeo iuſſi iuſſum

Pauca ſupinātur p̄ter ſex neutra ſecundæ
Sex r̄tinēt neutra pla no ca va pa doq; ſupia
Format itum doleo. noceo valeo placeoq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Pareo ꝑbet itum. licet ac oleo taceoqꝫ
Dat careo carui caritũ caſſumqꝫ ſupino

Dicit Au. ꝙ pauca v̈ba ſcđe ↄiuga. faciẽtia præteritũ in vi habent ſupinũ præt̉ ſex q̃ ꝑ ſyllabas intelligũtur ꝑ pla. placeo places. no noceo noces. ca careo cares. va valeo vales. pa pateo pates. do doleo doles. Deĩde declarat quõ faciũt in ſupis dicẽs. ꝙ noceo noces doleo placeo ⁊ valeo faciũt ſupina in itũ Careo facit caritum vel caſſum. pareo paritum. liceo licitum. oleo olitũ et taceo tacitum.

Cũ dat ui pateo dat paſſum. torreo toſtum

Dicit ꝙ pateo tes. licꝫ faciat ꝑteritũ in ui. tñ facit paſtũ in ſupino Torreo res ꝓ aſſare facit toſtũ in ſupino

Pando pati pateo paſſum fecere ſupino

Dicit ꝙ iſta tria v̈ba pando pandis. pati id eſt patior pateris. et pateo pates. faciũt in ſupino paſſum paſſu

De tercia cõiugatione

Ex his terna formatio fiet apta

In hac ꝑte Au. deter. de tercia ↄiugatiõe v̈boꝝ. Et dt ꝙ in ſequẽtibꝰ verſibus tercia formatio id eſt cõiugatio fiet apta id eſt manifeſta.

Vi vel ui vel di ci ni dat tercia ꝯgi xi
Li ſi bi pi pſi pariter mi qui quoqꝫ cum ti

Verba terciæ cõiugationis aliqñ faciũt præteritũ in vi vt tero triui: aliqñ in ui vt ſtrepo ſtrepui. in di vt reddo reddidi. Aliquando in ri. vt curro cucurri In ci vt vinco vici In xi vt cingo cinxi. ⁊ ſic de cæteris

Cio eci — **A breuis ante cio cum cõpoſitis facit eci**

Dicit Au. ꝙ v̈ba termi. in cio a breui ꝑcedẽte faciũt ꝑteritũ in eci tam ſimplicia q̃ꝫ ↄpoſita. vt facio feci ⁊ reficio refeci

Elicui ꝑter cio cætera formãt in xi
Elicui dat itũ ci vel xi trãſeat in ctum

Documẽta optima — Dicit ꝙ hoc v̈bũ elicio facit elicitũ in ſupio Ci. i. faciẽtia ꝑteritũ in ci vel in xi faciũt ſupinũ in ctũ vt facio feci factũ.

Si pñs tenet a tenet hic et vbiqꝫ ſupina

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ ſi pn̄s temp⁹ tenet a vt facio: ſupina retinēt a vt factū
hoc intellige vbiqꝫ.i.in omni cōiugatione
A ſi cōpoſita mutāt in i dāt e ſupina
Dicit ꝙ ſi cōpoſita mutāt a in i·vt ex in ⁊ facio ꝯponit̄ inficio.
tūc ſupinū tenet e vt inficio infeci infectum
Vt ꝓbat inficio. ſꝫ debes demere do go.
In hoc ꝟſu ponit̄ exemplū regulæ p̄cedētis Cum dꝫ Vt ꝓbat
inficio. Deīde poīt exceptionē cum dt. Sꝫ debes demē do go.
Quaſi di. ꝙ ꝟba in do ⁊ in go ter. excipiēda ſunt a regula p̄ccā
qꝛ nō hn̄t in ſupio ſicut regula p̄ſupponebat. imo retinent illā
lrām quam hꝫ ſuū ſimplex vt ab occido occaſum qd̓ cōponit̄ ex
ob ⁊ cado. ⁊ exigo exactū quod cōponitur ex ex ⁊ ago: deberem⁹
enim dicē exectum ⁊ occeſum
Dat di ſumqꝫ dio Gio gi dat itūqꝫ ſupino Dio di
Autor dicit ꝙ verba terciæ ꝯiugationis in dio deſinētia faciūt Gio gio
præteritum in di ⁊ ſupinum in ſum vt fodio fodi foſſum Dein
de dicit ꝙ terminatur in gio faciūt præteritum in gi ⁊ ſupinū i
itum vt fugio fugi fugitum.
Dat pio ſemp ui. ſine cepi ſine cupiui Pio vi
Dicit Autor. ꝙ verba terciæ conoiugatiōis deſinētia in pio fa
ciūt præteritū i vi vt rapio rapui. ſine cœpi.i.excepto hoc ꝟbo
capio qd̓ facit cœpi ⁊ cupio cupiui
Ptū facit omne pio ſapio cupioqꝫ remotis
Dicit ꝙ ꝟba terciæ ꝯiugatiōis deſinētia in pio q̄litcūqꝫ faciunt
præteritū faciūt ſupinū in ptum vt rapio rapui raptū. ⁊ capio
cœpi captū. Deinde poīt exceptionem dicēs Sapio cupioqꝫ re
motis qꝛ nō faciūt ſupinum in ptū. immo ſapio facit ſapitum.
et cupio cupitū. Hoc magis declarat dicēs
Dat ſapio ſapui ſapitū. cupioqꝫ cupitum Rio
Dat p̄peri pario paritū partūqꝫ ſupino
Dat fi ſumqꝫ fio. ſꝫ vtrolibet ſ geminādo
Sententia eſt clara Dicit Autor ꝙ pario facit peperi ⁊ partū
vel paritum in ſupino
Semp uo dat ui. debet ſtruo cum fluo demi.

Et pluo. dehinc vtū ꝓducit dādo ſupinū
Xum fluxi ſtructū ſtruxi pluo vi dat ꝛ vtum.
Datqꝫ plui

Dicit Au. ꝙ ꝟba terciæ ꝯiugatiōis ter. in vo diuiſas ſyllabas ſemꝑ faciūt p̄teritū in vi diuiſas ſyllabas. vt acuo acui acutum ſtruo ꝛ pluo ꝛ fluo excipiant. Poſtea dt ꝙ illa q̄ faciūt p̄teritū i vi faciūt ſupinū in vtū penultima ꝓducta vt acuo acui acutū. Ideo dt dehinc vtum ꝓducit ꝛc̄. Xam fluxi. i. qđ fluo facit fluxi in p̄terito ꝛ fluxū in ſupino ſtructū ſtruxi pluo plui in p̄terito et plutū in ſupio ꝛ facit plui. Ideo dt Au. Datqꝫ plui

Dat ruitū ruo ſiue rutū. nōnullaqꝫ nullū

Dicit ꝙ ruo ruis facit ruitū vel rutū in ſupio nōnulla. i. aliqua verba nullū dāt ſupinū vt rēnuo rēnui ꝛ metuo metui

Bo psi — Bo pſi ptūqꝫ facit. ſi lrā lōga p̄ibit

In hac pte Au. deter. de p̄teritis ꝛ ſupīs ꝟboꝝ terciæ ꝯiugationis deſinētium i bo p̄cedēte lrā lōga. Dicit ergo ſic Bo id ē verbū terciæ. ꝯiugatiōis in bo terminatū facit p̄teritum in pſi ꝛ ſupinum in ptum vt nubo nupſi nuptum quod eſt in vxorē duci Et ſcribo ſcripſi ſcriptum

Bo xi — Cætera bi faciūt p̄ter quæ de cubo ſiūt

Dicit ꝙ cætera ꝟba terciæ ꝯiugatiōis termiata i bo ſcꝫ quæ nō hn̄t vocalem lōgam ante bo faciūt p̄teritum in bi vt bibo bibi bibitum p̄ter illa quæ deriuant a cubo cubas q̄ faciūt præteritū in vi vt incumbo incūbis incubui. i. inſtare

Et niſi pſi faciāt. per itū bo cuncta ſupināt

Dicit ꝙ omnia ꝟba terciæ ꝯiugatiōis in bo deſiuētia faciunt ſupinum in ptum vt ſcripſi ſcriptum ꝛc.

Co bi — Si co ꝑueniat vocalis lōga. facit xi

Dicit ꝙ ꝟba terciæ ꝯiugatiōis deſinētia in co hn̄tia vocalē longā an̄ co faciūt p̄teritū in xi. vt dico dixi duco duxi

Inco ici — N vel s abijcit. hæc ci facit. illa facit vi
Esco eui. — Hinc vinco vici ſunt teſtes creſcoqꝫ creui

Dicit Au. ꝙ ꝟba terciæ ꝯiugatiōis hn̄tia n vel s an̄ co abijciūt n et s in p̄terito. Et illa q̄ hn̄t n faciūt ci vt vinco vici. ꝛ illa q̄ hn̄t s faciūt ui. vt creſco creui Iō dt Sūt teſtes creſcoqꝫ creui.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Excipe cōquexi didici cōpeſco popoſci

Dicit Au. ꝙ hæc ꝟba excipi debent a regula ꝓdicta' ſcꝫ cōquiniſco quod deberet facere cōquiniui ⁊ facit cōqueſci. ⁊ idem eſt qđ caput coucutere.

Et quæ ꝑteritis caruerūt atqꝫ ſupinis

Hæc ſunt verba qb9 inceptio ſignificat.

Dicit Au. ꝙ etiā ꝟba inchoatiua excipiūtur ab illa regula. N vel s qꝛ carēt ꝑteritis ⁊ ſupis caleſco caleſcis

Gliſco ꝑteritū cōquexi tolle ſupinum

Q. dicat ꝙ gliſco gliſcis caret ꝑterito. ⁊ cōquiniſco caret ſupio

Præteritū parco dat parſi ſiue peperci

Dicit ꝙ ꝑco facit in præterito parſi ſiue pepci

Xi vel ci dat ctū. vi tū facit excipiaſqꝫ

Excipiēda docet q̄ dat veo norma ſecūdæ

Autor dt ꝙ ꝟba terciæ ꝯiugatiōis faciētia ꝑteritū in ci. vel' in xi faciūt ſupinū in ctū vt vinco vici victū ⁊ dico dixi dictū. Deinde dt ꝙ faciētia præteritnm in vi mutāt vi in tum. vt creſco creui cretū. 'Ponit exceptionē dicēs Excipias illa ꝟba q̄ faciūt præteritū i vi q̄ norma ſcdæ ꝯiugatōis terminātis dat veo ſcꝫ docet excipiēda. vnde ſi vis videre ea quæ excipiūtur habeas recurſum ad illam regulā in ſcda cōiugatione poſitam quæ īcipit Dat veo vi. ꝓ tum vi format vbiqꝫ ſupinū

Dāt in itū diſco cōpeſco poſco ſupinū

Q. di. ꝙ hoc ꝟbū poſco facit poſcitū compeſco cōpeſcitū diſco diſcitū. ⁊ hoc de arte ⁊ non de vſu.

Dat parſi ꝑſum de ſe nullūqꝫ peperci

Dicit ꝙ parco parcis facit parſi in ꝑterito ⁊ facit parſum in ſupino. ⁊ qñ facit pepci in ꝑterito caret ſupino.

In ſi do vertit ſi per ſe lōga ꝑibit — Do ſi

Ante do vocalis. cu ſi ſtri ce pe remotis.

Hæc faciūt cudi ſtridi ceſſiqꝫ cecidi

Nullū ſido gerit. quod turpe ſonat ſit in edi

Nulla ſupina creās ceſſi creat ſt ſibi duplex

Dicit Autor ꝙ ꝟba terciæ ↄiugationis deſinētia in do mutant do in ſi in ꝑterito ſi hn̄t vocalē naturalit̄ lōgam an̄ do vt ludo luſi ⁊ ledo leſi. Deinde poīt exceptionē dicēs Cū ſi ſtri cepeqꝫ re motis. i. ꝟbis q̄ ītelligūtur ꝑ has ſyllabas ſcꝫ cu vt cudo cudis cudi. ſi vt ſido ſidis caret ꝑterito ⁊ ſupino. Jdeo dͭ Nullū ſido gerit. ſtri vt ſtrideo: cedo qͦd aliqn̄ facit ceſſi ⁊ aliqn̄ cecidi Jllͦd qͦd turpe ſonat ſcꝫ qͦd hꝫ turpem ſignificationē fit in edi vt pe do pedis pepedi. ⁊ caret ſupio. Jdeo dͭ Nulla ſupina gerens. Deinde dͭ ꝙ cedo cedis ceſſi dꝫ ſcribi ꝑ duplex ſſ. Et ſic excipit̄

Cōpoſita a do Didi

A do cōpoſita formabūt di geminata

Dicit ꝙ ↄpoſita a do das terciæ ↄiugatiōis faciūt ꝑteritū in di geminādo vltimā ſyllabā vt reddo dis reddidi.

His iūgas prendo diphthongꝰ ſi tibi ꝓbet

D. d. ꝙ hoc ꝟbum prendo iungit̄ cum ꝓdcis. qꝛ geminat præ teritum in vltima ſyllaba vt prendo prendidi. diphtpongꝰ. i. verbum habens diphthōgum ante do ꝓbet tibi ſi in præterito. vt claudo clauſi.

Vndo vdi Indo Idi.

Ante do ſi veniāt i vel v ſimul n mediāte

Jn di ꝑtereūt ſꝫ in his n demit̄ ante

Dicit Au. ꝙ ꝟba terciæ ↄiugatiōis deſinētia in do hn̄tia i vel v an̄ do n mediāte faciūt ꝑteritū in di do mutādo in di Sed n remouet̄ vt ſundo ſudi ⁊ ſindo ſidi

Tu geminas tundo tutudi dat ſumqꝫ ſupio

Autor excipit hoc ꝟbū tundo qͦd geminat ꝑteritū ⁊ facit tutu di. et dat ſum in ſupino. vt tuſum eſt ꝑcutio.

Dat tundo tutidi. donat tondere totondi

Tondeo dat tonſum. ſꝫ ꝓbet tundere tuſum.

Hic ponit̄ dr̄a int̄ tundo ⁊ tondo ⁊ tondeo des Lrā eſt clara

Ante do diphthongꝰ ꝓducta ve lr̄a vel quæ.

Do dedit. aut i vel v ſuꝑ n prēdoqꝫ pateſcūt.

Nil aliud mutās ꝓbet ꝑ cætera di do

Autor epylogat ea q̄ dixit de ꝟbis termiatis in do: vt aliā infe rat regulam Et dͭ ꝙ habētia diphthongū ante do vt claudo. ⁊ lrām ꝓductam vt ludo. ⁊ illa q̄ componūtur ex do das vt reddo. ⁊ illa quæ hn̄t i vel v an̄ do n mediāte vt ſcindo ⁊ ſundo. et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

hoc ꝟbum prēdo prēdis. pateſcunt. i. manifeſta ſunt vt ſupra.
Deinde infert regulam dicēs ꝙ omnia alia ꝟba in do termiata
prebēt di in ꝑterito nil aliud mutando niſi do in di; vt ſcando
ſcandi.

Diuido ſi demas ⁊ q̄ fiūt gemināda

Hic ponit exceptionem a regula ꝑdicta dicēs. Tu demas id eſt
excipias hoc ꝟbum diuido quod facit diuiſi ⁊ illa verba que ge
minăt preteritum: vt cado cadis cecidi. tendo tetēdi. pēdo pe
pendi vel pendi.

Do ſum ꝑbet in his exceptis a dare natis De ſupis

Iſta ſupinātur per itū quotiēs geminātur In do

Abſcōdo dat itū geminās di non geminās ſū

Dicit Au. ꝙ in his ꝟbis ꝑdcis do mutat in ſum formādo ſu-
pi. vt ludo luſum claudo clauſū. diuido diuiſum. Deide poit ex
ceptionē dicens ꝙ deriuata ab hꝫ ꝟbo do das excipiunt: qm̄ iſta
ſupinant in itū quotiēs geminant vt reddo reddis didi reddi
tū. Deide dt ꝙ abſcōdo facit abſconditū vel abſcōſum. abſcōdi-
tū qn̄ facit abſcōdidi. abſconſum qn̄ facit abſcondi.

N quib⁹ eripitur penultima ſi breuiatur

Addit ſt duplex ſi lōga ſit s ſibi ſimplex

Dicit Autor ꝙ ꝟba tercie cōiugatiōis quib⁹ n eripit in prete
rito. ſi penultima ꝑteriti breuietur: geminat s in ſupio. vt ſcin
do ſcidi ſciſſum. ⁊ ſi penultima ſit lōga faciūt ſupinū in ſum ꝑ
ſimplex s vt fundo fudi fuſum.

Dās paſſum pando ſubducit ns geminādo

Dicit ꝙ pādo dis remouet n i ſupio. ⁊ gemiat s et facit paſſū.

Pando pati pateo paſſum fecere ſupino

Dicit ꝙ pādo pādis pati. i. patior pateris. ⁊ pateo pates faciūt
in ſupino paſſum paſſu

Dat tendo tenſum tum q̄dā compoſitoꝝ

Dicit ꝙ tendo dis facit tenſum i ſupio. ⁊ q̄dā cōpoſitoꝝ faciūt
tum vt contendo cōtentum

Edi donat edo ſum donās ſtūqꝫ ſupino

Et ſua cōpoſita cogūt gemiare ſupina

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ edo es eſt facit edi in p̄terito ⁊ eſum vel eſtū in ſupino
Ex hoc ſua cōpoſita nō cogūt duplicare ſupia Nāqꝫ ꝓ q̄ ambedo dat ambeſum comedo comeſtū. Jō ſubdit ꝟſus ſequēs

Nāqꝫ dat ambeſus eſum comedoqꝫ comeſtū

Jſte ꝟſus patet ex præcedentibus.

Go ſi **Si facit r go. niſi ſint a rego nata. ſꝫ in xi**
Cætera ſunt. pun pan le tan ſꝫ demas ⁊ afrā.
Hæc cū ꝯpoſitis dāt gi. trib⁹ a lego demptis.
Hæc intelligo diligo negligo q̄ faciūt xi

Jn hac ꝑte Au. deter. de p̄teritis ⁊ ſupis deſinētium ī go dicēs ꝙ ꝟba deſinētia in go hn̄tia r an̄ go faciūt p̄teritū in ſi vt tergo terſi mergo merſi: niſi ſint nata. i. deriuata a rego regis Sꝫ cætera q̄ nō hn̄t r ante go faciūt p̄teritū in xi vt tego texi. Sꝫ excipit pungo lego tāgo ago ⁊ frāgo q̄ cum eoꝝ cōpoſitis faciūt p̄teritū in gi. Exceptis trib⁹ cōpoſitis a lego gis q̄ faciūt in xi vt patet in textu

Præteritū triplicat et ſenſum pāgo paciſci
Dat pepigi panxi dat cantus. iūgere pegi

Q. d. ꝙ pāgo pāgis hꝫ triplex p̄teritū ⁊ triplex ſignificatū Nā aliqn̄ ſtat ꝓ facē pactū ⁊ tūc facit pepigi. ⁊ idem ē quod paciſci Aliqn̄ facit pāxi ⁊ ſtat ꝓ cātare. Et aliqn̄ ſtat ꝓ iungē ⁊ tunc facit pegi. vt Oſſib⁹ ⁊ neruis compegiſti me:

Tāgo facit tetigi. ſꝫ ago vel frāgo dat egi

Dicit ꝙ tāgo tāgis facit tetigi in p̄terito Sꝫ ago ⁊ frāgo faciunt præteritū in egi vt fregi

Præterito duplici duo ſignificās ſtimulādo:
Pūgo facit pupugi. punxi pūctos numerādo

Dicit ꝙ pūgo gis ſignificās duo. i. hn̄s duas ſignificatiōes duplici p̄terito. i. ſcd̄m duplex præteritū facit pupugi ſtimulādo id ē qn̄ ſtat ꝓ ſtimulare: facit pūxi qn̄ ſtat ꝓ pūctos numerare.

Degi dego dabit. qđ dat rego xi ſociabit

Dicit ꝙ hoc ꝟbum dego degis ꝓ viuere facit degi in præterito. Deinde dicit ꝙ deriuata a rego regis faciunt præteritum in xi vt dirigo direxi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dãs go ſi ſum dat ꝑ ctum gi xiqꝫ ſupinat

Dicit ꝙ ꝟba terciæ ꝯiugatōis deſinētia in go faciētia p̄teritum in ſi faciūt ſupinū in ſum vt tergo terſi terſum Et faciētia præteritum in gi ⁊ in xi. faciūt ſupinum in ctum: vt lego legi lectū tego texi tectum

I vel a ſi pre go venit n mediāte·ſupino

Semꝑ n reperit. tin cin an excipiātur

Dicit ꝙ ꝟba terciæ ꝯiugatiōis i go deſinētia hn̄tia i vel a ante go n mediāte ſemꝑ n eripit in ſupino vt iūgo gis iunxi iunctū. et frāgo frāgis fregi fractū. Excipiūtur ꝟba intellcā ꝑ has ſyllabas videlꝫ tin . vt tingo. cin vt cingo an vt ango qꝛ retinent n in ſupino Et hoc declarat in ſequentibꝰ.

N retinēt ango tingo cingoqꝫ ſupino

Et plāgo iungo plāxi ctū. degoqꝫ nullū

Dicit ꝙ iſta ꝟba retinēt n in ſupīo licet habeant i vel a añ go n mediāte vt ango anctū tingo tinctū cingo cinctū plango planctum pango panxi panctum. dego degis nullum habet ſupinū.

Dat fixi fixū. ſed dic de fingere fictum

Dicit ꝙ figo figis fixi facit fixum in ſupino ⁊ fingo fingis facit fictum .

Ho xi ctūqꝫ facit Dat vi lo Ni geminetur — ho xi / lo vi

L ibi·tunc per li lo præterit. excipe vulſi.

Vel velli

Dicit ꝙ ꝟba deſinētia in ho faciūt p̄te. in xi ⁊ ſupinū in ctū. vt traho traxi tractum. Deinde d̄r ꝙ deſinētia in lo nō gemināntia l faciūt p̄teritū in vi diuiſas ſyllabas vt colo lis colui. Notant dixit. ni gemineẗ l qꝛ ibi ſcꝫ in illo ꝟbo quo l geminatur tunc lo mutatur in li formā do præteritum vt vello vellis velli. tamen excipitur in quātum facit vulſi

L duplex repetit mutam. ſi muta præibit

Dicit ꝙ quando ꝟbum in lo terminatū duplicat l muta præcedente. l exiſtēte in principio ſyllabæ tūc illa muta geminatur i præterito vt fallo fefelli ⁊ pello pepuli.

Tollo tuli. pſallo pſalli dat. falloqꝫ falli

longam cōpoſitis i porrebit cedo cecidi
ſ. curtam cado dat ſ longam cedo ceceſſi
et cado dic cecidi caſū: de cedo cecidi
ceſū: de cedo ceſſi ceſſū ꝗ ſupino
et cado cōpoſita vt incurrit curta ſupina
Occidit occaſū porrebit:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit Au. ꝑ modũ exceptiõis ꝙ iſta ṽba tollo pſallo ⁊ ſallo li-
cet gemināt l in pñti ⁊ habeāt mutā in ꝑncipio primæ ſyllabæ
tamē non gemināt præteritũ. immo faciũt vt ptz in littera ſal
lo dat ſalli.

L. ſimplex dat tum ſʒ ſum gemīata ſupino

Dicit ꝙ deſinētia in lo ꝑ ſimplex l faciũt ſupinũ in tum vt colo
colui cultum. Sʒ hñtia duplex l faciunt ſum in ſupīo. vt fallo
fefelli falſum. pello pepuli pulſum

Tum vel itũ dat alo. caret omni malo ſupīo.

Pſallere nolle carēt. alienũ dat tibi tollo

Poīt exceptionē dicēs ꝙ alo alis dat altum vel alitũ in ſupīo.
Malo caret omni ſupīo Pſallere. i. pſallo ⁊ nolo carēt ſupino.
Tollo tollis dat tibi alienũ ſupinum videlʒ ſubſtuli ſublatum.

Mo vi itũ Mo dat ui dat itũ. p̄mo præt̃ emoqʒ. ſʒ illa.

Excipias. quib⁹ eſt ꝓ ſe penultima lōga

Nā pſi p̄terito tūc reddūt ptūqʒ ſupino

Dicit ꝙ ṽba deſinentia in mo faciũt p̄teritũ in vi vt tremo mis
tremui. præt̃ emo ⁊ p̄mo de q̊b⁹ ſtatim dicet̃ Sʒ excipias illa ṽ
ba q̊b⁹ eſt præ ſe penultīa lōga q̄ faciunt præteritũ in pſi ⁊ ſupi
nũ in ptũ. vt promo ꝓmis ꝓmpſi promptum

S geminādo ſi ſũ p̄mo dās emo mi dʒ ⁊ ēptũ

Dicit ꝙ p̄mo facit p̄ſſum in ſupīo gemināđo s. emo emis facit
emi in præterito ⁊ emptum in ſupino

No vi No dat ui g vel o ſi p̄ſit. et a cano nata

Dicit ꝙ deſinētia in no g vel o p̄cedente faciũt p̄teritũ in vi. vt
gigno nis genui. ⁊ pono ponis poſui Et nata. i. deriuata a cano
canis ꝑ ꝯpoſitionē vt p̄cino p̄cinui

Ante no pſi facit m. p̄ter cano. Cætera ui dāt

Dicit ꝙ hñtia m añ no faciũt p̄teritũ in pſi vt cōtemno ꝯtēpſi
Cætera ṽo q̄ nō pñt cōtineri ſub regulis p̄dcis faciunt præteri
tũ in vi vt ſterno ſtrani præt̃ cano nis qđ facit cecini.

Dat lino lini vel liui Deinde litũ dat

Dicit ꝙ lino hʒ duplex p̄teritũ videlʒ lini vel liui. ⁊ nō eſt ī vſu
in ſimplicitate ſʒ in ꝯpoſitiōe ita. videlʒ oblino nis ꝑ ſpetazare

d ſrno ſrnue ſitu ſrna tcam cano cantu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

No per ui dat itū.ſine natis a cano.nā tum:
N p̄cedit in his.pſi tū dat vi qȝ facit tum
Dicit ꝙ verba terciæ ꝯiugatiōis deſinētia in no facientia præ-
teritū in ui faciūt ſupinum in itum.vt gigno genui genitum.
Sine natis a cano.i.deriuatis a cano nis.nam n præcedit in
his.i.deriuatis a cano.vt p̄cino nis.p̄cinui p̄centū Pſi tū dat
.i. facictia p̄teritū in pſi: dāt ſupinū in ptū.vt ꝯtemno ꝯtēpſi
cōtemptū. Uiqȝ facit tum.i.faciētia præteritū in vi. faciūt ſu-
pinū in tum ſterno ſtraui ſtratum
Po dat ui dat itū breuis e ſi p̄uenit.m pi Po vi
Ptūqȝ remota facit.pſi cætera ptūqȝ dedere.
Dicit ꝙ v̄ba deſinētia in po e breui præcedēte faciūt præteritū
in vi.ꝛ ſupinū in itū vt ſtrepo ſtrepui ſtrepitū. Si v̄o m fit an̄
po m remouet̄ ꝛ po mutat̄ in pi vt rumpo rupi ꝛ ſupinum facit
ruptū. Cætera ſcȝ q̄ nō hn̄t e breuē nec m an̄ po faciūt præteri-
tū in pſi ꝛ ſupi.in ptū vt repo repſi reptum
Dat linquo liqui.coquo coxi.ctū dat vtrūqȝ. de quo
Dicit ꝙ linquo linquis facit liqui ī præterito.ꝛ coq̄ coxi.vtrū-
qȝ facit ſupinū in ctum vt lictum ꝛ coctum
Ro vi tumqȝ facit.ge cur excipiēda ver.uqȝ Ro vi
Dat ſi ſtūqȝ gero.velut vro.curro cucurri
Curſum Ri vel ſi verro verſumqȝ ſupino
Dicit ꝙ v̄ba deſinētia ī ro faciūt præteritū in vi ꝛ ſupinū in tū
vt tero triui tritū. Excipiēdo v̄ba ītellcā p̱ has ſyllabas videlȝ
ge.i.gero.cur.i.curro.ver.i.verro.v id ē vro q̄ faciūt præteri-
ta ꝛ ſupina ſicut ptȝ in lrā Sm̄a eſt clara.
Quero q̄ſiui q̄ſitum redde ſupino
A ſero cōpoſita ſerui ſertūqȝ dedere
Inſero ſic format ꝛ cōſero.viqȝ ſi tum dat
Sic ſero formabit prius ꝛ ſenſum duplicabit
Cōpoſita a ſero ris faciūt p̄teritū in vi et ſupinū in tū Ideo dt.
Inſero ſic format ꝛ cōſero cōſerui cōſitū. Ideo dt ꝛ cōſero viqȝ
ſitum dat Deinde reddit cauſam huiꝰ ponendo regulam de ſero
ſeris et.dicit Sic ſero formabit prius et ſenſum duplicabit.

Quaſi di. ꝙ ſero ſeris anteq̄ȝ eſſet compoſitū. formauit p̄teritū ſic vt dcm̄ eſt ſcȝ in rui ⁊ in ui. vt ſero ſerui ⁊ ſeui ⁊ gemiat p̄teritū ⁊ ſupinū. i. ſignificatū. Nam inquantū facit ſerui ſtat pro inſerere. ⁊ inquātum facit ſeui ſtat ꝑ ſemiare.

So ſiui. **So ſiui ſitūqȝ facit Sȝ deme capeſſo**

Quod ſi ſumqȝ tenet: ſic viſo ſicqȝ faceſſo

Dicit ꝙ deſinētia in ſo faciūt p̄teritū in ſiui ⁊ ſupinū in ſitū. vt laceſſo laceſſis laceſſiui laceſſitū. Sȝ deme. i. excipe capeſſo peſſis qđ facit capeſſi in p̄terito ⁊ capeſſum ī ſupio Uiſo viſis ⁊ faceſſo ſis ſic. i. ſimilit̄ faciūt ⁊ ſunt ꝟba deſideratiua

To xi **Pinſoqȝ p̄teritū ꝑ ui formādo. dat iſtum**

Dicit ꝙ pinſo ſis. facit pinſui in p̄terito. ⁊ piſtū in ſupino

Ante to c veniēs in xi cto mutat ⁊ in xum

Dicit ꝙ deſinētia in to c p̄cedēte mutāt cto in xi in præterito ⁊ cto in xum in ſupio vt flecto flexi flexum

Datqȝ xui pecto pariter xi. ſic quoqȝ necto

Dicit ꝙ pecto facit ī præterito pexui vel pexi. ⁊ ſimilit̄ necto facit nexi vel nexui

Ante to ꝟba duo retinēt r/ abſqȝ ſupino

Præbet vi ſterto. ti format ſum quoqȝ verto.

Dicit ꝙ duo ꝟba habēt r an̄ to vt ſterto tis ⁊ verto vertis. ſterto facit ſtertui in p̄terito ⁊ caret ſupio. verto facit ꝟti in præterito ⁊ verſum in ſupino

E duo corripiūt. quoꝝ peto vi facit ⁊ tum

S geminādo ſui format meto. deīde facit ſū.

Dicit ꝙ duo ꝟba hn̄t e breuē an̄ to ſcȝ peto et meto. peto facit petiui in p̄terito ⁊ petitū in ſupio. meto facit meſſui in præterito ⁊ meſſum ī ſupino geminādo ſſ

Dat ſi ſum mitto. tn̄ s geminādo ſupino

Dicit ꝙ mitto tis. fcit miſi ī præte. ⁊ miſſū ī ſupio geminādo ſſ

Dat ſiſto ſtatui ſi trāſeat atqȝ ſtatutū

Sȝ ſi neutrale ſteti. nullūqȝ ſupinum

Dicit ꝙ hoc ꝟbum ſiſto ſiſtis. ſi trāſeat. i. ſi ē trāſitiuū facit ſta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

tui in p̄terito ⁊ in ſupio ſtatutū. Et ſi ſit neutrale id eſt neutrū abſolutū. facit ſteti in p̄terito ⁊ caret ſupino

I vo p̄ueniēs de vo vi format ⁊ vtum Vo vi

Dicit ꝙ h̄ntia l añ vo faciunt p̄teritū in vi mutādo vo in vi. vt voluo volui ſupinū facit volutum

Lōgaq̄ʒ p̄cedēs vocalis. xi facit ⁊ tum

Dicit ꝙ ꝟbū h̄ns vocalē longā ante vo facit p̄teritū in xi. vt viuo vixi. ⁊ ſupinū facit victum.

Xo dat vi xum nexo. facit texo quoq̄ʒ textum Xo vi

Dicit ꝙ deſinētia in xo faciūt p̄teritū in xui. vt nexo nexui. ⁊ texo texui. nexo facit nexū in ſupio. ⁊ texo textum.

De Quarta cōiugatione

Oſt p̄dicta vide q̄ ſit formatio quartæ

In hac pte Au. deter. de p̄teritis ⁊ ſupis ꝟboꝝ q̄rtæ cōiugatiōis Et p̄mo cōtinuat p̄cedentibꝰ dicēs Poſt p̄dcā vide q̄ ſit formatio quartæ

Vi vel ui ri ſi vel xi niq̄ʒ dat ij vel pſi

Autor ponit generalit̄ omnes terminatiōes p̄teritoꝝ ꝟboꝝ q̄rtæ ꝯiugatiōis dicēs. Quarta ꝯiugatio dat in p̄teritis has terminatiōes. videlʒ iui. vt audio audiui vel vi vt ſalio ſalui vel ij vt ſalio ſalij. vel ri. vt repio repperi. ſi vt ſenſio ſenſi. xi vt vincio vinxi. pſi vt ſepio ſepſi: ni vt venio veni. ⁊ ſuū cōpoſitnm vt inuenio inueni

Dat cio xi quotiēs n p̄uenit: hac ſine dat ſi Ncio xi.

Dicit ꝙ ꝟba quartæ ꝯiugatiōis deſinētia in cio n p̄cedente faciunt p̄teritū in xi. vt vincio vinxi. hac ſine dat ſi. deſinētia in cio Cio ſi ſine hac lrā n dāt ſi in p̄terito vt farcio farſi

Nō ſine cōpoſitis debēt diſſyllaba demi

Hæc faciūt in vi. ſic format ſanxio ſanxi

Ponit exceptionem a regula p̄dcā dicēs ꝙ ꝟba diſſyllaba id eſt duaꝝ ſyllabaꝝ in cio deſinētia debēt demi. i. excipi nō ſine ꝯpoſitis quia etiam compoſita excipiuntur. hæc eēm faciunt in vi vt ſcio ſciui neſcio neſciui Deinde d̄t ꝙ ſancio ſic format præteritū quia facit ſanciui vel ſanxi

De ꝟbis quartæ q̄ dāt cio dcā notate

Epylogādo dicit magiſter decet notare de ꝟbis quartæ ꝯiugationis terminatis in cio. ⁊ illa quæ dicta ſunt quia dicit ꝙ de illis ſufficienter dictum eſt. Jdeo dicit ꝙ ſunt notanda q̄ dixit.

Cætera q̄rtæ h̄nt iui.

Cætera p̄teriti vocē fecere ꝑ iui

Dicit ꝙ ꝟba q̄rtæ ꝯiugatiōis q̄ nō p̄nt cōtineri in regulis p̄dictis faciūt p̄teritū in iui. vt audio audiui. ſeruio ſeruiui

Sꝫ legē caſſant hāc caſſus ⁊ iñ creata
Haurio ſentio ſepio ſi. vi cambio vel pſi
Dat venio veni. ſicqꝫ cōponis ab illo
Dat ſalio ſalui ſalij quoqꝫ ſiue ſaliui

Ponit exceptionē a regula p̄dcā dicēs. Caſſus. i. ꝟba intellcā per has ſex lr̄ās cōtentas in hac dcōne caſſus: caſſant. i. deſtruunt hāc legem. i. regulam p̄dcām. Per c intelligit̄ cambio cambis qđ facit campſi vel cābiui. Per a haurio ris hauſi. Per ſ ſepio ſepſi. Per ſ ſentio ſenſi. Per v venio veni ⁊ ei⁹ compoſita vt reuenio reueni. Per s ſalio ſalui vel ſalij vel ſaliui ſꝫ tūc nō excipit̄. Hoc etiam intelligit̄ de cōpoſitis eoꝝ vt exhaurio exhauſi. Et ideo đt et inde creata.

Quæqꝫ parit pario ſimul excipiūtur. et aio

Dicit etiā ꝙ ꝟba illa q̄ pario ris parit ꝑ ꝯpoſitionē: debent excipi a regula ſupradicta q꞉ nō faciūt in iui. imo faciunt ſicut ſtatim dicet̄. Et hoc ꝟbū aio ais excipit̄ de quo dabit̄ doctrina i capitulo de anomal' ⁊ defecti. Nota ꝙ pario ris in ſimplicitate ē terciæ ꝯiugatiōis. in ꝯpōne vero quartæ vt reperio

A pario dāt nata rui niſi qđ reperire
Cōperioqꝫ peri faciēdo p̄teriere

Au. đt ꝙ deriuata a pario paris faciūt p̄teritū in vi: vt aperio aperui: niſi cōperio qđ facit cōperui ⁊ cōperi.

De ſupīs q̄ h̄nt xi ꝛ l' ſi

In xi p̄terita per ctum fecere ſupina

Dicit ꝙ faciētia præteritum in xi: faciūt ſupinum in ctum: vt vinco vinxi vinctum

L p̄eunte vel r. ſi tum facit. his ſine dat ſum

Dicit ꝙ faciētia p̄teritum in ſi l vel r p̄cedēte faciūt ſupinum i tum. vt farcio farſi fartum. et fulſio fulſi fultum. Faciētia vero præteritum in ſi ſine his litteris ſcꝫ l vel r faciunt ſupinum in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſum vt ſentio ſenſi ſenſum

Excipias hauſtū dans haurio. ſepio ſeptum

Hic Autor ponit exceptionem a regula prædicta dicēs q̄ hau rio ⁊ ſepio licet faciāt præteritum in ſi tñ excipiūtur q᷑ haurio facit hauſtum ⁊ ſepio ſeptum

Vt venio. ſic dāt ab eo veniētia ventum

Dicit q̄ venio facit ventum in ſupino. ⁊ ei9 compoſita vt reue nio, reuētum. Dicit q̄ compoſita a pario ris faciūt ſupinū in tū r præeūte vt reperio repertum

Iui p̄teritū ſemꝑ trāſfert in itum

De ſupiſq̄ habēt iui.

Dicit q̄ facientia præteritum in iui faciunt ſupinum in itum. vt audiui auditum.

Dat ſalio ſaltū. dum vi facit excipiendū

Dicit q̄ ſalio facit ſaltū in ſupino inquātum facit ſaliui in p̄te rito. excipit̄ q᷑ nō facit ſalitum

I quib9 eripit̄. duo deme ſupina. ſepultum

Quod ſepelire facit. amicire figurat amictū

Quia ſuperi9 dixit q̄ faciētia p̄teritū in iui faciūt ſupi. in itum ideo dt ponēdo exceptionem dicēs in his v̄bis ſepelio ⁊ amicio quæ cum deberēt facere ſepelitum ⁊ amicitum. abijciūt i ⁊ faci unt ſepultum ⁊ amictum

A queo cōpoſita vel eo breuiare ſupina

Cōſtat ⁊ ambitū nō corripit ambio ſolum

Quia ſuꝑi9 dixit q̄ faciētia p̄teritum in iui faciūt ſupinū in itū ⁊ penul. ꝑducēdo. mō ponit exceptionē in compoſitis ab eo is ⁊ queo quis dicēs. q̄ corripiūt penultimā ſupini vt neqo nequi nequitū. ⁊ trāſeo tranſiui trāſitum. Sʒ hoc v̄bū ambio ambis nō corripit. imo ꝑducit penultimā ſupini. vt ambio ambis am biui ambitū: Et ſi dicat̄ ⁊ obijciat̄ de hoc v̄bo ſuꝑbio ſuꝑbis. q̄ producit penul. ſupini dicat̄ q̄ nō eſt cōpoſitum de ſuꝑ ⁊ eo ſed eſt deriuatum de ſuperb9 ba bum.

De præteritis et ſupinis ver boꝝ deponētalium

I reꝗre cupis ex deponēte ſupina

Actiui finge vocem. formaqꝫ ꝑ illam
Sicut lætatū veritū Sꝫ plurima v̓ba
Illa creāt aliter ꝓbat hꝯ ratꝰ atqꝫ miſertꝰ

Superiꝰ Au. nos docuit formare p̄terita ⁊ ſupia v̓boꝝ tā actiuoꝝ qꝫ neutroꝝ. Nūc autem determiare intēdit de ſupis v̓boꝝ deponētaliū ſiue de ſupis v̓boꝝ habētium paſſiuam vocem. Et d̓t Si tu cupis repire ſupina ex deponētali v̓bo tu debes fingē vocem actiuam ⁊ ſupponē ꝙ habeat v̓bum in o terminatum ⁊ formare p̄teritum ⁊ ſupinū ſcd̓m illam vocē actiuā ⁊ reperto ſupino illius v̓bi actiuæ vocis imediate habebis ſupinū v̓bi deponētis qd̓ ſimile eſt. Ex quo quidem ſupio ⁊ v̓bo ſum es eſt poterꝭ ſupplere p̄teritū illiꝰ verbi deponētis. De hoc Au. poīt exēplū dicēs. Sicut lætatū veritū. Præſupponamꝰ ꝙ inueniat̄ læto lætas. hoc tale v̓bum læto lætas facēt lætaui ꝑ illam regulam As in p̄terito ⁊c̄. ⁊ facēt lætatum in ſupio. ꝑ illam regulā Regula q̄ formā ⁊c̄. Ex q̄ ſcire poſſumꝰ ꝙ lætatū eſt ſupinū huius verbi lætor lætaris. ex q̄ ſupino ⁊ v̓bo ſum es eſt ſupllet̄ p̄teritū verbi videlꝫ capiēdo ꝑticipiū p̄teriti tp̄is ab ipſo ſupio deriuatū vt dicēdo lætatꝰ ſum vel fui Sil'r poſſumꝰ dicē de vereor ꝑ illā regulā De deo deqꝫ geo leo queo vel veo dicta Sufficiūt In vi diuiſas ſyllabas ⁊c̄. Et eiꝰ ſupinū veritū ꝑ illam regulā Quæ dāt p̄terita ꝑ vi caruē ſupino Ni faciāt in itū ⁊c̄. Eodem mō ꝑ cætera diſcurrendū eſt. ſꝫ plurima v̓ba excipiūtur q̄ alit̓ faciunt ſupina q̄ꝫ dcm̄ eſt. Probat hoc ratꝰ atqꝫ miſertꝰ Fingamꝰ ꝙ reo res reperiat̄. eius p̄teritū faciet reui ꝑ regulā. de deo deqꝫ geo ⁊c̄ et ſuping reitū vel carēt. Et ſic deberemꝰ dicē ꝙ in p̄terito de reor faciet reuitꝰ ſum vel fui. aut caremꝰ tali p̄terito. ſꝫ qꝛ facit ratus ideo excipit̄. Prætēa fingamꝰ ꝙ inueniat̄ miſereo miſeres eiꝰ præteritū faciet miſerui ꝑ illam regulam De deo deqꝫ geo ⁊c̄ Et ſupinū faciet miſeritū. Et ꝑ ꝯñs miſereor faciet miſeritꝰ ſū vel fui. Et qꝛ facit miſertꝰ ſum vel fui ideo excipit̄.

Dat fateor faſſum. nullū liquor medeorqꝫ
Et veſcor remiſcor eis adiūgere debes

Dicit ꝙ fateor facit faſſum: deberet eñ̄ facē fatitū fingendo vocem actiuam Deinde d̓t ꝙ liquor ris ⁊ medeor ris: remiſcor ceris. nullum habent ſupinum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Hæc circũloquiũ nõ ſeruãt p̄teritoꝝ

Quaſi dicat ꝙ p̄dcã carẽt ſupis ex eo ꝙ nõ ſeruãt circũloquiũ præteritoꝝ. i. carẽt ſuppletione p̄teritoꝝ q̄m carẽt ſupis quibꝰ deficiẽtibꝰ neceſſario deficit ſuppletio præteritoꝝ

Diſce ſupina dare ꝑ deponẽtia ternæ

Magiſter dt O lector diſce dare ſupia ꝟbis deponẽtibꝰ terciæ cõiugationis nõ ſeruantibꝰ regulam antedictã videlʒ Si repe-rire cupis ꝛc̄. hæc patẽt in ſequentibꝰ.

De deponẽtalibꝰ q̄rtæ cõiugatio.

Greſſus cõmentꝰ fruitꝰ fructuſqʒ ꝓfectꝰ

Et fretꝰ lapſus nactus q̊ʒ pactꝰ adeptus

Vltus ꝛ iratꝰ oblitus functꝰ et vſus

Quæſtꝰ cõplexus niſus vel dicito nixus

Dicit ꝙ iſta quæ in lrã ponũtur nõ formant ſcd̄m vocẽ fictã. videlʒ greſſus de gradior. Nam deberet facẽ graſſus ficta voce actiua ſcʒ gradio ꝑ illam regulam. Dat di ſumqʒ dio Eodẽ modo diſcurrendũ eſt ꝑ cætera. Et ſi aliq̄ repias q̄ formãtur ſcd̄m vocem fictam dicas ꝙ de ipſis eſt doctrina ꝛ nõ exceptio vt iratus qd̊ venit ab iraſcor: fingamꝰ vocem actiuam ſcʒ iraſco: faciet iraui ꝑ illam regulã N vel s abijcit. ꝛ faciet iratum ꝑ illam regulam vi tum facit. Ideo ptʒ ꝙ non excipit ſed eſt doctrina. Cõmentꝰ venit a cõminiſcor: fruitꝰ fructꝰ ꝛ fretꝰ a fruor. profectus a ꝓficiſcor. vltꝰ ab vlciſcor. oblitꝰ ab obliuiſcor. functus a fungor. vſus de vtor. quæſtꝰ de q̄ror. complexus de complector nixus ꝛ niſus de nitor niteris

Ortus et ẽ oriturꝰ mortuꝰ et moriturus

Dicit Au. ꝙ orior ꝛ morior cum ſint terciæ vel quartæ ꝯiugationis hñt p̄terita iuxta terciam cõiugationem. vt ortꝰ ſum. ꝑticipia vero futuri tp̄is iuxta quartam vt oriturꝰ et moriturus penultima correpta quam debent producere per iliam regulam In vi præteritum.

Hinc experrectꝰ faciũt loquor ꝛ ſequor vtum

Dicit ꝙ expergiſcor facit experrectꝰ ſum. loquor locutus ſum. ſequor ſecutus ſum.

Dat tutũ tueor tuitũ tuor ambo tueri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ tueoꝛ facit in ſupino tutum. tuoꝛ facit tuitum ſ ambo faciunt tueri in ſupino

Dat naſcoꝛ natū dat menſum metioꝛ. orſum

Oꝛdioꝛ. et paſſum patioꝛ. patioꝛq potitum.

Sententia eſt clara in textu

Credo ꝙ exoſus v̓bo caret atq peroſus

Autoꝛ d̓t ꝙ eſt opinionis ꝙ exoſus q̄d idem eſt q̄d odio habēs et peroſus q̄d idem eſt carent v̓bo. i. nullo v̓bo deriuanꝭ lic ſint nomīa ⁊ nō participia tamē ſuꝑ hoc poſſent fieri quæſtiones de de quib⁹ ad pn̄s nō eſt mentio.

Capitulū ſextū de v̓bis defectiuis ⁊ ano.

Donatū ſeq̄re ꝑ verba fruētia lege

In iſto capitulo Au. intēdit deter. de verbis defectiuis ⁊ anomal̓. Et ꝑmo d̓t ꝙ tu debes ſeq̄ donatum ꝑ v̓ba fruētia lege. i. regula. q. d. tu debes variare v̓ba regularia ſicut donat⁹ inſinuat. Nam de v̓bis irregularib⁹ ego dabo tibi doctrinā. vt pꝫ in ſequentib⁹

Dic duc fac dicis ⁊ q̄ componis ab illis

Dicit ꝙ iſta v̓ba dico dicis duco cis facio facis ⁊ fero fers ſunt irregularia in ꝑma voce imꝑatiui q deberem⁹ dicē dice duce face ⁊ fere. ⁊ dicim⁹ dic duc fac fer. Et foꝛte hoc eciā ad d̄rām gti et datiui hui⁹ nois dica dicæ fera fera ⁊ ablti hui⁹ nomis dux et fax ⁊c̄. Similit̓ eſt dicēdum de compoſitis eoꝝ vt bn̄facio cis. Imꝑatiuo modo benefac.

Cū facit a vertit in i verbi regula ſeruit

Dicit Autoꝛ ꝙ facio facis quādo mutat a in i in cōpoſitiōe tūc regula v̓bi ſeruit ſibi. i. quando irregularit̓ declinaꝭ inficio cis. Imperatiuo infice

In vi p̄teritū de ſe data tempoꝛa quædā

Syncopat. hinc deme diſſyllaba. q̄dq fit i de

Dicit ꝙ p̄terita in vi termi. ſyncopāt q̄dā temꝑa data de ſe id ē aliq̄s voces ab ipſis derinatas Uerbi gr̄a. Præteritū hui⁹ verbi amo amas facit amaui ⁊ ab ipſo deriuaꝭ amauiſti. q̄d aliq̄n ſyncopaꝭ. ⁊ dicim⁹ amaſti ꝓ amauiſti ⁊ ſic de ſimilib⁹. S notā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ter dt Tempora quædã. q̃ȥ nõ oĩa ſyncopãtur ſȝ aliq̃. Neq̃ȝ de
bem⁹ aliq̃ ſyncopare niſi reperiant̃ ab autorib⁹ ſyncopata. Un̄⁹
Sincopa ſi fuerit veteꝝ veſtigia ſeruet. Deinde ponit exceptio
nem dicẽs. hic demes diſſyllaba. i. præterita duaꝝ ſyllabaꝝ ⁊ il
la quæ ab eis deriuant̃ q̃ȥ talia non patiũtur ſyncopam: vt neo
nes neui neuiſti. deneo deneui deneuiſti.

Inuenies noſti fleſti flaſti quoq̃ȝ ſciſti

Nunc ponit exceptionem a regula p̄dicta dicẽs q̄ p̄terita in lit
tera poſita licet ſint diſſyllaba. i. duarũ ſyllabaꝝ in p̄ma pſona
tñ̄ inueniũtur ſyncopata exẽplũ vt noſti ꝑ nouiſti ꝑ flauiſti fla
ſti ꝑ fleuiſti fleſti. dixti ꝑ dixiſti. Aliq̃ dicunt ſciſti ꝑ sciuiſti. et
tunc exponitur ſciſti ꝑ ſciuiſti.

Cum verbũ q̃d habet quarto caſu ſociari

Participãs temp⁹ dare p̄teritũ uideam⁹

Et careãt illo q̃ nõ licet addere quarto

Præteritũ verbi dam⁹ illis participãtis

Nunq̃ȝ præteritũ nunq̃ȝ vel raro ſupiuũ

Ambigo compeſco poſco diſco tremo gliſco

Lambo vel lingo metuo timet vrgeo ſcãdo

Linquo vel ſugo paueo fugit horreo caluo

Mando vel ſcalpo cerno ſcabo cõſociabo

Accuſatiuis poſſunt tamẽ hæc ſociari

Dicit Autor q̄ ṽba quæ hñt cõſtrui cum accõ caſu ꝑ naturam
propriã pñt habere pticipiũ præteriti tp̄is ſcȝ in paſſiuis eoꝝ ⁊
per cõſequẽs idem pñt habere ſupinũ vt amo amatũ amor ama
tus ſum. Illa vera q̃ non pñt vel non hñt cõſtrui cum accõ ca
rẽt præterito pricipij vt ſeruio ſeruiui. non em̃ reperit̃ ſeruitus
ſum. Tamẽ aliq̃ ſunt q̃ licet pñt cõſtrui cum accõ caſu. nõ hñt
præteritũ pticipij nec hñt ſupinũ. ⁊ ſi hñt raro hoc cõtingit.
Et ſunt iſta quæ in lrã numerant̃ ſcȝ ambigo ↄpeſco ⁊c̃. de qui
bus ṽbis cum aliqua ſint obſcura. ipſa declarabo Ambigo pro
dubitare Compeſco bedwinghen. Caluo bedreyghen. Sugo
ſuken. Scando clymmen. Mando mãdis etten. Scabo clau
wen Scalpo idem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dices de neutris ꝙ raro participātis
Seruāt p̄terita ſʒ multis adde ſupina
Dicqʒ fere cuncta ꝑ rus formare futura
Inde tñ tollis ea q̄ caruere ſupinis

Dicit ꝙ neutra raro hn̄t præteritū ꝑticipij. i. p̄teritū ꝑfectum ex ſuppletiōe ꝑticipij ⁊ hui⁹ verbi ſum es eſt. Sʒ multa habēt ſupina vt ſecuio ſeruitum. obedio obeditum. et fere omnia hn̄t participiū in rus vt ſeruitur⁹ obeditur⁹. Tamē excipiūtur ea q̄ carēt ſupinis quæ etiam carent ꝑticipijs in rus. Ideo d̕t Inde tamē tollis ⁊c̄. Quæ autem ſunt illa neutra quæ hn̄t præteritum ⁊ nō ſupina: declaratur vt infra

Præteritū neutra dāt hæc deſuntqʒ ſupina.
In rus pat ratio facit illa carere futuro.
Eſtuo ſterto mico rudo ſtrido ſtrideo pſallo.
Cōquexi parco p̄dictis annumerabis
Vt docui iūge p̄ter ſex neutra ſecūdæ
Sex retinēt neutra pla no ca va pa do ſupiā.

Dicit ꝙ iſta v̄ba eſtuo eſtuas ꝑ hcet ſyn. ſterto ſtertis ꝑ ronckē Et omnia ſup̄dicta habent p̄terita vt eſtuo eſtuaui. ſterto ſtertui ſʒ nō habent ſupina. ideo carēt ꝑticipijs in rus: qꝛ ꝑticipia in rus formātur a ſupino quo deficiēte nō pn̄t formari. Et hoc eſt qd̕ dicit In rus par ratio. Deinde d̕t ꝙ v̄ba neutra ſecūdæ coniugatiōis vt docui. ſupra in ſecunda cōiugatione: iungūtur prædictis qꝛ ipſa carēt ſupinis ⁊ ꝑticipijs in rus vt egeo egui ſupinis caret. Excipiūtur ſex q̄ habēt ſupina. ideo d̕t præt̕ ſex. Et hæc ſex intelligūtur ꝑ ſex ſyllabas poſitas in vltimo verſu ſcʒ pla·i. placeo places placui placitū. no noceo noces nocui nocitum. ca careo cares carui caritum vel caſſum. va valeo vales valui valitū. pa pateo tes patui paſſū. do doleo les lui dolitū

Septē ſūt v̄ba neutro paſſiua

Vdeo cū ſoleo fio q̄ʒ gaudeo fido
Quinqʒ puer numero neutro paſſiua tibi do
Prandeo mereo cū p̄dictis annumerabis

Dicit Au. ꝙ quinqʒ ſunt v̄ba neutropaſſiua vt ſup̄ cōtinetur i.

metro q̄ defectiua ſeu irregularia ſunt. qꝛ in p̄teritis ꝑfectis ⁊ i
his q̄ formant ab eis retinēt vocē paſſiuoꝝ. in cæteris ſo neu-
troꝝ Juxta donatū dicētem. Cuiꝰ generis neutripaſſiui. quare
qꝛ hn̄t p̄terita v̓boꝝ paſſiuoꝝ vt audeo auſus ſum

Exulo vapulo veneo fio. quattuoꝛ iſta
Senſum paſſiui ſub voce gerūt aliena

q̄ttuoꝛ ſunt neutrapaſ. q̄bꝰ addunt liceo nubo.

Dicit Au. ꝙ ſunt q̄ttuoꝛ v̓ba q̄ ſub voce actiua paſſiuā retinēt
ſignificationē ⁊ ꝯſtructionem ſcꝫ exulo las. hꝫ vulgare paſſiuū
id eſt ꝓſcriboꝛ. vapulo. i. v̓beroꝛ. veneo. i. vēdoꝛ. fio id ē formoꝛ
Et dicunt defectiua qꝛ deficiūt a recta ſignificatiōe. Nā gerūt
ſenſum paſſiui ſub aliena voce id eſt ſub voce neutrali. Iſtis q̄t
tuoꝛ addūtur duo ſcꝫ liceo ⁊ nubo. Unde liceo. i. taxoꝛ. Nubo
id eſt ducoꝛ in vxorem

Largioꝛ expioꝛ veneroꝛ moroꝛ oſculoꝛ hortoꝛ
Criminoꝛ amplectoꝛ tibi ſunt ꝯia lectoꝛ.
Si bn̄ cōnumeres interp̄toꝛ hoſpitor addes

Nouē ſunt v̓ba cōia

Dicit ꝙ v̓ba cōmunia ſunt irregularia ex eo ꝙ hn̄t duas ſignifi
cationes. ſub vna terminatione

Bis duo ſunt odi noui cœpi meminiqꝫ
Quæ retinēt ſenſum pn̄tis p̄teritiqꝫ
Quæ formātur ab his parit̓ ſēſū duplicabūt
Datqꝫ memētote memī: dedit ante memēto.

q̄ttuoꝛ ſunt v̓ba q̄ ſ̓cant pn̄s ⁊ p̄tēi. ſb̄ voce vna

Dicit Autoꝛ ꝙ iſta quattuoꝛ v̓ba in textu noīata ſunt defectia
ſeu irregularia qꝛ deficiūt in aliq̄bꝰ tp̄ibꝰ. ⁊ ſub vna termiatiōe
retinēt ſenſum pn̄tis ⁊ p̄teriti tp̄is. Carēt etiā impatiuo preter
memi qd̓ hꝫ memēto in ſingulari ⁊ memētote in pl̓i. Ideo d̓t.
Datqꝫ memētote ⁊c̄. Et eſt ſciendū ꝙ alia tp̄a q̄ formant ab ill̓
videlꝫ odi cœpi noui ⁊ memi parit̓ ſenſum duplicabūt. i. habe-
būt ſenſum pn̄tis tp̄is: vt noui noueram nouiſſem nouerim no
uero nouiſſe ⁊ ſic de ſimilibꝰ. Ideo d̓t. Et q̄ formant ab his ⁊c̄.

Ex do paſſiua. niſi dat ſolū. lego dicta

Dicit ꝙ hoc v̓bum do dos habet paſſiuū in omni ꝑſona p̄terqꝫ
in prima Cōſtrue. Ego lego paſſiua dicta ex do das niſi ſolum
doꝛ qꝛ non inuenitur de vſu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

dꝭ. ſūt q̄ nō
hn̄t ꝑꝑa. ſꝫ
accōmoda-
ta p̄rerita.

Aio ſiſto fero tollo furo ferio cerno
Ex his p̄terita negat vſus habere creata

Dicit Au. ꝙ iſta verba aio ſiſto ⁊c̄. de ſe nō hn̄t p̄terita nec ſu-
pina. licet mutuent̄ ab alijs ꝟbis. Nā aio facit dixi dictū ⁊ mu-
tuat̄ a dico dicis Siſto facit ſteti ⁊ mutuat̄ a ſto ſtas ⁊ tunc ca-
ret ſupino Aliq̄n facit ſtatui ſtatutū ⁊ tūc mutuat̄ a ſtatuo ſta-
tuis ſtatuit. Fero facit tuli ⁊ latū ⁊ mutuat̄ a tollo tollis. Tol-
lo facit ſuſtuli ſublatū. Ferio facit ꝑcuſſi ꝑcuſſum a ꝑcutio ꝑcu-
tis. Furo facit inſaniui inſanitū ab inſanio inſanis Cerno fcit
vidi viſum qđ deſcēdit a video.

Paſſiui ternis impſonale notabis

Autor dt̄ ꝙ ꝟba impſonalia ſunt defectia q꞉ varian̄t ꝑ vnā vo-
cem tm̄ ſcꝫ ꝑ terciam ꝑſonam paſſiui ſingularis numeri vt ꝟ-
bo impſonali tp̄e pn̄ti amat̄. Sequētium textuū ſentētiæ diffi-
ciles ſunt valde ꝓ pueris. ideo nō frangāt ſua capita qm̄ in cō-
iugationib⁹ a donato poſitis clariſſime patēt vſqꝫ ibi. Tempo-
ra terna forem

Perſonas dabit imperiū primas in vtroqꝫ
Tempe: pn̄ti ternas quas dat mod⁹ optās
Extremo. ternis eſt altera forma futuri
Quas dedit indicij ſibi pn̄s: has dabis illis.
O vel or adijcias. volo cōpoſitiuaqꝫ demas

Dicit Au. ꝙ imperiū. i. mod⁹ impatiu⁹ dat p̄mas ꝑſonas plu-
rales in vtroqꝫ tp̄e ſcꝫ pn̄ti ⁊ in futuro: quas mod⁹ optās. i. op-
tatiu⁹ dat extremo. i. futuro. Q. d. ꝙ p̄ma ꝑſona plural' nume-
ri pn̄tis ⁊ futuri tp̄is impatiui eſt ſil'is terciæ ꝑſonæ futuri op-
tatiui modi. Et vltra dt̄ ꝙ impatiu⁹ in tp̄e pn̄ti hꝫ tercias ꝑſo-
nas ſil'es tercijs ꝑſonis futuri tp̄is optatiui modi. Uerbi grā.
Nam dicim⁹ Impatiuo modo ama amet. Et pl'r amem⁹ ama-
te amēt. Futuro amato tu amato ille Et pl'r amemus amatote
amāto. In futuro optatiui dicim⁹. Futuro vtinam amē ames
met. Et pl'r vtinā amem⁹. Ex quo pꝫ vt dictū eſt. Deinde di-
cit ꝙ altera forma eſt ternis ſcꝫ tercijs ꝑſonis futuri impatiui
et docet ipſas formare dicēs. Tu dabis illis ternis ꝑſonis futu-
ri impatiui tam ſingularibus q̄ꝫ pluralib⁹ illas tercias ꝑſonas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

quas pñs temp⁹ indicij.i.indicatiui modi dedit ſibi.⁊ adijcias o vel oꝛ O in actiua voce vt amo amas amat: addita o fit amato in ſingulari.amāt addita o fit amāto in plurali Oꝛ vero addit in paſſiua voce.vt amat addita oꝛ fit amatoꝛ in ſingulari. Amāt addita oꝛ fit amātoꝛ in plurali. Si vero ꝟbum non hꝫ actiuū debem⁹ fingere q̄ habeat.vt ſi volum⁹ formare tercias ꝑſonas futuri imꝑatiui hui⁹ verbi ſcꝫ aggredioꝛ aggrederis. Fingamus vocem actiuam ſcꝫ aggredio aggredis dit.addita oꝛ fit aggreditoꝛ.⁊ ſic habem⁹ terciam ꝑſonam ſingularē futuri tꝑis imꝑatiui.vt aggredimus aggreditis aggrediūt.⁊ addita oꝛ fit aggrediuntoꝛ. Et ſic habem⁹ terciā ꝑſonā pluralis imꝑatiui

¶ Et eſt ſciendū q̄ ſecūda ⁊ tercia ꝑſona futuri imꝑatiui ſingularis numeri ſunt ſimiles tā in actiua voce q̄ꝫ in paſſiua. Deinde ponit exceptionē dicēs Volo cōpoſitiuaqꝫ demas. Q.d.q̄ volo ⁊ ei⁹ compoſita excipiunt̄ qꝛ non habent imꝑatiuū modum. preter nolo nōuis nonuult de quo dicetur inferius.ibi. Nolo patrem ſequitur

Ante te tote mini minoꝛ a dat ꝑma ſequēſqꝫ.
E longā: iqꝫ breuē dat tercia.quartaqꝫ lōgā.

Dicit q̄ ꝟba ꝑme ꝯiugatōis hn̄t a ꝓductā an̄ te in ſcd̄a ꝑſona pn̄tis tꝑis imꝑatiui modi pluraľ numeri. Et hn̄t a ꝓductam in ſcd̄a ꝑſona pluraľ numeri futuri tēꝑis.⁊ hoc eſt in ante tote in actiua voce vt amate tote. In paſſiua voce vero hn̄t a an̄ mini an̄ minoꝛ vt amami amaminoꝛ. Verba ſcd̄e hn̄t e longam vt doce at.docete tote. Verba tercie hn̄t i correptam vt legite legitote legimini legiminoꝛ Verba quarte hn̄t i ꝓductam vt audite auditote audimini audiminoꝛ

Pn̄tis nota ſic fit ꝑſona ſecūda
A prioꝛ eqꝫ ſequēs.dat e terna.ſꝫ i dabo q̄rte

Hic Autoꝛ docꝫ nos qualiter dicē debem⁹ in ſecūda ꝑſona preſentis tꝑis imꝑatiui modi ſingularis numeri dicēs q̄ prioꝛ.i. prima cōiugatio dat a ꝓductam in ſecūda ꝑſona pn̄tis tꝑis imꝑatiui modi vt imꝑatiuo modo ama. Sequēs.i.ſecūda dat e ꝓductam.vt doce. Tercia dat e correptam vt imꝑatiuo modo legē Sꝫ ego dabo i productam quarte cōiugationi vt imꝑatiuo modo audi

Adde re paſſiuo modus vltim⁹ huic ſimilat̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Modo ponit regulā de ſcḋa pſona impatiui modi paſſiue voc3 Et dt ꝙ ſi volumꝰ inuenire ſecūdam pſonā ſingularē v̄bi paſſi ui debemꝰ addere re ſcḋe pſone actiui vt ama addita re fit ama re. Deinde dt ꝙ infinitiuꝰ modꝰ ſimilat̃ huic ſcz impatiuo paſſi ui vt infinitiuo modo amare

Tres ri pro ra dabūt. re lego iacit iq3 dat ex e

Nūc poīt eegulā de infinitiuo paſſiui dicēs. ꝙ tres ꝯiugatiōes ſcz pma ſcḋa ⁊ q̄rta dabūt ri pro re id eſt mutabūt re in ri forman do infinitiuū paſſiui. vt amare re in ri fit amari. Docē re ī ri fit doceri Audiri re in ri fit audiri. Deīde dt Re lego facit. iq3 dat ex e. Q. d. ꝙ v̄ba terciē ꝯiugatiōis abijciūt illam ſyllabā re ab infinitio actiui ⁊ poſtea mutāt e in i formādo infinitiuū paſſiui vt legē abiecta re et e in i fit legi. Expone ſic lrām Lego. i. verbū terciē cōiugatiōis. iacit id eſt abijcit re q3 pro et dat i ex e id ē mutatur e in i

Prouideas pmis e vel a terniſq3 futuri

Quia ſupiꝰ dixerat ꝙ pme pſone impatiui modi plural' nūeri pn̄tis tpis ⁊ futuri. Etiā terciē pſone tam ſingularis q̄3 pl'is numeri pn̄tis tpis optatiui modi erūt ſil'es pſone plurali ac t cijs pſonis futuri optatiui Jō dat vnū notabile nūc q̄lit̃ pnūci are debeamꝰ futur optatiui. Et dt Tu puideas e ſcz in pmis p ſonis q3 pro et tercijs ī futuro optaui modi. Q. d. e et a ī futuro optatiui. ſ3 e in pma ꝯiugatiōe et a in reliq̄s. Jō aliq̄ dicūt pui deas e in pmis ſcz ꝯiugatiōibꝰ ſcz futuri optatiui. vel a ī ternis id eſt in tribꝰ alijs ꝯiugationibꝰ

Sum paſſiua notāt. ſ3 abeſt modꝰ impialis:
Sis dabit huic: ſ3 ades ex aſſū ſume vel aſſis
Sitis et eſte. vide formabis cetera recte

Jn iſta pte A. docet variare ſum es eſt dicēs ꝙ v̄ba paſſiua no tāt h̄ v̄bū ſum es eſt: hoc eſt oſtendūt q̄liter debeat variari. Nā inuenit̃ ſum es eſt variatū in v̄bis paſſiuis in oībus tpibꝰ ⁊ mo dis p̄ter q̄3 in impatiuo Jdeo dt Sz adeſt modꝰ impial' Deinde declarat quō facē debet in impatiuo dic̄s Tu dabis huic. i. ipa tiuo hāc vocē ſis. Sz ab hoc v̄bo cōpoſito tu ſume ades. l' aſſis in impatiuo Deīde dt: vide iſtas voces ſcz ſitis ⁊ eſte q̄ ſunt ir regulares Deberemꝰ eñ dicē Jmpatiuo mō ſis ſit Expl'r ſimꝰ ſitie ſint. Tu formabis cetera recte id eſt ſcḋm regulas datas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Tempora terna forē dat fore. cætera ſperne.
Rem dat res ret rent temꝰ caret atqꝫ foretis.

Forem

Dicit ꝙ hoc ꝟbum fore hꝫ tria tempora videlꝫ p̄ns ⁊ p̄teritum imꝑfectū optatiui p̄teritū imꝑfectum ſubiūctiui p̄ns ⁊ præte⸗ritum imperfectū cōiunctiui ⁊ infinitiui. Cæteris vero caret. Ideo d̄t Cætera ſperne. Deinde d̄t ꝙ nō habet niſi has voces ſcꝫ forem res ret rēt ⁊ fore in īfinitiuo. foremꝰ autem ⁊ foretis nō reperiūtur plura Et hoc eſt quod d̄t Rem dat.

Normā p̄terita ſeruāt ꝑ anomala verba

Optima regula.

Autor dat vnam regulam generalem videlꝫ ꝙ omnia p̄terita ſeu ſunt regularit̄ ſeu irregulariter formata ſeruāt normam. i. regulam ⁊ formationem in aliȷ̇s vocibꝰ a ſe formatis nō ſolum hoc intellige per ꝟba regularia ſꝫ etiam anomala. Nam ſicut amaueram formaṫ ab amaui i in e. et addita ram fit amauerā. ita etiam formaṫ fueram a fui. i in e et addita ram fit fuerā

Dat p̄ns primi fers fert fertiſqꝫ ſecūdi
P̄ns fer ferte ferto fertote futurum
Dat terni p̄ns ferrem ſociū ſibi iunges
Dat quinti ferre p̄ns: eadēqꝫ notate
Tempora paſſiuo ferris ferturqꝫ notētur
Ferre dehinc fertor ferrer ferriqꝫ notētur
Ad morem ternæ fero cætera debꝫ habere

Iſti textus de fero ⁊ vo lo clariſſīe patēt in do nato.

Hic ponit Autor irregularitatem huiꝰ verbi fero fers fert ⁊ eiꝰ paſſiui dicēs ⁊ docēs ip̄m declinare qđ eſt irregulare in iſtis vocibꝰ. videlꝫ in ſcūda ⁊ tercia ꝑſona in ſingulari ⁊ in ſcd̄a pluralı p̄ntis tp̄is indicatiui modi: qꝛ facit fers fert fertis cum debe res facē feris ferit feritis. Et hoc eſt qđ dicit P̄ns p̄mi. i. indicatiui dat fers fertiſqꝫ. Deīde d̄t ꝙ eſt irregulare in imꝑatiuo. ſcꝫ in ſcd̄a ꝑſona ſingulari p̄ntis tp̄is ⁊ in ſcd̄a plurali. ⁊ facit fer ferte cum deberet facē fere ferite. Dicit etiam ꝙ eſt irregulare in futuro imꝑatiui in eo ꝙ facit ferto fertote: cum deberet facere ferito feritote Et hoc ē quod d̄t. ſecūdi id eſt imꝑatiui dat fer ferte: cum deberet facē fere ⁊ ferite. futurū dat ferto fertote.

Deinde dr̄ ꝙ eſt irregulare in optatiuo ⁊ ſubiūctiuo dicēs Præſens terni .i. optatiui modi dat ferrem Iūges ſibi ſocium ⁊ .i. ſubiunctiuū: qui dicit̄ ſociꝰ optatiui ex eo ꝙ hȝ p̄teritū impfectū ſimile p̄n̄ti ⁊ p̄terito impfcō optatiui. ⁊ p̄teritū plꝰ q̄ȝpfcm̄ ſil'e p̄terito pfcō ⁊ plꝰ q̄ȝpfcō. Eſt em̄ irregulare in illa voce ferrē: qꝛ deberet facē fererē. Deīde dr̄ ꝙ hȝ irregularitatē in īfinitiuo dicēs Pn̄s quinti .i. īfinitiui dat ferre cū deberet facē ferere Præterea ponit irregularitatē in paſſiuo dicēs. Eademqȝ notate tēpoꝛa paſſiuo. Q. d. ꝙ paſſiuū de fero ſcȝ feroꝛ eſt irregulare in illis tꝑibꝰ in quibꝰ fero eſt irregulare. Et hoc declarat ſubſequenter dicens: ferris ferturqȝ notent̄. Lr̄a eſt plana. Finalit̄ ponit regularitatē eiuſdem ꝟbi dicēs. ꝙ in alijs tꝑibꝰ ⁊ pſonis fero debet variari tanq̄ȝ ſi eſſȝ terciæ ꝯiugatiōis. Et hoc intēdit cum dicit Ad morē ternæ fero cætera debet habere

Dat volo vis et vult voluꝰ vultiſqȝ voluntqȝ
Iuſſia deficiēs capit ex optāte ſup̄mū
Dat primo vellē: dat fine velim modꝰ optās.
Hæc ſoc ïs repete. ſup̄mꝰ dat tibi velle
Hinc finē demas. ꝑ ternā cætera formas

Hic autoꝛ docet nos variare hoc verbum volo. Et dicit ꝙ eſt irregulare ſeu defectiuū in ill' tꝑibꝰ ⁊ ī illis pſonis q̄ in lr̄a ponūtur. In cæteris ꝟo declinat̄ ad modū terciæ ꝯiugatiōis Et hæc eſt ſnīa. Nūc veniamꝰ ad ꝯſtructionē quæ tal' eſt. Hoc ꝟbum volo dat iſtas voces irregulares in tꝑe p̄n̄ti īdicatiui modi: vt vis vult volumꝰ vultis. volūt autem eſt regulare: ſȝ ponit̄ cauſa doctrinæ. Iuſſio .i. impatiuꝰ modus deficiēs capit ſup̄mū ex optāte .i. optatiuo in futuro loco impatiui: videlicet velis. Q. d. ꝙ volo vis caret ſupīo ſȝ loco impatiui vtimur futuro optatiui. Modo optās .i. optatiuꝰ dat p̄mo .i. in p̄mo tꝑe vellem. ⁊ dat fine id eſt in futuro tꝑe velim. Tu repete hæc tꝑa p̄dcā ſocijs .i. tꝑibꝰ ſubiūctiui modi ſimilibꝰ tꝑibꝰ optatiui q̄ ſunt tria ſcȝ pn̄s ſubiunctiui qđ aſſimilat̄ futuro optatiui: de alijs duobꝰ dictū eſt an̄ Sup̄mꝰ modus .i. infinitiuꝰ dat tibi velle. Demas id ē auferas finem .i. futuꝝ tempꝰ huic īfinitiuo velle. Q. d. ꝙ infinitiuo caret. Tu formas cætera tꝑa de q̄bꝰ non ē fcā mētio per terciā .i. ſcd̄m terciā cōiugationem.

Malo

Dic malo primū raro formare futuꝝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Jura tenere patris ꝑ cætera tpa dicis.
Dicit ꝙ hoc ꝟbum malo mauis mauult raro habet primum fu turum id eſt futurum indicatiui. Sꝫ in cæteris tempoꝛibꝰ et modis tenet iura.i.regulam ſeu variationem patris id eſt ꝑmi tiui quod eſt volo vis vult

Nolo patrē ſequiť:tn̄ impialis habeť Nolo
Noli nolite nolito tote futuꝝ
Dicit ꝙ hoc ꝟbum nolo ſequiť id eſt variať ad modum ſui pri/ mitiui qđ eſt volo vis.Tamē in hoc ꝟbo habeť impial'.i. impa tiuꝰ modus qui nō habebať in ſuo primitiuo vt ſupra diximꝰ. Deinde declarat q̄liter fiat iſte impatiuꝰ dicēs Tu debes dicere noli.ꝛ nolite in p̄n̄ti:in futuro nolito

Es eſt ac eſſe dat edo.dat cætera ternæ Edo
At plures edite dicūt.plures tn̄ eſte
Dicit ꝙ hoc ꝟbum edo qn̄ ſt eten.eſt irregulari inquātum fcit es eſt in ſecūda ꝛ tercia ꝑſona p̄n̄tis indicatiui modi.ꝛ etiā in/ quātum facit eſſe in īfinitiuo qꝛ deberet facē edo edis edit.in fi/ nitiuo modo edere.Deinde đt ꝙ in alijs tempoꝛibꝰ declinať ad modum terciæ cōiugationis:ſcꝫ dic cætera ternæ Deinde poit irregularitatem in impatiuo dicēs.Ad plures edite.ſꝫ plures cōiter ſꝫ plures dicūt tn̄ eſteQuaſi dicat ꝙ ſecūda ꝑſona p̄n̄tis tpis impatiui facit edite vel eſte.

Es eſt ac eſtur dat edo dic cætera ternæ
Quaſi di.ꝙ edo es eſt facit eſtur in impſonali ꝛ etiā i paſſiuo.

Dat fio fierē fieri.dat cætera ternā Fio
Extremū terni p̄n̄s dabit impialis
Dicit Au.ꝙ fio fis eſt irregulare inquātum facit fierē in opta tiuo.ꝛ p̄terito impfcō ſubiūctiui Cætera ꝟo tpa habet ad mo/ dum terciæ ꝯiugatiōis Deinde đt ꝙ tempꝰ p̄n̄s impialis.i.im peratiui modi dat extremū terni.i.futuꝝ optatiui q̄ dicit ternꝰ modꝰ Q.d.ꝙ loco impatiui vtimur futuro optatiui.

Queſuꝰ ex q̄ſo retinēs nil plꝰ dare credo. Queſo
Dicit ꝙ hͣ ꝟbū q̄ſo.i.rogo hꝫ hāc vocē q̄ſumꝰ.ꝛ nō plꝰ
Dat mereoꝛ merui mœſtꝰ ſum mœreo flenti

Dicit ꝙ hoc ꝟbum mereor mereris apud modernos facit me
rui in præterito ⁊ deberet facere meritus ſum Et mereo me
res pro droef ſyn deberet facere meruí i præterito. ⁊ facit me
ſtus ſum

Explicit — Explicit expliciũt dic. infit ⁊ inq̇t ⁊ inquam

Inq̇t infit — Tantũ pñtis ſunt tp̄is infit ⁊ inquit

Nil plus inueni nec ab inquio dicit̄ inq̇t

Inquã. — Inquã pñtis eſt et qñq₃ futuri

Hoc defectiuũ verbũ ſ₃ dicito ſolum

Dicit ꝙ hoc ꝟbum explicit nõ habet niſi hãc vocem expliciunt
Deinde d̊t ꝙ hæc tria ꝟba ſc₃ infit id eſt d̊t: inq̇t ⁊ inquã ſunt
defectiua q₃ nõ hab̄et aliam vocem. Poſtea declarat dicens ꝙ
infit ⁊ inq̇t ſunt tm̄ pñtis tp̄is nec pl⁹ inuenit̄ de ipſis. Nec eſt
credendũ ꝙ inq̇t ab inquio deriuatur. imo inquio eſt ꝟbum per
ſe Præterea dicit ꝙ inquam aliquãdo eſt pñtis temporis ⁊ al-
quando futuri

Inquio — Inquio quis inq̇t quimus quitiſq₃ quiũtq₃

Am tm̄ dicũt es et donare futur

Eſt pñs inque. nil pl⁹ vult vſus habere

Dicit ꝙ hoc ꝟbum inquio ſic variatur. Inquio inquis inquit.
Etpl'r inquimus inquitis inquiunt. Futuro inquiam inquies
inquiet. Inque vero eſt præſentis temporis impatiui necplus
habemus de vſu.

Vale — Deq₃ vale quidã dixere valete valeto

Dicit ꝙ hoc ꝟbum vale eſt defectiuũ q₃ nõ habet niſi impatiuũ
ſc₃ vale in ſingulari numero ⁊ vale in plurali ⁊ hoc in pñti In
futuro autem habet valeto in ſingulari ⁊ valetote in plurali
numero.

Aue — Sic format̄ aue. nil plus poteris reperiri

Dicit ꝙ hoc ꝟbum aue formatur id eſt variatur ſicut vale ⁊ nõ
plus inuenire poſſis

Salue — Proceſſu ſimili ſalue formare decebit

Dicit ꝙ hoc ꝟbum ſalue variat̄ ſicut aue ⁊ vale. Nota ꝙ hæc
tria ꝟba ſc₃ aut vale ⁊ ſalue ſunt ꝟba ſalutatoria ſ₃ differũt q₃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

vale dr in receſſu. Aue in aduētu Salue tā in aduētu q̄z in re-
ceſſu Un̄⁹. Aue dic veniēs de iure valeq̄z recedēs. Hoc v̄bum
ſalue comp̄hendit aueq̄z valeq̄z.

Aio

Aio dic is it. unt plurali ſociabis

Sic per p̄teritū lector diſcurre ſecūdum

Sn̄ia hæc eſt. q hoc v̄bū aio hʒ ais Et pl'r aiūt. Præterito im
perfcō aiebā aiebas aiebat. Et pl'r aiebāt Et nil plus hʒ.

Inuenietur ai.

Quaſi di. q i imp̄atiuo huius verbi aio reperitur ai ⁊ nil plus
ſcd̄m vſum.

Auſim

Is it declinet auſim pluraliter auſint

Dicit q hoc v̄bū auſim. i. audaciā velim: nō hʒ niſi auſis auſit
Et pluraliter auſint

Faxo. cedo

Et faxo faxis faxit dic et cedo pro dic

Id eſt hoc v̄bum faxo. i. deſiderāter facio: declinat̄ ſic faxo faxis
faxit. Deinde dr̄ q hoc v̄bum cedo qd̄ idem eſt qd̄ dico: eſt defe-
ctiuū q̄z nil plus habet

Capitulum ſeptimū de q̄ttu-
or formis verbo॰

Vattuor in v̄bis ſunt formæ: p̄teritiſq̄z

Dic inceptiuā meditatiuāq̄z carere.

Hoc eſt illud capitulū in quo determinat̄ de q̄ttuor formis v̄bo
rum ſcʒ p̄fecta inchoatiua frequētatiua ⁊ meditatiua Perfecta
vt amo. Inchoatiua vt amaſco Frequētatiua vt amito Medi
tatiua vt lecturio amaturio. Dicit igit̄ ſic. Quattuor ſunt for
mæ v̄bo॰ in v̄bis: vt dictum eſt: Deinde ponit vnū notabile di
cēs Præteritiſq̄z dic inceptiuā meditatiuāq̄z car̄e. Q. d. q ver
ba inceptiua ſeu inchoatiua: vt amaſco ⁊ doceſco. ⁊ etiam medi
tatiua vt amaturio carēt p̄teritis ⁊ ſupinis

Eſuri͡yt tamē inuenies et parturierūt

Hic poīt exceptionem dicēs q eſurio eſuris qd̄ eſt meditatiuū
de edo es eſt. ⁊ parturio ris. meditatiuū de pario ris. h̄nt præte
rita. Ideo dr̄. Tamē inuenies eſuri͡yt ⁊ parturierūt vt in ſacra
pagina. eſuri͡yt ⁊ alibi iſaias parturi͡yt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Ex verbis illas ꝑfectis credim⁹ ortas
Quæqꝫ frequẽter agis etiã formant̃ ab illis

Quaſi dicat ꝙ iſtæ duæ formæ p̃dictæ ſcꝫ ichoatiua l' iceptiua ⁊ meditatiua: etiã illa ꝟba q̃ tu agis frequent̃. i. q̃ ſunt frequẽtatiua formant̃ a ꝟbis ꝑfectis. i. hñtib⁹ perfectã ſignificationem. Et hoc eſt ſine aliq̃ ſuppletione

Atqꝫ prior ſit ei data declinatio verbi

Id eſt ꝙ ꝟba frequẽtatiua ſũt ꝓmæ ꝯiugatiõis. vt curſito curſitas ⁊ legito legitas

ꝓma forma Ex v ſup̃mi decet o formare ſupini
tio ꝟbi fre. Sic curro curſo formabit nectoqꝫ nexo

Nũc docet formare ꝟba freq̃ntatiua dicẽs ꝙ nos decet formare o ex v ſup̃mi. i. vltimi ſupi̅ Q. d. ꝙ ꝟba freq̃ntatiua formant̃ ab vltio ſupio ꝟbi ꝑfci v mutãdo i o Exẽpla ponũt̃ i lrã Sic cur.

Secũda Si tñ a lõga ſit in illi⁹ ante ſup̃ma
Hãc in i mutabis formãs et eã breuiabis
Sic rogo dat rogito ſic aptito fiet ab apto

Hic poĩt exceptionẽ a mõ fo. mãdi p̃dcã, dicẽs ꝙ a lõga ſi ſit in añ ſup̃ma. i. i penultia ſyllaba illi⁹ ſupi̅. tu formãs frequẽtatm̃ e tali ſupio. mutab' hãc lrãm ſcꝫ a in i ⁊ breuiabis eã lrãm ſcꝫ i Exẽpla patẽt in lrã Sic rogo dat rogito.

Tercia Sꝫ ſi ꝑfecti ſit p̃teritũ retinẽs gi
Tũc ex ꝑſona pñtis deme ſecũda
S: et to iũgas: legito ſic ex lego formas

Hic poĩt modũ formãdi frequẽtatiua dicẽs. Sꝫ ſi p̃teritũ ꝑfectũ ꝟbi ꝑfci ſit retinẽs gi vt lego legi tũc formãdo frequẽtatm̃ deme. i. remoue a ſcd̃a ꝑſona hãc lrãm s. et iũgas hãc ſyllabam to. Exẽpla patẽt in lrã: vt legito ⁊ fugito.

Sciſcitor ⁊ ſcitor dices. ⁊ q̃rito ſector

Dicit ꝙ iſta ꝟba ſcꝫ ſciſcicor ris ⁊ ſcitor q̃ veniũt a ſciſcito as. l'
Formatã ꝟ a ſcio ſcis ⁊ q̃rito tas qd̓ veit a q̃ro q̃ris ⁊ ſector ris. qd̓ venit a ſeq̃r ris excipiũt̃ q2 non formant̃ vt̃s in aliq̃ modoꝝ ſup̃dcõꝝ
bi ichoatiui Hãc inceptiuã formã veteres poſuere

Eo cum ꝑſona p̄ntis iunge ſecūda
Verbi ꝑfecti: decet hoc exemplificari
Ferues ferueſco dat norma tepeſq; tepeſco
Hāc declinari faciet tibi tercia verbi

Nūc docet nos formare v̄ba inceptiua ſeu inchoatiua dicēs. et verba inchoatiua formant̄ a ſecūda ꝑſona v̄bi p̄ntis t̄pis addi-ta hac ſyllaba co vt ferueo ues addita co fit ferueſco id eſt inci-pere feruere. De hoc exemplificat in littera. cū dicit. Decet hoc exemplificari. ferues ferueſco. Preterēa dicit ꝙ iſta v̄ba ſunt ter-ciæ cōiugationis. ibi. ſcz Hanc declinari

Sed dices hiſco cum regula format hiaſco

Hic ponit exceptionem a regula p̄dicta dicēs. ꝙ hoc v̄bū hiſco hiſcis inchoatiuū de hio hias deberet facere hyaſco ſcd̄m regulā datam.

In meditatiuis fiet formatio talis — formatio v̄bi meditat[i]
Verbi ſup̄mū perfecti pone ſupinum
Et finem breuia cum quo rio ſit ſociata
Parturio facere ſic debes eſurioq;

Nūc docet nos formare v̄ba meditatiua. Et in cōcluſione di-cit ꝙ v̄ba meditatiua formētur ab vltimo ſupino v̄bi perfecti v breuiata ⁊ addita rio vt partum partu v breuiata ⁊ addita rio fit parturio. eſum eſu. addita rio fit eſurio. Cōſtrue ꝑ te

Verborū̄z data ſit declinatio quarta

Quaſi dicat ꝙ meditatiua debēt eſſe quartæ cōiugationis

Sequitur hic modo Secūda
pars alexandri et capitulum
octauū de regimine dictionū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

De regimi ne dcōnū

**Ic iubet ordo libri vocum regi-
men reſerari**

Iſtud ē octauū capl'm in q̄ Au. deter. de re
gimīe dcōnū. Et dt ſic. Ordo libri iubet re
gimē vocū h̄ ē dcōnū. reſerari. i. maifeſtari.
hic. i. in h̄ capl'o Et h̄ dt. q2 ī pncipio h9 li
bri ꝑmiſerat p9 q̄ttuor formas ꝟboꝝ detmi
nare quō dcōnes ꝯſtruant̄ ꝛ depēdāt ad inuicē ſcʒ Hic ꝑ poſſerē

De ntō an te verbum.

**Vult intrāſitiꝰ rectū ſupponere ꝟbo
De ꝑſonali tn̄ hoc intellige dici**

Au. icipit a ntō on̄dēs quō ꝯſtruat̄ Et dt Intrāſitio vult rcm̄
ſuppone ꝟbo. i. face ſuppoſitū ꝟbo ſcʒ ꝑſonali. Ideo dt. De ꝑſo
nali tn̄ hoc itellige dici. vt in exēplo. petr9 legit. li petr9 cōſtrui
tur cum illo ꝟbo legit intrāſitiue. ꝛ regit̄ ab illo ꝟbo legit a ꝑte
ante ex vi ꝑſone ꝛ numeri.

de ntō poſt verbum

**Sæpe vocās verbū ſibi vult appone rectū
Eſt ſubſtantiuū vel qd̄ vim ſeruat eoꝝ**

Autor nūc loquit̄ de ntō ꝓut regitur ex ꝑte poſt. Et dt ꝙ ꝟba
vocatiua vt vocor nominor ꝛ appellor. ꝛ ſubſtātiua vt ſum et
exiſto. ꝛ illa q̄ vim ſeruāt eoꝝ. vt fio vado ambulo ꝛ incedo vide
or ꝛ appareo pn̄t rege poſt ſe ntūm vt vocor petr9 ſum homo.
fio bon9: vado læt9 videor ſapiēs ꝛ ſic de ſimilib9. Cōſtrue ſic.
Vocās verbum ſubſtantiuū vel quod vim ſeruat eorum: ſæpe
vult apponere rectum ſibi

**Hoꝝ cōſimiles debet cōiungere caſus
Copula. ꝑſonā dum ꝑtineant ad eandē**

Dicit ꝙ copula hoꝝ ꝟboꝝ ſupdcōꝝ debet iūge ſil'es caſus. dum
iſti caſus ꝑtineāt ad eādē ꝑſonā ſcʒ ntūs ſuponēs an̄ ꝛ ntūs ap
ponēs p9. vt ego vocor petr9. Nā li petr9 ꝛ ego vtꝫ ꝑtinēt ad
idē. Si ꝟo nō ꝑtinēt ad idē ſcʒ ſuppoſitū ꝛ appoſitum. tūc nō
valet regl'a. Ecce exēplū Ego vocor a petro Ego ſum in domo
tua. Et ē ſciendū ꝙ ntūs a ꝑte poſt regit̄ ex vi copulæ

**Ex vi ꝑſonæ rectū regit iniciale
Rectū qui ſequit̄. verbi natura gubernat.**

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ ntũs q̇ regit̃ a ꝑte añ regit̃ ex natura vt ip̃m qđ ẽ alteꝝ
rũ vel ex vi ꝑſone. Et ntũs q̇ regit̃ a ꝑte poſt ex vi copulæ ſbi.
ſiue ex natura ſimilis copulatiõis

De appõs.

Apponẽs duplices ſubſtãtiuos ſibi iũges.
In caſu ſimili poteritqȝ gen⁹ variari
Tũc illos ad rem ſpectare decebit eandẽ
Et plus cõmune p̄cedere debet in iſtis
Sicut homo ſortes. aĩal capra cõſimileſqȝ

Superi⁹ Au. deter. de ntõ qui ſine figura ꝯſtruũtur: nũc ver o
determiat de ntõ q̇ regit̃ ꝑ figurã. Et đt ſic. Tu apponẽs. i. ap
poſitionẽ faciẽs iũges ſibi diſſimiles ſubſtãtiuos duplices ĩ caũ
ſili. Q. d. ꝙ appoſitio hȝ fieri ꝑ duos caſus imediate ꝯiũctos q̇
debẽt eſſe ꝯſil'es vt homo ſortes. ⁊ gen⁹ poterit variari. i. pñt po
ni ĩ diuerſo gñe vt aĩal capra. Deinde đt ꝙ tũc decebit illos ſub
ſtãtiuos ſpectare ad eãdem rem. Nã dicẽdo hõ lapis. nõ eſt ap
poſitio. qꝛ hõ ⁊ lapis nõ ꝑtinẽt ad idem. Dicit etiã ꝙ pl⁹ cõmu
ne debet p̄cedẽ in iſtis vt aĩal hõ ⁊ non ecõtra. Et h̊ exẽplificat
dicẽs. Sicut hõ ſortes. ¶ Hic q̃rit̃ q̇d eſt appõ ⁊ q̇d viciũ. di
co Appõ eſt imediata aſſociatio duoꝝ ſubſtãtiuoꝝ ĩ ſili caſu po
ſitoꝝ ad eandẽ rem ꝑtinẽtium ſic vt magis cõmune p̄cedat vt
aĩal hõ. Et nõ eſt hic aliqđ vicium cõtra regulam cõgruitatis.
Ideo appoſitio nõ eſt figura cõſtructionis

De euocatione.

Ternæ ꝑſonæ generalit̃ omnis habetur
Rectus. ſȝ demas ꝓnoĩa quattuoꝛ inde
Iſta vocãt rectos ad p̄imã ſiue ſecũdam
Pauꝑ ego ludo dum tu diues meditaris
Nos tuti loq̇mur. dum vos timidi taceatis

Dicto de appõne Nũc đt de euocatiõe. Et p̄mo đt ꝙ oĩs rect⁹
generalit̃ habet̃ terciæ ꝑſonæ: ſȝ deme. i. excipe inde q̃ttuoꝛ pro
noĩa: quoꝝ nti ſunt terciæ ꝑſonæ ſcȝ ego ⁊ nos q̃ ſunt p̄mæ. tu
et vos q̃ ſunt ſcđæ Dicit ꝙ iſta q̃ttuoꝛ ꝓnoĩa p̄dcã euocãt ad ſe
rectos. i. ntõs terciæ ꝑſonæ ad p̄mã ſiue ſecũdam ꝑſonã ſub v̄
bo plural' numeri vel ſingularis ꝑſonæ p̄mæ ſiue ſcđæ. Et poĩt
quattuoꝛ exẽpla q̃ patẽt in lrã. Hic q̃rit̃ quid eſt euocatio quid
viciũ ⁊ q̃ rõnes excuſãtes. Dico Euocatio ẽ imediata aſſociatio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

duoꝝ ſuppoſitoꝝ diuerſaꝝ ꝑſonaꝝ ad ꝟbum ꝑmæ vel ſcdæ ꝑ
næ qd̕ cōformat ſe cum ꝑſona euocāte ⁊ non euocata vt ego p
trꝰ ſcribo. Vicium eſt ꝙ ꝑſona euocata q̄ ſemꝑ eſt terciæ ꝑſon
diſcōuenit cum ꝟbo in ꝑſona. qd̕ eſt cōtra regulā ſuppo. ⁊ ap
Rō excuſans eſt breuitas ſmonis ⁊ cōmoditas metri

De cōcepti one ꝑſoāꝝ.

Perſonas genera numeros cōceptio iungit
Perſonas ſibi diſſimiles cōceptio iunget
Ac per et in medio poſitā cōceptio fiet

Hic determiat de cōceptiōe. Et dt̕ ꝙ cōceptio iūgit inuicē ꝑſo
nas ſibi diſſimiles. i. cōceptio hꝫ fieri ꝑ dcōnes ſubſtātiuas in
ſe diſſimiles videlꝫ in ꝑſona vel in genere vel in nnmero. Ide
aliqui hn̄t hunc ꝟſum ſubſequētem.

Si ꝑponat̕ cōceptio nulla paratur

Cuiꝰ ſnīa ptꝫ ꝑ p̄cedētia Exempla ꝟo patebūt ꝑ ſequētia. Dei
de dt̕ Au. Ac ꝑ ⁊c̄. Q. d. ꝙ ɔceptio ꝑſonaꝝ hꝫ fieri ꝑ duo ſup
poſita copulata ꝑ hāc ɔiūctionē ⁊ in medio poſitā: vt ego ⁊ tu
legimꝰ Preterea dt̕ ꝙ ſi p̄ponat̕ et ⁊c̄. Q. d. ꝙ ſi ɔiūctio p̄pona
tur ſuppoſitis cōceptio nō cōmittit̕ vt in hoc exemplo. ⁊ petrꝰ
anthonius legit.

Cōcipiens ſimile ſibi vult verbū retinere

Nūc declarat ꝓpetates cōceptiōis. Et ꝑmo dt̕ Cōcipiēs. i. ꝑ
ſona ɔcipiēs vult retinē ꝟbum ſibi ſimile. Q. d. ꝙ ꝟbum debꝫ
cōcordare cum ꝑſona cōcipiēte ſaltē in illo an̄cedente in quo fit
conceptio: vt in hoc exēplo ego ⁊ tu currimꝰ. Ecce iſtud ꝟbum
currimꝰ concordat cum illa ꝑſona cōcipiente ſcꝫ ego in ꝑſona.

Prima duas alias recipit ſꝫ nō vice verſa

Dicit ꝙ ꝑma ꝑſona cōcipit ſecūdam ⁊ terciam: vt ego tu et pe
trus legimꝰ. ſꝫ nō vice ꝟſa. i. ꝙ ſecūda vl̕ tercia nō poteſt conci
pere primam.

Cōcipiēs mediæ da ternā: nec retrouerte

Expone ſic. Tu cōcipiēs. i. ɔceptionē faciēs da terciā ſcꝫ ꝑſo
nā mediæ. i. ſecūdæ. nec retrouerte. q̄ſi dicat ꝙ ſcda ꝑſona cōci
pit terciā. tercia vero nō poteſt cōcipe ſecūdam.

Cōcipit in ternis: q̄ prima locat̕ in illis

Dicit ꝙ vna tercia ꝑſona in ꝑmo loco poſita cōcipit aliā terciā

erſonam in ſecūdo loco poſitam. vt domin⁹ ꝛ ſeru⁹ precātur.
Et loquitꝛ hic de cōceptione cōmuniter capta. Aut loquitꝛ ſcdm
pinionem aliorum

Sic ego tuqꝫ dam⁹: ego te fraterqꝫ rogamus
Tu fraterqꝫ datis: dn̄s ſeruuſqꝫ p̄cantur

In his duob⁹ metris ponunꝛ exēpla de his q̄ dcā ſunt: patēt de
. Hic q̄ritꝛ q̇d eſt ꝯceptio pſonaꝝ: q̇d viciū: ꝛ q̄ rōnes excuſan
s: dico Cōceptio pſonaꝝ eſt mediata ꝛ copulatiua aſſociacio
uoꝝ ſuppoſitoꝝ diuerſaꝝ pſonaꝝ ad ꝟbum p̄mæ vel ſcdæ pſo
æ pluralꝛ numeri qḋ cōformat ſe cū pſona cōcipiēte ꝛ non cō
pta: vt ego ꝛ petr⁹ diſputam⁹ Viciū eſt ꝙ pſona ꝯcepta diſcō
enit cū ꝟbo in pſona. qḋ eſt ꝯtra regulā ſuppoſiti ꝛ appoſiti.
Ratio excuſans ē breuitas ſermonis ꝛ cōmoditas metri

Per cum ſꝫ nunq̄ꝫ per vel cōceptio fiet
Tu mecū iuſte debem⁹ iura tenere
Sic ego cum petro gaudem⁹ iura tenēdo

In iſtis ꝟſib⁹ dicit ꝙ cōceptio p̄t fieri per cū ſꝫ nō per vel. vnde
ōceptio nō fit dicēdo ego vel tu lego Prætēa poit exempla de
ōceptiōe fcā per cum dicens Tu mecum iuſte ꝛc̄. Et eſt cōce-
tio perſonarum indirecta.

Sed nō p quintū fiet cōceptio caſum
Si quint⁹ deſit. tu petre tuiqꝫ rogate
Cūqꝫ tuis ſocijs orate ſacer dponiſi

Dicit ꝙ ꝯceptio nō p̄t fieri p vtūm caſum: ſi dictio ꝯcepta care
t vtō. de hoc ponit exēpla dicēs vt petre tuiqꝫ rogate

Inter pſonas nō fit cōceptio ternas
Sꝫ per et aut p cum cōiunctio fiet eaꝝ
Neutraqꝫ cōcipitꝛ. dn̄s ſeruuſqꝫ p̄cantur
Petrus cum paulo regnāt ſub rege ſuperno.

Dicit Autor ꝙ cōceptio non fit in tercijs perſonis. Et ratio ē
uia vna nō eſt dignior altera. Ideo dicit. Neutraqꝫ concipitꝛ.
Et ponit exemplum in littera dicens. Dominus ſeruuſqꝫ pre-
antꝛ Verūtamen duæ terciæ perſonæ bn̄ ꝯiungunꝛ per et aut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Per cū. De ꝯceptiōe ꝑ et. patuit exemplū ibi. dūs ſeruuſqꝫ p̄ca-
tur De ꝯceptiōe ꝑ cū dat exemplū ibi Petr⁹ cum paulo regnā
ſub rege ſuperno. Et loquit̃ hic Alexāder de cōceptiōe ꝓprie c-
pta. Et ſcdm opinionē ꝓpriam

Pluribꝰ eſt tanqꝫ ſentētia certa ꝙ inter
Perſonas poſſit fieri cōceptio ternas

Dicit Au. ꝙ plures ſunt certi ꝙ cōceptio poſſit fieri ī tercijs ꝑ-
ſonis Et hͦ eſt verꝫ reſpcū generis. vt petr⁹ ꝛ berta ſunt albi E-
reſpcū numeri vt hoīes ꝛ bos currūt. Ac etiā reſpectu caſus v-
petr⁹ cum paulo regnāt ꝛc̄. Nō fit aūt ꝯceptio ī tercijs pſoni-
reſpectu pſonæ Et ī hac intētione locut⁹ eſt autoꝛ ſup̄ vbi dixi-
Inter pſonas nō fit cōceptio ternas.

Vt pſonaꝝ generꝝ cōceptio fiet

De cōcepti-
one generꝝ

Dicit ꝙ ſicut fit ꝯceptio pſonaꝝ ita fit cōceptio generꝝ Q. d. q
ſicut pſonæ cōcipiūt ſe altera alterā. ita ꝛ etiā genera cōcipiunt
ſe alterū alterꝝ. Et hoc declarat in ſequentib⁹

Adiectiua tenet generis cōceptio. maſqꝫ
Fœmineū recipit ꝛ neutꝝ nec retrouerto
Hic vxoꝛqꝫ toro ſunt iuncti mēte remoti
Sunt dn̄o grati v̓go cum v̓gine iuncti
Bos et iumētum ſunt ad p̄ſepe ligati

Hic Au. declarat de cōceptiōe generꝝ dicēs Adiectiua tenet ge-
neris ꝯceptio id eſt ꝯceptio generꝝ hꝫ fieri ꝑ adiectīa. Dein de de-
clarat quō habeat fieri dicēs. Maſqꝫ fœmineū recipit Q. d. q
maſculinū gen⁹ recipit fœmininū ꝛ neutꝝ ſub adiectiuo vel re-
latiuo pluralis numeri ꝛ maſculi gn̄is Et hͦ intellige ſic videlꝫ
qn̄ maſculinū gen⁹ cōcipit fœmininū ꝛ neutꝝ vt dcm̄ ē Poteſt
etiā cōcipe fœmininū tm̄ ꝛ neutꝝ tm̄. Exēpla patēt in lr̄a Ibi
Hic vxoꝛqꝫ thoro ꝛc̄. Sūt dn̄o grati ꝛc̄. Bos ꝛ iumētū ꝛc̄
¶ Quid eſt cōceptio generꝝ viciū ꝛ q̄ rōnes excuſantes. Dico
cōceptio generꝝ eſt mediata aſſociatio duoꝝ ſubſtātiuoꝝ. diuer-
ſoꝝ generꝝ ad adiectiuū plural' numeri qd̓ ꝯformat ſe cum genē
cōcipiēte ꝛ nō cōcepto. vt petr⁹ ꝛ katherina ſunt albi Viciū eſt
ꝙ gen⁹ cōceptum diſcōuenit cū adiectiuo genē qd̓ eſt ꝯtra regu-
lam adiectiui ꝛ ſubſtātiui Rō excuſans vtē.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Neutraqꝫ fœmineis tanq̄ꝫ cōcepta videbis
Per vim ſunt leges ꝫ plebiſcita coactæ
Nūc dt ꝙ neutꝝ genꝰ interdum cōcipiꝛ a fœmino ſub adiectio
pluralis numeri ꝛ fœi gn̄is. Et ponit exemplum in lrā dicens
Per vim ſunt le. ꝛc̄. De ꝓlepſi.
Diſiūgit regimen qđ iunxerat an̄ ꝓlepſis
Hi metuūt aliꝰ dn̄os. aliuſqꝫ magiſtros
Suplꝰ Au. dixit de ſyllepſi nūc nūc dt de ꝓlepſi. Cōſtrue ſic.
ꝓlepſis diſiūgit. i. ꝑ ꝑtes diuidit regimē qđ ipſa iūxerat an̄. P.
dī. ꝙ in ꝓlenſi ꝑmo ſumiꝛ vnū totū in ſuppoſito vel appoſito ꝟ
bi: qđ poſtea diuidiꝛ per ꝑtes. ꝛ ħ ꝑtꝫ in exēplo ab autoꝛe poſi-
to: hi metuūt aliꝰ dn̄os ꝛc̄. Totū eſt hi ꝛ regiꝛ ab illo ꝟbo metu
unt a ꝑte an̄ ex vi ꝑſonæ ꝛ numeri. Aliꝰ ꝛ aliꝰ ſūt ꝑtes ꝛ regūꝛ
ab illo ꝟbo metuūt: nō cōgruæ. ſꝫ ꝑ figurā q̄ diciꝛ ꝓlepſis
Hic q̄riꝛ quid ē ꝓlepſis q̄d viciū ꝛ q̄ rōnes excuſantes. Dico ꝓ
lepſis ē ꝯgrua ꝑ acceptio totius grāmaticalꝰ cum ꝟbo vel adie-
ctiuo qđ poſtea ꝑ partes grāmaticales figurate diuidiꝛ vt nos
ſtudemꝰ vnꝰ bene aliꝰ male. Viciū eſt qđ ꝑtes grāmaticales di
ſcōueniūt cum ꝟbo vel adiectiuo in aliq̄ accidēte reſpectiuo ſcꝫ i
numero in ꝑſona vel in vtroqꝫ Rō excuſans vt s̄ De zeuāte
Aut qđ ꝓpoſuit. extra ſumēdo reducit
Hi ꝓperāt ꝫ ego. tu ludis et ille ſedēdo
Hic q̄riꝛ q̄d eſt zeuma. Dico ꝙ zeuma reducit illud qđ ꝓpo
ſuit Jd eſt ꝟbū vel adiectiuū qđ prius ꝯgruæ ꝯſtruxit extra ſu
mēdo. i. ad caſum extra captū ſub diſcōueniētia ꝛc̄ Ex iſta con
ſtructiōe facile formaꝛ definitio zeumatis ſic. Zeuma ē media-
ta reductio ꝟbi vel adiectiui ꝑus ꝯgruæ cōſtructi ad caſum ex
tra captū ſub diſcōueniētia alicuiꝰ accedētis reſpectiui. ſ. vel nu
meri vel ꝑſonæ vel vtriuſqꝫ. Exēplū textꝰ. vt hi ꝓperāt ꝛ ego
Et exēplū vbi ħ ꝟbū ꝓperāt ꝑus congruæ ꝯſtructū cū iſto ntō
hi: reduciꝛ ad iſtū ntūm extra captū ſcꝫ ego: ſub diſcōuenientia
numeri ꝛ ꝑſonæ. Viciū eſt ꝙ ntūs extra captꝰ diſcōuenit cum
verbo in numero vel in ꝑſona. Rō excuſans vt ſupra.
Jnuenies rectum qn̄qꝫ regēte ſolutum
Superiꝰ Au. determiauit de ntō put regiꝛ Nūc autē determiat
de ipſo ntō put abſolute poniꝛ. Et dt Tu inuenies rectū qn̄qꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

regēte abſolutū.i.abſolute poſitum: vtputa qñ numeram⁹ dicētes: vn⁹ duo tres. iſti vero nti non habēt vnde regant. De ipſis nō intēdim⁹ aliqd pdicare: ſʒ tm̄ p ipſos numerare. Et nota q ntūs pluribꝰ modis abſolute ponitur. vt ptʒ in iſtis verſibus. Abſoluūt rectum

Ecce tibi rectū quartūqʒ ſolet dare caſum

Dicit q hoc aduerbiū ecce ſolʒ dare rectū.i.ntūm. qʒ p et quartum.i.accm̄. vt ſi dicat ecce magiſter. ecce magiſtꝝ. Nota q ille ntūs ꝛ accūs nō regit ab illo aduerbio ecce: ſʒ ab vno vbo ſub intellecto venit vel adeſt: vide vel reſpice

De regimine genitiui.

St obliquoꝝ regimē qđ ſcire laboras

Superi⁹ Autor deter. de ntō. Nūc aūt determiat de regimie obliquoꝝ Et dt q regimē obliquoꝝ: qđ ſcire laboras: eſt vt ptʒ in ſequentibus.

In pmis regimē qđ fit p nomina: poſt hæc
Quod p vba: dehinc qđ fit p cætera dicam

Dic Au. dat ordinē quē eſt obſeruatur⁹ in dcōib⁹ deter. de regimie obliquoꝝ. Et dt q pmo intēdit dicē de regimie qđ fit p noia. poſt hæc de illo qđ fit p vba. dehinc de illo qđ fit p cætera id eſt p cæteras partes orationis.

Hinc exēpla notes: quibꝰ iſta videbis aptæ

Dortat lectorē q bene notet exēpla: qm̄ in ipſis aperte videbit omnia regimina ſupradicta

Regula generalis.

Nomē ſignificās poſſeſſum da gtō

Dicit q noia importātia poſſeſſionē regūt poſſeſſorē in gtō ex vi poſſeſſionis. vt cappa petri

ex vi poſſeſſiōis puræ.

Dicere ſi vere poſſis. iſtud mea res eſt
Si nihil adiūgas: tūc eſt poſſeſſio pura
Dentur in exēplis tibi: regis equꝰ: ducis aula

Poſita regula generaliori videlʒ de gtō put regitur ex vi poſſeſſionis. Nūc aūt Autor ad maiorē euidentiā rei diuidit poſſeſſionem ſcʒ in puram ꝛ nō puram. Et dt q poſſeſſio pura eſt qñ poſſeſſor oſtēſa poſſeſſiōe pt vere dicē: iſtud eſt meū vel mea res nihil addēdo; vt equ⁹ regis. aula ducis Et de hac poſſeſſiōe in-

tendit dicẽ: cum dicit. Dicere ſi vere poteſt vel poſſit
Si petis adiũgi nõ eſt poſſeſſio pura
Per plures ſpecies huiꝰ diuiſio fiet
Nunc dĩt ꝙ nõ pura poſſeſſio eſt quãdo poſſeſſor oſtẽſa poſſeſſio
ne nõ poteſt dicẽ iſtud eſt meum vel mea res: niſi aliud addat.
Verbi gratia. Oſtẽſo vicino vel ſocio nõ poſſum dicere vere hꝫ
eſt meum ſiue meus. niſi addatur vicinꝰ ſiue ſociꝰ. Et hoc intẽ
dit cum dicit Si petis adiũgi. Deinde dĩt ꝙ hæc talis poſſeſſio
diuidit in plures ſpẽs de quibꝰ infra tractabit
Pars ꝓpriũqȝ regũt gtõs: atqȝ regũtur
Dum tñ attẽdas laudẽ vel crimẽ vtrimqȝ
Dextra viri fortis ſpẽm ſuperat mulieris
Vir fortis dextræ: ſpeciei fœmina miræ
Vir duri capitis ⁊ formæ fœmina turpis

Ex vi demõſtratõis eſſentiæ

In his vſibꝰ ponit quattuor regulas cum exemplis earũ de re-
gimine genitiui. Primas duas ponit cum dicit. Pars ꝓpriũ-
qȝ regũt genitiuos. Alias duas ponit cum dicit. Atqȝ regũtur
Expone ſic. Pars id eſt dictio ſignificans partem integralem
alicuiꝰ totius: vt pes ⁊ manꝰ. qȝ pro et ꝓprium id eſt dictio ſig
nificans ꝓprietatem alicuiꝰ ſubiecti: vt ſpecies ⁊ forma: regunt
genitiuos denotantes illud totum ⁊ illud ſubiectum vt pes pe
tri. li petri regitur ex vi partis. ⁊ forma mulieris regitur ex vi
proprietatis. Deinde dicit. Atqȝ reguntur. Ecce alias duas.
Expone ſic. Atqȝ pro et dictio ſignificans partem ⁊ ꝓprietatẽ
regitur a genitiuo denotante totum partis vel ſubiectum pro-
prietatis. Dum tamen attendas laudem vel crimen vtrimqȝ.
id eſt ab vtraqȝ parte: videlicet totius ⁊ proprietatis. Quaſi di
cat ꝙ totum non poſſꝫ regere partem nec ſubiectum proprieta
tem in genitiuo: niſi addatur laus vel vituperium. Exemplū
de laude: vir fortis dextræ. Et fœmina miræ ſpeciei. Exemplũ
de vituperio. vir duri capitis et formæ fœmina turpis. Et eſt
ſciendum ꝙ iſti genitiui laudis vel vituperij regũtur ex natura
declarationis eſſentiæ.
Et debet parti quod pars fuit annumerari
Dicit ꝙ illud qđ iam fuit ps licꝫ modo non ſit: qȝ forte totum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

cōſūmatum eſt: debet ānumerari parti. i. ꝙ ita poſſet cōſtrui cū gtō: acſi de pn̄ti eſſet pars. vt pes porci ⁊ caput piſcis eſt nobis gratum.

Clauſum ſub pte dices tūc temporis eſſe

Dicit ꝙ h̄ regimē tūc tpis ɔtinet ſub regimīe ptis: q̄ſi di. ꝙ aduerbia tpis pn̄t regē gtm̄ ſignificantē tēpꝰ ex vi partis

Contentū regit hos: ⁊ res q̄ cōtinet illud

Vt vinū vaſis. et ſunt duo dolia vini

Dicit ꝙ res ɔtēta regit rē ɔtiēntē i gtō ex vi ɔtinētiæ vt vinū vaſis ⁊ res q̄ coutinet illud ſcȝ contentū. regit ipm in gtō ex vi rei cōtinētis. vt duo dolia vini

Contētis ſuberūt ea q̄ contēta fuerūt

Dicit ꝙ ea q̄ fuerūt aliq̄n ɔtēta: ſuberūt ɔtētis: i. habuerūt cōſtructionē gti datā in pcedēti regula. i. licet de pn̄ti nō ſint: pn̄t dici ɔtēta vt vinū vegetis ego bibi. Nā dum biberē vinū: nō ampliꝰ erat i vegete. i. laguncula. imo iā erat extra vel poſſibile fuit in dicta vegete ipſum nō fuiſſe

Tempus q̄' fiūt in eodē continet actus

Dicit ꝙ dictio denotās aliquē actū in tpe ipm tēpꝰ regit in gtō ex vi tpalis actꝰ. Cōſtrue Tēpꝰ cōtinet actꝰ qui fiūt in eodē ſcȝ tpe exēplū opꝰ triū dieꝝ. i. opꝰ factū in tribꝰ diebus.

Ex vi plature aut famulatus

His adiungat platio cum famulatu

Rex huiꝰ populi veniet regiſqȝ miniſter

Dicit ꝙ noīa ſignificātia plationē regūt gtm̄ denotātē platurā ex vi platiōis. vt rex hꝰ pplī. Itē noīa ſignificātia famulatū regūt gtm̄ denotantē plationē ex vi famulatꝰ. vt miſter regis

Proximitas cōtrarietas genꝰ his ſocietur

Huiꝰ vicinꝰ: hoſtis regis: pater eius

Dicit ꝙ noīa ſignificātia ꝓximitatē vt vicinꝰ. ⁊ cōtrarietatem vt hoſtis: ⁊ generationē vt pater: ɔſtruūtur cum gtō ex natura prædicta: ſiue ex natura correlatiui reſpectus

Ex vi actꝰ conuerſi in habitum

Verbū quod trāſit dat in or v̄bale vel in trix

Pn̄s ꝑticipās ꝓ noīe ponit: iſtos

Jſta regũt caſus: vt amãs ꝛ amatoꝛ amatrix
Cuilibet iſtoꝝ poteris cõiungere vini

Dicit Au. ꝙ a ꝟbis trãſitis deſcẽdũt noĩa ꝟbalia ĩ oꝛ deſinẽtia vt ab amo deſcẽdit hͦ nomẽ amatoꝛ amatoꝛis. ꝛ etiã deſcẽdunt ꝟbalia ĩ trix deſinẽtia: vt amatͬx amatͨcꝭ. Dicit etiã ꝙ pñtꝭ tpis ꝑticipiũ dictoꝝ ꝟboꝝ aliqñ ponitꝛ ꝓ noĩe: vt amãs ꝛ legẽs. Et iſta talia nomia regũt iſtos caſus p̃dcõs: videlȝ gtõs ex natura act⁹ cõuerſi ĩ habitũ: vt amatoꝛ vini: amatͬx vini. amãs vini Et exempla hæc ponit cum dͦt. Cuilibet iſtoꝝ poteris ꝛc̃. poteris dare gtĩ̃ caſum cuilibet prædictoꝝ noĩm.

Suntqȝ regẽdo pares p̃dictis æquiparãtes:
Vt cupid⁹ ludi puer eſt timiduſqȝ flagelli

Dicit Au. ꝙ dcõnes hñces vim p̃dcãꝝ ſunt pares. i. ſil'es q̃ntũ ad modũ ꝯſtruẽdi: vt puer cupid⁹ ludi. qȝ ꝑ et timid⁹ flagelli. Nã iſtæ dcões cupid⁹ ꝛ timid⁹ hñt vim noĩm ꝟbaliũ. ideo ſeruãt vim eoꝝ in cõſtruendo.

Artifici regimẽ datͬ hic. vt epiſtola pauli Ex vi effect⁹ alic⁹ cẽ.

Hic Au. poĩt determinãdo de regimĩe gtĩ ꝓut regitꝛ ex vi cauſæ. Et hȝ fieri multꝭ modis ꝓut patebit ĩferi⁹ Dicit ergo ſic. Hoc regimẽ de gtõ datꝛ artifici. Q. d. ꝙ artifex regitꝛ in gtõ ab artificio ex natura cauſæ efficiẽtis. vt epiſtola pauli.

Q̃dqȝ fit ob cãm regit hos velut ara triũphi:

Dicit ꝙ dictio ſcãs effcĩ̃ cauſæ final' regit illã cãm finalẽ ĩ gtõ ex natura effect⁹ cauſæ final'. vt buſta parẽtũ. i. ſepulchra

Effect⁹ nomẽ cauſæ iunges gtõ
Effect⁹ culpæ pudoꝛ ẽ ꝛ pena reatus

Dicit ꝙ nomẽ ſignificãs effectũ naturalẽ cauſæ efficiẽtis naturalis: p̃t regẽ illã cauſam in gtõ. vt pudoꝛ culpæ: pudoꝛ enim naturaliter cauſatur a culpa

Jllud qđ regitͬ ꝛ rectoꝛ idẽ tibi ſignat
Virt⁹ vera dei nos crimĩe purget ab omni

Dicit ꝙ dictio rcã ꝛ regẽs aliqñ idẽ ſignificãt. ꝛ tũc gtũs regitꝛ ex natura idẽptitatis l' ex natura effect⁹ cauſæ formal'. vt ꝟtus vera dei. Nã vera ꝟtus ꝛ de⁹ idem ſunt Jta ciuitas coloniæ.

Materiā ſignās iungat̄ vt anulus auri
Aut ablatiuū dabis ex vel de ꝑeunte

Dicit ꝙ dictio deſignās rē materiatā regit ipſam materiā ī gtō vel ī abltō cū ꝑpōne ex vel de: ex natura effectꝰ cauſe materialis vt anulꝰ auri vel de auro vel ex auro

Adde relatiuū ſunt dupla q̄terna duoꝝ
Sic ſpeciem generis dic atqꝫ genꝰ ſpeciei

Dicit ꝙ noīa relatia q̄ exēplificat in ltā: vt duplū q̄druplū ſpecies ⁊ genꝰ regūt gtīn ex natura correlatiōis ſiue demōſtratiōis vt q̄terna ſunt dupla duoꝝ. ⁊ ſpēm generꝭ ⁊ genꝰ ſpeciei Nec intelligas de oībꝰ relatis: ſꝫ ſolū de illis de q̄bꝰ exēplificat: videlꝫ de illis de q̄bꝰ poſita ſe ponūt ⁊ perēpta ſe perimūt. vt duplū ⁊ triplū: ſpēs ⁊ genꝰ: q̄ relatiua ſunt potiꝰ logicalia q̄ꝫ grāmaticalia

Ex vi partitionis

Cū partitiuis numeꝝ ſeriēqꝫ locabis
Quilibet alter vter neuter duo quartꝰ eoꝝ

Dicit ꝙ noīa ꝑtitiua: vt q̄libꝫ alter vter neuter. ⁊ numeralia vt duo. ⁊ ordīalia vt quartꝰ: regūt poſt ſe gtīn pluralē ſub ꝯueniētia gn̄is ex vi ꝑtitiōis: vt q̄libꝫ iſtoꝝ: vnꝰ frīn ⁊ vna ſoroꝝ.

Pone gradū mediū partitio qn̄ notatur

Dicit ꝙ mediꝰ gradꝰ. i. ꝯpatiuꝰ qn̄ partitio notat̄ in locutiōe. cōſtruit̄ cū gtō Et h̄ fit qn̄ ꝯpatio fit int̄ duo: vt oculoꝝ meoꝝ dexter ē acutior. Et dico qn̄ partitio notat̄: qm̄ ſi ꝯpatiuꝰ capiat̄ ꝯpatiue. i. qn̄ ꝯpatio fit int̄ plura q̄ꝫ duo: tūc regit abltūm. vt ſapiētior hoīe vel hoībꝰ fuit ſalomon.

Vt partitiuū pones vbicūqꝫ locoꝝ

Dicit ꝙ hoc aduerbiū vbicūqꝫ cōſtruit̄ cū gtō acſi eſſꝫ ꝑtitiuū q̄ſi dicat ꝙ aduerbia loci pn̄t regē gtīn vt vbiqꝫ t̄raꝝ. nuſq̄ꝫ gētiū

Sub partitiuis ꝓnomīa terna locabis
Vt volucꝝ cāit h̄: gemit illa: tacēs manet iſta

Dicit ꝙ hæc tria ꝓnomina ſcꝫ hic iſte ⁊ ille cōſtruūtur cum genitiuo: acſi eſſent partitiua.

Da gradui ſummo genitiuū plura notātēꝫ
Eſt ſalomon populi ditiſſimꝰ atqꝫ viroꝝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Iſte gradꝰ geminos q̄nq̄ȝ regit gtōs
Eſſe ſolet nemoꝝ regū ditiſſimus iſte
Autoꝛ dt̄ ꝙ ſuplatiuꝰ regit poſt ſe gtūm pluralē. vel ſingula⸗
rē nois collectiui: vt ſalomō eſt ditiſſimꝰ populi vel viroꝝ. De
inde dt̄ ꝙ iſte gradꝰ ſuplatiuꝰ aliq̄n regit duos gtōs: vnum ſcȝ
ex natura ſuplationis, alteꝝ ex vi poſitiui. vt iſte ſolet eſſe ditiſ
ſimꝰ regū nemoꝝ. li regū ex vi ſuplatiōis: nemoꝝ ex vi poſitiui.
Expoſitū regimē poterit tibi notificari
Hic Au. declarat illud qd̄ dixit: videlȝ ꝙ ſuplatiuꝰ gradꝰ aliq̄n
poteſt regē duos gtōs Et dt̄ ꝙ regimē expoſitū poterit tibi no
tificari Quaſi dicat ꝙ tu poteris reſoluē ſuplatiuū in ſuū poſi
tiuū ⁊ aduerbiū valde. Poſtea videas ſi poſitiuꝰ poteſt ꝯſtrui cū
gtō: q2 ſimilit̄ ⁊ ſuplatiuꝰ poterit cū dicto gtō ꝯſtrui. Uerbi ḡ
tia. Ditiſſimꝰ exponit̄. i. valde diues. Et q2 diues p̄t regē gtm̄:
iō ditiſſimꝰ p̄t regē illū gtm̄ vt diues nemoꝝ. ditiſſimꝰ nemoꝝ.
Idq̄ȝ qd̄ eſſe ſolet de cōſuetudīe iunges
Ut caupo piſtoꝛ hoꝝ ſchola ſiue taberna
Autoꝛ dt̄ ꝙ nō ſolum ea q̄ principalit̄ ſunt in actu h̄n̄t dictas
regulas verrificare: ſȝ etiam id qd̄ eſſe ſolet de cōſuetudine licet
mō non ſit: hȝ obſeruare dcās regulas: vt ſi dicā: piſtoꝛ hoꝝ. li
cet mō non ſit piſtoꝛ. tn̄ piſtoꝛ cōſtruit̄ cum illo gtō hoꝝ acſi de
p̄nti eſſet piſtoꝛ eoꝝ Et eſt ſciendū ꝙ hæc regula eſt ꝯis ad oēs
prædictas ⁊ ſubſequētes de regimine genitiui
Læticiæ cathedrā ſub cōſuetudine ponā
Autoꝛ dt̄ ego ponā ſub ꝯſuetudīe regimis p̄dicti hāc ꝯſtructi
onē cathedrā læticiæ: nam licȝ iſta cathedra modo non demon
ſtret læticiā: tn̄ q2 cōſueuit læticiā demōſtrare: cōſtruit̄ cū gtō
læticiæ ex vi demōſtratiōis eſſentiæ acſi eſſet de p̄nti Ex vi excel
Addit̄ excellās flos floꝝ virgo maria lentie
Quaſi dicat ꝙ nominatiuꝰ ſingularis poſitus ſuper gtm̄ plura
lē regit illū gtm̄ ex natura excellētiæ: vt flos floꝝ
His preciū iunges vt ſalmo triū ſolidoꝝ
Dicit ꝙ res apta vendi vel emi regit precium in gtō ex natura
declaratiōis eſſentiæ: licet aliq̄ dicāt ex natura preciȷ̄
Aetatē iungo velut annoꝝ puer octo

Autoꝛ dt Ego iungã p̄dicto regimĩ ætatẽ. i. cuiꝰ eſſentia habꝫ
ſpecificari ex ætate. vt puer octo annoꝝ

Menſurãqꝫ notãs. vt vaſa triũ modioꝝ

Autoꝛ dt ꝙ noia q̃ hñt ſpecificari ꝑ mẽſurã: ꝯſtruũtur cũ gtõ
ex natura rei mẽſuratæ cũ gtõ dico determinãte menſurã ⁊ ſm
aliquos ex natura declaratiõis eſſentiæ.

Rẽqꝫ repſentãs regit hũc aut ſigna figurãs.

In crucis hoc ſigno vel regis imagĩe ſigno.

Autoꝛ dt ꝙ nomẽ aliq̇d repſentãs vel figurans ꝯſtruit᷑ cũ gtõ
ex natura repſentatioais vel figurationis. vt ĩ hoc ſigno crucis
et imagine regis.

Per ſupplementũ ꝓpꝛijs iunges genitiuũ

Dalida ſampſonis ꝓbat hꝰ iacobiqꝫ maria

Autoꝛ dt ꝙ ꝓpꝛiaͤ noia ꝯſtruũtur cũ gtõ nõ ꝑ ſe ſed ꝑ ſuppletio-
nẽ nois appellatiui. vt dalida ſampſonis. i. vxoꝛ vel ſubintelli
git᷑ vxoꝛ. ⁊ maria iacobi ſubintelligit᷑ mater

Multaqꝫ cõperies cũ poſſeſſiua reſolues

Autoꝛ dicit expediẽdo ſe de regimie gti ꝓut regit᷑ a noie quod
tu cõperies. i. inuenies multa nomina in genitiuis ꝯſtructa cũ
pꝛo quãdo tu reſolues poſſeſſiua q̃ quidem in ſe implicãt gtũm
pꝛimitiui vt ſi dicamꝰ Euãdꝛiꝰ enſis. reſoluit᷑ em̃ ſic. enſis euã-
dꝛi Et dt ꝙ fere omnes ꝯſtructiões pꝛædictæ de gtõ poſſeſſoꝛe
ſunt vel reducibiles ad poſſeſſoꝛiam. Nã ſcd̃m pꝛiſcianum om
nis cõſtructio quæ poteſt reſolui ꝑ habens ⁊ poſſidens: poſſeſſo-
ria dicitur eſſe

De ꝟbis re gẽtibꝰ gtm̃

Additur oblitꝰ memini memoꝛ atqꝫ recoꝛdoꝛ

Nũc Au. deter. de gtõ ꝓut regit᷑ a ꝟbo. Et dicit ꝙ ꝑtinẽtia ad
memoꝛiam ⁊ eoꝝ cõtraria vt oblitꝰ memini memoꝛ ⁊ recoꝛdoꝛ.
cõſtruũtur cũ gtõ ex vi ſignificatiõis ꝟbi: vt obliuiſcoꝛ lectiõis
id eſt patioꝛ obliuionẽ lectionis. Dic Alex. ẽ diminutꝰ qꝛ ſunt
multoplura ꝟba ꝑſonalia regẽtia gtm̃ ꝙꝫ quæ dcã ſunt.

Inter et eſt iũge: demas ꝓnomina quinqꝫ

Intererit regis vt regnũ iure gubernet

Reginæ refert vt viuat crimine pura

Dicit q̄ iſta v̄ba impſonalia intereſt ⁊ refert ↄſtruūtur cum oīb9 gtis caſib9 præt quinqꝫ genitiōs p̄mitiuoꝝ ꝓnoim ſcꝫ mei tui ſui nr̄i ⁊ vr̄i. loco q̄ꝝ regūt abltōs poſſeſſiuoꝝ ſoei gn̄is. De primis patēt exempla in textu. De ſecūdis. vt nō dici debꝫ mei vel tui intēſt reſpōdere: ſꝫ mea vel tua intēſt diſputare Vn̄ therenti9. Mea nihil refert dum potiar modo

Eſt intellectū pro ꝑtinet additur iſtis

Eſt patris matriſqꝫ pie ſuccurrere nato

Dicit q̄ hoc v̄bū eſt qn̄ intelligit̄ ꝓ ꝑtinet addit̄ iſtis ſcꝫ p̄dcis verbi hoc eſt qn̄ hoc v̄bū eſt dt̄ ꝑtinētiā ſtat9 vel officij etiā regit gtūm ſicut p̄dicta v̄ba. Exempla patēt in textu.

Dat regimē ſimile quod ꝑtinet officiūqꝫ

Vt cuſtos rex ſic ⁊ cuſtodia rerum

Autor dt̄ q̄ dictio deſignās ꝑtinētiam ⁊ officiū ↄſtruit̄ cū gtō poſt ſe ex vi ꝑtinētiæ ⁊ officij. Exēpla patēt in textu.'

Et rectore caret gtūs ſæpe localis

Dum nullū motum deſignes: dum ꝑeuntis.

Sit numeri nomē: ⁊ primæ ſiue ſecūdæ

Rothomagi ſtudeas vel romæ deide moreriſ

Militiæ tn̄ atqꝫ domi reſidebis humiqꝫ

De carētia rectoris gti

Dicit Au. q̄ gtūs aliqn̄ a nullo regit̄ ſꝫ aduerbialit̄ ponit̄. Et dicit q̄ gtūs localis ſæpe caret rectore. i. dictione regente dum nullū motum deſignes: i. dum iungit̄ v̄bo ſignificāti ꝑtinentiā vt ſto ⁊ ſtudeo: dum etiam gtūs localis ſit ꝑeūtis numeri. i. ſingularis ⁊ ſit p̄mæ ſiue ſcdæ declinatiōis Exēpla ponunt̄ in lrā Rothomagi ſtudeas ⁊c̄. Et nota q̄ hæc regula ē de ꝓprijs noīb9 locoꝝ ſimpliciū Addūt̄ tn̄ iſta tria videlꝫ militia dom9 ⁊ humus. Ideo dt̄ Au. Militiæ tn̄ atqꝫ domi reſidebis humiqꝫ.

Veſpere paſchalis hoc poni more videtur

Iſte verſus varias habet expoſitiones Textus autem ſic ſonat. Veſpere paſchalis id eſt illa dictio de qua legitur in officio paſchali cum dicitur veſpere autem ſabbati ⁊c̄. videtur poni h̄ more quo ſcilicet prædicta nomina localia. Sup hoc poſſent fieri multæ quæſtiones quas omittim9 cauſa breuitatis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

De regimine datiui

Tres ſunt reglę de ſōſtātis regētib⁹ dtūm.

Oſſeſſum debes ſociare genuſqꝫ dtō
Cū verbo ꝑ quod ſubſtātia ſignificat
Sicqꝫ relatiuæ voces hūc ſæpe gubernāt

Expedito de regimīe gti Autor determiat de regimine datiui. Et primo dicit. Noīa ſignificātia poſſeſſum ſeu rem poſſeſſam vt equ⁹ ⁊ liber Et nomīa ſigniifcātia gen⁹ ſeu parētelam: vt pater ⁊ cōſanguini⁹: ꝯſtruūtur cum dtō mediāte vbo ſubſtantiuo ſum es eſt: vt iſte eſt equ⁹ mihi. ⁊ ille homo eſt pater tibi. Deīde dicit ꝗ voces relatiuæ id eſt logicales intellige vt domin⁹ ⁊ ſeruus: gubernāt id eſt regūt hūc ſcꝫ datiuū mediāte vbo ſubſtantiuo: vt iſte eſt dn̄s mihi. ⁊ ille eſt ſeru⁹ tibi.

Tres ſunt reglę de adiectis regētib⁹ datiuū

His cōtrarietas ſociet ꝓximitaſqꝫ
Iſti diſſimilis vicin⁹ ſiue ꝓpinquus

Dicit ꝗ nomina importātia cōtrarietatem vt diſſimilis inimicus. ⁊ ꝓximitatem vt vicinus ⁊ ꝓpinquus: cōſtruūtur cum datiuo. vt ſupra patēt exempla

In bilis aut in dus verbalia iūgis eiſdē
Sic nobis chriſt⁹ ⁊ amabilis eſt et amādus

Dicit ꝗ nomina in bilis aut in dus deſinentia vt amabilis et amandus: conſtruūtur cum datiuo. Exempla patēt in littera. Sic nobis chriſtus

Regl'a gn̄alis ꝗ ōne dbuꝫ regat datiuū.

Damnū ſignificās aut vtile pone datiuo
Sic patri grat⁹ hoſtiqꝫ grauis dare debes
Patri ſi ꝓſit illud qd̓ ſubtrahis hoſti

Hic ponit alia regula talis. Dictiones ſignificātes damnū vt grauis ⁊ tedioſus. aut vtilitatem vt gratus ⁊ amoroſus. ꝯſtruūtur cum dtō. Exempla patēt

Iſti⁹ regimen dabit acquiſitio caſus
Nobis eſt paſſus qui nobis cuncta creauit
Nobis ſurrexit qui nobis tartara fregit:

Dicit ꝗ acquiſitio dabit regimen iſtius caſus, quaſi dicat ꝗ da

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

tiu⁹ aliquando regitu rex natura acquiſitionis. vt patet in exē
plis poſitis in littera. Et exponitur nobis id eſt ad vtilitatem
noſtram.

Verbo ſæpe duos dabis acquirēdo datiuos.
Hæc mihi ſunt lucro: vobꝭ ſunt cætera dāno.
Acquiſita notes quib⁊ acquiſita videbis

Dicit ꝙ ꝟbū acq̄ſitiue poſitū ſæpe regit duos dtōs: vnū ex na
tura acq̄ſitiōis: aliū ex natura cauſæ finalis: vt hæc ſunt mihi
lucro. Jdeo notāter ſubdit. Acq̄ſita notes. Q. d. ꝙ i tali ꝯſtru
ctiōe tu debes notare acq̄ſita ⁊ ea q̄b⁹ ſunt acq̄ſita. ꝟbi grā Hæc
ſunt mihi lucro. i. ſunt mihi ad lucrum

Sæpe reſoluis in ab: huic viſus viſus ab illo

Dicit ꝙ dtūs ſæpe reſoluit̄ in abltm̄ cum ꝑpōne a vel ab. vt vi
ſus huic id eſt ab hoc

His p̄ceptiua quartiſue potes dare verba
Jūges q̄ fari ſignāt vel ſignificare
Hoc tibi clarifico ſigno vel denoto ſcribo
Erudio doceo iubeo ſimul inſtruo diſco
Ac introduco debes cōiungere quarto
Dum tn̄ acquiris decet hæc ſociare datiuis.

Dicit ꝙ ꝑtinētia ad p̄cipiendū vt iubeo. ad loquēdum vt dico
ad notificādum vt clarifico. pn̄t cōſtrui cum dtō ⁊ cum accō.
vt ego iubeo tibi hoc dico tibi verum. clarifico tibi argumētum
Et ſic de ſimilibus.

Obui⁊ atq; viā vio ve ſimul heu quoq; iungā

Dicit ꝙ hoc nomē obui⁹ a um. ⁊ hoc aduerbiū obuiam ⁊ hoc ꝟ
bum obuio as: ⁊ hæ duæ interiectiōes ſignificatiōis dolentis.
ſcz ve et heu cōſtruūtur cum datiuis caſib⁹ vt obuius tibi: obui
am illi. obuio vobis: heu tibi: ve illi.

Cōtigit accidit euenit ⁊ placet adde datiuo
Et libet atq; licet liquet ⁊ vacat addit̄ iſtis

Dicit ꝙ iſta verba in lrā poſita ⁊ ſimilia poſſunt ꝯſtrui cum da
tiuo. vt mihi placet ſcribere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

De regimine accuſatiui.

Ccuſatiui regimē ſubiūgit̄ iſtis

Quaſi dicat ꝙ dicto de regimine datiui Dicendum eſt de regimine accuſatiui

De ſynec-doche.

Sæpe qđ eſt ꝑtis toti datur. ꝛ regit illam
Eſt ibi ſinecdoche qn̄ faciē nigra: dētes
Albet: nuda pedes mulier redimita capillos.

Dicit ꝙ ſæpe ꝓꝑetas ꝑtis attribuitur toti ꝛ regit illā partē in accō ꝑ figuram q̄ dicit̄ ſinecdoche. vt mulier nigra faciē ¶ Hic nota ꝙ duplex ē ſinecdoche lucutiōis ꝛ ꝯſtructiōis. Locutiōis eſt qn̄ totū ponit̄ ꝑ ꝑte vel etōrrario ſine vicio: vt affer mihi fōtem. Cōſtructiōis eſt qn̄ ꝓꝑetas ꝑtis attribuit̄ toti vel ecōtrario cum vicio grāmaticali: Et hoc fit qn̄ adiectiuū noīale vel ꝑticipiale ſignificat ꝓꝑetatē ꝑtis. ꝛ regit illā ꝑtē in accō: vt albꝰ pedē. frigens manū Si aūt ꝑs regat̄ in abltō eſt ſinecdoche locutionis: vt albꝰ pede. frigens manu.

Multotiēs verbū fert ſignificata duoꝝ.
Vocegerūdiui ſolet vnū ſignificari
Accuſatiuos hoc verbū dat tibi binos
Dum manet actiuū: ſ3 et alter habet̄ eoꝝ
Qui ſi iungat̄ paſſiuo nō variat̄

Dicit ꝙ multotiēs vnū ꝟbū h3 ſignificata duoꝝ ꝟboꝝ: quoꝝ vnū ſolet ſignificari ꝑ vocē gerūdij incluſi in ſignificatiōe dicti ꝟbi. vt doceo te grāmaticā. i. doceo te tradēdo grāmaticā. deinde dt ꝙ h̄ tale ꝟbū dat tibi binos accōs: dum manet actiuū. Et h̄ dt q2 ſi eſſet paſſiuū nō poſſet regē duos accōs: vt doceoꝛ lectionē Prætēa dt ꝙ alt̄ illoꝝ duoꝝ accuſatiuoꝝ qui regunt̄ ab actiuo nō variat̄. i. nō mutat̄ ſi iungat̄ paſſiuis. vt doceo te grāmaticā tu doceris a me grāmaticam

De ifitiis regētibꝰ accuſatiū pꝰ ſe.

Infinitiui natura modi ſociatur
Impſonalis tn̄ hinc modꝰ excipiatur

Dicit ꝙ infinitiua ꝟboꝝ ꝑſonaliū ante ſe regūt accm̄ ex natura modi finiti. Notant̄ dico ꝟboꝝ ꝑſonaliū. q2 ifinita ꝟboꝝ imꝑ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſonalium nō hn̄t modum cōſtruēdi an̄ ſe. Et hoc eſt ꝙ Autoꝛ dicit Impſonalis tn̄ hinc mod⁹ excipiatur

Hinc datᷣ exemplū triplex tibi: dico magiſtꝝ.

Diſcipulos moꝛes placidos de iure docere

Modo poit Au. exemplum triplex. i. exemplum triplicis accī de quo tractatū eſt in duab⁹ regulis ꝓxime dictis. ⁊ dicit. Ego dico magiſtꝝ docē de iure diſcipulos bonos moꝛes. Quō aūt re gantᷣ illi tres accuſatiui. declarat in ſequentibus.

Infinitiui natura regit p̄euntem

Doctrinā capiēs regitᷣ vi trāſitionis

Hocqꝫ gerundiuū tradēdo dic ibi clauſum

Cui⁹ vi regitᷣ caſus qui nō variatur

Dum per paſſiui vocē volo dicta reſolui

Aut illic poſiti regit hūc vis ꝓꝛia verbi

In his ꝟſib⁹ Autoꝛ declarat ex q̄ natura reguntᷣ illi tres accī de quib⁹ tradidit exemplum illud ſcꝫ dico magiſtꝝ diſcipulos mo res placidos de iure docē. Et dͤt ꝙ p̄m⁹ accūs ſcꝫ magiſtꝝ regitᷣ ab illo infinitiuo docē a pte an̄ ex vi infiniti. Poſtea dͤt ꝙ capi ens. i. accūs repſentās rē doctrinā capiētē viꝫ li diſcipulos: re gitᷣ ab illo īfinitiuo docē a pte poſt ex vi trāſitiōis. Demū dͬr ꝙ in tali cōſtructione includitᷣ illud gerundiū tradēdo ſicut an̄ di ctum eſt in illa pte: multotiēs ꝟbum ⁊c̄. Et ex vi illi⁹ gerundij tradēdo regitᷣ ille accūs mores placidos: qui accūs nō variatur dum ſit cōuerſa lotutio de actiuo ī paſſiuū. Dicit quoqꝫ Autoꝛ Aut q̄ꝫ ꝓ̄pa vis ꝟbi poſiti in cōſtructiōe illa regit hūc ſcꝫ accm̄ vltimatū. Et ſic nō expedit ꝙ regatᷣ ex vi gerūdij

Accuſatiuis data per vim trāſitionis — Regula ge neralᷣ de ꝟ bis actis

Si vox cōcoꝛdet actiua frequēter habebis

Dicit Au. ꝙ ꝟba regētia poſt ſe accūm ex vi trāſitiōis: frequen ter habentᷣ actiua: ſi vox cōcoꝛdat: hoc ē ſi habeāt vocē actiuam videlꝫ ſi deſināt in o. Et h̄ fit ꝓpͭ aliq̄ deponētia: vt ſeqͬr ⁊ ſilͥa Alitᷣ dic ⁊ melius q̄ꝫ oīa ꝟba actiua in o vt lego ſcribo. Et actia in oꝛ vt loquoꝛ ſequoꝛ: regunt poſt ſe accm̄ ex vi trāſitiōis. Si vox cōcoꝛdet neſcit quid ſeruit. Unde ſequitᷣ ꝙ actiua ſunt du-

plicia ſcꝫ in o. vt amo audio. vt notum eſt. Et actina in or: vt ſunt deponētia trāſitiua: q̄ licet nō ſint actiua ſcḋm vocē: tamē bene ſunt ſcḋm ſignificationem

vbū neutra le ṙgit accuſatm̄ ꝑmo ꝑ ſynecdochē. ſcḋo ꝑ cōpoſitionē

Verbo cōpoſito caſum qñqꝫ locabis
Quē dat componēs: vt vis exire penates

Quaſi dicat ꝙ ꝟba ꝯpoſita ex ꝑpōnibꝰ aliqñ regūt accm̄ aut ablatiuū caſum ex vi ꝑpōnis compoſitæ: vt vis exire penates. ille accūs penates regiꝛ̄ ab illo ꝟbo exire ex vi ꝑpōnis ꝯpoſitæ. Cōponiꝛ̄ em̄ ex eo is ⁊ extra corrupto. Poteſt tñ̄ ꝯponi ex ⁊ eo is. et regē poſt ſe ablt̄ūm. vt in eſopo. Semē exit humo. Et in ꝟgilio nec me ſeruitio exire licebat:

De impſonalibus

Penitet et tedet miſeret piget ⁊ pudet: iſta
Accuſatiuos ſibi iungūt ⁊ gtōs
Natura primū: ſꝫ trāſitione ſecundū

Autor dt̄ ꝙ ꝟba in lrā poſita ītrāſitiue ꝯſtruūtur cū accō a ꝑte añ ex natura ſuæ impſonalitatꝭ ſiue ex natura actꝰ receptibilꝭ ꝑ modū vt ī quē. ⁊ a pte poſt ꝯſtruūtur cū gtō ex natura trāſitionis ſiue ex natura effectꝰ cauſæ efficiētis: vt me penitet pctōꝝ

Accuſanſqꝫ modo damnāſqꝫ locatꝛ̄ eodem

Quaſi dicat ꝙ ꝟba ꝑtinētia ad accuſandū vt accuſo ⁊ inculpo: ad damnū vt dāno ⁊ ꝯdēno: ꝯſtruūtur cū accō ⁊ gtō. vt accuſo te leſæ maieſtatis. ⁊ cōdemno petꝝ penæ capitis

Tercio per trāſſūptōēꝫ

Verbaqꝫ ſūpta foris: chriſti bonꝰ ardet amorē.

Dicit ꝙ ꝟba ſumpta foris. i. capta extra ꝓpriā ſignificationē ꝑ ſignificatiōe ꝟbi actiui regūt pꝰ ſe accm̄. vt bonꝰ hō ardet amorē chriſti. i. ardēter amat Cœlū pluit māna. i. emittit manna

Quæ ſine ꝑſonis ſunt: atqꝫ gerūdia iūgis
Si tñ̄ a ꝟbo qḋ trāſeat illa creabꝭ.
Matheū legitꝛ̄: pſalmos erat añ legendū

Dicit ꝙ ꝟba ſine ꝑſona. i. impſonalia necnō gerūdia ⁊ ſupia veniētit a ꝟbo quod trāſeat. i. a ꝟbo regēte accūm poſt ſe: cōſtruūtur cum accuſatiuo. ex parte poſt. vt a me legitur matheum. et ante erat legendum pſalmos

vba ṙgētia duos accōs

Poſtulo poſco peto doceo rogo flagito celo

Exuo cū veſtit monet induo calceo cingo
Accuſatiuos geminos hæc ṽba requirūt
Hunc dāt paſſiua quem ṽba volūt ibi clauſa
Aut quem vis verbi ſibi poſtulat aſſociari

Dicit Autor ꝙ verba in littera poſita requirunt duos accuſatiuos: vt poſtulo te veniam. Præterea dicit ꝙ paſſiua dictorum verborum regunt poſt ſe vnum de duobus dictis accuſatiuis. illum ſcilicet quem regūt verba ibi clauſa id eſt verba gerūdia in dictis verbis incluſa: ſiue illum quem ꝓpria vis ṽbi id eſt ꝓpria ſignificatio ṽbi poſtulat ſibi aſſociari.

Ornatus verbū ſpacūqꝫ moræqꝫ gubernāt
Accuſatiuos vocū quæ talia ſignāt
Te veſti tunicā: perges iam milia ſeptem

Dicit ꝙ ṽba pertinentia ad ornatum: vt veſtio. ad ſpacium vt vado ⁊ pergo. ad moram: vt ſto ⁊ maneo. gubernāt id eſt regūt accuſatiuos vocum: hoc eſt dictionum quæ ſignāt id eſt ſignificāt talia prædicta: videlꝫ ornatum ſpacium moram. vt ptꝫ in his exemplis. Ego veſtiui te tunicam. tu pergis iam milia ſeptem. ego ſteti tecum duos mēſes Verūtamen ſciēdum eſt ꝙ in his duabꝰ cōſtructionibꝰ ſubintelligatꝰ iſta ꝓpoſitio per

Sæpe regēte caret vite modꝰ: idqꝫ ꝓbato
Vir bone viue deū: ſic viues ſæcula cuncta

Hic Autor dīt ꝙ accūs repſentās modum vitæ ſeu modum viuendi ſæpe caret dictione regēte id eſt poniur abſolute. vt ptꝫ i exemplis autoris

His obliuiſcor iūges meminiqꝫ recordor

Quaſi dicat ꝙ ṽba pertinētia ad memoriam poſſunt conſtrui cum accuſatiuo caſu: vt ego recordor lectionem Super iſto paſſu nota ꝙ verba prædicta poſſunt conſtrui cum genitiuo cum accuſatiuo et cum ablatiuo: ſed aliter ⁊ aliter. Nam ſi conſtruantur cum genitiuo vel ablatiuo pars rei denotatur: vt recordor lectionis vel lectione. Et eſt ſenſus memoria habeo partem lectionis et non totam lectionem. Si vero conſtruantꝰ cum accuſatiuo: tunc denotamus totum. vt recordor lectionē.

quarto accūm ſpacū Quinto accm̄ tēporis.

ſexto accm̄ notātē modum vitæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

id eſt ſcio lectionem. Unde græciſm⁹. Si diuerſifices rem rei reqꝫ recordor. Tũcqꝫ rei: cum ꝑs tãtũmodo ſcita recordor. Tũc qꝫ recordor eã cum ꝑſcẽ ſcio totum

His iũgas iuuat atqꝫ decet delectat oportet.

Sĩna eſt ꝙ verba in lrã poſita cõſtruũtur cum accõ: vt me delectat legere.

Oqꝫ ſibi quartũ ſolet heu q̃ꝫ ſubdere caſum.

Dicit ꝙ hæ duæ dcões o et heu ſolẽt regẽ accm̃: vt o petrum viꝝ infinite prudẽtiæ: heu me infœlicẽ. i. dico.

De ꝓpõnib⁹ regentibus accũm

Adde per et ſimiles: per vicos itur ad vrbes

Quaſi dicat ꝙ iſta ꝓpõ per ꝛ aliæ volũt accõ caſui deſeruire. ponit exemplum in lrã. ꝑ vicos itur ad vrbes. Et ſunt triginta. vt ptꝫ ꝑ donatum. ibi. Ad patrem apud villam añ edes ꝛc̃ Et dicãt pueri totum illum paſſum cum ſuo vulgari: qm̃ perutile multum eſt illas ꝓpões ſcire

Inqꝫ notãs cõtra quarto ſolet eſſe locata

Dicit ꝙ iſta ꝓpõ in quãdo ponit̃ ꝓ contra: ſeruit accõ: vt vado in hoſtes id eſt cõtra hoſtes.

Hũcqꝫ gerũdiuis caſum veteres poſuere
Vt ſupponentẽ qꝺ multoꝝ tenet vſus.

Dicit ꝙ gerũdia añ ſe ꝯſtruũtur cum accõ caſu ꝛ hoc ſcd̃m antiquos: vt in cõuertẽdo populos in vnũ: hoc etiã tenet vſus antiquoꝝ ꝛ modernoꝝ nõnullorum.

De carẽtia rectõris acci

Sæpe regẽte loci nomẽ caret: vt babilonẽ
Ruſqꝫ domũ vel militiã rex vadit humũqꝫ
Nomina q̃ villis ſunt appropriata locove
Qui minor ẽ: ſeruãt hãc normã: ſunt ꝛ eiſdẽ
Rus et militia dom⁹ ac hum⁹ aſſociãda

Dicit Autor ꝙ nomina localia ſæpe aduerbialit̃ ponunt̃ in accuſatiuo caſu: vt rex vadit babilonem. Poſtea declarat iſtam regulam dicẽs ꝙ nomĩa q̃ ſunt appropriata villis ꝛ ciuitatib⁹ vt bononia. ꝛ q̃ ſunt appropriata loco qui mĩor eſt: vtputa caſtris burgis ſeruant normam prædictam. Et iſta quattuor appellatiua rus dom⁹ humus ꝛ militia: ſunt aſſociata ꝓdictis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

De regimine ablatiui

Blatiuoꝝ regimē ſubiungit̄ iſtis

Expedito de regimie accī: regimē ablatiuoꝝ ſubiungit̄
Et cauſa ordis eſt qꝛ abltūs eſt caſus vltim⁹ inuēt⁹ a romanis
mō regimina ordinant̄ ſcd̄m ordinē ſex caſuū

Tres notat eſſe grad⁹ qui ꝯpat: inde notabit
Multimodū regimē qui rem diſcernit apte
Ditior eſt auro ſapiēs ſalomone ſybilla
Per magis expone regimenqꝫ videbis apte.
Eſt auro diues regina magis ſalomone

Hic Au. ponit regulas de regimie abltī. Et dt ſic. Jlle q̇ ꝯpat
id ē ꝯpationē facit: notat grad⁹ ꝯpatiōis eſſe tres ſcꝫ poſitiuū
compatiuū ⁊ ſuplatm̄ Et inde q̇ decernit apte rem: videbit mul
timodū regimē ipſi⁹ ſcꝫ abltī. Nā in ꝯſtructiōe attēdit̄ regimē
poſitiui ꝯpatiui ⁊ ſuplatiui. Deinde ponit exemplū de ꝯpatiuo
dicēs. Ditior ē auro ſapiēs ⁊c̄. Et h̄ exemplū potes exponē per
magis aduerbiū ⁊ ei⁹ poſitiuū. Unde dt. Per mag̃ expone ⁊c̄.
Q. d. expone dictā ꝯſtructionē p mag̃. ⁊ poſtea videb regimē
apte. ⁊ h̄ exponit̄ ab autore. Eſt auro diues regia mag̃ ſalomo
ne. Ecce iſte abltūs ſalomone regit̄ ex vi compatiui. ⁊ ille abla
tiu⁹ auro regit̄ ex vi poſitiui.

Eſt ablatiu⁹ demonſtrās quātus habetur
Exceſſus: regit hūc exceſſum dictio ſignās
Hoc lignū digitis excedit quattuor illud

Hic A. poīt aliā regulā dicēs ꝙ abltūs denotās q̄ntitatē excel
ſus. regit̄ a dcōne denotāte q̄ntitatē ex natura q̄ntitat̃ exceſſus
Et poit exemplū tam de nomie q̄ꝫ de v̄bo. quod de ſe patet

Rēqꝫ notās fieri regit id quo res ea fiet
Orator vbis vincit: vir bellic⁹ armis

Dicit ꝙ dictio denotās aliq̄d fieri: regit illud quo aliquid fit: ex
natura cauſe formalis ſiue inſtrumentalis in ablatiuo caſu: vt
patet in exemplo autoris.

Mobile menſurā deſignās addere debes

ꝙ ōis cōpa tiuus regit ablatiuum

v̇bū r̄git in ſtrumentū artificiale i ablatiuo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Longū ſex pedib⁹ lignū: latūqȝ duob⁹
Dicit ꝙ adiectiua importātia menſurā ↄſtruūtur cū abltō caſu vt ptȝ in exēplis autoris ex natura mēſuræ vel quātitatis

nota quiqȝ reglas pulchras

Verbū materiā cauſam ſpaciū preciūqȝ
Aut temp⁹ ſignās: ablatiuū regit hoꝝ
Quæ p̄dicta notāt: vt frenū fabricat ære
Iſta pudore tacet: ſtadijs ſex diſtat ab vrbe.
Nocte morās tota: panē nūmis trib⁹ emi
Dicit ꝙ dictio denotās materiā vt fabrico cas. vel cām vt ſileo ſiles: vel ſpaciū vt diſto diſtas vel p̄ciū vt emo emis: aut tēpus vt moror moraris: cōſtruūtur a pte poſt cū abltis caſib⁹ importātib⁹ vel ſpecificātib⁹ ſup̄dicta videlȝ materiā cauſam precium vel moram. Exempla patēt in littera

verbū regit ablatm̄ notantem modum actus

Nomē eis adiūge modū qd̓ ſignat agēdi
Accentu plurā pferre ſolem⁹ acuto
Dicit ꝙ dictio deſignās modum agēdi regit̄ in abltō ex natura cauſæ formal': vt ſolem⁹ pferre plura accētu acuto.
Sæpe poteſtatis nomē cōiungit̄ iſtis
A rex hieruſalē domini dono b ſalutem
Dicit ꝙ dictio ſignificās ꝓprietatem ⁊ poteſtatem: vt rex dn̄s dux regūt abltūm ex natura effect⁹ cauſæ efficiētis: vt A. id eſt andreas vel ali⁹ cuius nomē inchoat̄ ab A. rex hieruſalem dono dei regit̄ ex natura p̄dicta
Sinecdochen iūgas: vt vultu virgo decora
Dicit ꝙ ablatiu⁹ interdū regit̄ ꝑ figuram quæ dicit̄ ſinecdoche Exemplum ptȝ in littera
Ornatū ſubdes: indut⁹ veſtibus albis
Dicit ꝙ dictio ſignificās ornatū regit abltūm ex natura ornat⁹ ſiue ex natura cauſæ material': vt indut⁹ veſtib⁹ albis

duæ pulcherriſæ reglæ de toto et ſubiecto rḡētib⁹ abltōs ptis ⁊ ꝓprietatis.

Toti da partē: ſubiecto ꝓprietatem
Sed laudē iunge vel vituperantē vtrinqȝ
Vir manib⁹ validis: vel virgo crinib⁹ albis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Vir dextra fragili: vel forma fœmina turpi

Dicit ꝙ totū regit eiꝰ partē ⁊ ſubiectū ꝓprietatē ſuā in ablīō ex natura declaratiōis eſſentiæ. Sꝫ vtrimqꝫ. i. tam a pte ꝙꝫ a ꝓpetate: iūge dictionē importantē laudē vel vituperiū: qꝛ nec totū poſſꝫ regē ptem ſimplicit: nec ſubiectū ꝓpetatē: niſi additione laudis vel vituperij: vt ptꝫ in exemplis: vir manibꝰ validis et virgo crinibꝰ albis. Similiť expone aliū ꝟſum ſine additiōe

Mobile vel verbū deſignās ꝓprietatem
Sextis cōſtruiť per quos ea ſignificatur
Aut inſtrumēti vel cauſæ nomina iunge
Curſu feſtinꝰ: fulget ꝟtute modeſtus
Eſt velox pedibꝰ. blādo ſermone facetus
Viribꝰ iuuictꝰ: ꝓperat pede: voce benignus

vbū ⁊ adie-
ctiuū regūt
inſtrumētū
naťale ī ab
latiuo

In iſtis ꝟſibꝰ Au. dt ꝙ nomē adiectiuū vel ꝟbum deſignās aliquā ꝓprietatē ꝯſtruiť ſextis. i. abltis ꝑ quos ea ꝓpetas ſignificať ex natura ꝓpetatis: Poſtea ſubdit ⁊ dt ꝙ noīa inſtrumētorū vel cauſæ etiā iungunť ꝓdictis. Nā ipſa ꝯſtruūtur cū abltō ex natura inſtrumēti vel cauſæ. Exemplū ptꝫ in lrā.

Rēqꝫ carere notās: ablatiuū regit eius
Vt pena careat homo purꝰ crimine viuat

Autor dt ꝙ dictio denotās carentiā regit abltūm ſpecificantē illā carentiā ex natura cauſæ materialꝭ. Exēpla patēt in lrā.

Inter et eſt iūcta tibi dāt ꝓnomina quina
Intererit noſtra veſtraqꝫ meaqꝫ tuaqꝫ
Atqꝫ ſua. normā refert ſeruabit eandē

Dicit ꝙ hoc ꝟbum intereſt ꝯſtruiť cum quinqꝫ abltis ꝓnoīm poſſeſſiuoꝝ ſcꝫ mea tua ſua nrā ⁊ vrā. textꝰ eſt clarꝰ. Deinde dt ꝙ refert eandē regulā ſeruabit. vñ Valeriꝰ. Mea nihil refert humi ne aut ſublime putreſcam

Plenus inops caſum dāt iſtū ſiue ſecundum
Vini vel vino duo dolia plena videto
Paupꝫ egenꝰ inops vino vel panis egebit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ dcõnes importãtes plenitudinem vt plen⁹ ⁊ diues et
etiam pauꝑtatem vt pauper inops ⁊ egeo cõſtruũtur cum abla
tiuo ſiue gtõ vt patet in littera.

Dign⁹ cum potior fungor veſcor fruor vtor.
Et careo iũgo caſu tãtũmodo ſexto

Dicit ꝙ verba in littera poſita conſtruũtur cum ablatiuo. No
ta tamen ꝙ reperiuntur cum genitiuo conſtructa: quod ego pu
to non eſſe imitandum

Hos caſus de pre corã ſociæqꝫ gubernãt

Dicit ꝙ iſtæ præpoſitiones de pre coram. ⁊ ſociæ ſeruiũt ablati
uo caſui. Sociæ dico ſcꝫ ille quæ numerant a donato ibi. A do
mo ab homine abs quolibet cum exercitu ⁊c̃. dicant pueri totũ
cum ſuo vulgari.

Cum ſuꝑ eſt ꝓ de ſexto decet hãc ſociare

Quaſi dicat ꝙ iſta ꝑ̃poſitio ſuper quãdo ponitur ꝓ de. ſeruit ab
latiuo. Ut in virgilio. Multa ſuper priamo rogitans id eſt de
priamo.

Regula ge neral' de v̇bis paſſiuiſ

Iſte datur caſus paſſiuis a ꝑ̃eunte
Cernit̃ hic a me qñqꝫ videbor ab illo

Dicit ꝙ iſte caſus ſcꝫ ablatiu⁹ datur paſſiuis cum ꝑ̃poſitione a
vel ab ex natura actus illati ab altero. vt patet ĩ exemplis. Cer
nitur hic a me ⁊c̃.

Vel ſi ſuſceptũ quid ſignat ſiue receſſum
Sic a te diſco libros: a teqꝫ recedo

Dicit ꝙ v̈ba ꝑtinc̃tia ad aliquid ſuſcipere ab aliquo. vel ad re
cedere ab aliquo regũt ablatiuũ cum ꝑ̃poſitione a vel ab ex natu
ra recepti vel ſeparationis.

Sunt ablatiui plures rectore ſoluti
Diſcere diſcipuli debẽt doctore legẽte

Dicit ꝙ plures ſunt ablatiui qui aliqñ ponũtur abſolute. vt in
hoc exemplo Diſcere diſcipuli debẽt doctore legẽte.

De carẽtia rcõris ablti

Atqꝫ loci nomẽ qñqꝫ regẽte carebit
Roma militia vel humo vel rure domoqꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Rex venit: atqʒ meãs normã ſeruabit eadē.
Seruat idē verbũ ſine motu: dũ ſociabit
Nomē plurale: vel cui ſit regula ternæ
Qui mã rure caĩt: vernone canet vel athenis
Dicit Au. ꝙ nomē loci aliqñ ponit̃ aduerbialit̃ in abltõ caſu. videlʒ qñ iungit̃ cum v̄bo ſignificãte motũ de loco vt venio ⁊ recedo. Ac etiã cũ v̄bo ſignificãte motũ ꝑ locũ. vt meo ⁊ trãſeo Jõ dicit Atqʒ meãs. Deinde dt ꝙ eadē carētia ſeruat̃. i. abltũs aduerbialit̃ ponit̃ qñ nomē loci tm̃ pluralit̃ declinat̃: vt athenæ ⁊ venetiæ. vel nomē loci ē terciæ declinatiõis vt auinio onis. qñ iungũtur v̄bo ſignificãti ꝑmanētiam. vtputa venetijs ſcribo. ſimilia his exempla patēt in textu.
Ad nomē poſitũ ſic ſæpe relatio fiet
Vt vado romã quæ mœnib⁹ eminet altis
Dicit ꝙ ad nomĩa localia ſic poſita ſæpe fit relatio. vt vado romam quæ mœnib⁹ eminet altis
Quæris: ſi poſſit adiectiuũ ſociari
Vt debet doctas bon⁹ ire ſcholaris athenas.
Autor videt̃ rñdere cuidã q̃ſtioni ⁊ mouet eã dicēs, Tu q̃ris ſi adiectiuũ poſſit ſociari noĩb⁹ aduerbialit̃ poſitis vt doctas athenas. Et videt̃ affirmare vigore exempli
Per quo qua vel vbi fit q̃ſtio ſiue per vnde
Dicit ꝙ quæſtio. i. interrogatio fit de circumſtãtijs localib⁹ per hæc aduerbia ſcʒ quo qua vbi vnde

De. iiij. int̃rogatis locorum

Iſtuc pergo foras: huc illuc pergis eoqʒ
His intro iũgas: hac illac pone meãdo
Hic illic iſtic intus foris eſt et vbiqʒ
Hinc illinc iſtinc remeãs foris int⁹ ⁊ inde
Hæc ſũt aduerbia q̃ rñdent̃ ꝓdcĩs q̃ttuor int̃rogatõib⁹ Sʒ illa quæ ſunt in ꝑmo parag̃pho rñdent̃ ad quo ⁊ ſilia Jlla de ſecũdo ad qua Jlla de t̃cio ad vbi. Jlla de q̃rto ad vnde
Paſticipãs qd̃ in ans vel in ens fit: dicito pñs
Tus xus ſus dat ꝑteritũ: rus duſqʒ futurũ

De participijs

Hic A. icipit determiare de regimie qđ fit ꝑ ꝑticipia Et p̊ docȝ coḡſcē ꝑticipia ꝑ eoꝝ termiatiōes ⁊ tꝑa Et đt Tu dicito ꝑtici pās. i. ꝑticipiū qđ fit ī ans ł in ens vt amās ⁊ legēs eſſe pn̄s. i. pn̄tis tꝑis. Et illud qđ fit ī rus in ſus in xus eſſe p̄teritū. i. p̄ teriti tꝑis: vt amatꝰ gauiſus ⁊ amplexꝰ. Et illud qđ fit in rus et in dus eſſe futuri tꝑis. vt amaturꝰ ⁊ amandꝰ.

Quere ꝑ actiua pn̄s in ruſqȝ futura
Quæ dedit actiuū dabit h̄ eadē tibi neutꝛ
Sunt ꝑ paſſiua tibi cætera ſignificāda

Dicit ꝙ ꝑticipiū pn̄tis tꝑis ⁊ futuri in rus deſcendūt a verbis actiuis. Cætera vero ſcȝ in ſus in xus ⁊ in dus deſcēdunt a verbis paſſiuis ſiue paſſiuā vocē habentibꝰ

Deponēs terna tibi dat: cōmune quaterna

D. d. ꝙ ꝟbū deponēs hȝ tria ꝑticipia. vnū ī ans ł in ens ⁊ vnū in tus in ſus ī xus ⁊ aliud ī rus. Præteꝛea đt ꝙ ꝟbū cōmune hȝ quattuoꝛ ſcȝ tria p̄dicta. ⁊ vnū in dus

Lex tn̄ eſt talis ꝙ q̄ caruere ſupinis
Nō poſſunt rectū ꝑ rus formare futuꝝ

Dicit ꝙ ꝟba q̄ carēt ſupis nō pn̄t formare ꝑticipiū in rus. Et rō eſt: qꝛ ꝑticipiū in rus formaẜ a ſupio

Regula de regimie ꝑticipiorum

In verbi genere q̄ ſignificatio quere
Hinc tibi multimodū credas regimē reſerādū

Poſtq̄ȝ A. docuit ꝯḡſcē ꝑticipia: nūc docet regimē eoꝝ Et đt in ꝯcluſiōe ꝙ quēcūqȝ caſū regit ꝟbū a ꝑte pꝰ: eūdē regit eiꝰ ꝑticipiū ex eadē ꝑte ex eadē natura. ⁊ ex h̄ ꝑtȝ multimodū regimē ꝑticipioꝝ Jō clariꝰ ponereẜ ille metra Quæ iūgiẜ ꝟbo iūges ⁊ ꝑticipāti Si generi ꝟbi ſua ſignificatio fiat Cōſona ⁊c̄.

Dum mutat regimē fit ꝑticipās tibi nomē
Dum ꝑdit tempꝰ. dum ꝯpat. aſſociamꝰ
Iſtis cōpoſitum. dum ſimplex fit tibi verbum

Autoꝛ đt ꝙ ꝑticipiū q̄ttuoꝛ modis trāſit ī nomē Prio mō qn̄ mutat regimē. h̄ eſt qn̄ regit aliū caſū q̄ȝ ꝟbū a q̄ deſcēdit vt doctꝰ grāmaticæ Scđo mō qn̄ ꝑdit tēpꝰ vt ſi diceẜ hō honorādꝰ id eſt dignꝰ honoꝛis. Itē qn̄ ꝯpaẜ vt doctꝰ doctioꝛ doctiſſimꝰ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Demū qn̄ ꝯponiẗ cum dcōne cū qua non ꝯponiẗ ſuū ꝟbum. vt in doct⁹: nō em̄ inueniẗ in doceoꝛ ceris

Capitulū nonū de ꝯſtructiōe

St poſt p̄dcā cōſtructio iure locāda

Hoc ē aliud capitulū in ꝗ Au. deter. de ꝯſtructiōe Et primo ſe cōtinuat cum p̄cedentib⁹ dicēs. Cōſtructio eſt oꝛdinā da iure poſt pꝛædicta.

In geminas ꝑtes cōſtructio ſcindiẗ illi
Trāſitio debet intrāſitioqȝ ſubeſſe

Dicit ꝙ ꝯſtructio diuidiẗ in trāſitiuā ⁊ ī intranſitiuam.

Cum ꝑtes: ꝑ quas cōſtat cōſtructio plena
Signāt diuerſa cōſtructio trāſeat illa.
Iudiciū fit idē tanq̄ȝ diuerſa notāda

Sñia ē ꝙ illa ꝯſtructio ē trāſitiua ꝗ ſuppoſitum ⁊ appoſitū hȝ diuerſa ſignificātia: vt ego amo petꝛ Deinde dt ꝙ idē iudiciū ē de cōſtructionib⁹ ſuppoſitū h̄ntib⁹ ⁊ appoſitū diuerſum. vt ego amo petꝛ. vel tanq̄ȝ diuerſum vt ego amo me

Hāc in mēbꝛa duo diſtinguere cōuenit ei⁹
Sunt ſpecies. ſimplex ꝗ trāſit. quæqȝ retrāſit

Dicit ꝙ trāſitiua cōſtructio diuidiẗ in duo membꝛa. videlȝ in ſimplicem tranſitiuā ⁊ in retranſitiuā. Simplex trāſitiua fit per vnum ꝟbum vt amo deum. Retrāſitiua fit per duo verba. vt amo petꝛ vt ipſe amet me

Eſt intrāſitio tibi per p̄dicta notāda

Dicit ꝙ cōſtructio intrāſitiua eſt illa: cui⁹ ſuppoſitū ⁊ appoſitū pertinēt ad idem. vt homo eſt animal

Per binas ſpecies hāc diſtingues. qꝫ ſimplex
Hāc intrāſitio paritérqȝ. recipꝛoca ſcindūt

Nūc diuidit ꝯſtructionē intrāſitiuam dicēs ꝙ ꝯſtructio itrā ſitiua diuidiẗ in ſimplicem intrāſitiuam. Et hoc eſt quādo ſup poſitum ⁊ appoſitum ꝑtinēt ad idem vt marc⁹ oꝛat ciceronem et in recipꝛocam. Et eſt recipꝛoca quando eadem ꝑſona oſtēdiẗ a gi ⁊ pati. ⁊ reuertiẗ in idem vt ptȝ in exēplis inferi⁹ poſitis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Ecce p exempla tibi res eſt notificāda
Hic ſociū ſuperat. vel marcū tulli⁹ orat
retranſitiua
Exorat marcū cicero. q̄ diligat ipſum
Se regit hic. ego me: tu te. nos diligim⁹ nos
Iſti ſe ſociāt: vos autem diligitis vos
Act⁹ trāſitio pſonarūqꝫ notentur

Quaſi di. ꝙ duplex ē ↄſtructio ſcꝫ actuū ꝛ pſonaꝝ Nota ꝙ cō ſtructio trāſitia actuū ē duplex Nā aliqñ fit p actū vehemētis trāſit⁹ vîꝫ p v̄ba trāſitia ꝛ alia Et aliqñ fit p actū nō vehemēt trāſit⁹ viꝫ p v̄ba neutra ꝛ alia Itē ↄſtruc⁹ trāſitia pſoꝝ aliqñ fit p rcm̄ ꝛ obliquū vt cappa pet Aliqñ p duos obliq̄s vt caprā io ānis Cōſtrue Trñſitio act⁹ ꝛ pſonaꝝ notent̄ q̄ vtraqꝫ repit̄: l' ſic Cōſtructio trāſitiua act⁹ notat̄ p p̄dcā. ꝛ pſonaꝝ p ſequētia

Qñ nō trāſit actus: nec paſſio cuiqꝫ
Infertur: nunqꝫ trāſit cōſtructio plena
Filius alphei iacobiqꝫ maria quieſcūt

Dicit ꝙ illa ↄſtruc⁹ in q̄ nō oñdit̄ act⁹ trāſire ꝛ paſſio inferri ab vna pſona i aliā nō ē plene trāſitia ſꝫ poti⁹ itrāſitia Et h̄ pbat̄ exēplo Fili⁹ alphei iacobiqꝫ maria q̇eſcūt Hic nō oñdit̄ actio trāſiē nec paſſio iferri ab vna pſō i aliā. iō nō ē plene trāſitia. Nō tñ ꝙ cū dicim⁹ fili⁹ alphei ꝛ maria iacobi fit ↄſtructio pſonaꝝ.

De modo cōſtruendi

Septē ſunt reg'læ de mō cōſtruēdi
Onſtrue ſic. caſum ſi ſit p̄poue vocātē.

Poſtqꝫ A. diuiſit ↄſtructionē ꝛ ipſi⁹ mēbra declarauit Nūc docet ordiare dcōnes i ↄſtructiōe. ꝛ d̄r. Tu ↄſtrue ſic. i. vt ſequit̄ Et p̄pone caſū vocātē. i. vtm̄. ſi ſit. Q. d. ꝙ in ↄſtructiōe tu debes incipe a vtō caſu: ſi ſit poſit⁹ in ↄſtructiōe.

Mox rectū ponas Hinc pſonale locabis
Verbū. qđ primo ſtatues ſi cætera deſunt

Dicit ꝙ p⁹ vtm̄ tu pones mox. i. incōtinēti rcm̄. i. ntm̄. Dehic id ē poſtea tu locab' pſonale v̄bū qđ p̄⁹ ſtatues. i. qđ p̄ncipale di ces ſi cæt'a deſint. i. ſi nihil aliud ſit qđ poni debeat i ↄſtructiōe

Tercius hinc caſus et quart⁹ ſæpe ſequūtur

Dicit q̄ poſt v̄bū p̄mo poſitū ſæpe locat̄ dtūs ⁊ accūs. vt ī hoc exēplo O petre auxiliare mihi O petre defende me

Aut uerbo ſubdes aduerbia Subde ſcd̄m

Caſum rectori Debet vox p̄poſitiua

Quarto p̄iungi vel ſexto quē regit ipſa

Dicit q̄ aduerbia debet imediate poni poſt v̄bū ſuū Sȝ nota q̄ aliq̄ ſunt q̄ dn̄t p̄poni vtputa negatiua īnrogatiua relatiua dubitatiua ⁊ q̄dā alia Deīde d̄t Subde ſecundū caſum rcōri. q. d. q̄ ſecūd⁹ caſus dȝ īmediate poni p⁹ illā dcōnē a q̄ regit̄ Poſtea dicit: vox p̄poſitiua. q. d. q̄ p̄pō dȝ p̄poni ſuo caſui.

Septē ſunt impedimēta ꝯſtructiōis.

Infinitiuū pſonæ ſiue quibuſdam | Primū īpedimentum

Des adiectiuis. vt ſunt abilis piger apt⁹

Hāc olim pulchrā veteres dixere figurā

Dicit Au. q̄ v̄bis pſonalib⁹ motū ſeu iclinationē aī ſignificātib⁹ dare debes v̄bū ifinitīu: vt volo ſcribē. Sīlr̄ ⁊ q̄buldā adiectiuis vt ſūt iſta habil' piger apt⁹ ⁊ ſīlia. Poſtea d̄t q̄ vetēs olī dixē hāc figurā pulcrā. i. hūc modū pulcꝫ loquēdi vt habil' currē. i. ad currēdū. ego ſum apt⁹ ſcribē. i. ad ſcribēdum

Verbaqȝ ſunt debet iubet audet vultqȝ p̄tqȝ.

Nititur et tep̄tat diguat̄ ſcitqȝ monetqȝ

Incipit ⁊ tedet piget et pudet atqȝ meret̄

Et p̄perat gaudet delectat penitet vrget

Et parat et diſcit decet ⁊ ſolet et licet adde

Quæ p̄dicta notāt et q̄ cōtraria ſignāt

Hic Au. cōnumerat aliq̄ ex v̄bis q̄ cū īfinitio ꝯſtruūtur a pte p⁹: et ex ipſoꝝ ſimilib⁹ ⁊ coꝝ ꝯtrarijs poſſum⁹ alia cognoſcē

Addere multa potes quarto caſu p̄eūte

Dicit q̄ multa v̄ba p̄nt addi p̄dcis: q̄ q̄dē an̄ ſe cū accō ꝯſtruūtur. vt penitet opoꝛtet pudet ⁊c. Poſtea conſtruūtur poſt ſe cū infinitiuo: vt me peītet male feciſſe. Nota tn̄ q̄ nō oia v̄ba p̄

dicta pn̄t habē an̄ ſe accūm ſʒ bene infinitiuū

Secūdum impedimē-tum.

Quæ iūgis v̄bo iunges ⁊ ꝑticipāti
Si generi v̄bi ſua ſignificatio fiet
Cōſona: debetᷣ ipſi cōſtructio verbi.

Dicit Au. ꝙ illa v̄ba q̄ poſtponunť v̄bo poſtponūtur etiā ꝑticipio. dum t̄n ip̄m ꝑticipiū retineat talē ſignificationē v̄bi. Et h̄ dicit ꝑpť ꝑticipia v̄boꝝ cōmuniū in ans ł in ens ⁊ i rus ⁊ ī dus deſinētia. Nā licʒ in v̄bis ꝯib⁹ poſtponať accūs ⁊ abltūs. t̄n eorū ꝑticipijs ī ans vel ī ens ⁊ ī rus deſinētib⁹: nō poſtponiť niſi accūs. qꝛ talia ꝑticipia tm̄ actiuā retinēt ſignificationē. Participijs v̄o deſinētib⁹ in d⁹ nō poſtponiť niſi abltūs. qꝛ paſſiuā retinēt ſignificationē Sʒ ꝑticipijs ī t⁹ vel ī ſus ł in xus deſinētib⁹ poſtponiť accūs ⁊ abltūs: qꝛ vtrāqʒ retinēt ſignificationē

Sʒ ꝑſonale ſupponēs rect⁹ habebit

Dicit ꝙ ntūs ſupponēs ꝑticipialis debet eſſe cōſimilis v̄bo ꝑſonali in ꝑſona ⁊ in numero

Tercium

Aut ablatiui p̄eunt rectore ſoluti
Aut poſtponūtur ſʒ vix interſeris illos

Dicit ꝙ abltī ꝑticipioꝝ abſolute poſiti aut p̄cedūt v̄bū in ꝯſtructiōe aut nō Si p̄cedunt. tūc v̄bū poſtponiť vt in h̄ exemplo. mḡro legēte ſcholares diſcūt Si poſtponiť tūc v̄bū p̄cedat. vt in h̄ exēplo Ego diſputo paulo aſtāte. Sʒ vix interſeris illos id ē in medio ꝯſtructiōis ponis illos abltōs

Quartum

Appellās verbū ſubſtantiuūqʒ. vel hoꝝ
Vim retinēs. poſt ſe rectū q̄nqʒ locabūt

Dicit Au. ꝙ v̄bū appellās. i. vocās vt vocoꝛ ⁊ noīoꝛ. ⁊ v̄bū ſubſtantiuū vt ſum ⁊ exiſto locabūt poſt ſe rectū. i. ntūm. Et v̄bū retinēs vim eoꝝ ſcʒ p̄dictoꝝ vt fio bon⁹

Eſt ſubſtātiui data ſignificatio verbi
Paſſiuis ⁊ ſæpe ſolet cōſtructio tradi

Dicit ꝙ ſignificatio ⁊ cōſtructio v̄bi ſubſtātiui ſæpe datur v̄bis paſſiuis. vt ego efficioꝛ romæ papa

Quintum

Qnis qualis quant⁹ cui⁹ cuias quot⁹ et q̄t.
Nulla relatiuæ peritus p̄ponere debent

Obliquos verbo p̄iunges miſſa rogādo
Hāc ſua iungēdi retinēt aduerbia formā
Dicit q̄ nomina in littera poſita ⁊ ſimilia relatiuæ ⁊ interro-
gatiuæ poſita debent præponere obliquos caſus verbo a quo re
guntur. vt quem vides ego diligo. quem diliges tu. Deinde di
cit q̄ aduerbia ab ipſis deriuata eodem modo debent in ɔſtructi
one ordinari. vt qualiter eſt tibi
Quis ꝓpriū nomē ⁊ quæ ſubſtātia q̄rit
Qua nota. ꝓprio tantū de noīe q̄ro
Dicit Autor q̄ hoc nomē quis poteſt querere de proprio nomi
ne ⁊ de ſubſtantia. Et hoc declarat dicens. Si ego noui propri
um nomen debeo querere de ſubſtantia. vt quis eſt petrus tunc
reſpondeatur iſte vel ille. Et ſi noui ſubſtātiam: tūc interroga-
tio fit de ꝓprio nomīe. vt ſi dicam: quis eſt iſte: tūc reſpondeat
petrus vel ioannes.
Cōmuni per quis etiā de nomine q̄ris
Quis bonꝰ ē aratro: bos. q̄s nat ī æq̄re piſcis
Etiā dicit q̄ ꝑ quis interrogat de nomīe cōmuni. i. ꝑ nomē cō
mune ad ipſum reſpōdeat. vt quis bonꝰ eſt aratro: tūc rn̄deatur
bos. quis natat in æquore: piſcis.
Quæſitiua pares optāt reddi ſibi caſus.
Dicit Autor q̄ quæſitiua et interrogatiua nomina optant pa
res id eſt ſimiles caſus reddi id eſt reſponderi ſibi. quaſi dicat q̄
per quēcūqʒ caſum fit īterogatio. ꝑ eundem debet fieri rn̄ſio.
Cū quia dum donec quoniā ſimileſqʒ p̄ibunt Sextum
Nāqʒ relatiui ius implicitū tenuere
Dicit q̄ iſte dcōnes cum quia dum donec et ſimiles debēt p̄po-
ni v̄bis quādo habent vim relatiui
Cūqʒ relatiuis de iure viam parat hoꝝ Septimū.
Præcedēs. decet obliquos qn̄qʒ præire
Cum tenet hoc rectꝰ aut obliquꝰ tenet Illud
Iſti ſubueniat ſua mater vel pater eius
Q. d. ita ſit q̄ p̄cedēs. i. an̄s relatiuoꝝ paret viā ipſ relatiuis

decet qñq₃ obliq̄s caſus pire.i. p̄cedē v̄bū: cū p qñ rectus notat hoc.i. ſuppoſit⁹ eſt p vno ꝛ obliqu⁹ p alio Ponit̄ exēplū in lrā. Iſti ſubueīat ſua mat̄ vel pr̄ e⁹. Et nō ꝙ aſſignādo tales ꝯſtructiōes mutat̄ relatm̄ in an̄s: vbi dicim⁹ mr̄ ſua vel pr̄ ei⁹: dicat̄ mat̄ ꝛ pr̄ iſti⁹ Et vbi d̄r iſti: dicatur ſibi vel ei

Verbū multotiēs ſubſtātiuū petis extra

Iſte v̄ſus ſolꝫ exponi dupliciť: vno mō ſic Tu multotiēs extra cōſtructionē petis v̄bū ſubſtātm̄.i. ꝙ v̄bū ſubſtātiuū ſæpe ſubītelligit̄: vt ī pſalterio Intellect⁹ bon⁹ oib⁹ faciētib⁹ eū: ſubintelligit̄ eſt. Alio mō exponit̄ ſic. v̄bū multotiēs petet ſubſtātiuū nomē extra ꝯſtructionē.i. ꝙ ſubſtātiuū nomē ſæpe ſubintelligit̄ vt Virgili⁹ in p̄mo ſic d̄t: ſubintelligit̄ libꝛo.

Mobilis ꝛ fixi naturā noſſe decebit
Eſt adiectiuū vocis vel ſignificati

Nūc Au. incipit docē quō adiectiua inuicē ꝯſtruant̄ Et p̄mo dicit ꝙ nos decebit noſſe.i. noſcē naturā mobil̄.i. adiectiui ꝛ fixi id ē ſubſtātiui Deīde d̄t ꝙ duplex ē adiectiuū ſcꝫ voce ꝛ ſignificatiōe. Adiectiuū voce ē duplex ſcꝫ voce tm̄. vt ille illa illud. et voce ꝛ ſignificatiōe. vt alb⁹ alba albū Similit̄ adiectiuū ſignificatiōe ē duplex ſcꝫ ſignificatiōe tm̄: vt dn̄s ꝛ magiſter. ꝛ ſignificatione ꝛ voce vt niger nigra nigrum

Soli⁹ eſt generis adiectiuū. variatq₃
Cū numero caſum: velut hic venit vna ſoroꝝ
Eſt inter frēs bon⁹ aut de fribus vn⁹

Autoꝛ d̄t ꝙ īuenit̄ adiectiuū ī ſolo genē cōcoꝛdare cū ſubſtātio et diſcoꝛdare ī numero ꝛ in caſu vt hic: vna ſoroꝝ. vn⁹ de fribus Nec eſt ītelligendū niſi de adiectis de q̇b⁹ exēplificat̄. ꝛ in ſimilibus. quæ tamē ſi ſuppleātur ſubſtātiuis vt decet: nō diſcoꝛdabunt in aliquo.

Circit̄. xx. ſunt īpedimēta cōgruitatis contra quattuoꝛ regulas congruitatum.

ꝫ ſuppoſitū et appoſitū viciū ī nūe.

Vm diuerſoꝝ v̄bū rectis numeroꝝ
Interponat̄. vtrilibet æquiparatur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Sermones ſummi patris ē meditatio iuſti
Autor dt ꝙ ſi ꝟbū ponaꝛ in medio duoꝝ ntōꝝ diuerſoꝝ numeroꝝ pt vtrilibet cōformari. vt ſmones ſummi pr̄is ē me. iuſti. poſſum⁹ eñ dicē eſt ⁊ ſunt ſ; diuerſis reſpectib⁹. nā qn̄ dicim⁹ eſt: tūc ille ntūs meditatio ſuppoiꝛ ꝟbo ⁊ ſmones apponiꝛ. qn̄ aūt dici⁹ ſunt: tūc ille ntūs ſmões ſuppoiꝛ ⁊ meditatio appoiꝛ

Quādo relatiuū geneꝝ caſus varioꝝ
Inter ſe claudūt qui rem ſpectāt ad eandem.
Per gen⁹ hoc poterit vtrilibet æquiparari
Eſt pia ſtirps ieſſe: quē chriſtū credim⁹ eſſe.

Dicit ꝙ qn̄ caſus diuerſoꝝ geneꝝ claudūt inꝛ ſe relatm̄: qui ſcʒ caſus ſpectant ad eandē rem: tūc h̄ ſcʒ relatm̄ poterit aſſimilari vtrilibet caſui ꝑ gen⁹. i. poterit i gn̄e cōcordare cū vtroqʒ. ⁊ ponit exemplū. Eſt pia ſtirps ieſſe quē chriſtū credim⁹ eſſe. Poſſumus eñ dicē quem et quam

Sic adiectiuū reperim⁹ ſæpe locatum
Eſt coluber fact⁹ vel facta miſtica virga

Dicit ꝙ ſæpe repim⁹ ſic locatū adiectiuū. i. ꝙ cōcordet cum pmo ſubſtātiuo vel cum ſecūdo. vt eſt coluber fact⁹ vel facta miſtica virga id eſt ſacrata

Ponere ſupma duo nō debes ſine cauſa

Quaſi dicat iſtæ duæ ꝯſtructões vltio dictæ non debēt vſitari niſi cauſa vrgētt. qꝛ cadūt ſub grāmaitica ꝓhibitiua

Occurritqʒ tibi qn̄qʒ relatio ſimplex
Fœmina q̄ clauſit portā vitæ reſerauit

Dicit ꝙ aliqn̄ relatio ſimplex occurret tibi in ꝯſtructiōe Et eſt relatio ſimplex qn̄ ans̄ ſuppoit vnū. ⁊ relatiuū refert aliud. vt ptʒ in exēplo autoris Fœmia q̄ clauſit vite portā reſerauit. Li fœmia ſupponit ꝓ ꝟgie maria. ⁊ li q̄ ꝑ eua. Et vocaꝛ ſimplex relatio: qꝛ relatiuū referꝛ ſimpliciꝛ ad ſpēm. ⁊ nō ad ipſam rē indiuiduā ꝑ vocem repſentatam.

Ad partē vocis: de iure relatio fiet
Extra tn̄ ſæpe q̄res. ad qđ referatur

ꝯ relatm̄ et ſuū ans̄ viciū in genē

ꝯ adiectm̄. ⁊ ſubſtātm̄ viciū i genē

ꝯ rgu. logicalē: qꝛ nō refert idē nu.

ꝯ relatm̄ ⁊ ans̄ peccatū i gn̄e. ⁊ referꝛ ad ans̄ intellectum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Rex eſt carnoti patriæ quæ p̄ualet omni

Dicit ꝙ relatio fit ſæpe ad ptē vocis ⁊ nō ad totum. ⁊ tamen tu ſæpe petis extra. i. ſubintelligis illud ad qđ relatiuū refert: vt rex eſt carnoti patriæ q̄ præualet omni. Deberet em̄ ſic ordinari iſta cōſtructio Rex eſt in ciuitate carnoti: quæ ciuitas p̄ualet omni patriæ.

ꝯ duas rēgulas cōgruitatū viciuz in caſu

Sæpe relatiuo cōformari reperitur

Præcedēs illi: dum p̄ſidet īmediate

Sermonē quem vos audiſtis ver⁹ habetur

Vſu cōmuni tñ hoc nō debet haberi

Dicit ꝙ añcedēs ſæpe reperit̄ cōformari relatiuo. ⁊ diſcōuenire cum v̄bo vel adiectiuo. vt ſermonem quem vos audiſtis verus habetur. Tamē non debet vſitari.

ꝯ demr̄atm̄ et rē demr̄atā viciū in tribus

Inuenies iunctū poſſeſſiuo genitiuū

Vt mea defunctæ da molliter oſſa cubare

Dicit ꝙ tu inuenies gtūm noīs iunctū poſſeſſiuo ꝓnomī ſub diſcōueniētia triū vt o iuppiter da oſſa mea defunctæ cubare molliter. ꝓ oſſa meæ defunctæ amaſiæ

ꝯ relatm̄ et añs vicium in duobus.

Sæpe relatiuū ꝓ patre refert̄ ad ipſum

Vt mea ſcripta legis q̄ ſum ſubmot⁹ ad hiſtꝛ

Dicit ꝙ relatm̄ ſæpe refert̄ ad ipm poſſeſſiuū ꝓ eius ꝑmitiuo in ipſo intellecto. Q. d. relatiuū qn̄qꝫ refert̄ ad gtm̄ intellectū in poſſeſſiuo. vt tu legis ſcripta mea id eſt mei q̄ ſum ſubmot⁹. i. ſublat⁹ ad hiſtrum fluuium.

ꝯ relatm̄ et añs vicium in genē ſ͞m aliquos

Ponis ob id ſolum p̄cedēs ſæpe ꝙ inde

Certa relatio fit tua virga tuus baculuſqꝫ

Ipſa mihi vere p̄bent ſolatia vitæ

Dicit ꝙ añs aliqn̄ ponitur ob id ſolum. i. abſolutæ ꝙ ſequens relatio habet locum. vt v̄ga tua ⁊ bacul⁹ tuus ipſa me cōſolata ſunt: q̄ apud doctos nō eſt impedimētalis ſꝫ cōgrua per regulā indifferentiæ.

ꝯ rltm̄ ⁊ ſuum añs viciū in genē

Ad verbū ſæpe vel ad adiectiua relatū

Inuēies. fug3 aut piger es mihi qđ ꝓcul abſit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ relatiū ſubſtātiue ſcȝ qđ aut aliud ſimile ſępi⁹ refertur ad ṽbū vel ad nomē adiectiuū. vt tu fugis aut es piger qđ abſit mihi. Et reſoluitur qđ .i. q̄ res

Pro ſola voce ſupponit ſępe relatū
Quāuis p̄cedēs ſupponit ſignificādo
Dat de⁹ aureolā qđ nomē habet ab auro.

Dicit ꝙ relatiū ſępe ſupponit ꝓ ſola voce: q̄uis ańs ſupponat ſignificādo. vt de⁹ dat aureolā: qđ nomē habet .i. deriuat ab auro. li qđ ſuppoit ꝓ ſola voce licet referatur ad ſignificatū ſui anńcedentis videlȝ aureolam.

ꝯ regulā logicalem ꝙ ańs ⁊ reltm̄ non ſupponūt ꝓ eodē

Eſtqȝ relatiuis p̄cedens materiale
Nomē equirea ſic nobis placet illa videre

Autor dt ꝙ ańs aliqñ ſtat materialit̄. ⁊ relatiū ſtat ſignificatiue. vt equiria nomē nobis placet illa videre. Equiria ponit̄ materialit̄ ⁊ illa ſignificatiue. ⁊ eſt equiria lud⁹ equoꝝ

Idē vicium

Sępe relatiuū ꝑmutat ſignificatum
Sunt dn̄i q̄ nos fecere man⁹ crucifixę

Quaſi dicat ꝙ ańcedēs ſępe ſigt̄ vnū ⁊ relatiū repn̄tat aliud: vt man⁹ dn̄i q̄ nos fecere: ſunt crucifixę. li man⁹ ſunt manus carnales. ⁊ li q̄ repn̄tat ſpirituales

Idē vicium

Et numeꝝ mutat hoīem diuina poteſtas
Plaſmat: eoſqȝ marē factor creat ⁊ mulierem

Dicit ꝙ relatiuū aliquādo diſcordat ab antecedente in numero vt diuina poteſtas plaſmat id eſt format hominem. ⁊ creat eos marem ⁊ mulierem. li hominē eſt numeri ſingularis. ⁊ ſuū relatiuū ſcȝ eos numeri pluralis.

ꝯ relatiuū ⁊ ańs vicium in numero.

Inuenies poſitū ſine p̄cedēte relatū
Ipſa petēda mihi iuno de pellice dixit

Dicit ꝙ relatiuū aliqñ inuenitur poſitū ſine antecedente: vt in ouidio. Ipſa petēda mihi id eſt iuno tanq̄ȝ indignata de pellice loq̄batur Et nota ꝙ ipſa non ponit̄ ꝓprie ſiue expreſſe relatiue Nam habet ańs incluſum in aīo loquētis. hoc fit cauſa maioris diſcretionis. Dicat̄ ideo ꝙ ponit̄ diſcretiue

vbi reltm̄ refert̄ ad ańs intellectū.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ꝯ regulã lo
gicalem

Indefinite p̄cedẽs ſiue relatum
Sæpe locas. nullũ deſignãs inde locatũ
Cuncta timẽt hoiem qꝛ p̄ſidet ipſe creatis
Dicit ꝙ añs ⁊ relatiuũ aliqñ ponunt̄ indefinite: ita ꝙ nil certũ ſeu determiatum ſit. vt in h̄ exẽplo. Cũcta timẽt hoiem: qꝛ p̄ſidet ille creatis: li hoiem ē añs ⁊ ꝓ nullo certo hoīe ſuppoit: imo ꝓ oib⁹ indefinite ſeu īdetermiate. ⁊ li ille ē relatm̄: qđ eodē mō refert̄ ad illud añs hoiem

vbi relatm̄
ꝯ añs diſcõ
uenĩũt in ꝑ

Et ꝑſonalē permutat ꝓprietatem
Vt dño bñdic aqua q̃ cœlos ſupertat
Sꝫ nõ eſt nobis imitãda relatio talis
Au. đt ꝙ relatm̄ aliqñ diſcordat a ſuo añ ī ꝑſona vt. dño bñdic o aq̃ q̃ ſupertat cœlos: li aq̃ cũ ſit vtī caſ⁹ ⁊ ſcđæ ꝑſonæ ⁊ appoſitũ t̄ciæ ⁊ ꝑſonæ. ſ. ſupertat Deiñ đt ꝙ tal' r̄latio nõ ē imitãda

vbi r̄ltm̄ re
fert̄ ad añs
intellectũ.

Nõ des ad vocē qñqꝫ relata ſꝫ ad rem
Nomis: eſt bona gẽs de⁹ eſt ꝓtector eoꝝ
Dicit ꝙ relatiuũ aliqñ diſcordat a ſuo añcedēte in gñe ⁊ ī nũero. vt bona ē gẽs de⁹ eſt ꝓtector eoꝝ. li gẽs eſt numeri ſingular̄ et fœi gñis ⁊ eoꝝ gñis maſculi numeri plural'. In talib⁹ aũt relatiōib⁹ relatiuũ refert̄ ad ſignificationē añcedētis ⁊ non ad vocē. Nam li gens īportat hoīes. ⁊ cũ ſit nomē collectm̄. importat pluralitatem

ꝯ duas re-
gl'as viciũ
vt patet

Adiectiua modo poni reperim⁹ eodem
Pars hoim validi turres ⁊ mœnia ſcandũt
Quaſi dicat ꝙ etiã adiectĩa repiunt̄ diſcordare a ſuis ſubſtãtis quantũ ad vocē: nec ad rē neqꝫ ad ſignificatũ. vt ꝑs hoim validi ⁊c̄. li ꝑs eſt gñis fœi ⁊ nũeri ſingularis. ⁊ li validi eſt gener̄ maſculi nũeri plural'. ⁊ ē ibi antitheſis geneꝝ ⁊ numeroꝝ

ꝯ duas r̄gu
las ſicut in
p̄cedenti

Sũt adiectiui plures indiſtribuēti
Hinc etiã verbũ reperis plurale locatũ
Vtraqꝫ formoſæ me iudice ſunt venerãdæ
Sꝫ nõ eſt nobis cõſtructio cõgrua talis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dicit ꝙ adiectiua pluralꝰ numeri ſunt aliq̄n addita diſtribuēti
id eſt noi diſtributiuo. Et poit exemplū Utraqȝ ꝛc̄. li vtraqȝ ē
numeri ſingularis ꝛ li formoſæ pluralꝰ. Itē vtraqȝ eſt numeri
ſingularis ſunt plualꝰ. Et ē ibi anthiteſis numeroꝝ. Ideo dt ꝙ
talis cōſtructio nō eſt cōgrua nobis. imo figurata.

Impſonalis fit demōſtratio ſæpe
Sal monſtrās dicit: te miſit aquis heliſe?

Ꝫ demr̃atm̃
et rẽ demõ
ſtratam

Ad euidentiā iſtoꝝ metroꝝ ſciendum eſt ꝙ duplex eſt demōſtra-
tio ſcȝ pſonalis ꝛ impſonalis. Peeſonalꝰ eſt q̄n id qd̄ demōſtra-
mꝰ eſt illud de quo loq̄mur. vt iſte eſt liber petri. Impſonalꝰ eſt
q̄n demōſtramꝰ vnū ꝛ intelligimꝰ aliud: vt ſi dr̄ hæc herba na-
ſcit in ortu meo. Nō em̄ intelligimꝰ de herba q̄ demōſtrat: ſȝ de
cōſimili. Dicit igit Autor ꝙ impſonalis demōſtratio ſæpe fit.
ptȝ in exemplo. Sal mōſtrās dt ꝛc̄. Nō em̄ intelligitur de il-
lo ſale: qd̄ tu demōſtras: ſȝ de cōſimili.

Aequiualēs gemis haꝝ ſi iungit vni
Dictio. ꝓ reliq̄ tantūmodo debet haberi
Sic viſu cæcū viſu dic eſſe carentē.

Dicit ꝙ ſi vna dictio æquiualēs gemis. i. hn̄s ſignificata dua-
rū: vt cedo. i. locū do. iungit vni haꝝ ſcȝ dictaꝝ. illa dictio debȝ
em̄ poni ꝓ reliq̄. i. ꝓ altera ipſaꝝ: vt ſi dicat cædo locū. li cædo
nō valet plus q̄ȝ do. hæc etiam patēt in exemplo autoris. Sic
viſu cæcū ꝛc̄. li cæcum nil valet plus q̄ȝ carentē. qꝛ cæcum ꝑ ſe
ſignificat viſu carentem

Qn̄ negatiuū verbo cōſtructio iungit
Obliquū. ꝑ nō exponere cōuenit illum
Aut ſimul exponi debet cōſtructio tota

Dicit Autor ꝙ q̄n caſus obliquꝰ nomis negatiui iungit verbo.
tunc in cōſtruēdo debemꝰ exponere dcm̄ negatiuū ꝑ nō. vtputa
ſi dicā Nullum habeo crimē: debemꝰ ſic exponē. i. nō vllum cri
men. ꝛ aſſignare ſic. Ego hoc ē ſuppoſitū. aut tota conſtructio
debet ſimul exponi. i. ꝑ paſſiuū cōuerti vel ꝑ aliā cōſtructionem
æquipollentē ſic. Nullū crimē habet a me

Fiet aſimbaſma fine recto clauſula plena

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Me tedet vicij: placet illa iura tueri

Hucuſqʒ deter. de cōſtructione in qua ponit̃ rect⁹. Nūc autem deter. de illa q̄ fit ſine recto. Vñ nota ꝙ cōſtructionū alia fit cū rectis vt ſum martinus. ⁊ iſta d̾ ſimbaſma a ſin qđ eſt cū ⁊ baſis fundamentū. q̄ſi cū fundamēto Alia fit ſine recto. vt me tedet vicij Et iſta d̾ aſimbaſma ab a qđ eſt ſine. ⁊ baſis fundamētū: q̄ſi ſine fundamēto. Alia fit cū rectis ⁊ obliq̄s. vt ego lego virgiliū. Et iſta d̾ paraſimbaſma a para qđ eſt iuxta ⁊c̄. Dicit ergo Au. Fiet aſimbaſma. i. clauſula ſiue cōſtructio plena. i. ꝑfecta ſine recto. vt me tedet vicij. placet illa iura tueri.

de īfinitiuo eſſe formatꝫ quæſtio

Quæſtio fit: ſi fiat in his cōſtructio duplex
Hūc placet eſſe ꝓbo: nobis placet eſſe peritos

Hic Au. mouet vnam quæſtionē quā nō ꝑtēa ſoluit: qꝛ ſane ꝑſeuerāti ſolutio patebit Dicit igit̃ ſic Quæſtio. i. interrogatio fit a ſcholarib⁹ ſi duplex ꝯſtructio fiat i his modis loquēdi Huic placet eſſe ꝓbo: nob̃ placet eſſe peritos. Q. di. ꝙ ſi q̄rit̃ ſi eodem modo an duob⁹ cōſtruant̃ ſiue cōſiderent̃ ꝑdictæ duæ ꝯſtructiones ſcʒ huic placet ⁊c̄. Et ſane ītelligēs rūdere debet ſoluēdo q̄ſtionē: ꝙ duplex cōſtructio fit in ꝑdictis. Nā cum d̾ huic placet eſſe ꝓbo· li placet eſſe eſt vnica dictio qđ ſaluat̃ natura illi⁹ infinitiui eſſe qui habet copulare ſimiles caſus. ꝑceſſit em̄ ɔtū's ꝟtute ſecūdi ꝯponētis ſcʒ eſſe qđ hʒ copulare poſt ſe ſimilē caſū præcedēti. Cum autem d̾. nobis placet eſſe peritos: li placet eſſe eſt duplex dictio ⁊ vtraqʒ ſeruat naturā ſuam Nā placet hʒ añ ſe datiuū ſcʒ nobis. ⁊ poſt ſe infinitū ſcʒ eſſe qđ quidem infinitū hʒ accūm ſubintellectū ſcʒ nos ⁊ poſt ſe ſimilem caſum ſcilicet peritos.

regula congruitatis

Jūgere cōſimiles debet cōiunctio caſus.
Quā niſi ꝑterq̄ʒ retinēt ſimilē ſibi formam

Dicit ꝙ cōiunctio copulatīa vel ei⁹ vim retinēs debet copulare ſimiles caſus vt amo te ⁊ illum Prætēa d̾ ꝙ iſte dcōnes q̄ʒ aduerbium niſi ꝑterq̄ʒ exceptiuæ ꝯiūctōes eodem modo cōſiderantur. Verbi gr̃a. Malo bonum q̄ʒ malum. Oēs niſi petr⁹ legūt Oēs diligo ꝑterq̄ʒ vicinos. Tñ aliq̄ dicūt ꝙ ꝯiūctio copulatīa poteſt copulare diſſimiles caſus trib⁹ modis Primo mō vt ſi dicā Iſta dom⁹ eſt mea vel petri. Itē plenum gr̃a ⁊ veritatis Demū in dictionib⁹ aduerbialit̃ poſitis. vt ianuæ ⁊ piſis Sʒ huic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

opinioni de facili poteſt reſponderi

De cōſtructiōe ꝫ regimine gerūdiorum

Actū ſiue pati ſignare gerūdia poſſunt
Atqꝫ ſupina: ꝑ hoc dat̃ his cōſtructio duplex.
Si tn̄ a verbis veniāt ſignātibus actum
Hæc delectat̃ in ſpectādo q̄ſi pulchra

Dicit q̄ gerūdia veniētia a vbis ſignificātib⁹ actum ſiue pati.
vt ab actiuis ⁊ neutris trāſitiuis ⁊ etiam ſupina ſignificare poſ
ſunt actionem ſiue paſſionem. ⁊ ꝑ hoc pn̄t habere duplicem cō
ſtructionē ſcꝫ actiuā ⁊ paſſiuam. Et poit exemplū in lrā. vbi di
cit Hæc delectat̃ ⁊c̄. Poteſt exponi in ſpectādo illos vel in ſpe
ctādo ab alijs. Eodem mō dicendū eſt de ſupinis

Deqꝫ gerūdiuis q̄ ſum gerit eſſe videtur
Quæſtio: ſi triplex illis cōſtructio detur
Preſbyter eſſendi cauſa vis clerice radi
Militis eſſendi cauſa p̄cor arma parari
Eſſendi regē cauſa me poſco iuuari

Hic Autor mouet quæſtionē de gerūdijs hui⁹ verbi ſum es eſt
videlꝫ ſi pn̄t in ꝯſtructione triplici ordinari: aut cum recto. vt
dicēdo Uis radi cauſa eſſendi pſ̄byter: aut cum gtō: vt dicen
do p̄cor arma parari cauſa eſſendi militis. aut cum accō. vt po
ſco me iuuari cauſa eſſendi regem Sup̄ hoc licet variæ ſint opi
niones: teneam⁹ vltimā cōſtructionem ſcꝫ de accō. vt poſco me
iuuari cauſa eſſendi regem. Nam illud gerūdium eſſendi cū ſit
verbi pſonalis: vult an̄ ſe accuſatiuū ⁊ hꝫ me qd̄ ſubintelligit
et poſt ſe ſimilē caſum quē habet ſcꝫ regem

Infinitiuo primū diſtingue ſupinū
Atqꝫ gerūdiuis p̄mis ſup̄ma ſupina
Si iungam v̄bo ꝑ quod motū tibi ſigno

Dr̄a iſitioꝝ a pri. ſupis dr̄a gerūdiorū in dr̄ ab vltis ſupis

Aſſignat differētiam inter infinitiuū ⁊ primū ſupinum. ⁊ etiā
inter vltima ſupina ⁊ prima gerundia. ⁊ dicit. Tu diſtingue p̄
mum ſupiuum ab infinitiuo: quia alio ⁊ alio modo ponit̃ in cō
ſtructiōe. Similiter diſtingue ſup̄ma. i. vltima ſupina a p̄mis
gerūdijs. Et ſubdit cām dicēs Si ꝑ qꝫ ego iungā p̄dcā ſup. a

vic... ꝓmū ꝛ ꝟbū ꝑ qđ motū tibi ſigno. Q. d. ꝙ īfinitiuꝰ ꝛ ſupinū differūt: qꝛ ſupinū iūgiť ꝟbo ſignificāti motū: vt vado lectū īnfinitiuꝰ vero nō. qꝛ nō dicimꝰ vado legē: niſi forte reſoluiť ad legēdū. Jtem ꝓma gerūdia nō iungūtur ꝑ ſe ꝟbo ſignificāti motū: ſꝫ bene ſupina vltima. vt venio lectu

De dcōne materialiť poſita

Fiet de voce ſermo qñqꝫ per ipſam
Materialiter hāc ibi dices eſſe tenēdam

Dicit ꝙ aliqñ loqmur de voce ꝛ nō ſignificato. ꝛ illa vox poniť materialiť: vt ſi dicas: ꝑamo ē triſyllabum. li ꝑamo ſtat ꝑ ſola voce. ꝛ poniť materialiť. ꝛ eſt generis neutri ꝛ indeclinabile

Caſuſꝑ voces cōfundis materiales

Quaſi dicat ꝙ dcōnes materialiť poſitæ ꝯfundūt caſus. qꝛ in oibꝰ caſibꝰ hñt eādē vocē: vt ſi dico Anthoniꝰ eſt q̄driſyllabū: li anthoniꝰ declinať ntō hic anthoniꝰ. gtō huiꝰ anthoniꝰ

Vox cuiꝰ ꝑs eſt apponēs ꝑpoſitiua
Vna poteſt aliȷ̄ ſociari ꝑpoſitiuæ
De poſt fœtātes. de ſub pede. de ꝓpe fontes

Dicit ꝙ illa vox. i. illa dictio cuiꝰ ſcꝫ vocis vna ꝑpoſitiua. i. ꝑpō eſt ꝑs apponēs. i. iūcta ſibi appōne: ꝑt aſſociari aliȷ̄ ꝑpoſitiuæ. id ē aliȷ̄ ꝑpōni. Ac ſi dicat ꝙ ſi duæ ꝑpōnes imediate addātur alicui dcōni ꝑ appoſitionē: illa dictio ꝑt aſſociari aliȷ̄ ꝑpoſitiuæ id ē vltimæ ꝑpōni. vt ꝑtꝫ in exēplis. De poſt fœtātes. Ecce ille duæ ꝑpōnes de poſt imediate addunť: dicēdo de poſt ꝑ appōnem hinc fœtātes Et lla dictio fœtātes ſociať alteri ꝑpōni ſcꝫ huic ꝑpōni poſt. Nā in talibꝰ officiū vltimæ ꝑpōnis obſeruať. Cō ſtrue ſic De poſt fœtātes. i. de loco q̇ eſt poſt fœtātes. i. poſt oues: i. de loco immūdo. Similiť expone ſimilia

de ꝑpōnibꝰ vtriqꝫ tañi ſeruientibꝰ

In ſubter vel tus dāt quartū dum ſociamus
Verbo ſignāti motū vel participāti
De motu dici credas tñ exteriori
Si nō deſigno tibi motū cōſtrue ſexto
In campo curro ſi ſis bñ dicis in illo
Si ſis exterius in campū ſit tibi curſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Au. dt ꝙ iſte ꝑpōnes in ſub ſupꝛ ſubter vel ſubtꝰ ſeruiūt accō c
ſui qn̄ iūgunt ꝟbo ſignificāti motū exteriorē ad locū. vt vado in
vrbē dū tn̄ extra ſis. Preterea dt ꝙ dicte ꝑpōnes ſuiūt abltō qn̄
nō iūgunt ꝟbo ſignificāti motū exteriorē vel aliū motū: vt ſum
in vrbe ⁊ vado in camera dūtaxat ſis in camera. Exempla vero
ponūtur ab autore in littera

Jūgere nō poterit cōiunctio mobile fixo.
Jūgit diuerſa cōiunctio ſignificata — De cōſtructione ꝯiunctionum

Quaſi dicat ꝙ int adiectiuū ⁊ ſubſtātiuū non pt cadere copula
diuerſitatis. qꝛ cōiunctio copulatiua iūgit diuerſa ſignificata.
id ē dcōnes ꝑtinētes ad diuerſa. ſꝫ adiectiuū ⁊ ſubſtantiuū ꝑti
nēt ad idem. vn̄ incōgrue diceret. petrꝰ ⁊ albꝰ currit

Queris ſi liceat voces cōiungere binas
Per vel ſiue per et ſolā vel nō mediāte
Dum voces fuerint tales ꝙ ſignificato
Uniꝰ alterius cōprendis ſignificatum
Recte dicet homo grāmaticꝰ ſimileſqꝫ

Autor mouet dubiū ſeu queſtionē: an liceat ꝑ vel ſiue ⁊ ſine ꝑ
aliā ꝯiūctionē vel nō mediāte ꝯiūctiōe ꝯiūgē duas voces: qꝛ ſi
gnificatū vniꝰ alteriꝰ ſigficato ꝯphēdat. vt eſſꝫ maiꝰ cōe. ⁊ miꝰ
ꝯē vtputa aial ⁊ hō. hō ⁊ grāmaticꝰ. ⁊ ſic de ſilibꝰ. Jpſemet rn̄
det ꝙ tales ꝯſtructiōes dn̄t ſine ꝯiūctiōe ordiari. Et h̄ atteſtat
ꝑ exēplū ſuū cum dt Recte dicet hō grāmaticꝰ ſimileſqꝫ.

Et parti iunctū debes reſtringere totū
Jd ſolū preſta qd̓ pars nō denotat illa

Jn his duobꝰ metris Au. intēdit ꝙ int totum ⁊ ꝑtē int genꝰ ⁊
ſpēm ſiue int magis cōe ⁊ minꝰ cōe pt cadere copula diuerſita-
tis Jta tn̄ ꝙ totū ſiue genꝰ ſiue magis cōe ſolū ſupponat ꝓ eo ꝓ
quo ꝑs ſiue ſpēs ſiue minꝰ cōe ſolū ſupponit. Uerbi grā. Aial
hō currit Jta ꝙ li aial ſupponat ſolū ꝓ eo ꝓ quo hō nō ſuppoit
vtpnta ꝓ leone vel ꝓ boue vel ꝓ capra ⁊c̄. Ex his igit ptꝫ ex p̄-
cedētibꝰ. qn̄ int p̄dcās dcōnes. copulatiua ponet ⁊ nō ponet.
Jntellige ſic lrām. Et tu debes reſtringē a ſignificato ſuo ꝯi to
tū iunctū. i. copulatū Poſtea declarat quō debes reſtringē dicēs
Preſta. i. ſignificatū ipſi toti qd̓ ipſa ꝑs nō denotat vtſ̄ diximꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Inde poteſt q̄ri ſi poſſit idem ſibi iungi.
Aut ſi iungat̃ qđ adeſſe neq̄t vel abeſſe

Hic Au. mouet duo dubia quoꝝ vnū eſt ſi int̃ illa q̄ idem ſunt poſſit carere copula Aliud eſt ſi illud qđ neq̄t adeſſe ſubiecto vt latrabile homini. vel abeſſe vt riſibile hoi: poſſit copulari ꝑ copulā diuerſitatis. Pro ſolutiōe iſtoꝝ dubioꝝ ſciēdum eſt ꝙ aliqua ſunt eadē genẽ: vt hō ⁊ bos. Aliq̄ ſpecie: vt petrꝰ ⁊ martinꝰ. ⁊ int̃ iſta debet poni regula. Aliq̄ ſunt eadē numero. ⁊ h̄ tripliciť. videlꝫ ꝓprie. vt marcꝰ tulliꝰ. diffinitiue vt hō aīal rōnale mortale. accidēte. vt hō riſibilis. canis latrabilis. Et int̃ iſta nō debet cadē mediū copulæ diuerſitatis. Per hæc aūt ſolutio patet ad p̄dictas interrogationes

Si iūgas recte facias q̄ꝫ participare
Cōceſſo ꝙ tu melior ſis q̄ꝫ plato recte
Cōcludes ergo plato ꝑticipat bonitate

Autor dt̃ ꝙ iſta dictio q̄ꝫ ſi ponat̃ in recta ꝯparatione: faciet extremū participare de q̄litate mediꝗ: vt ſi dicā. Tu es melior q̄ꝫ plato: recte cōcludet̃: ergo plato ꝑticipat de bonitate Et nota ꝙ hæc dictio q̄ꝫ aliq̄n eſt aduerbiū eligēdi: vt bonū eſt ſperare ī domino q̄ꝫ in p̄ncipibꝰ Aliq̄n eſt aduerbiū ſimilitudis vt tam ducibꝰ q̄ꝫ principibꝰ cōmunis habet̃ mors. Aliq̄n eſt aduerbiū q̄ncitatis cū admiratiōe: vt q̄ꝫ pulchra amica mea. q̄ꝫ id eſt valde. Aliq̄n eſt cōiunctio aduerſitatis ⁊ tunc geminat̃. vt q̄ꝫq̄ꝫ id eſt q̄ꝫuis. Aliq̄n tenet̃ ꝯpatiue. vt ego ſum fortior q̄ꝫ tu. Aliq̄n ē cōiunctio abnegatiua vel copulatiua negatiua ſcdm aliq̄s. vt ī boetio. Sꝫ tempꝰ eſt medicinæ qꝫ q̄relæ. q̄ꝫ ibi ponit̃ ꝓ nō Aliquādo eſt relatiuū ⁊ ſcribitur quam.

Deqꝫ relatiuis logicæ ſit regula talis
Qn̄ relatio ſit extrinſeca debet eidem
Dictio ſubiūgi q̄ rem determinet eius
Cūqꝫ relatio ſit intrinſeca nil petit addi
Plurali numero ſimiles ſunt quos ego cerno

regula relatiui logical'

Hic Autor ponit regulam de relatiuis logicalibꝰ. Et dicit ꝙ duplex eſt relatio, videlicꝫ extrinſeca ⁊ intrinſeca. Relatio extri

ſeca eſt illa in qua explicantur omnia r equiſita. vt iſte eſt ſim-
lis illi. ⁊ ego ſum pater tibi. Et poteſt fieri in ſingulari ⁊ in plu
rali. Et hoc eſt quando relatio extrinſeca fit: debet eidem ſnb iū
gi aliqua dictio quæ determinet rem eius ſcilicet relationis.
Relatio intrinſca eſt illa in qua non explicantur omnia requi
ſita: ſed bene intrinſece ſe includunt. Et habet fieri in plurali
tamen. vt iſti quos ibi cerno ſunt ſimiles. Ecce ꝙ ſine additio
ne iſta oratio eſt perfecta. et eſt ſenſus ꝙ ſunt ſimiles inter ſe.
Et hoc inquit Autor cum dicit. Cumqꝫ relatio fit intrinſeca
non decet addi plurali numero. Deinde ponit exemplum. ſimi
les ſunt quos ibi cerno. Talia quippe relatiua de quibus hic in
tenditur: ſunt nomina ad aliquid dicta. vt pater filius vicinꝰ
louginquis ꝓpinquus amicus inimicus ⁊ ſimilia.

Explicit Secūda pars Alexādri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Tercia pars Alexādri et Capitulū
decimū de quātitatib⁹ ſyllabaꝝ

Andere ꝓpoſui per verſus:
ſyllaba quæqꝫ
Quāta ſit: et pauca propo
nam congrua metris.

Hoc eſt capitulū decimū iſtius in quo
tractaꝛ de quātitate ſyllabaꝝ: poſitis
tamē aliquib⁹ artis metricæ introdu
ctionib⁹ Dicit ergo Au. Ego ꝓpoſui videlz in ꝓhemio libri: ibi
poſt hæc pādet ⁊c. pādere. i. maifeſtare quāta ſit quæqꝫ ſyllaba
per v̓ſus. i. quō ꝯgnoſcit ſyllaba lōga vel breuis in v̓ſu Et ꝓpo
nā pauca. i. aliq̄ ꝯgrua. i. ꝯueniētia metris. Pro euidētia eoꝝ
quæ dicunꝛ ac etiā dicēdoꝝ. Videam⁹ quid ſit v̓ſus. Verſus ē
orō metrica clauſulatim ꝓgrediēs: rhetoricæ floſculis adornata
nihil i ſe ſupfluū nihilqꝫ diminutū ꝯtinēs. Et dr̄ v̓ſus q₂ ter q̈
verſus: q₂ ſæpius v̓tiꝛ ⁊ reuertiꝛ anteqꝫ ꝑfect⁹ habeaꝛ.
terqꝫ reuerſus: q₂ ſæpius v̓tiꝛ ⁊ reuertiꝛ anteqꝫ ꝑfect⁹ habeaꝛ.
vel q₂ finito vno v̓ſu reuertiꝛ ad lineæ ꝑncipiū aliū inchoatur⁹
Metꝝ vero dr̄ a metros qđ eſt numer⁹: q₂ ī ipſo attēditur nu
mer⁹ ⁊ quātitas ſyllabaꝝ. Et eſt ſciēdū ꝙ hæc ars metrica ꝑſer
tim ordinaꝛ ad tria. ſcꝫ ad memoriā firmiorē. ad maiorē delcā
tionē. ⁊ ad narrationē breuiorē. v̓. Metra iuuāt aīos cōpren
dūt plurima paucis. Priſtina ꝯmemorāt: q̄ ſunt tria grata le
gēti. Item nota ꝙ ſine hac lege metrificādi q̄ legēda ſunt male
poſſent elucidari Vn̄⁹ Ambulat in tenebris ſine legeqꝫ cleric⁹
omnis. Qui ſine metroꝝ lege legēda legit

Quæ doctrina licet nō ſit penit⁹ generalis:
Proderit ipſa tn̄ pueris ſi lectio detur
Per ſe multa ſciēt. ⁊ doctor pace ſeruetur

Hic A. rn̄det tacitæ q̄ſtioni: q₂ poſſꝫ aliq̄s dicē ſeu q̄rē vtrum
hæc doctrina q̄ daꝛ in pn̄ti capitulo ſit generaľ. i. plene dermi
nās de arte metrica. Rn̄det ⁊ dr̄ ꝙ nō. Tn̄ licet nō ſit penitus
generaľ. ꝓderit pueris ſi lectio deꝛ eis Poſtea dr̄ ⁊ declarat ꝙ ꝓ
derit ad duo: videlꝫ ꝙ pueri multa ſcient ꝑ ſe de mō v̓ſificādi. ⁊
doctor frueꝛ pace. q₂ nō fatigabiꝛ in interrogationib⁹

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Multotiẽs aliquas q̃s dat tibi regula lõgas
Siue breues: metri cogit grauitas variari

Hic dͬt ꝙ multotiẽs inuenies ĩ autorib⁹ ſyllabam quæ naturalitͤ eſt breuis ꝓlõgari. ⁊ q̃ naturalitͤ eſt lõga breuiari. ⁊ hoc eſt cã grauitatꝭ metri. Et ſic tãgit ꝙ hæc ars metrica ẽ ſatis difficilꝭ

Græcaq; nũc noſtro nũc more ſuo variantur

Dicit ꝙ græca vocabula ponũtur aliq̃n in metro ſcd̃m morem noſtꝝ. ⁊ aliq̃n ſcd̃m morem græcoꝝ

Ad placitũ poni ꝓprioꝝ multa notaui

Quaſi dicat ꝙ multa ꝓpͣa noĩa pñt poni ad placitũ. ⁊ marie in prima ſyllaba ⁊ ĩ media· dũmõ poſitiõe diptongo accẽtu lꝭ vſu nõ reſtringantͬ ad ꝓductionẽ vel correptionem. Notantͤ dixit multa: qꝛ nõ oĩa ponuntͬ ad placitũ. Jlla etiã q̃ tm̃ in autorib⁹ ꝓducta reperiuntͬ: ſolũmodo ſunt ꝓducẽda: vt cæſar

Cũ ſim chriſticola normã non eſt mihi cura
De ꝓprijs facere q̃ gentiles poſuere

Autor ſe excuſat de noib⁹ gẽtiliũ. i. ĩfideliũ. qꝛ cũ ipſe chriſticola ſit. i. chriſtian⁹: nõ intẽdit facẽ normã de dictis noib⁹. Et ſi forte fecerit hoc ex incidẽti nõ ex ꝓpoſito ꝑncipali facit

Jſtinxere pedes antiq̃ poemata plures
Sex ꝑtita modis ſatis ẽ diuiſio nobis:
Dactil⁹ ⁊ ſpõdeus exinde trocheus anapeſt⁹
Jamb⁹ cum tribracho pñt p̃cedere metro

Autor incipit exponẽ illa pauca cõgrua. i. ꝯueniẽtia metris q̃ ſe ſupi⁹ ꝓmiſit expoſituꝝ. Dicit igitͬ ꝙ antiq̃ poemata. i. antiq̃ poetæ diſtinxẽ plures. i. multos pedes Nã vt dͬ Jſidor⁹ poſuit c. xx. pedes. Hebraic⁹ tm̃. xxiiij. Nos ãt vtimur niſi ſex pedib⁹ Et hoc eſt qd̕ dicit. Diuiſio ſcꝫ pedũ ꝑtita ſex modis ẽ ſatis id ẽ ſufficiẽs nob̃. Deinde numerat illos ſex dicens Dactil⁹ et ſponde⁹ ⁊c̃. Pes ãt ꝓut hic ſumitͬ: eſt ſyllabaꝝ tẽporũq; dimenſio. Metꝝ ſic p̃t definiri. Metꝝ eſt lrãꝝ ſyllabaꝝ tẽporũq; dimẽſio. Et ſunt genera metroꝝ. xviij. Sꝫ autor iſte nõ intẽdit niſi de duobus qui ſunt cõmuniori vſu modernoꝝ: videlꝫ de exametro ⁊ pentametro. de q̊b⁹ inferi⁹ dicemus ſatis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Dactilus ex lōga breuibuſqʒ duab⁹ habetur
Dicit̄ ex lōgis ſpōdeus cōſtare duabus
Syllaba bina trocheu cōſtat ē lōga breuiſqʒ
Productā breuib⁹ ſubdes anapeſte duabus.
Terna breuis ē bracho. iābo breuis īſita lōgæ
Hic A. declarat eſſentiā vniuſcuiuſqʒ ſex pedū ꝑdictoꝝ Et dt
ꝙ dactil⁹ cōſtat ex trib⁹ ſyllab: ex ꝑma lōga ⁊ ex duab⁹ breuib⁹:
vt audio Spōdeus ꝯſtat ex duab⁹ ſyllabis lōgis: vt audi. Tro
cheus cōſtat ex ꝑma lōga vt vltima breui. vt audit. Anapeſt⁹
cōſtat ex duab⁹ breuib⁹ ⁊ vltima lōga: vt pietas. Tribrach⁹ con
ſtat ex trib⁹ breuib⁹. vt legē. Iamb⁹ vero ex ꝑma breui ⁊ vltima
longa: vt legas
Syllaba q̄ breuis eſt vnū temp⁹ tenet in quo
Profert̄ lōgæ ſpaciū debes geminare
Sic cuiuſqʒ pedis quot tēpora ſunt numerab
Autor dt ꝙ breuis ſyllaba ſub vno tp̄e ꝓfert̄ ⁊ lōga ſub duob⁹
Et ſic numerab vel numerare ⁊ cōputare poteris q̄t ſunt tp̄a
vniuſcuūqʒ pedis. Nā troche⁹ cum habeat vnā lōgam ⁊ vnā bre
uem: hʒ tria tp̄a. ⁊ ſic de reliq̄s ꝑcurrendū eſt. Nota ꝙ ſyllaba
eſt litteraꝝ ſub vno accētu ſpirituqʒ ꝓlataꝝ certa cōp̄henſio.
Temp⁹ aūt hic ſumit̄: eſt diſpoſitio ꝓnūciationis ſyllabæ ſcdʒ
has differētias ſcʒ ꝓductum ⁊ correptum.
Verſib⁹ exametris ſemꝑ debet pede poni
Dactilus in quinto: ſextū nunq̄ʒ retinebit
Hic Au. docet quō quiſqʒ pes debeat ī ꝟſib⁹ ordiari Et ꝑmo dt
ꝙ in ꝟſib⁹ exametris dactil⁹ debet poni ī quīto ⁊ nō in ſexto
In pedib⁹ primis hūc ſpondeūqʒ locabis
Quaſi dicat ꝙ tu potes locare hūc ſcʒ dactilū vel ꝑ et ſpondeū ī
primis pedib⁹: hoc ē in ꝑmo ſecūdo tercio ⁊ quarto pede.
Omnes ſpōdeo donare potes niſi quintū
Quaſi dicat ꝙ ſpondeus poteſt poni in omni loco p̄terq̄ʒ in q̄n
to exemetri ꝟſus: ⁊ ſi reꝑiat̄ in q̄nto ꝑ dactilo ponit̄ Nā ſeq̄ꝑol
let ſibi ī tꝑib⁹: vt ī lucano Ater ceſoꝝ pauit cruor armētoꝝ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Sedes nulla datur p̄terq̄ʒ ſexta trocheo

Quaſi dicat ꝙ trocheus ponit̃ in ſexto loco ⁊ nō alibi in exametro ꝟſu. Et eſt exameter ꝟſus qui cōſtat ex ſex pedibꝰ. Dicitur etiam heroicus quia per hūc ſtilum heroum deſcribūtur vt plurimum geſta.

Quarto pētametri quītove locas anapeſtū.

Pētametri tribrachho ſedes patet vltima tm̄.

Dicit ꝙ anapeſtꝰ poteſt locari in quarto ⁊ in quinto loco ꝟſus pentametri vt ī ouidio epiſtolarꝫ. Nil mihi reſcribas: attamē ipſa veni In ſcāſiōe dicíꝰ. nil mihi reſcri bas at tm̄ ip ſeveī veni ſunt pedes anapeſti. poſſumꝰ tamē vitare pedes anapeſticos dicēdo ſic in ſcāſione. Nil mihi reſcribas attamē ipſa veni. Sic em̄ poſtponimꝰ cataletā p̄mis duobꝰ pedibꝰ. ſimilit̃ ⁊ vltimis quæ ſimul iunctæ ꝯſtituūt quintum pedem ſpondeū vel trocheum. Pētameter ꝟſus ꝯſtat ex quinqꝫ pedibꝰ primis duobꝰ dactilis ⁊ ſpōdeis vel p̄mo dactilo ⁊ alio ſpōdeo vl̃ ecōuerſo tercio ſpōdeo vel iambo quarto anapeſto. quinto trybracho vel anapeſto: vt ptꝫ in exemplo p̄mo ouidij ſcd̄m primam ſcāſionem. vel pētameter ꝟſus ꝯſtat in p̄mis duobꝰ dactilis vel ſpōdeis vtſ̄ ⁊ altera lōga vel breui ſequēte. vt pꝫ in p̄dicto exemplo ſcd̄m ſcāſionem ſecūdam. Si vero diſſyllabus reperiat̃ in tercio loco dicat̃ ꝙ ibi ſyllaba diuidit̃ ꝑ diereſim ⁊ efficit̃ pes triſyllabꝰ. vt in ouidio eodem Hemonis hemonio laudonia viro. Dicet̃ etiam pētameter ellegꝰ eo ꝙ ꝑ ipſum ſtatꝰ ellegiæ. i. triſticiæ ſolebat enarrari. Nota tm̄ ꝙ ꝟſus pētameter ſubdit̃ exametro

Iambo vel nulla vel tm̄ tercia detur

Ut patet exemplum in his duobꝰ verſibꝰ. Sub veneris latere deberet nemo latere. Nam mala de venere plurima deuenere

Forte ſibi ſedē tribrachus dare poſſet eandē.

Quaſ dicat ꝙ tribrachꝰ forte poteſt poni in tercio loco qꝛ ſcd̄m aliquos ibi ſyllaba breuis ponitur ꝓ longa. ⁊ ſic eſſet dactilus et non tribrachus.

Et ꝓceleumaticū poſuit qn̄qꝫ vetuſtas

Nūc nullꝰ ponit breuibꝰ ſonat ille quaternis

Dicit ꝙ antiq̄ aliqn̄ ponebāt in ꝟſu ꝓceleumaticum: q̄ eſt pes cōſtās ex q̄ttuor ſyllabis breuibꝰ. vt in ꝟgilio. herēt parietibꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſcalæ poſteſq; ſub ipſos. In ſcc̃āſione dicim⁹ herēt parieti ₇c̃. li parieti ē ꝓceleumatic⁹: ſʒ iſte a modernis nō vſitat. Jdeo dicit Nunc nullus ponit

Diuiſio litterarum.

Vinq; vocales ſunt: a prior eq; ſecūda:
I ſuccedit eis: o quarta fit: vq; ſup̄ma.

Hic A. ꝓſequit de correptiōe ₇ ꝓductōe ſyllabaꝝ. ₇ q₂ ſyllabæ fiūt ex lr̄is: iō icipit a diſtictiōe lr̄aꝝ dicēs ꝗ lr̄æ vocales ſt̄ q̇n q; ſcʒ a e i o u Et dicunt vocales: q₂ ſine ipſis nō p̄t fieri vox. et q̄libet eaꝝ p̄t facē vocē. i. ſyllabā ꝑ ſe. Lr̄ā ē mīma ꝑs vocis humanæ quæ p̄t ſcribi indiuidua

Omnis p̄ter eas tibi littera conſona fiet

Dicit ꝗ oēs aliæ lr̄æ p̄t eas q̇nq; vocoles dicunt ꝯſonātes: q̄ſi cū alijs ſonātes Nā ſonū facē nō p̄nt niſi cū adiutorio vocaliū.

Mutæ ſunt b c d vel f vel g k p q t

D. d. ꝗ i ꝯſonātib⁹ nouē ſūt mutæ ſcʒ b c d f g k p q t Et dn̄r mutæ q₂ videt mut⁹ ſon⁹ Et in h̄ differūt a ſemiuocali: q̄ apti⁹ ꝓferūt Videt ei vocal' āferri ꝓferēdo ipſas ſemiuocalib⁹ q̄ ſūt ſex ſcʒ l m n r ſ x. De q̇b⁹ Au. nullā particularit̄ fecit mētionē: qm̄ eaꝝ noīa in p̄nti materia nō ſunt neceſſaria.

Sūt l et r vere liquidæ quia ſæpe liqueſcunt
M ſimul nq; vel s liquidas q̄nq; locam⁹
S nunq̄; ſʒ m nq; prius nūc neutra liqueſcit

Dicit A. ꝗ l et r ſunt vere liq̇dæ q₂ ſæpe liq̇ſcūt i metro: h̄ eſt q₂ ſyllabā natural'it̄ breuē ꝓducūt Deīde d̄t ꝗ poſſu⁹ ſeu aliq̄n locam⁹. i. locatas repim⁹ liq̇das m n r s Et hæc mag̃ declarādo reſtrigit dicēs s nunq̄ liq̇ſcit. h̄ ē apud modernos poetas Exē pla q̄rant in autorib⁹ antiq̇s. ₇ i margie reponātur

Cōſona bina per i dic ſæpe per vq; notari
Hoc quādo fuerit: vocū ſon⁹ ipſe docebit

Dicit ꝗ i et v ſæpe fiūt ꝯſonātes. viʒ q̄n ponunt i p̄n° ſyllabæ alia vocali ſequēte Et q̄n fuerit h̄ ipſe ſon⁹. i. ipſa ꝓbatio doce/bit. i. mōſtrabit Nā ꝓdūt ſonū vocaliū Ut Juno ₇ venus.

Vocali p̄iuagit v nō conſona: vimq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Perdit. ꝫ h̾ ſuauis ꝗroꝛ aut aq̄ lingua ꝓbabit
Nam diphtong⁹ ab v noſtro nō inchoat vſu
Moſqꝫ modern⁹ habet qn̄qꝫ ꝙ ſ p̄eunte
Sillaba diuidit̾. tūc v vocalis habetur

Dicit ꝙ v aliqn̄ ponit̾ an̄ vocalē i eadē ſyllaba· ꝛ tn̄ nō efficit̾ ꝯ
ſonās: imo ꝑdit vim ꝯſonāt̾ Et h̾ ē qn̄ iſtæ lr̄æ ſ q ꝛ g ꝑponūt̾
vt ſuauis ꝗroꝛ aq̄ ꝛ ligua. ꝙ ꝑdat vim ꝯſonāt̾ :pꝫ ex ipa ꝓlati
one. patꝫ etiā qꝛ ſi v nō eſſꝫ ꝯſonās: tūc ꝓma ſyllaba h⁹ dcōnis
aq̄ ꝓduceret̾ ꝑ poſitionē de q ꝛ v ꝯſonātib⁹ ſꝫ corripit̾. qḋ ptꝫ i
ouidio epl̾aꝝ Cū dijs potādo nectare miſcet aq̄s Nec etiā ē vo
cal̾: qḋ ptꝫ ex ipſa ꝓlatiōe Et qꝛ ſtati diphtōg⁹ ibi ꝯſtitueret̾ ꝑ
cōglutiationē duaꝝ vocaliū i eadē ſyllaba: ſꝫ nō debem⁹ diphtō
gū ichoare ab v Et iō dr̄. Nā diphtōg⁹ ab v nr̄o nō ichoat vſu
Præteā dr̄ ꝙ apud modernos ſyllaba diuidit̾ aliqn̄ s p̄cedente
v. vt ſuauis. ꝛ tūc v habetur vocalis.

Verſificatores h ꝓ nulla reputarūt

Di. ꝙ h reputat̾ a ꝟſificatorib⁹ ꝓ nulla nec ꝓ vocali nec ꝓ ꝯſo.

Dum teneāt iotam vocales vndiqꝫ clauſam:
Conſona bina per i dic ſæpe per vqꝫ notari
Conſona iota duplex: duplex x ꝫ qꝫ fiūt
Simpla tamē ꝫ reperit̾ vt eſt perizoma

Sn̄a ē ꝙ iſta lr̄a i quā iotā noiauit Autoꝛ poſita i medio dua
rū vocaliū vim ſuā ꝑuātiū efficit̾ duplex ꝯſonās: vt troia Et no
ta ꝙ ſi neutra l̾ altera illaꝝ vocaliū vim ſuā nō ſeruaret i ſup̄di
cta: nō eſſꝫ duplex ꝯſonās vt via Itē nota ꝙ in h̾ ꝟbo baiulo as
qḋ ſtat ꝓ portare. i nō ē duplex ꝯſonās: licꝫ ponat̾ i medio du
arū vocaliū. ꝛ h̾ ē qꝛ nō claudit̾ int̾ illas vocales eq̄ accētu nec
eq̄ nūero ſyllabaꝝ Ideo A. dr̄ vndiqꝫ clauſam. i. æq̄lit̾ clauſam
ab vtraqꝫ ꝑte Hoc āt ptꝫ ex ꝟſu ouidij Cloto colū baiulat. lache
ſis trahit. antropos occat. Nā illa ſyllaba corripit̾ qḋ fieri nō
poſſꝫ ſi illa i eſſꝫ duplex ꝯſonās: cū facēt poſitionē ad p̄cedētem
ſyllabā Deīde dr̄ ꝙ x et ꝫ ſūt duplices ꝯſonātes. tn̄ i repit̾ ſim
plex. ꝛ h̾ i dcōnib⁹ cōpoſitis vt perizoma t̾ qḋ ꝯponit̾ ex peri ꝑ
pōne græca qḋ ē circū. ꝛ zoma veſtis. In̄ pizoma q̄ſi aliq̄d ſiue
illud qḋ ponit̾ circū ueſtes ꝓ cuſtodia Iota. i. i de q̄ ſupi⁹ diximꝰ

ín ꝯpōne repit̃ ſimplex ꝯſonās vt biiugꝭ qđ ꝯponit̃ ex bi ⁊ iugū

Jotaqꝫ cōpoſita ſimplex eſt ſæpe reperta

Dictio vocali finita vel m ſibi ſubdi

Verſu vocalē nunq̄ꝫ ꝑmittit eodem

Dicit ꝙ ſi aliq̄ dictio deſinit ī vocalē vel ī m: ſequēs dictio non debet incipe a vocali. Et h̄ ꝓpt̄ hiatū euitādū. Si āt repiat̃: dicat̃ ꝙ eſt licētia poetica vt ī lucano. Vicinūq̄ꝫ minax inuadit ariminū: ⁊ ingēs Sæpiſſimæ tñ abijcit vocal' aūcedētis dictionis ⁊ m cum ſua vocali. Exēpla q̄rant̃ in autorib⁹: q̄ꝛ multa reperiunt̃. Notāter dictū eſt ab autore eodē ꝟſu: q̄ꝛ ſi eſſent ī duobus ꝟſib⁹ qđ dixim⁹ euitandū nō præteréa ducēt in incōueniēs: licꝫ aliq̄ñ reperiat̃ in duob⁹ verſib⁹ m cum ſua vocali abijcit̃ de metro in ſcanſione. hoc eſt quoniam prim⁹ verſus terminat̃ in m et ſequeēs incipitur a vocali

Sillaba q̄ binas vocales vim retinētes

Continet: eſt lōga diphtōgo ſic ꝓbat aura

Quaſi dī. ꝙ illa ſyllaba q̄ fit ex duab⁹ vocalib⁹ vim ſuā ſeruātib⁹ ē diphtōgata ⁊ ꝑ diphtōgū ꝓducit̃: vt aura Quid ꝟo ſit diphtōg⁹ ⁊ vñ dicat̃ diphtōg⁹ ⁊ q̄t ſint diphtōgi poſui ſupi⁹ Ibi ſcꝫ in ꝑma declinatiōe Dās æ diphtōgum ⁊c̄.

Quādo vocalē duo cōſona iuncta ſequūtur.

Aut vnū duplex ꝓducit eam poſitura

Dicit ꝙ q̄ñ duæ ꝯſonātes iūctæ ſimul imediate ſequūtur poſt aliquā vocalē: illa tal' vocalis p̄cedēs ē lōga poſitiōe. vt arma ⁊ tell⁹ Et idē attēdit̃ ſi vna duplex ꝯſonās vocalē ſequat̃. vt axis et troia. Ideo dr̄ Aut vnum duplex

Sed cum finitur vocali dictio curta

Cōſona quæ ſube rit nō hāc ꝓducere pn̄t.

Q. d. ꝙ ſi aliq̄ dictio termiet̃ in vocalē naturalit̃ breuē: ꝯſonātes q̄ ſequūtur nō pn̄t ꝓducē illā vocalē ſimo remanet ī eſſe ſuo

Si faciat curtā vocalis ſyllaba finem

Mutaqꝫ cū liquida vocē ſubeant in eandē

Ex vi naturæ ꝓpria licet hanc breuiare

Et ꝓpter mutam liquidāqꝫ potes dare longā.

Reg'læ generales de quantitate ſyllabaꝝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Sillaba q̄ breuis eſt muta liquidaqꝫ ſequēte
Lōga poteſt fieri: ſed lōga nequit breuiari
Dicit ꝙ ſi aliq̄ ſyllaba naturalit̄ breuiet. ⁊ muta cū liquida ſe-
quant in eadē dcōne: illa ſyllaba p̄t breuiari ex vi naturæ ſuæ ⁊
ꝓduci ꝓpt̄ liquidā ⁊ mutā vt ī hac dcōne patris ⁊ in ſimilibꝰ.
Prima em̄ ſyllaba naturalit̄ breuiat vt hic Fer p̄ris imperiū.
cum v̄bis exit in irā. Poteſt etiā ꝓduci ꝓpt̄ mutā ⁊ liquidam
Ut hic. eſt patris matriſqꝫ pie ſuccurrere nato
E de pre vel ſe componēs nō breuiabis
Sed vocalis eas poterit breuiare ſeq̄la
Dicit ꝙ iſtæ p̄pōnes e de p̄ ſe ꝯpoſitæ nō breuiant: vt educo de
pono p̄fero ⁊ ſeparo: p̄nt tn̄ breuiari ſi vocalis ſequat eas ī ꝯpo
ſitiōe: vt p̄ero p̄eris. Jdeo d̄t autor Sꝫ vocalis eas
Reijcio refert diſtat re dant tibi longā
Corripies alijs niſi duplex cōſona ſubſit
Dicit ꝙ iſta p̄pō re ꝓducit in reijcio cis: ⁊ in refert qd̄ idem eſt
quod diſtat. Jn alijs v̄o dcōnibꝰ corripit: niſi duæ ꝯſonātes ſe-
quant vt reſto reſtas ⁊ reſtituo is. Producit etiā in his rettuli
et repperi. Et iō vt plurimū ſcribūtur cū duplici ꝯſonāte
Bis bi breues dant̄ niſi cōſona bina ſeq̄tur
Dicit ꝙ bis ⁊ bi corripiunt in ꝯpōne: vt biuiū. i. locꝰ duaꝝ via
rū. ⁊ bidēs. i. pecꝰ duoꝝ dentiū. Niſi ꝯſona bina ſequat. i. niſi
duo noīa ꝯſona ſeu ꝯſimilē ſignificationē h̄ntia ſequant ſcꝫ per
cōpoſitionē. vt binus na. nū. ⁊ bimꝰ ma mū. q̄ꝛ ſignificatio eſt
eadē. Jnuenit hic bimatꝰ tus tui. i. ſpaciū vel tēpꝰ duoꝝ ānoꝝ.
penultia em̄ ſyllaba dictoꝝ duoꝝ nominū ꝓducitur
Jn deriuatis ſua quæ ſit origo notabis
Qua fiat parte deſcēſus apertior inde
Ut moueo motum motabile ſiue mouendum
Et q̄ vocalis in origine quātaqꝫ manſit
Nam deriuatum tantā ſeruare decebit
Subdita vocali ſi cōſona non moueatur
Vocalē ſæpe noua cōſona dat variare

Mobilis ex moueo dat. ꝛ mutat ab illo
Excipiēda ſuæ ponētur in ordie normæ

In iſtis ꝟſib⁹ Au. docet cognoſcē ſyllabam lōgam ſeu breuem in dcōnib⁹ deriuatis. Et eſt ſenſus ꝙ quātacūq; fuerit vocalis i primitiuo: tāta debet eſſe in ei⁹ deriuatiuo. Illa ꝯſonās q̄ ſeqbat vocalem in primitiuo. Uerbi gratia. Moueo corripit ſulla/bam: ita mouens ꝛ mouend⁹ corripit primā. Notāter dico dū/taxat: qꝛ ꝯſona q̄ erat in ꝓmitiuo nō mutet in deriuatiuo qꝛ no ua ꝯſona cedat. i. variare facit vocalem. hoc eſt corripe longam et curtam ꝓducē. Uerbi grā. moueo corripit ꝓmam ꝛ mobilis ꝓducit: qꝛ cōſona q̄ erat in ꝓmitiuo videlꝫ v ꝯſonās eſt in deri/uatiuo b. Tamē iſta regula patitur exceptionem q̄ inferi⁹ poni tur loco ſuo. Ideo dt Au. Excipiēda ꝛc̄.

Hoc de cōpoſitis tencas ꝙ ſit tibi tāta
Vocalis: quantā ſeruauit dictio ſimplex
Si mutes etiam vocalē: norma tenebit
Cōſona dum maneat ī ſimplice ſubdita voce.
Excipiēda locis quib⁹ eſt op⁹ excipiem⁹

Hic Autor mouet regulam de quātitate ſyllabaꝝ in dcōnibus compoſitis dicēs ꝙ tāta eſt vocalis in dcōne ꝯpoſita quāta eſt ſn ſimplic. Uerbi grā. Amo corripit illam vocalem a. ſimilit et peramo corrtpit eādem. Areo ꝓducit illum vocalem a: ſimi lit ꝛ exareo ꝓducit eādem. Deinde dt Regula valet ſi mutem⁹ vocalem in compoſito dumtaxat con ſona ſubdita vocali ſicut in ſimplici dictione. Uerbi grratia. facio corripit illam ſylla ibam fa: ſimiliter ꝛ inficiam corripit illam ſyllabam fi. licet a mutata ſit in i. qꝛ ꝯſona quæ ſeqbat a videlꝫ i ſimplici ſequitur etiam in compoſito. Uerūtamē hæc regula varias patit exce/ptiones quæ in feri⁹ loco ꝛ tempore declarabūtur. Ideo dicit A Excipiēda locis ꝛc̄.

Reglæ generales de quantitate verborum.

Omnia ꝑterita pones diſſyllaba lōga
Quæ breuiāt geminæ vocales deme bibitq;
Et dedit atq; fudit ſcidit ꝛ ſtetit ꝛ tulit hꝭ ſex.

Autor ponit regulā talē dicēs. Omnia ꝑterita duaꝝ ſyllabaꝝ tm̄ ꝓducūt primā ſyllabam vt cœpi. Deinde poit exceptionem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

dicēs Tu deme. i. excipe illa p̄terita q̄ geminæ vocales breuiāt quæ hn̄t vocalē an̄ alterā vocalē: vt fui. rui. quoꝝ pͥma corripitur. q̄ꝫ ꝓ et tu deme. i. excipe hæc ſex. ſcꝫ bibit dedit fudit ſcidit ſtetit ꝛ tulit: q̄ et ſi diſſyllaba ſint: tn̄ eoꝝ p̄terita corripiunṫ. fudit eſt p̄teritū de fundo. ſcidit de ſcindo qđ ſignificat ſnyden.

Præteritū geminās primā facit hāc breuiare
Eſtqꝫ ſecūda breuis: tn̄ vnū cedoqꝫ demis

Dicit ꝙ omne p̄teritū geminās pͥmā ſyllabā eandē breuiat pariṫ ꝛ ſecundā. vt cado cecidi ꝛ pario peperi. Tn̄ tu demis. i. excipis vnū p̄teritū ſcꝫ pepedi qđ venit a pedo pedis. ꝛ tacuit ipſum ꝓpṫ eiꝰ turpē ſignificationē: ſeu metri vel breuitatꝫ cauſa. Cedo etiā excipiṫ cuiꝰ præteritū facit cecidi ꝛ ſecūdam ꝓducit. Vn̄ꝰ Ruſticꝰ hic ciciditqꝫ multos tamē̄ ante cecidit

Præteritis pluſq̄ꝫ ꝑfectis atqꝫ futuris
Cōiunctiuoꝝ lex ſeruit p̄teritoꝝ

D. d. ꝙ lex ſeu reg̃la p̄teritoꝝ nuꝑ dcā fuit etiā plꝰ q̄ ꝑfcis ꝛ futuris ꝯiūctiuoꝝ. i. ſubiūctiuoꝝ modoꝝ: q̄ ꝯiūctiui dicunṫ eo q̄ꝛ cōiunctiōe idigēt: vt ꝑfectū ſignificēt ſenſum. Nā tāta eſt pͥma ſyllaba plꝰ q̄ꝫꝑfectoꝝ cuiuſlibet modi ꝛ futuroꝝ ſubiūctiui: q̄nta eſt pͥma ꝑſona p̄teriti ꝑfecti indicatiui modi

Hæc in paſſiuo ſunt tp̄a iuncta ſupino

Dicit ꝙ hæc tria tp̄a p̄dcā ſunt iūcta ſupīo ī paſſiuo. i. ſuāt regulā de ſupinis: de q̄ ſtatim diceṫ ibi ſcꝫ Lōga ꝛc̄. Aliꝗ ṽo exponūt: ꝙ ſunt iūcta ſupīo. i. fcā ſunt vel, cōiuncta ꝑ ſupplementū participiꝗ a ſupīo deriuata. Et ꝑ hæc ſeruāt regulā p̄dictoꝝ.

Normā p̄n̄tis per cætera tempora dicis
Participās ſocia pn̄s in duſqꝫ futura
Debēt cōſimilem ſeruare gerūdia legem

Dicit ꝙ quātacūqꝫ fuerit pͥma ſyllaba pn̄tis idicatiui modi ſingularis numeri: tāta eſt in pͥma ſyllaba cæteroꝝ tempoꝝ: exceptis p̄teritis ꝑfectis ꝛ plꝰ q̄ꝫꝑfectis ꝛ futuris ſubiūctiuoꝝ: de q̄bꝰ ſuperiꝰ diximꝰ. Tāta eſt etiā pͥma ſyllaba ꝑticipioꝝ pn̄tis temporis ꝛ futuroꝝ deſinētium in dus ſimiliṫ ꝛ gerundioꝝ. Conſtrue nūc per te. quia ſatis patet textus.

Longa ſupina dabis diſſyllaba. ſʒ breuiabis.
Qui ci ſi ſa li i da ru ra ſta deqʒ ſupinis
Orta ſequūtur ea: ſit ſtatur⁹ tamē extra

Hic Au. poīt regulā de ſupis: dicēs ꝙ ſupia diſſyllaba ꝓducūt primā ſyllabā. vt natū. Sʒ excipiunꝫ decē q̄ ꝑ decē ſyllabas in lrā expoſitas ītelligunꝫ Qui vt quitū qꝺ ꝟeit a q̄o q̄s. ci vt citū a cieo cies. ſi vt ſitū a ſiuo ſinis. ſa vt ſatū a ſero rꝫ. li vt litū a lino linis. i vt itū ab eo is. da vt datū a do das. ra vt ratū a reor reris. ru vt rutū a ruo ruis. ſta vt ſtatū a ſto ſtas. q̄ oīa licet ſint diſſyllaba: tn̄ corripiūt ꝑmā ſyllabā. ſimilit̄ ab eis deriuata præt̄ ſtatur⁹ quod primam ꝓducit: licet deriueꝫ a ſtatum: vt in lucano. Cum ſtatura fides ſuperum.

Nec patrē ſequit̄ ambit⁹ ſi moueatur

Quaſi dicat ꝙ ſi ambit⁹ moueaꝫ. i. ſi adiectiue declinaꝫ: nō ſeq̄eur patrē. i. eius ꝑmitiuū qꝺ eſt ſupinū hui⁹ ꝟbi ambio ambis. ſcʒ ambitum. poniꝫ exemplū in lrā tūc: cui⁹ penultima corripiꝫ Sʒ ambit⁹ ta tū. ab ipſo deriuatū penultimā ꝓducit. vt in ꝑncipio methamorphoſeos Juſſit ⁊ ambitæ circūdare brachia træ et idem eſt ambit⁹ qꝺ circūdat⁹ Notāter ꝺt ſi moueaꝫ: qꝛ ſi nō moueremꝫ. i. ſi adiectiuæ nō declinareꝫ: tūc ſequit̄ eius ꝑmitiuū: qꝛ penul. corriperetꝫ. vt hic ambit⁹ tus tui. i. circuitus

Quod fit in us vel in o vel ī or ꝟbale vel ī trix
Participās quoqʒ p̄teritū ꝑ ruſqʒ futuꝝ
Ad normā debēt ſe cōformare ſupini

Jd ē ꝟbalia ī vs ī o ī or ꝟl ī in trix deſinētia: vt not⁹ tus. notui notio notiōis. n otor torꝫ ⁊ notꝛx ei⁹. ꝑticipiū q̄ʒ p̄teriti tꝑis ⁊ futuri ī r⁹ vt not⁹ nota notū ⁊ notur⁹ a um. tantā hn̄t ꝑmā ſyllabā q̄ntā hn̄t ſupia a q̄b⁹ deriuanꝫ. Jdeo ꝺt Ad normā debēt ⁊c̄.

Vi tum dāte præit vocalis nō breuiata
Qui ſi ci ſa li i demātur ⁊ inde creata

Dicit ꝙ verba facientia præteritum in vi et ſupinum in tum. mutando vi in tum. producunt penultimam ſupini: vt amaui matum. Deinde ponit exceptionem dicens. Tu demis ea quæ intelligūtur per has ſyllabas ſcʒ qui vt quitum: ci vt citum de cieo es: ſi, vt ſitum. ſa, vt ſatum. li, vt litum. i vt itum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

cog. cognitum: ag. agnitum. Et inde creata. i. ab eis deriuata quoꝝ penultima breuiatᷣ: licet omnia formentᷣ a præterito: mutando vi in tum. vt quiui ciui ſiui ſeui liuiiui cognoui agnoui.

Qui rectos superāt: obliquos creſcere dices.

Hic Autor ponit introductionē ad quaſdam regulas ꝓxime ſequētes ⁊ dͦt Tu dices obliquos creſcē. i. habere creſcētiam ſupra ntūm ſingularem quæ quidem creſcētia fit aliquādo per a: aliqn̄ ꝑ e. aliqn̄ ꝑ i. aliqn̄ ꝑ o. aliqn̄ ꝑ u. Et de his oibꝰ ponit regulas inferiꝰ generales. videlꝫ vt ſequitur.

A pluralis et e crementū protrahit oqꝫ
I vel v cremēto breuiare iubemꝰ eodem
Sūt teſtes quoꝝ quaꝝ reꝝ manibuſqꝫ
Et verubꝰ rebus dominabꝰ ſiue duobus

Dicit ꝙ obliq̄ creſcētes ſupra ntūm ꝑ e et e et o. ꝓducunt illas vocales. vt quaꝝ rerum. ⁊ duabꝰ duobus rebꝰ ⁊ dn̄abꝰ. Deinde dicit ꝙ i et u breuiantᷣ in eorum cremēto vt manibꝰ verubꝰ. Et hæc exempla ponūtur ab autore cum dͦt Sūt ⁊c̄.

Verbū ꝑſonā quod hꝫ ſuperare ſecūdam
Primi pn̄tis: creſcēs hac arte notabis
Debet ad actiui pn̄s hæc norma referri
Et ſi nō habeat actiuū ſingere debes

Dicto de cremēto qͦd fit in caſualibꝰ Nūc autem ꝓſequitᷣ de cremēto qͦd fit in nō caſualibꝰ vtputa in ꝟbis. Et ꝑmo ponit ītroductionē ad regulas īferiꝰ poſitas dicēs Tu notabis ꝟbum qͦd habet ſuperare ſecūdam ꝑſonam ꝑmi pn̄tis tꝑis eſſe creſcēs. i. habere creſcētiam ſuꝑ dictam ꝑſonam hac arte. i. eodem modo quo dictum eſt in caſualibꝰ Verbi gr̄a. Amas eſt dictio diſſyllaba: amamꝰ verē triſyllaba. Et ſi amamꝰ habet creſcētiam ſupra illam ſecūdam ꝑſonam amas. ⁊ talis creſcētia fit ꝑ a: aliqn̄ per e. aliqn̄ ꝑ i. aliqn̄ ꝑ o. aliqn̄ ꝑ v. De q̇bꝰ omnibꝰ ſtatim ponentᷣ generales regulæ. Addit Au. et dͦt hæc norma ſcꝫ de cremētis ꝟboꝝ debꝫ referri. i. repn̄tari ad pn̄s tempꝰ actiui. hoc āt dicit ꝓpᷣ cognoſcē cremēta in ꝟbis paſſiuis: q̄ ꝯgnoſci nō pn̄t bn̄ niſi repſentarentᷣ ad actiuū Prætēa dͦt ꝙ ſi ꝟbū paſſiue vocꝭ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

nō habeat actiuū: debes fingē: ħ ē ꝑſupponē ꝙ habeat. Hoc aūt
dicit ꝓpť ꝯgnoſcē cremēta ī verƀ deponētibꝰ ē nō hn̄t actiuū.
A creſcēs verbū producere debet vbiqꝫ
Ex do fit breuis a cum primæ cōpoſit iuis
Dicit A. ꝙ ꝟbū dꝫ ꝓducē a creſcēs. i. ſyllabā creſcētē ꝑ a vbiqꝫ
id ē ī oī ꝯiugatiōe. vt amamꝰ. doceaꝰ. legamꝰ audiaꝰ Deiñ poit
exceptionē dicēs ꝙ a fit breuis ī cremētꝭ hꝰ ꝟbi do das cū ꝯpoſi
tꝭ ſuis ꝑmæ ꝯiugatōis. vt ꝯcūdaꝰ circūdare. venūdaꝰ ⁊ venūdaē
E niſi cū ſubit r debes ꝓducere ſemper
Cū ſubit r curtā dāt plurima: pluraqꝫ longā.
Au. dt ꝙ ſyllaba creſcēs ſuꝑ e ꝓducit ſꝑ: niſi r ſequat. vt ame
mꝰ docemꝰ legeꝰ audiemꝰ Notāter dt niſi r ſequat. qꝛ cū r ſubit
.i. ſeqt: pluria ꝟba dāt illā vocalē e lōgā: vt amerꝭ l' amē. docerē
docēs docēt Et pluria dāt illā vocalē e curtā. vt legerē legēs le
gēt amauero rꝭ rit. hæc āt inferiꝰ diſtinguent. videlꝫ vt ſeqtur.
In ſum ſiue fero cremēta velimqꝫ notato
Ac edo diſcutias modo longās ꝫ mō curtans
Dicit Au. notato cremēta in ħ ꝟbo ſū es ē: ſiue ī ħ ꝟbo fero fers
ꝗꝫ ꝑ et ī ħ ꝟbo veli. i. volo vis. Q. d. ꝙ illa ꝟba irregularia ſūt
Et iō nō ſequūtur regulā de cremētis alioꝝ ꝟboꝝ ſcꝫ regulariū
ꝑ poſitionē aliqñ ꝓducunt: vt eēm ferrē vellē. Aliqñ etiā bre
uiant. ⁊ tūc refert ad lrāturā ꝑteriti ꝑfci: vt tulero tulerꝭ: volu
ero rꝭ rit. ħ etiā itelligit de ħ ꝟbo irregulari edo es eſt. Nā aliqñ
elōgat in cremētis: vt eſſe ī infinitiuo. aliqñ etiā corripit in lit
teratura pn̄tꝭ. vt ederē. Nota ꝙ iqn̄tū hæc ꝗttuor ꝟba ꝑdcā ir
regularia ſūt: notari debēt Inq̄ntū ꝟo nō: referēda ſunt ad regu
lam ꝑcedentem vel ad ſequentem: ꝓut videbitur oportunum
Omne lego pn̄s breuiat. quartiqꝫ ſecūda
Longū paſſiuo reris vel rere notato
Autor dt ꝙ omne lego. i. omne ꝟbū terciæ ꝯiugatiōis breuiat
pn̄s tēpꝰ in ꝗ habet e ſuꝑ r. vt optatiuo mō vtinā legerē res ret
ꝗꝫ ꝑ et breuiat tꝑa quarti. i. ꝯiūctiui. ſcꝫ ꝑteritū imꝑfectū. vt ꝑ
terito imꝑfcō cū legerē res ret ⁊c̄. Deinde dt Longū paſſiuo: ħ
eſt dicē ꝙ in ꝟbis paſſiuis vbiqꝫ reris vel rere reperit ibi penul
tima longatur: vt legereris vel legerere legeretur

B

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Pluſq̄ꝫ ꝑfectū per qualibet eſt breuiandū

Hoc eſt dictu ꝙ iſta vocalis e breuiat͛ in præterito plꝰ q̄ꝫ ꝑfecto cuiuſcūqꝫ cōiugationis r ſequēte. vt amaueram docueram legeram audiueram. Et hoc intelligitur de indicatiuo.

Curta ſit in prima beris ⁊ bere ſiue ſecūda

Hoc ē penultīa futuri ī beris ⁊ ī bere termīati: corripit͛ in ꝑma cōiugatione ⁊ in ſecūda. vt amaberis vel bere. doceberꝭ vel bere

In cōiunctiuo duo tempora curta notato

.i. ꝑtéitū ꝑfcm̄ ⁊ futurꝫ ſbiūctiui breuiāt͛ vt amauerī ⁊ amauéo

E verbū creſcēs alibi ꝓducit vbiqꝫ

Dicit ꝙ ī oībꝰ alijs tꝑibꝰ ⁊ modis a ꝑ̄dcis v̾bū creſcēs ꝓducit illā vocalē e r ſequēte. vt fut͛o legar legerꝭ audiar audierꝭ l'ere et͛

Omni ꝑ̄terito reperit͛ imus breuiando

Dicit Autor ꝙ in omni præterito perfecto primæ perſonæ in imus terminatæ: penultima breuiatur. vt amauimus.

I tibi ꝓducit quartæ creſcētia prima

Inqꝫ velim ꝓduc cremēta priora vel in ſum.

Dicit ꝙ i in ꝑmis cremētis v̾borꝫ q̄rtæ ꝯiugatiōis i ꝓducit͛. vt audimꝰ. Deinde d̄t ꝙ in hoc v̾bo velim velis velit. ⁊ ſim ſis ſit priora cremēta ꝑ i facta ꝓducūtur. vt velimꝰ velitis. ſimꝰ ſitis

I breuies alijs ſi non v cōſona ſubſit

Dicit Au. ꝙ in alijs cremētis ſeu tꝑibꝰ ſiue modis i breuiat͛. vt voluerimꝰ ⁊ fuerimus ⁊ amauerimꝰ ſi non ſubſit v conſona id ē niſi v conſonans ſequatur vt audiui: quia tūc i producitur.

O creſcēs verbū producit. et v breuiatur

Dicit Autor ꝙ v̾bum ꝓducit ſyllabā creſcētem per o. vt amatote. Et breuiat illam quæ creſcit v. vt volumꝰ ⁊ poſſumus

His per cremēta normas diſſyllaba ſerua

Sed tn̄ has oēs duc ad medias ſpeciales

Dicit Au. ꝙ hæ regulæ de cremētis ſeruādæ ſunt ꝑ crementa diſſyllaba. i. duarꝫ ſylllabarꝫ Sꝫ tamē ſunt regulæ ſpeciales ad omnes medias ſyllabas ſcꝫ ad omnes illas quæ ſunt inter primam ⁊ vltimam: quæ omnes mediæ a v̾ſificatoribꝰ dicuntur.

Compoſitū paris retinēs i ſine prioris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Hãc breuiat mediĳs: ſicut tubicẽ ſʒ ibidẽ
Excipies: iungeť ei tibicen vbiqꝫ

Autor ponit vnã regulã talẽ dicẽs. Compoſitũ. i. dictio ꝯpo/ſita retinẽs i in fine prioris ꝑtis h̾ eſt in fine dcõnis q̃ primo in/trat cõpoſitionẽ breuiat hãc ſcʒ vocalem i ſicut tubicen qd̾ ꝯpo/niť ex tuba ⁊ cano. Nã iſta ſyllaba bi corripiť cum i ſit in fine prioris ꝑtis. Deinde ponit exceptionẽ in his dcõnibꝰ ibidem et tibicẽ ⁊ vbiqꝫ. in q̊bꝰ illa vocalis i ꝓduciť. Ibidem ꝯponitur ex ibi ⁊ idem. ⁊ eſt aduerbiũ locale. Tibicen cõponiť ex tibia qd̾ eſt inſtrumentũ ſonãdi. ⁊ cano canis. Et eſt ille qui vtitur tali in/ſtrumẽto. Ubiqꝫ componitur ex vbi ⁊ eſt aduerbium loci.

Ex di compoſitũ produc. ſʒ deme diſertũ
Et quæ cõponis ex græco curta locabis

Dicit ꝙ hæc ꝑ̄poſitio di ꝓduciť in ꝯpoſitiõe vt diligo. Deinde ponit exceptionẽ dicẽs. ſʒ deme. i. excipe diſertꝰ ta tum. i. facũ/dus vel eloquẽs/ cuiꝰ penultima corripiť. vt in oratio. Fœcũdi calices quem nõ fecere diſertũ Si opponaṫ A. ex eo ꝙ iſtud ṽ/bum dirimo īueniť in penultima correpta: vt in ouidio metha/morphoſeos ꝑ̄mo Hãc deus ⁊ litem melior natura diremit Re/ſpondendũ eſt ꝙ hoc ṽbum dirimo ꝯponiť ex di ⁊ emo et r inť/poſita e mutať in i. Et ꝑ̄ter hoc vocalis dcõnis cõpoſitæ ꝑt va/riari vtſ̄ diximꝰ in regula data de cõpoſitis. Nam poſt illam ꝑ̄/poſitionem di ſequi deberet e in hoc ṽbo dirimo ſʒ r interpoſita ſequiť eam. Jdeo illa ꝑ̄poſitio di ꝑt breuiari ꝑ illã regulã inferiꝰ poſitã. i ſuꝑ r breuis eſt ⁊c̃. Deĩde ponit aliã exceptionẽ dicẽs. Et q̃ ꝯponis. Q. d. i dcõnibꝰ græcꝭ ꝯpoſitis di breuiať: vt dia/teſeron: qd̾ ẽ ſpẽs cantꝰ. ⁊ diſamis qd̾ ẽ nomẽ ſilogiſmi logicaľ

Vocalis breuis eſt alia ſubeũte. ſed inde
Demi plura queũt. vt dius diaqꝫ dium
Et fio cum ſit diſſyllaba vox: breui atqꝫ
Cũ poliſyllaba ſit: ſiet ꝓbat hoc fieretqꝫ

Hic ponit vnam regulam generalem ad omnes ſyllabas ꝑut vna vocalis præcedit aliam in diuerſis ſyllabis. Et dicit ꝙ vo/calis ante alteram vocalem breuiatur. vt meus in prima. ⁊ re/ſpuo in ſecũda ſiue media. Sed inde ponit exceptionem dicens ꝙ plurima vocabula ꝑñt excipi. vt dius dia dium. i. diuinus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Et fio cum ꝓ quãdo eſt vox diſſyllaba id eſt duarum ſyllabaꝝ. breuiatqꝫ cum ſit vox poliſyllaba id eſt plurium ſyllabaꝝ. ⁊ ponit exempla dicẽs. Probat hoc fiet fieretqꝫ. Nam ſi bene conſideras prima de fiet producitur. ⁊ prima de fieret breuiatur

E ſuꝑ i longã dat declinatio quinta
Quãdo vocalis p̄ꝛeit e. ſꝫ eam breuiabis.
Conſona ſi præeat. dic ergo reiqꝫ ſpeiqꝫ

Dicit ꝙ e ante i ꝓducitur in genitiuis ⁊ datiuis quintæ declinationis quãdo vna vocalis p̄cedit e vt diei ſpeciei. Sꝫ breuiatur quando cõſonans p̄cedit: vt ſpei rei. Et ipſemet exemplificat in littera dicens reiqꝫ ſpeiqꝫ. in quibus e corripitur quia cõſona præcedit hanc vocalem e

Græcaqꝫ iungãtur q̄ lõga frequẽter habent:

Quaſi dicat ꝙ vacalis añ vocalẽ in græcis dictionibꝰ ꝓducit frequẽter. vt in ouidio. Medeæ medea forem. Frequẽter ãt dico: qꝛ aliquando corripit. vt in eodem Theſea deuoui ⁊c̄.

I ſuꝑ a ꝑpꝛijs raro breuiatur hebreis

Dicit ꝙ i añ a raro breuiat i dcõibꝰ hebreis vt maria ⁊ mathias

Ut tua metra petũt ponis genitiuos in ius
Corripis alteriꝰ: ſemꝑ ꝓducis alius

Dicit Autor ꝙ genitiuꝰ in ius termi. in medio ꝓduci ⁊ breuiari poteſt. excipitur alteriꝰ. cuius penultima ſemper breuiatur. et alius cuiꝰ penultima ſemper ꝓducitur in genitiuo

Tenditur eous aer platea corea

Autor dt̄ ꝙ nomĩa in lrã poſita ꝓducunt vocalem añ alteram vocalem. Eous dicit eſſe equus vehens currum ſolis. ⁊ aliquãdo dicitur eſſe pars orientalis Corea eyn dans. Aer ⁊ platea de ſe patẽt. Tamẽ platea variæ ponit in metro: ſicut inferiꝰ patebit ibi ſcꝫ Ut placet eſt platea vel platea ſiue platea

Vocalem mediæ breuiãt ſi muta ſequatur
Cum liquida tñ hãc ꝓductã pone breuemqꝫ.
Longa ſit adiutrix octobris nomẽ in atrix
Cũ chygragra podagrã quidã breuiãt alij nõ

Quaſi dicat ꝙ in medijs ſyllabis vocalis p̄t ꝓduci ⁊ breuiari

muta ⁊ liquida ſequētib⁹. vt cōpatris. Et nota ꝙ hęc regula em̄ valet in dcōnib⁹ naturalit̄ corripiēdis vel corripientib⁹ vo-calem. q2 ſi naturalit̄ ꝓducēt eam: nō poſſet corripe vt ſupra dictum eſt ibi. Si faciat curtam vocali ſyllaba finem Deinde ponit exceptionem dicēs ꝙ adiutrix octobris nomē in atrix terminatum vt amatrix: ꝓducūt vocalem in media ſyllaba. licet muta ⁊ liquida ſequant̄ eam. Prętēa dt ꝙ quidam breuiāt quidā non mediam vocalem in his duob⁹ nomib⁹ chygragra ⁊ podagra. Chyragra eſt gutta vel infirmitas in manib⁹. podagra in pedib⁹ Et dicit̄ chyragra a chyros qd̄ eſt man⁹ ⁊ eger egra egꝝ Podagra dicit̄ a pos qd̄ eſt pes ⁊ eger egra egrum

De quātitate primaꝝ ſyllabaꝝ.

Nte b corripis a ſicut ſcabo ſiue ſcabellū   A b bre
Et ſtabil̄ ſtabulū dabo l' labo ſiue flabellum
Et labor. hinc demā labi vel fabula flabam.
Scabidus et tabes ⁊ ſtabam pabnla labes
Et fabar ſtrabo nabamq3 ſimul ſociabo
Flabellū varies potius producere debes

Superius autor poſuit regulas generales ad omnes ſyllabas In pac pte ponit ſpeciales. Et pmo ad primas. ſecūdo ad medias. tercio ad vltimas. Pars ſecūda incipit ibi A breuis ī mediis. Tercia ibi Uocis fine dabis. Item pma ps in q̄ deter. de primis ſyllabis diuidit̄ in quinq3 ptes ſcdm ꝙ ſunt quinq3 vocales. Primo em̄ deter. de pmis ſyllabis: inquātum a pponitur cōſonātib⁹. ſecūdo e. tercio i. q̄rto o. quinto v. Pars ſcda icipit ibi Añ b ſit breuis e. Tercia ibi. Añ b corripis i. Quarta ibi. Añ b lōga ſit o. Quinta ibi. Añ b ſit breuis v. Item pma ps in q̄ deter. de pmis ſyllabis inquātum a pponit̄ ꝯſonātib⁹ diuidit̄ in tot ptes q̄t ſunt ꝯſonātes. q̄b⁹ a pponit̄ in dcōnib⁹ latis Et pmo ſic a pponit̄ añ b. ſecundo añ c. tercio añ d ⁊c̄. ptes iſte de ſe patēt. Item pma ps in qua determīat de pmis ſyllab̄ a p̄cedente b diuidit̄ in duas ptes q2 pmo ponit regulam cum exēplis ſuis. ſecūdo poīt introductionem. Scda ibi. Hinc deme: Ad pmā partē ſic dt Añ b ſit breuis a. Quaſi dicēt ꝙ a añ b breuiat̄ in pmis ſyllabis. ſicut ſcabo bis. qd̄ ſtat p clauwē. hoc ſcabellū. ⁊ pluralit̄ ntō hęc ſcabella Stabilis a ſtando dicitur

Stabulum eſt loc⁹ boum vel alioꝝ animalium. Dabo bis. bit. Labo labas labat ghiwen. Flabellum eſt inſtrumētum fugādi muſcas. Labor laberis vallen. Deinde poīt exceptionem dicēs Hinc demā. i. excipiam illa q̄ ponūtur in lrā ſcȝ labi qđ eſt futurum de labor beris. Fabula eſt ſermo fict⁹. Scabid⁹ id eſt nō habens crines ſchorft. Tabes id eſt macula. Fabor futuꝝ de for faris. Strabo. i. luſc⁹ Nabam nabas bat. Quoꝝ omnium ꝑma producit̄. Exempla q̄re iu autorib⁹ ꝑ te. Deinde d̄t. Flabellum varies. Q. d. q̄ ꝑma ſyllaba hui⁹ dcōnis flabellum p̄t ꝓduci ⁊ breuiari. Pro euidentia regulaꝝ ſequētium nota ordinē ſup̄dictum introducētem ad ſequētia q̄ ſunt facilia ſatis intellectui. Interliniabim⁹ igit̄ in ſequentib⁹ expoſitionē vocabuloꝝ p̄ſerti difficilium. Et ſufficiet quantum ad ſuperficialem intelligentiam legendorum.

nomē arboris crudelis acidū fieri
a c bre A c breuis ꝓbat h̄ acer arbor acerb⁹ aceſco
vt bacus vt pacis pactū facē
Cum b p̄it vel p producit: breuiaq̄ paciſcor
ꝓducend⁹
Et placȝ ⁊ bacul⁹ ſpaciū brachos. ēqȝ morād⁹
fortis popul⁹ eloquēs ꝯpoſitio populus
Hic acer trachus facūd⁹ machina dacus
auis inſula ł lapis: q̄r p̄t ꝓduci ⁊ breuiari
Graccul⁹ addat̄: ſȝ hiacinthus variatur
a d bre. A d corripies: tibi ſint grad⁹ et vada teſtes
Excipit̄ radix ⁊ clades ſuadeo ſpadix
vxorē ducē de⁹ belli
Trado traduco gradiuus vadoq̄ raro
Et gades
lapis p̄cioſus
a f bre Eſt ſuper f breuis a. ſit ſaphirus lapis extra:
cautus
a g bre. A g breuis ꝓbat ecce ſagax. ſtrages retrahat̄

plāgē ad modū pueroꝝ dom⁹ paſtoꝝ veſtis ſapiēs
Vagia vagina magalia ſtragula ſaga
hoc laganū circuit⁹ animalium
Lagana ꝓducit petrus: indago ſociatur
vt pagina vt fagus
Si p vel f pſit ꝓduc. ſed deme flagellum
flatio arborum
Addit huic fragor ꝛ fragilis plaga rethe l'ora
.i. voco
A ſup l tardāt diſſyllaba: ſed calo verbum a l lon
ꝑpoſitio
Ac alit atqꝫ malū quod mobile demo palāqꝫ.
turris lignea verbum nomē montis
Atqꝫ phalā fit deide fales his iūcta falūqꝫ
Atqꝫ ſalum mare
His quæ naſcūtur parit quoqꝫ corripiūtur
Hæc quib⁹ eſt creſcens genitiu⁹: corripe ſicut
.i. portator lignorum
Sal ſalis atqꝫ pal⁹. calo demat et ales
Quæ poliſylla ſunt breuies. baliſtaqꝫ tolles
lud⁹ tabulaꝝ aſper
Alea caligo balenaqꝫ ſalebra ſqualet
vt fama vt famoſus
A ſuper m tardāt diſſyllaba: quæqꝫ ſequūtur a m lon
eyn mantel
Sūt da⁹ atꝫ fames clamis ꝛ tū ac amo dēpta
nomen inſule
Atqꝫ thamos
vt amirat⁹ ꝛ famulatus
Quæ poliſyllaba ſunt breuies: amitto fit ex

corda cū q̄ iacit̄ tælum
Lamina lamentoꝛ q̄b⁹ amentū ſociamus
vt panis
a n lon. A ſuper n longā faciūt diſſyllaba: deme
vetula
Hic man⁹ atq̧ cano capis: h̄ an⁹ addis anāſq̧
ꝑpō græca apparitio
Ac ana ſiue phanes
vt famoſus qđ a fama dicit̄
Ni ſint a longis poliſyllaba curta notabis
guloſus vel luxurioſus
Ganeo dematur: hic eſt qui luxuriatur
vermis eſt
a p bre. A p breuis. niſi papilio vel vapulo papo
nomē populi lapis ꝓcioſus
Apul⁹ ⁊ pana ſaphir⁹ crapula papa
Mapaq̧ cum rapa
vt aqua
a q bre. Ante q ſit breuis a ſemꝑ. niſi compoſitiua
.i. calu⁹ diuinatoꝛ
a r bre A r breuis ē qđ ariſta ꝓbat varicoſus aruſpex
herba
Excipit̄ carex ac careo varica varex
patria herba
Area naricia vel glarea pareo naris
Produc rus vel ra vel rum teſtis tibi carus
id eſt altare ſtabulū porcoꝛum
Ara dei ſed hara ſuis ⁊ para deme parūq̧
vt aſinus
a s lon. Cum ſubit s produc diſſyllaba. ſit q̄ſi depta
vilis dom⁹ fundamentū
Et caſa ſiue baſis. poliſyllaba curta notabis

Caſeus excipitur. et baſia longa notentur
aduerbium
At breuis. nato ſit teſtis quater atqꝫ q̃ternus   A t bre.
manſio
A t ſtatum ſtatus ⁊ ſtatio latet ſꝫ retrahatur
Vates ſaturnus laternaqꝫ mobile latus
id eſt diſpoſitio fati   obſcurꝰ
Quattuor ⁊ fatū naturaqꝫ quatenus ater
palma   .i. fidelis deo
Atria catolicus clatros ſociare ſolemus
latum
Platos cum ſtatim varies. ſꝫ longa notabis.
vt mater   vt pratum
In quibus m ſupereſt aut r muta p̄eunte
quedam ſciētia diuinādi
Philoſophi matheſim dicūt vateſqꝫ matheſi
Vt placet eſt platea. dic platea ſiue platea
vt auis   .i. ſapiēs   deuiamenta
A ſup v breuis eſt. ſed gnauus ⁊ auia demes   A v bre.
vt clauus ⁊ flauus
Gauiſus nauis. itē ſi p̄ſit l addita mutæ
dulcis   ꝯuerſus   deus belli
Snauis prauus ⁊ mauors pauoqꝫ mauis
vt lebes   vt prebeo
Nte b ſit breuis e ſi nō duo ꝯſona p̄ſint   E an̄ b bre
ciuitas
De format dēt phœbꝰ thebeſqꝫ notent̄
veſtis ſacerdotalis   id eſt luna
Nebrida debilitas et phœbe nebaqꝫ nebo
prope   tempora
Et breuis et ſecus ē teſtis. niſi ſæcula mœchꝰ   E c bre.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

habundans
Fecis ſecurus fœcund⁹ græcia cæcus
clamās pconiū pnoīa ſtult⁹ nomē mulieris
Præco mecum te ſe vecors ſocius echo
loc⁹ vbi aliquid reponit
Tecaqʒ longatur. de qua cyrotheca creatur.

E d lon Ante d ptrahis e ſi ſint diſſyllaba. ſicut
xbum
Sedes et tedet. cedo p dic demis edoqʒ
bacul⁹ epi nomē arboris
Pes pedis atqʒ pedū cedr⁹ ac poliſill'a curta
non ambicioſus
Vt ſedeo medic⁹. ſʒ ſedulus excipiatur
verra deniſſe
Seditioqʒ ſimul. et ſedicioſus habetur
Dedalus et prædium
vt ſtephan⁹

E f bre. Cum ſubdit f breuis e. ſʒ cōpoſitiua notabis

E g bre. Ante g ſit breuis e: lego teſte regoqʒ tegoqʒ.
Excipies reges reginaqʒ regula leges
nomen puinciæ
Aeger ⁊ ægiptus legās et tegula dego
Egis et eglocerοs

E l lon. E ſup l longā faciūt diſſyllaba. ſicut
inſtrumentū ſonandi
Chelc deme chelim velut inde veliqʒ gelugʒ.
dulcedo pctm̄ ſnel animal eſt
Atqʒ melos ſcelus celer melus ⁊ breuiabis
fouea beſtia
Quæ poliſyll'a ſunt ſpelūcaqʒ belua demas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

vnctus ſpẽs metalli ſpelũca
Delibutꝰ et electrum ſpeleaqꝫ græcum E m bre
vt nemini
E ſuꝑ m breuis eſt. ſꝫ fœmina fœmita demes
Demoqꝫ ꝓduces. ſꝫ lõgis addere debes
vt eminus
E ſuꝑ m ſolam. ſed correptis emo iungam
dea fatidica
Ac emiaqꝫ themis
vt ſemis ſemiſſis
Et cũ cremẽto diſſyllaba nomina produc
res fœminæ
Sꝫ memor atqꝫ nemꝰ ꝑiterqꝫ femur breuiab
vt fœnum
E ſuꝑ n lõga. ſit enim breuis atqꝫ feneſtras. E n lon
omnino dij patrii
Atqꝫ penu penitꝰ penetro penes atꝫ penates
infirmitates
Et freneſis varies
vt bene vt gena vt ſenes vt teneo vt veneo
Si b vel g s t vel v p̄iungitur illi
Fit breuis: ac venũ produci venaqꝫ debet
corrigæ quæ p̄indẽt a vitta ep̄i
Tenia tena ſimul ꝫ venor trenera ſenis
de reperio ris
Ante p ſit breuis e veluti reperire: p duplex E p bre.
.i. pellicula q̄ ſolet incidi
in circũciſione a iudeis.
Repperit excipies: ſiml et præpucia p̄pes
id eſt cepe
Cepaqꝫ protrahit e: ſed et hãc ꝓducere debes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

vt ſæpe
S ſi ꝑpoſita. breuiato tamen ſepelire
ætas lunæ
Longa ſit epacta: repoqꝫ ſimul ſociatur
E q bre. Ante q ſit breuis e ſicut neqꝫ: demitꝫ æquor
aduerbium prauus
Aequus ꝛ æqualis nequaq̄ꝫ nequaqꝫ nequā.
ordo dn̄a clamor nautarum
E r bre. E ſup r breuis vt ſeries hera ſiue ſeramon
dn̄s vicium contra fidem
Sic et herilis her⁹ hereſis tn̄ excipis heros
quædam herba
Heres feralis erumnaqꝫ cerulus hæres
herba vugentum ordinationes
Meret et eruca ceronica ſeria ſeres
metallum verbum vas
Aes æris quero gens ſeres ceraqꝫ ſero
quidam mons
Eregione erigonum nympha ſimul cæle-
qꝫ ſignum
ſunt veſtes inueteratæ multitudo clericorum
Serapellinas clerus debeſqꝫ notare
vt ver⁹ vera verum
E r lon. Longa ſit e ſup r. ſꝫ deme veru vereorqꝫ
purgatiões aiaꝝ læt⁹ mortuoꝝ ꝟga virilis
Corripis inferias feretꝝ veretrūqꝫ merūqꝫ
P quoqꝫ ꝑpoſita pones diſſillaba longa
vt breſus viciū in pulmone
Longa ſit e ſup o. niſi cōpoſitiua theſiſqꝫ
E s lon. ſaluator
Atqꝫ ieſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

id eſt vſus
Ante t longa fit e ſeu fretus. deme metallum E t lon
mare
Ac etiã metuoqꝫ fretũ meto metraqꝫ retre
nomẽ ppl'i vt peto vt veto
Adiũgeſqꝫ getes: ⁊ ſi p p̄uenit aut v
Pr̄e format p̄ter. p̄tor ꝓducere debes
mater achillis
aqua
Thetis ios thetĩ dabit: atqꝫ thetis thetidiſqꝫ E v lon
crudelis ſequẽs verũ
E ſup v ꝓduc vt ſeu⁹. deme ſeuerus
Et leuo ſiue breuis leuis ⁊ leue nõ oneroſum
quædã ſpina ppl's hiſpaniæ
Ante b corripis i: tribul⁹ ꝓbat h̊ ⁊ hyber⁹ I añ b bre
hiemalis
Tribula dematur hibern⁹ fibula ſcribo
Tibia liburnũ vel mobile liber ac ibo
koeck ſignũ factũ cũ flagello
Et libum libo vibex quoqꝫ ſibila quibo
ciconia
Ac ibex
.i. iniuriã dicere
Ante c fit breuis i: ſit conuicior tibi teſtis I c bre
.i. loquax ſagittæ
Atqꝫ dicax. demo conuicia ſpicula dico
cruyme ſigna victoriæ vlechte
Vicus cum mica vel viciteria trica
viceſim⁹ triceſim⁹ auis quædam
Vicen⁹ quoqꝫ tricenus ficedula picus
eyn exter
Licea cum ſpica vel ficut picaqꝫ ficus
C

aridus
C duplicat ſicca ſiccus: ſed ico variabis
ſtolſus quaſi dicēs fata
Quæq3 dicax ponit: vt fatidic⁹ breuiabit
I d lon Ante d longa fit i velut idem ꝑ mare fido
Et fidus. ſ3 demis idem neutrale fideſq3
.i. quædam regio
His ideo fidis atq3 ſidonia iūge quidemq3
vt bibens vt video vt tridens
Addis idone⁹ his. ⁊ ſi b vel d præit aut t
.i. ſonū facere cum dentib⁹
Strideo producas et ſtrido: rideo iungas
ſtatuæ vel imagines qui colit idola
Idola ꝓduces. tamen inuenies idolatra
I f lon I ſup f longa. niſi compoſitiua ciphuſq3
vt vigeo .i. firmo
I g bre Ante g corripis i: vult ſtigo figoq3 demi
eyn karre
Viginti bigæ trigintaq3 frigora pigæ
eſt quædā auis
Nigra pigardus frigoq3 ſimul ſociamus
St ſi ꝑeunt vt ſtigo: longa manebunt
pal⁹ infernalis
Sed ſtiga cū ſtrigib⁹ breuies. ſtrigilē varia⁹
lapis vel ſerpens
I l lon Longa fit i ſup l vt milia deme ciliorum
auis eſt lætus ps hois popul⁹
Et filomena filex hilaris ciliūq3 cilixq3
pōd⁹ duarꝫ librarꝫ
Et granū milij bilibris pilus ⁊ pila ludus

vt ſileo vt ſtilus
Si preit s aut t: tūc debes i breuiare
vt lim⁹ flores multū frequētati ab apib⁹
I ſup m tardāt diſſyllaba. ſ; thyma deme I m lon
aduerbiū meſt
Et nimis atq; ſim⁹: ſimul his ⁊ himē ſociam⁹
Quæ poliſylla ſit niſi ſymia curta manebūt
Longa ſit i ſup n: tineam linio lino deme I n lon
vt cinis vt ſino vt minor
Quæ c vel s aut m iungūt i ſunt breuiata
mortarium
Vt ſinus atq; minor. ſ; ſinū minoq; demis
Ante p ſit breuis i. vult vipera ripaq; demi I p bre
cib⁹ pugilum vas bibendi .i. circūdo
Cypharium cypho cyphus cū ſtipite ſtipo
I q breuis: pbat hoc liq̄o liquor inde liquoris I q bre
Atq; liquor quaris. ſit liquor liqueris extra
I ſup r longāt diſſyllaba. lira pbabit I r lon
Vult pyra ſiue viri pir⁹ ⁊ reſonās lira demi
Quæ poliſyllaba ſunt breuices. ſ; tiria deme
Pyrula pirata ſit pyram⁹ his ſociata
Longa ſit i ſup s. niſi deme miſerq; diſertus. I s lon
aqua cocta in ordeo
His tiſanam iūgis. ⁊ cōpoſitiua notabis
I breuis añ t ſit: iter hoc teſtat̄ itemq; I t bre
circuitus .i. honoris cupido circūdatus
Ambitus ambitio: demas ambit⁹ et itur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

id ē diues
Nitor dis ditis ditellaqꝫ lis quoqꝫ litis
de italia ſaltatio q̄dā in numerū facta.
Italus ⁊ phiton glitis pitiſmaqꝫ iungas
eyn papegay .i. ſol actꝰ appropriatꝰ auibus
Pſitacus et tytan titilloqꝫ ſis quoqꝫ ſitis
T duplicat littus. ⁊ littera conſocietur
vt mitis. vt ritus vt vito
M p̄eunte vel t aut v producere debes
Sed breuies vitulūbri tones diuiqꝫ vitellum.

J v lon — V longam facit niniue vult regula demi
biuium trium
Biſqꝫ notes ⁊ tris et quæ cōponis ab illis
obſtaculum v̄bum
O añ b lon — Ante b lōga fit o velut obex obijcioqꝫ
ꝓgenies corroſus
Excipiatur obex verbū ſoboles et obeſus
vt probus
Corripies etiā ſi duplex conſona præſit
Ac obolus
O c bre — O c corripimꝰ: veluti iocus atqꝫ iocoſus
Et iocor ⁊ ꝓceres oculꝰ doco. ſꝫ retrahatur
hæc vox
Iocundus docis procerus ⁊ ocior addis
mōſtra maris fluuiꝰ infernalis
Fucaqꝫ docalis. choccitus c duplicabit
abſcōdo
Occulo longa dare decet: ocia pocula iunge
Occo c duplicat: ſuffoco decet variare

vt rodo
O d ꝓducūt diſſyllaba. ſed modo deme — O d lon
Ac odor atqʒ mod⁹. poliſyllƀa curta manebūt.
Proderit eſt lōga. ſed poderis eſt variāda
quoddā cibariam
O ſup f breuis. ecce ꝓfer p ꝓfug⁹ ⁊ ofella — O f bre
Profugio dempta vel ꝓfero profuit offa
vt cogo hoyke lignarius
O g ꝓducis. toga deme roguſqʒ rogoqʒ — O g lon
Atqʒ logos
L curtā facit o: ſicut colit excipe nolo — O l bre
.i. conor vel ordino
Molior ⁊ moles ſol ſolis dolia ꝓles
fung⁹ eſt in tpe pͤterito gen⁹ cibi
Solor boletes olim coliphia ſolus
piſcis vel putredo naſi long⁹ in ſermone
Polipus ⁊ ſtola prolixus coloqʒ colas
Solennis ſollers quib⁹ l duplex reperitur
O ſup m longā facies vt comere comes — O m lon
corda cū qua iacit telū inſtrumētū ſoetēs
Omētū. ſʒ homo demas ſtomachū vl' omaſū
.i. crines ornare.
Et comedo dn̄s dom⁹ ⁊ coma ſiue comare
cluwen .i. dimitto
Eſt glo⁹ ⁊ glomero comes atʒ domo l' emitto
nomē inſulæ ouergheuē
Et thomos atqʒ vomo: ſic que cōponis ab illo
nomē loci vel populi
Atqʒ gomor

O n bre
vt moneo corrigia
E ſuper n breuis o. niſi nonꝰ zonaqz pono
numerꝰ in kalēdario .i. vnus
Et nonas pone: mono longū credo breuēqz
vt conor dono pono
Si c d vel p p̄cedit: longa locatur

O p bre
O p breuis: veluti ſopor atqz ſoporꝰ oportet
ꝓgenies paſtor
Atqz propago: ſed opilio popiſmaqz demo
Vitis ꝓpago vel ſopio populꝰ arbor
Et thopus
Opportunꝰ et opperior tibi p duplicabūt
vt ſcopo
Cū c præit lōga. ſcopulꝰ cophinꝰ copos extra

O q bre
vt loquor
O q corripit. ſed compoſitiua notētur

O r bre
vt forum ventus
O ſuper r breuis. excipit fors chorus z oris
Corallꝰ chorꝫ mos moris morus z horꝫ
tegimē pectoris .i. nouerā
Ora cū corā vel thorax horaqz noram
mus aliꝰ mus
Doricus et ſorex
vt locū vt ros
Et cum p̄uenit l aut r producere debes

O s lon
oratio
O ſuper s longa. roſa demitur atqz ꝓſeuca
Et doſis z poſuit: ſed ꝓſa poteſt variari

O t lon
O ſupra t breuis: totidē quotꝰ z noto teſtes
Et nota. ſed demis dos dotis potoqz cotis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Quotidie totus: notū votūqʒ notemus
vt cloto
Produces etiā ſi p̄ſit conſona bina
Sed breuiare ptotos ⁊ ab illo ſumpta ſolem⁹
Atqʒ proteru⁹ item prothos
O ſup̲ v breuies. ouū prouincia demes — O v bre
Prouidus eſto comes — V añ b bre
ñ b fit breuis v: teſtis ruboꝛ ē rubeuſqʒ
buyle roeſt baſt borſt
Excipies tuber rubigo ſuber ⁊ vber
inuenis vt bubo vt nubo
Et puber pubes. et ſi b p̄uenit aut u
a nubentib⁹ in fuſta eyn coe heerde
Innuba corripies ⁊ ꝯnuba ſiue bubulc⁹
Nuba tñ lougū cōcubia ſeu metra poſcūt.
Ante c lōga fit v: ſeu duco luceo lucus — V c lon
Deme lucerna lucroꝛ ⁊ dux ducis atqʒ ducēti
vt nucis vt cucula vt crucis
Et ſi p̄ponas n aut c vel r breuiabis — V d lon
Ante d lōga fit v: ceu trudo. deme rudētes
paliacuti rumenta
Et pudet atʒ ſudes rudis atʒ ruder ſtudiūqʒ
ptinet aſino
Et cudo. ſʒ rndo ponis ſeu metra requirūt
vt truſa
V raro ponis ſup̲ f: nec eam breuiabis — V f lon.
vt mugio gis vilis domus
Vg produco. tuguriqʒ tñ memoꝛ eſto — V g lon
vt fugio vt ingū vt pugil
F p̄eūte vel i vel p debes breuiare

fructus montes
Fruges ꝓducis ⁊ iugera mobile iugis
Et frugi

vt vlolo pinguedo terræ
V l bre — V ſup l breuies. vligo demere debes
vt gulio. i. leccator vt fullo vt mula mulus
G p̄eeūte vel f aut m ꝓducere debes
nomē auis
Excipitur fulica mulier gula iūgitur iſtis
V m lon. — Longa fit v ſup m: ſic humanū dabo teſtem
Hic humꝰ ac humerꝰ humilꝰ ſumꝰ excipiamꝰ
vt numerꝰ cumulꝰ tumulus
Si p̄it n aut c vel t debes breuiare
hō defectuoſus
Numē ꝓduco ſtrumaqꝫ ſil' ſociabo Ac hūor
vt vnus inſtrumentū ſcindendi ligna
V n lon — V ſup n longa. cuneū tunicāqꝫ retracta
vt ſtupor
V p bre — V p corripitur: ſꝫ iupiter excipiatur
Cupaqꝫ cū ſtupo
vt nuper vt rupes vt puppis
N p̄eeūte vl' r vel p ꝓducere debes
ymago q̄ fit a puellis
Sed pupulā varies: pupillā protrah tm̄
vt murus
V r lon. — V producatur ſup r nurus excipiatur
fex olei ſedes iudicij
Et furit adiūges muriā ſimul atqꝫ curiles
vt muſa id ē murmuro
V s lon. — Longa fit v ſup s. ſed deme ſuſurro puſillam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

vt tutus tuta tutum
Ut ꝓducunt diſſyllaba. ſed puto deme
marcid⁹ ſicut pellis hūana ſpina ſlyck
Putris vti cutis atqꝫ frutex vter vtra lutūqꝫ
vt butirum
Quæ poliſyllaba ſunt cū prole ſua breuiab.
alternat⁹ deuorare .i. fœtet
Mutuus excipitur ꝛ mutuo glutio putret
Futilis addatur: cū futio longus habetur
venter
Utilis ex vtor vterus bene non ſapit vtrem
vt vua
U ſuper v ſolam ꝓduc: dāt cætera curtam — U v lon

De quātitate mediaꝝ ſyllabaꝝ.

hæc ſyllaba bæ
breuis ī medijs dat̄ añ b ſyllaba teſtis — A a nte b in medijs bre.
Si bilis a ſequit̄ vt amabilis excipiat̄.
.i. lætitiæ deditus
Et lætabundus formamqꝫ parē ſociamus
vt venabulum inſtrumētū venādi
Quod facies in vlū iunges: venabula teſtis
vt pſitacus ꝛ itach⁹ obſcura immūd⁹ locus
Ante c fit breuis a. dematur opaca cloaca — A c in medijs bre.
vt cenabulum vt voracis ꝛ loquacis.
Quod dat vlum iūges: obliqs addere debes
Sꝫ nunq̄ medijs ſuberūt diſſyllaba normis
nomen mulieris crekel
Ante d corripis a velut clada. deme cicadā — A d bre
cyn hals ſlach
A ſuper f breuis eſt: colaphus teſtis tibi fiet — A f bre

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

A g lon — vt imago
Ante g longa fit a. ſed nomina deme ſecūdæ
mare — nomen viri
Sic pelagus ponis. his abdenago ſociabis

A l bre — de italia
A ſuꝑ l breuias velut ytalꝰ:excipis hæc quæ
declinatio
Tercia declinat:auſtralis hoc manifeſtat
ornamentū lecti.
Produc in neutris obliquos:ecce toralis
nomē ville vel nomen viri
Aſcalon eſto breuis: ſuꝑaddit abſalon iſtis
de ytalus — de tantalus
Italides ⁊ tantalides ſua curtet origo

A m bre — M ꝑeunte breuis erit a:thalamuſqꝫ ꝓbabit.
vt velamen
Quæ faciūt amen producūt: vt thimiamen
.i. furnus

A n bre — A ſuꝑ n breuis vt clibanꝰ:tamē excipis illa
vacuus
Quæ declinabit tibi tercia ſicut inanis
poma ſilueſtria
Vocali iuncta producitur:vt machiana
vt ſamaritanꝰ — montanꝰ — romanus
Deriuata ſimul nomen gentile lociqꝫ
quidam mons odoriferꝰ — eſt vermis — vngētum.
Sed libanum breuis. ſit arcana iūcta balano
vt titanis
Produc obliquos: ſed cōpoſitiua notato
quidam mons
Iſtis vulcanum cū gargano ſuperaddes

vt gauſape caput virgæ virilis
Ante p fit breuis a: ſed deme priape ſinapis. A p bre
aĩal dãs odorem
A ſup r breuies vt barbarꝰ. hinc zedoara A r bre
vt cartharꝰ qđ a cartha deriuať
Excipe quæqȝ vides deriuari manifeſte
primitiuos
Quidam denariũ breuiãt: non primitiales
Obliquos ꝓduc. iubaris vel cæſaris educ
vt comparis ⁊ diſparis
Compoſitiua notes ⁊ nectaris aſparis atqȝ.
nomen viri
Boſtaris et tarparis
velũ nauis
A ſup s breuis eſt vt carbaſus. excipias quæ A s bre
ductor aſinoꝝ
Deriuata palam cognoſcis ſicut agaſo
quidam mons inſtrumentũ fœtẽs
Longis pernaſum iunges: ſociabis omaſum.
Ante t corripis a ſicut ciathus. tamen inde A t bre
id eſt dictiones
Excipias voces quas deriuabis aperte
nomen viri
Quæ fiunt in tes ſociabis ſicut achates
abbatis
Jungit nomẽ in as obliquos. ſic ꝓbat abbas
obliquos. vt thema thematis
Corripies alios
corpꝰ mortuũ
Longa fit a ſup d: tibi fit ꝓ teſte cadauer
Compoſitiua notes A d lon

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

E ante b in medijs longa

.i. iuuenis ſine barba
Nte b lōga fit e teſtis tibi fiat ephebus
infernus arbor nigri coloris
Demitur hīc herebꝰ eſebā ſimul ⁊ therebintꝰ
herba eſt medicinalis
Additur helliborus
nomen viri
E c lon Ante c longa fit e. ſenecam tamē expripis inde
h eſedū. i. currꝰ q̄ claudi portant
E d lon Ante d ꝓtrahis e. ſꝫ tu tamē eſeda deme
nomen viri
Melchiſedech ſocias: ⁊ nomīa q̄ facis in da
id eſt deriuatiuis
Pes dat edis cū compoſitis qđ cōpede p̄ſtat.
quoddam animal
E k bre E ſup k dabit̄ breuis. hinc elephas breuiatur
vt elegia domꝰ triāgularis nomē viri
E g bre E g corripit̄. ſꝫ abeſt triſtega cethegus
parua nauis
E l lon E ſup l dabimꝰ longā: patet ecce phaſelus
nomen viri
Abimelech remoue: debet breuis angelꝰ eſſe.
vt racemus
E m lon E ſup m longa. heremꝰ vehemēſqꝫ retracta
ortꝰ in quo chriſtꝰ orauit
Additur his hiemis alemania getzemaniqꝫ.
vt camœna nomē mulieris nomē viri
E n lon Longa fit e ſuper n. helenam tū hīc helenūqꝫ
nomen viri vel inſulæ
Et iuuenis aſenech ebenuſqꝫ decꝫ remouere.

vt intrepidus
Ante p rara fit e. monco tamē hanc bꝛeuiare. E p bꝛe
Excipe præſepe
vt camera
R ſubeūte breuis datur e: tamē excipis erus E r bꝛe
ponderādi
In ꝓꝑꝫs ſicut galterus. ⁊ adde ſtateram
vt ſincerus
Et deriuatū qđ rus determinat aut rum
crudelis pille⁹ pegrinoꝝ ⁊ đ: de galea
Ex hoc auſter⁹ ꝓducitur atqꝫ galerus
furia infernal' aial eſt
canis infernalis
Cerber⁹ eſto breuis: ſit lōga megera chimera
Infera cū ſuperis iterꝫ breuies vtrūqꝫ
Et pathera pateris diſcerne patere docere
pp'ls hiſpaniæ
animal eſt
Pantheraqꝫ moꝛās crātherā iungis hiberum
vt verberis ⁊ carceris
Coꝛripis obliquos alios. varies mulieris
vt cemiterium
Cumqꝫ rium ſequit̄ vſu vario reperitur
ſciētia diuinādi
vt lacheſis
E ſuꝑ s breuis. excipitur diuina matheſis E s bꝛe.
ſciētia poetaꝝ
Ad placitum freneſis pones: diceſqꝫ poeſis
vt facetus
T ſubeūte datur e longa. ſed excipis hæc q̄ E t lon.
vt ſeges lapis quo nautæ vētos ꝯgnoſcunt
Tercia declinat. amethiſtus iūgere debes
vt ꝑpetis ⁊ interꝑtis
Obliquos breuies. agnetis demere debes
D

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Q. d. q̃ iſti obliqui ꝓducūtur   de quies   de lebes
Lōgis adiūge locuplete quiete lebete
de magnes. ⁊ eſt lapis p̃cioſus attrahens ferrum
Et magnete ſimul. themetū variare ſolemus
vt longeuꝰ. ua uum
D u lon   E ſup u raro. fiet tamē hæc tibi longa

I añ b i me
diȷs bre.   vt cornibus
Nte b corripis i ſꝫ compoſitiua notabis
Quæ dat q̃rta ſolēt variari poſſibiliſqꝫ
vt angelicus   delectabilisˀ
I c bre.   Ic ſequente breuis. demaṫ apricus amicus:
Addiṫ his vmbilicꝰ formica pudicus
eyn panſer   fluuius
Et cū lorica lectica murica caicus
Iſtis mēdicus cum veſica ſociamꝰ
vt poſtica   antica
Eſt vrtica ſimul. ⁊ q̄ poſt format et ante
nominibus
In proprȷs icus ꝓduciṫ vt fredericus
Longa fit icis ab ix: exemplū ſit tibi fœlix
Sed mas ſolꝰ icis ſicut calicis breuiabit
ꝑnix. i. velox. ⁊ dabit icis i gtō. ⁊ tūc deriuaṫ a ꝑnicor aſ
Iūges cū filice ſalicē. pernix dabit icis
A pernicor icis. a perneco ſic breuiabis
maſtix eſt quoddā gūmi ad corroborandū dentes
Maſticē ꝓduc ⁊ fœnicem. breuiando
Quod dedit ex: niſi lodicis: bombix dabit icſ
nomen inſule
I d bre.   Id corripiṫ ſicut cupidus: ſed abidus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

vt atrides ⁊ theſides
Excipies. ⁊ q̄ triſyllaba ponis in ides
filia coronei ⁊ fuit amaſia phœbi
Hiſqꝫ coronidē iūgi veteres voluere

Produces ido ſicut formido cupido
.i. cū hoc noīe deſideriū quod ꝓducit e ante r
Cū deſiderijs addes ↄſidero lōgū
Pone duas ꝑmas dauidis ſeu metra reqrūt
Perfidꝰ infidusqꝫ fides fidoqꝫ ꝓbabunt
vt munificus
I ſuper f ponis raro: ſed eam breuiabis — I f bre
vt ꝓdigus — vt auriga ⁊ caligo
I dabo pre g breuē. ſꝫ q̄ facis in ga vel in go — I g bre.
Demis: vt auriga caligo. ſed breuiāda
vt diligo
Quædā compoſita: tibi ſint caligæ ſociādæ.
I ſuꝑ l breuias: ſolū tn̄ excipe neutrum — I añ l bre.
vt cubile ⁊ ſedile — ſupple deriuata
Quod facies ile. quæ ſunt a noīe iunges
.i. iuliꝰ quaſi quintꝰ a martio
Sicut quintilis breuis ē humilis parilisqꝫ
.i. largꝰ — peſtilens — aptus vel apta nubere
Daphilis et peſtilis nubilꝰ additur iſtis
.i. vilis vel leuis — domꝰ refugij
Exilis longum ſubtilis aprilis aſilum
vt animus — pinguis vel diues
I breuis eſt ſuꝑ m. tamē excipiatur opimus. — I m bre
Cū quo ſublimis. ſed cōpoſitiua notabis
fermentū — ſine fermento
Zima puto longū: tamē azimꝰ eſt breuiādū

cõiugatiõe ꝟbi vt a munio munis. ħ munimẽ inis.
Et deriuatũ de quarta ſit tibi longum
vt dominꝰ
I n bre — I ſuꝑ n breuis eſt. tũ hinc feſtino caminus
nomina viroꝝ vt martinꝰ furia infernal
Excipitur: ꝓriaqꝫ ſimul iũges: et erynis
miles romanꝰ. ⁊ deriuat a q̃ris ritis
Et deriuatũ tibi ſit ꝓ teſte quirinus
Iunge ciminum ſiue catinum deinde ſalinũ
Cedrinũ iungas p̄dictis atqꝫ lupinum
.i. fomes .i. miniſtro
Pina ſuperqꝫ dabũt tibi lõga ꝓpino ſupina
.i. a cras deriuat ꝓnomẽ interrogatiuũ
Craſtinꝰ eſto breuis: ſit heccine nũdina iũgꝫ
.i. ſtatim .i. illud granũ qꝺ eſt i racemo
Protinꝰ his acinũqꝫ perẽdino iũgit: ⁊ quæ
oleaginꝰ biſſinꝰ clãdeſtinꝰ ſerotinꝰ faginꝰ
Ex oleo biſſo clam formas ſeroqꝫ fago
Et quæ hiacinctus bõbixqꝫ dat ac amethiſtꝰ
vt farina
Ante na longa ſit i. vult pagina fœmĩa demi
cõpoſitio vel fraudulẽtia ordiatio nomẽ mulieris.
Machina cũ trutina ꝓſerpina lamina iũgas
tubator nomẽ ciuitatis
Buccina cũ mutina ſeu ſarcina fuſcina dicas
Sic elemoſina ſit
.i. ex ntis termĩatis in in. vt delphin
Obliquos ex in ꝓduc. aſinum breuiabis
vt archytipꝰ. i. in mẽte figuratꝰ .i. ppl's hñs pedes ꝯ nos
I p bre. — I ſupra p breuis. ẽ hinc antipos eſt tibi teſtis
Oſtipũ retrahas: conſtipo conſociabis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Q ſubeūte dabis i longā: ſicut iniquus
ſiliqua draſ
Cū ſiliquis reliquos: z cōpoſitiua notabis
vt ſatyra. i. reprenſio
I ſuper r breuis eſt: tamē excipis inde butirū I r bre
. i. deorſum a lira
Sic delir⁹ erit: ſaphirū iunge papiro
Appellās lapidem ſ3 pro vitro breuiabis
vt athiſus nomē arboris
Eſt ſuper s breuis i. paradiſum nō breuiabis I s bre.
nomen viri
Anchiſes iūge. gauiſus ei ſupadde
Præcedēte para breuiat leſio longa
leuitatis
I pre t breuis eſt: leuitas erit hinc tibi teſtis. I t bre
. i. deriuata
Quæ fiūt in ta ꝑprio de nomine ſumpta
nomina
Siue loci ꝑpriaq3 ſimul ꝓducere debes
. i. dyacon⁹ ab heremus
Vt margarita leuita vel heremita
infirmitas in lingua gallinæ
Vt placet eſt pituita: petr⁹ dicit polimita
. i. q̄ terminant i tis vt ſunamitiſ . i. aīa peccatrix . i tes vt terſites
Quæ fiūt in tis aut in tes lōga notabis
Itus ſi detur a nomine longus habetur
. i. diues
Et ſic ex ſenſu cenſit⁹ dicere debes
Q. d. q ab h̄ noīe ſeru⁹ deriuat ſeruit⁹ vt fortuitu
Seru⁹ curtat itus: aduerbia ſic breuiamus
ꝯiugatiōis vt audit⁹ ab audio
A vba q̄rtæ veniētia lōga notate

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

cōiugatio vt ſtrepo pui ſtrepitū
Tercia p̄teriens in vi dat itū breuiando
.i. q̄ꝫ in vi. vt peto petis petiui petitū
Præteriēs alit̄: itum producere debet
Curtat itum pario vel diſco parcoq̄ꝫ poſco
vt fugio fugitū vt bibo bibitū vt domo domitū
Quæ gio dant vel bo q̄ prima dat atq̄ꝫ ſcd̄a
Cūq̄ꝫ ſupina dabūt i longā t ſubeūte
p̄ducūt penultimā vt dormito tas
Quæ formātur ab his ito longā reputabis.
.i. cognit⁹ ta tū. ta tum
Agnitus eſto breuis: ſocietur cognitus illi
.i. penultimā vel nomē in itus termiatū vt obliuiſcor oblitus
Vtis p̄ducit qd̄ deponēs generauit
vt tuitus ꝛ intuitus
Sed tuor abbreuiat ea q̄ de ſe tibi format
vas olei ad lumināđū. i. aīal pticipās d̄ vtroq̄ꝫ ſexu l' nomē viri
Et p̄ducūtur lechitus ꝛ hermofroditus
venena fluuius infernalis
Sic aconita locas. cochitus ei ſocietur
vt quiris itis
Nominis obliquos qd̄ in is fiet dabo lōgos
.i. quoꝝ gti terminant in is militis ſoſpitis
Corripies alios: teſtis cum milite ſoſpes
nomen ciuitatis
I v lon. I ſup v lōga niniue tn̄ eſt breuiāda
quædā herba vel quidā populus
O an̄ b bre in mediis. Sit orob⁹ teſtis cp o ſup̄ b breuiabis
de ambo de duo
Demitur ambobus octobet ſiue duob⁹
vt apocope vt velocis ꝛ atrocis
O c bre Ante c fit breuis o. tn̄ obliqui retrahātur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

quidã liber in biblia
Añ d corripis o velut exodꝰ: hinc ꝓcul eſto — O d bre
Herodes ꝛ ei cuſtodes ſunt ſociandi
q̄dã figura vel quidã modꝰ loquẽdi
O ſuꝑ ſ breuis ē. ꝛ apoſtropha ſit tibi teſtis. — O ſ bre
ſermo de aĩalibꝰ cornutis
Eſt o ſuꝑ g breuis velut ægloga. ſʒ remouetꝫ — O g bre
.i. cõgregatio iudeoꝝ
Quæ g vocali p̄iungit vt ſynagoga
.i. ꝓgenies
O ſuꝑ l fiat breuis: hoc ſoboles tibi mõſtrat. — O l bre
.i. dicit̄ ſunt illi ꝗ ferũt merces ad vicos ad vẽdẽdũ
Excipias illud qđ fert̄ farmacolope
O ſuꝑ m breue fit: ſic ſalomõ eſſe portabit — O m bre.
.i. ꝗ ſunt generꝫ neutri .i. bonꝰ odor Jñ veit cinamomũ
Quæ ſuãt neutꝝ genꝰ excipe: ſicut amomũ.
vt ſermonis p̄dã pãnꝰ in ꝗ voluũtur mortui penes iudeos
Lõga fit o ſuꝑ n. ſed ſindonis excipiatur — O n lon
.i. q̄dã regio q̄ſi duos hñs ordines ciuitas
Sardonis atqʒ dyaconꝰ ꝛ turonis ſociatur
populꝰ ciuitas populus
Calcedonis redonis ꝛ vaſconis abbreuiabis
ciuitas populꝰ .i. termiatoꝝ i o vt macedo onis
Ligonis ꝛ britonis. ac obliquos ſociorum
ad drãm alioꝝ ꝗ nõ deſignãt loca
Quæ loca deſignãt: p̄dictis addere debes
vt babylon lonis calidon nomẽ loci
Cum ꝓmiũ fit in on tamẽ excipies calidonis.
dulcis cantus .i. pecunia male acquiſita
Symõis armonicꝰ. mamona breuiare ſoleꝰ.
.i. regula clericalis ciuitas p̄t ꝓduci ꝛ breuiari
Canonis eſto breuis cũ demõe. ſidõis vt vis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

dictio græca. ꝛ ē via cartuloſa l' ē coloꝛ ī vꝛina

O p bꝛe P ſubeūte bꝛeuē facis o: caropos dabo teſtē

quidā mons

Eſopū retrahas europam ſiue piropum

idē quod ægypt⁹ poſſeſſiuū nomē de canop⁹

Vt placet eſt canopos. canopeū q̇ tibi curtat.

nomen mulieris vel ciuitatis

O r bꝛe O ſuper r bꝛeuias: ſephara teſtē tibi ſumas.

vt canoꝛ oꝛis vt a ſopoꝛ ſopoꝛo vel ſopor⁹

Deriuata palā produc: patet ecce ſonor⁹

vt honoꝛ honoꝛis

Nominis obliquos qd̊ in oꝛ fit iūge: ſʒ arboꝛ

memoꝛis caſtoꝛis rhetoꝛis marmoꝛis æquoꝛis

Et memoꝛ ꝛ caſtoꝛ rhetoꝛ ſeu marmoꝛ ꝛ æq̊r.

ſcʒ obliquos quidā mons

Corripuere ſuos. ſʒ longis adde pelorum

vt hectoꝛ hectoꝛis

Et quædā ꝓpria ſunt obliquis bꝛeuiāda

.i. maſ. generꝭ vt honos honoꝛis vt ebur eboꝛis pect⁹ pectorꝭ

Mas facit os oꝛis. q̄ dant ur ꝛ us bꝛeuiabis

piſcis marinus

M s lon O ſuper s longa. ſic teſtificatur aloſa

vel a dotū. ꝛ ē nomē caſtri in t'ra philiſtinoꝝ

N t lon. T ſubeūte dab o longā ſicut aſotum

Quæ cōponunt̄ diſcreta mēte notentur

vt lodowicus

M v lon O ſuꝑ v raro. ſed compoſitiua notato

V añ b bꝛe. vt coluber

in mediꝭs. Sub b fit bꝛeuis v: ſʒ demit̄ inde ſaluber

V c lon. .i. ꝙ ducim⁹ vt lactuca vt caduc⁹ a um

V c ꝓtrahim⁹: q̄tiēs a vel um ſubit aut us

id eſt comedo
Manduco iũges: fiducia conſociabis
vt ducis ⁊ induciæ nomẽ viri vel ſignũ cœleſte
Cætera corripies. pollucẽ non breuiabis
vt teſtudo
Ante d longa fit v: pecudis tñ hinc retrahat̃. V d lon.
vt lagnugo
Pre g fit v longa. tñ hinc tibi cõiuge dempta V g lon
ſuken animal ſanguinẽ ſugẽs
Sugo ꝓducis. ſed ſanguiſugã breuiabis
vt ſedul⁹ nomẽ gẽtile ſeu patriũ
V ſuꝑ l breuia. getulus adulor adempta V l bre.
declinatio vt torcular
Quæ declinabit tibi tercia: longa notabis
nomẽ hebreũ. i. ꝑuerſus
Nomĩa: ſed zabulon breuiat̃ hercule iũcto
prædictis
His ſotular ſocio. ſpecular breuiabit origo
hic ⁊ hæc p̄ſul. i. q̄ p̄eſt aliȷ̃s ĩ dignitate
Obliquos breuies: vt p̄ſulis ⁊ nebulonis
.i. ſine luĩe ⁊ p̄t accipi ꝓ iferno
V dabim⁹ ſuꝑ m lõgã tibi ſicut alumen V m lon
id eſt ſanus id eſt inobediẽs
Incolumis cõtumax demis ⁊ autumo iũgas
.i. ꝑua foſſa q̄ ꝓuenit ĩ facie ex nimio riſu
V ſuꝑ n lõga: dabit̃ pro teſte lacuna V n lon
vt vituꝑo ras
V ſupra p breuis ẽ ſed compoſitiua notabis. V p bre.
vt palinurus
V ſuper r lõga: ſed purpura ponit̃ extra V r lon.
vt ꝑturio ⁊ eſurio
Corripe verba quib⁹ meditatio cõuenit: ⁊ q̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Sunt formæ ſimilis vt luxurio breuiabis
.i. placta' vel nomē viri ⁊ ſūt muliēs q̄ ſolēt ire ī nocte
Mercuriumq; notes et centurio lemureſq;
vt murmuris
Obliquos breuies. tellurē demere debes
nomen fluuij
V s lon: V ſuper s longa: tibi ſit pro teſte ceruſa
vt cornut⁹ genus arborꝝ
V t lon: Præ t lōga fit v. tamen arbutus ē breuiāda
q; aliqn̄ corripiunt. vt diſputo. aliqn̄ ꝓducunt. vt imbutus
Compoſitiua notes

De quātitate vltimarꝝ ſyllabarꝝ

De A
vt vltra ⁊ citra
A lon: Ocis fine dabis a longā. ſ; breuiabis.
vt muſa ſcamna o muſa
Rectū' cum quarto caſu quintū ſociando
vt andrea
Hinc tamen excipies cū rectus in as tibi fiet
caſus vocatiui
Inde vocatiuū velut andrea dabo longum
in noib⁹ numeralib⁹ .i. pn̄t corripi ⁊ ꝓduci vt trigīta
In numeris ginta ſunt ad placitū tibi dāda.
Poſtea nō breuia. niſi fiat dictio bina
id eſt ſicut
Vtputa corripies: ita vel quia iungere debes
Productū græci rectū qn̄q; notaui
vt mare
E bre. e Correpta dat. exceptio multa parat.
ciuitas eſt
Græcū nomē in e ꝓduc: teſtis tibi tiſbe
Declinās per æ diphthongū nomina primæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Et caſus ſextos de quinta dictio longos
longā pone fame quoniā famei dedit ante.
.i.noib⁹ quintæ declinatiobis
Et quæ cōponis de quinta longa locabis
aduerbium vel cōiunctio
Quare quotidie tibi ſunt teſtes hodieq̄ʒ
Longū pone doce: ſimilis quoq̄ʒ tpa formæ
E qʒ vocatiuū dat nomē in es tibi longū
in e deſinentia
Nomē lōga dabit aduerbia ſi tamē aptæ
.i. ſi regulariť ꝯpatur vt iuſt⁹ iuſtior iuſtiſſimus
Compat: vt iuſte: ſed nec bn̄ nec male crede
immo corripienda
Producenda fore: qꝛ neutꝝ comparat apte.
Sæpe breuē ponis: qꝛ non a nomine ſumis
vt iuſtiſſime
Sūmi cuncta grad⁹ aduerbia lōga locamus
nomen relatiuū ꝯiūctio copulatiua
Quæ nomē longū: qʒ notās ꝫ erit breuiādū.
pnomina ꝑpoſitiones
Me te ſe longis ſimul e de pre ſociabis
cōiunctio adiūctiua aduerbiū ꝓhibendi
Ne niſi cum dabit an produc: fermeqʒ fereqʒ
cōiunctio diſiūctiua
Aut ve dabit curtā: dabit interiectio longam
vt dn̄i magiſtri vt colchi pari caſus vocatiui
I dabitur longa. q̄dam volo demere græca I lon
iſta q̄ in lrā ponunť pn̄t ꝓduci ꝛ breuiari
Sed mihi ſiue tibi vel quaſi vel niſi ſemꝑ
qꝛ vltima ſyllaba coꝝ p̄t breuiari ꝛ ꝓduci.
Ad placitū ponis. et vbi vel ibi ſociabis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

vt ſicubi ꝛ necubi

Et ſua compoſita

hoc ē ad placitū .i. finales ſyllabas ī o deſinētes

O in vltis ad placitū. — T tua metra petūt o ponis. deme duos

vt dn̄o ꝛ magiſtro

Ac ablatiuos quoniā decet hos dare lōgos

vt do ſto ꝛ flo

Quæ monoſyllaba ſūt ſp ꝓducta manebūt

hoc ē ꝙ gerūdia ī o deſinētia pn̄t finalē ſyllabā ꝓducē ꝛ breuiaē

Deqꝫ gerūdiuis tua conſule metra locandis

vt cornu ꝛ gelu

V lon — V ꝓducta datur: exceptio nulla paratur

vt ab et ad tum

B d t m bre — Quæ dāt b vel t d vel m debes breuiare

.i. dcōnes ſyncopatas .i. dcōnes diphtōgatas

Excipe conciſas diphtongū vel poſituras

ꝯfirmauit. exemplū de ſyncupa

Fumat aut dicunt ex hoc teſtes tibi fiunt

vt ſic iſte breuiātur

C lon. — C longā ponis. nec lac donecqꝫ remotis

Pronomē pt ꝓduci ꝛ breuiari ꝛ ſimilit̄ intellige de fœmīco et neutro. vt hic ꝛ hæc.

Hic poni poterit ſeu metri regula poſcit

id eſt deſinētia i al vt animal nomē vel aduerbium

L bre — L breuiare volo: ſed nil producere quero

id qd̄ ꝓducit̄ vt michael ad drām latinoꝝ

Ol vt ſol iūgis. ꝛ in el quæ barbara ponis

ſcꝫ barbaroꝝ in el ſcꝫ in autoribus

Iſtoꝝ multa tamē inuenies breuiata

vt non

N lon — N producta datur. ſed forſitan excipiatur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

aduerbiũ ꝑpoſitio ꝑpõ ꝯpoſita aduerbiũ ꝑpõ ꝯpoſita
Forſan ⁊ inqȝ tñ dr in his iũges an et exin
Rectus in a græci facit an quarto breuiari
vt nominis ⁊ carminis
Si breuis eſt creſcẽs genitiuꝰ in ante ſuꝑma
vt nemen
Ex hoc in recto decet n poni breuiando
vt menelaon
Quartus caſus in on ſolet in græco variari.
Rectus producit niſi neutra: ſȝ hæc breuiab.
vt cæſar id ẽ vniꝰ ſyllabæ tm̃
R breuiãdo locas q̃ ſunt monoſillaba demas R bre.
id eſt exẽpla veris paris .i. q̃ deriuãdo ꝯponis
Teſtes ſũt ver par. ⁊ ab hoc q̃ ſumis vt ipar
exẽpla quere in autoribus
Quæ tñ in multis breuiata locis reperimus
ꝑpõ ꝟbũ cordis viri
Et breuis eſt per fer ⁊ cor vir terqȝ ſed æther.
.i. hãc lrãm s vt pietas moles auis ros ⁊ vultus
S lego vocali diuiſim cuilibet addi S
ſcȝ longa vel breuis
Hinc leuius ſcitur quæ ſyllaba quãta locetur
.i. dictionẽ in as terminatã ꝑ ſed
As longã ponis vt muſas: at breuiabis As lon
vt thoancias nomen patronymicum cuiꝰ gtũs facit thoãtidos
apud græcos.
Nomen in as græcum qḋ ponit in os gtũm
.i. ꝓducit ⁊ corripit declinatio .i. accm̃ i as t̃miatã
In græco variat pluralẽ tercia quartum
vt ſeces
Es ꝓducta datur. tamẽ hinc penes excipiat. Es lon
E

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

verbū ſum adſum poſſum
Es cū cōpoſitis vt ades potes abbreuiabis
gtūs ſingularis ſuperās ntm̄ .i. penultimā
Obliquus creſcens qui corripit anſupmā
qm̄ corripit vltimē
In recto facit es curtā teſtis tibi miles
Hic Alexāder manifeſte facit petitionē principij qm̄ hic dr̄ q̄ noīa in es terciæ declinatiōis hn̄t es breuē: qn̄ mutāt es in itis in gtō breuē. Et ideo remittit ad pmū capitulū ibi. Mas aut cōmune ſi fiat in es rē. Et ibi dr̄ q̄ noīa maſculina ⁊ cōmunia quæ terminātur ī es breuē. mutāt es in itis breuē. ⁊ ita illinc remittit huc. ⁊ hinc illuc. ⁊ eſt petitio principij. Et ita in de Is vt ſtatim ſequitur
rei cereris .i. bladū
Sed res atqꝫ ceres ⁊ ſpes ſunt longa fideſqꝫ
.i. ntūs .i. ante s
Rectus qui tenet i ſuper es neſcit breuiari
.ſ. penultima
Cum tn̄ hic e breuē tenet aut tis in genitiuo.
parietis abietis .i. prædeceſſores nr̄i
Vt paries abies: ſic vſi ponere patres
Q.d. q̄ iſte dcōnes de arte pn̄t breuiari
Forte tn̄ ratio concederet in breuiando
poetæ vt cōpes cōpedis
Multi dant longū pes ⁊ ſua compoſitiua
Quaſi dicat q̄ pluralis caſus nomis græci i es termiati vt meridies. aliquādo pducit aliquādo corripitur
Pluralem græci variatum ſæpe notaui
.i. finalē ſillabā i'is vt pais .i. excipis a pdcis vt dn̄is ⁊ mgr̄is
Is bre Is breuias. ſextū caſum demis atqꝫ datiuū.
vt lis ⁊ vis vt q̄ꝫuis
Cūqꝫ ſuis iūges monoſyllaba cōpoſitiuis
.i. nomiatiuis ſingularib⁹ vel qui ea id aduerbiū numeri
In rectis breuies quis et is bis eis ſociando

Accentū longa verbi perſona ſecūda
.i. ꝓducit ſimilē ſyllabā ſcōæ pſonæ frꝫ .i. i nūero ſinglari
Plurali numero facit is longam ꝑeunte
poſſitis i ſcōa pſona plurali velitis auditis
Hinc tibi ſint poſſis ꝓ teſte veliſqꝫ audis
ntūs ſingularis hoc ē ſi gtūs ꝓducit penl' ſyllabā
Protrahit is rect⁹ ſi ꝓtrahat i genitiuus
nomē populi c⁹ gtūs facit ſannitis ꝯiūctio aduerſatiua
Creſcēs vt ſannis: longūqꝫ dabo tibi ꝗuis
vt dn̄os ad drām de os oris qd̄ ꝓducitur
Os longū ponis: tn̄ excipiatur os oſſis — Os lon
Cūqꝫ potis dabit os breuias vt cōpos ⁊ ipos
vt pallas gtō hui⁹ pallados
Nomen in as græcū breuiabit in os genitiuū
nominis quædā inſula
Rect⁹ in os græci ceu delos habet breuiari
vt vulnus vt thus
Vs curtā ponis. tn̄ hinc monoſyllaba demis. — Vs bre
Declinās quartæ genitiuū treſqꝫ ſequētes
Plurali ſimiles caſus ꝓducere debes
Quaſi dicat ꝙ nomē in us terminatū cui⁹ genitiu⁹ habet v lon
gam in penultima ſyllaba: ꝓducit illam ſyllabam vs
V genitiu⁹ habēs longā ſolet vs dare recto — Vs utis lō
pro exēplo telluris ſalutis
Longū ꝓ teſte tibi ſint telluſqꝫ ſaluſqꝫ
Tutū orati doctor palus abbreuiaſti
vt peantius ⁊ melampus
Inuenies aliqua græcorū nomina longa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Capitulū vndecimū de accētib?

Ccentus varias decz hinc diſtinguere formas

Incipit accentus metricus antiqu⁹ ſiue modernus magiſtri Alexandri. Metricus dico ad differentiam priſci. qui eſt proſaicus. Antiquus ſiue modernus dico. quia de vtroqz tractatur. et primo de moderno. ſecundo de antiquo: ib iaccentus normas. Conſtrue ſic: hinc id eſt ſuceſſiue: nos decet diſtinguere id eſt diſtinguendo declarare varias formas accentus

Eſt grauis accent?. ꝛ ſunt moderat?: acutus
Et circūflexum multi tenuere prioꝝ

Accentus eſt certa lex id eſt regula ad eleuandam vel ad deprimendam ſyllabam vniuſcuiuſqz particulæ orationis. Et habet fieri caſualiter in lrā: inicialiter in ſyllaba: additialiter in dcōne et particulariter in oratione

Figuræ accentuū

Grauis accentus	Circumflexus accentus
Acutus accētus	Moderatus accentus

Dicit ꝙ triplex eſt accentus ſcđm modernos ſcilicz grauis. moderatus. et acutus. Et multi priorum id eſt antiquoꝝ tenuere accentum circumflexum.

Hic grauis ē qui depmit̄ nec tendit in altū
Vt grauis incipiet: ſꝫ in altū tendit acutus
Atqꝫ grauis medius ꝛ acuti fit moderat?.
Eſt circūflexus grauis in pmo. ſed in altum.
Tollitur: inqꝫ grauē recidit: ſꝫ ceſſit ab vſu

Nunc declarat quid ſit grauis accent?. quid moderatus. quid acutus ꝛ quid circumflexus. Et dicit ꝙ grauis accentus eſt ille qui deprimitur nec tendit in altum id eſt quadam depreſſione cognoſcitur. Accentus acutus eſt ille qui incipit vt grauis: ſed tendit in altum. Moderatus eſt ille qui habet mediam naturam grauis ꝛ acuti. Circumflexus vero incipit a ğaui. ꝛ poſtea tollitur in altum: iterum recidit in grauem: ſed ceſſit ab

vſu modernorum

In primis medijſqꝫ modo regim⁹ moderato
Vocis accētu finis regit̄ ſub acuto

Dicit ꝙ moderatus accentus habet fieri modo id eſt apud modernos vt in primis et in medijs ſyllabis. Et appellatur media ſyllaba quæcumqꝫ eſt inter primam ⁊ vltimam. Accentus vero acutus habet fieri in vltimis ſyllabis tantum. Grauis accentus poteſt eſſe in quacūqꝫ ſyllaba.

Accentū per quem regit̄ vox vltima ſeruat
Aut hūc iunctaꝝ ꝓprius tenet vna duaꝝ
Datqꝫ graue̅ iure quæcūqꝫ carebit vtroqꝫ
Hos ſolos vſu debes ſeruare moderno

Autor hic probat ꝙ nos non habemus niſi accentum grauem acutum ⁊ moderatum. Et dicit ꝙ vltima vox id eſt vltima ſyllaba ſeruat accentum per quem ipſa regitur aut vna ſyllaba duarum iunctarum proprijs tenet hunc ſcilicet accentum moderatum vel acutum quæcumqꝫ ſyllaba carebit vtroqꝫ id eſt moderato ⁊ acuto dabit grauem accentum Et ſic ptꝫ ꝙ nos nō habem⁹ niſi tres accent⁹ Ideo dt. Hos ſolos ⁊c̄.

Accentū tibi vox monoſyllaba reddit acutū
Sunt q̄dā quib⁹ eſt ḡuis accēt⁹ quaſi nullus
Vt cōiunctiuæ voces ⁊ ꝓpoſitiuæ

Cauſa huius eſt propter enclesim quam habent cōiunctiones ſuper accentum præcedentis ſyllabæ. ⁊ propter caſuale cui deſeruiunt præpoſitiones Hic ſpecialiter diſtinguit accentum dictionum in quibus eſt. Et hoc facit vſqꝫ ad iſtam partem Accentus normas. Et primo in dictionibus monoſyllabis dicit ꝙ ipſe monoſyllabæ dictiones proferuntur acuto accentu: vt dos ⁊ flos. Deinde dicit ꝙ quædam ſunt monoſyllabæ dictiones quibus eſt grauis accentus quaſi nullus id eſt non omnino grauis: vt ſunt coniunctiones et præpoſitiones monoſyllabæ.

In circūflexis extremis aut in acutis
Vſu non credo quicūqꝫ differre moderno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Nec prim⁹ mediu ſue modo ꝓnūciat vſus
Circūflectēdas aliter quoqz iu re grauādas
Dictio cui tm̄ duplex ē ſyllaba :ſeruat
Accentū ſupra primā ſit lōga breuiſue

Dicit ꝙ dictio duarum ſyllabarum tantum: ſeruat accentū ſupra primam ſyllabam ſiue ipſa ſit longa vt proles: ſiue breuis: vt honor. Si longa: cauſa eſt: quia ſyllaba longa tenet duo tēpora S. breuis hoc fit ꝓpt euphoniam ſiue ad drām dictionū interrogatiuarum: quæ acuūtur in fine

Ergo ꝓ cauſa circū puta pone vel vna
Nō declinata ſuꝑ extremas acuūtur
Sic acuas alias :facit hoc diſtātia vocum
De ꝓnominib⁹ aduerbia q̄ facis addes
Huic acuēdo ſonat ſi fiat ſyllaba bina

Dicit ꝙ ergo quādoqz ponit̄ pro cauſa: vt in virgilio. Illius ergo venim⁹. circum ꝓpoſitio puta id eſt ſic pone improprie vna id eſt ſimul non declinata id eſt cum ſint partes indeclinabiles acuūtur ſuper extremas ſyllabas. Cauſam ſubdit dicēs. Facit hoc diſtantia vocum. Quaſi dicat ꝙ acuūt in fine ad differentiam ipſarum dictionum quando aliud ſignificat ergo ſcz coniunctiones circum nomis puta ⁊ pone verborum ⁊ vna nominis. quia tunc acuūtur in primis ſyllabis. Deīde dicit ꝙ aduerbia a ꝓnomib⁹ deriuata ſimiliter acuūtur in fine: vt illic ⁊ illa. Hinc etiam acuit̄ ſi ꝑ diereſim duaꝝ ſyllabaꝝ efficiatur.

Hij ꝓfers ⁊ dij debet tm̄ i dupla ſcribi

Dicit ꝙ hoc ꝓnomē hij ⁊ hoc nomē dij debent ꝓferri ꝑ ſimplex i. ⁊ ſcribi ꝑ duplex ij

Omnis barbara vox nō declinata latine
Accentū ſuꝑ extremā ſeruabit acutū
Noſtra dat accentū data declinatio noſtꝛ

Nota ꝙ dictionum aliæ ſunt barbaræ aliæ græcæ ⁊ aliæ latinæ. De barbaris ⁊ græcis dicit ꝙ acuūtur in fine in illis caſib⁹ in quibus nō ſequūtur latinam declinationem. Cauſa eſt vt no

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

tetur differētia inter ipſas ⁊ latinas. Si vero ad naſtram de-
clinationem deducantur: tunc faciūt accentum noſtꝝ: videlꝫ in
prima ſyllaba. ⁊ hoc eſt qđ dicit. Noſtra dat accentū ⁊c.

Attrahit encletica vox accentū ſibi vocis

Præmiſſæ: ꝙ eū finalis ſyllaba ſeruat

Dicit ꝙ vox encletica: vt ve ne qꝫ attrahit ſibi. i. penes ſe accē-
tum vocis p̄miſſe. i. p̄cedentis ſyllabæ: qui quidem accentus de-
bebat cadere ſup̱ primam ſyllabam dc̄onis ſequētis. ⁊ propter
encleticam vocem cadit ſuper finalez ſyllabam: vt cum dicitur
legiſne. Habet autem fieri encleſis in partibꝰ indeclinabilibꝰ. ⁊
qꝛ cōiunctio eſt magis indeclinabilis q̃ꝫ aliæ ꝑtes orōnis: ideo
per ipſam cōiunctionē fit encleſis ⁊ nō ꝑ aliam.

Accentū vocis cōciſæ ſyllaba ſeruat

Quæ ſeruaret eū ſi vox ꝑfecta maneret

Quæ tibi ſi huic publica regula ſeruit

Regula vocali cadet tamē ipſa ſequēti

Conſtrue. littera ſcilicet vocalis vocis id eſt dictionis conciſæ
hoc eſt ſyncopatæ ſeruat eum accētum quem ſeruaret ſi vox id
eſt dictio maneret perfecta id eſt integra Et hoc eſt verum ſi vo-
calis remaneat in dictione: quod patet in iſta dictione deum ꝓ
deorum: lætus pro lætatus: tunc illa dictio ſubiacet regulæ cō-
muni vt innuit iſte verſus Quæ tibi ſi deſit ⁊c̄. Deinde dicit ꝙ
regula ipſa ſcꝫ quæ dicta eſt ſuperiꝰ: cedet id eſt locum dabit re-
gulæ communi: vocali ſequenti id eſt dum vocalis ſequatur vo-
calem dictionis ſyncopatæ: hoc patet in hac dictione audijt.
Primo enim dicebamus audiuit. ⁊ cadebat accentus ſuper pri-
mam ſyllabam di: ⁊ li i licet maneat in dictione ſyncopata: ta-
men ſuper ipſam non cadit accentus p̄cedentis ſyllabæ Et hoc
eſt qꝛ vocalis ſequitur ſcꝫ i

Accentū ſeruat poliſyllaba vox ſup̱ illam

Quæ præit extremā: ſi lōga ſit hꝭ: aliter non:

Si breuis eſt: ſedet accentus ſup̱ ante locatā

Siue ſit illa breuis ſeu longa: tamen tenet illum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Datis duabus regulis ſcꝫ de monoſyllaba ⁊ diſſyllaba dictione: nunc de poliſyllaba intendit. Dicit ergo: ſi penultima dictionis poliſyllabæ fuerit longa accentus præcedentis cadet ſuper illam: vt maieſtas. Si vero fuerit breuis: cadit accentus ſup ante penultimam vt bōitas. ſiue illa antepenultima fuerit breuis: vt bonitas. ſiue lōga vt ſanitas. tamē tenet illum ſcꝫ accētum. hoc eſt ſup ante penultimam

Accentū ſeruat in cōpoſitis facit ⁊ fit
Dum vox cōpoſita vocalem ſeruet eandē

Nūc autor ponit exceptionem a regula p̄dicta dicēs ꝙ facio et fio cōpoſitum taliter ꝙ vocalis eadem remanet: ſernat accentū ſimplicis dictionis vt benefacio ⁊ caleſio. Si vero vocalis mutaret: ſubiaceret regulæ cōmuni: vt inficio.

Quādo cōpoſitum feſtinat ⁊ inde licet ſint
Longa: ſimul pones int⁹ lōgeqꝫ deinceps
His orſum iūgas: ſic dicas forte deorſum
Plæraqꝫ pferre cunctādo vel vtraqꝫ diſce

Dicit ꝙ quādo compoſitum vt ſiquando ⁊ nequando. ⁊ inde et deinde: intus ⁊ deintus: longe ⁊ delonge. ⁊ deinceps: licet longa ſint in penultima ſyllaba: habent accentum prædominantem in antepenultima ſyllaba. Et hoc eſt ne videantur eſſe dictiōes duæ. Deinde dicit: his orſum iunges vt deorſum. Et alij habēt ſic. vtiqꝫ deniqꝫ pones. In his em̄ cadit accentus ſuper antepenultimā dictionē ſcd̄m priſcianum

Barbar⁹ el acuit: obliquis regula ſeruit

Quaſi dicat ꝙ barbara in el terminata acuūtur vbiqꝫ habent terminationem barbaram: vt michael. ſed ſubiacent regulæ noſtræ quando habent noſtram terminationem. vt michaelis.

Hæc excepta ſolēt vſum mutare legendi
Hūc etiam mutat lector ſi quæſtio fiat

Autor excuſat ſe dicēs ꝙ excepta id eſt exceptiōes p̄dictæ ſolēt mutare vſum legēdi: Quidam tamē cum hypallage legunt dicentes: vſus legendi ſolet mutare hæc excepta prædicta.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Poſtea vero dicit ꝙ lector mutat hunc ſcilicet vſum legendi ſi quæſtio id eſt ſi interrogatio fiat in littera. quia tunc dictiones in fine acuũtur ſed quãdo interrogatiue ponũtur

Græca ꝑ accentũ debes formare latinũ

Nunc dicit ꝙ nomina græca proferri debent ſcd̄m accentum latinum. Et hoc intellige quando reducuntur ad declinationẽ latinam: aliter non. vt patet in hoc nomine helenæ græco. ⁊ helena latino

Ccẽtꝰ normas legit̃ poſuiſſe vetuſtas
Nõ tñ has credo ſuãdas tẽpore nr̃o

Autor ſuperiꝰ dixit de accentu modernoꝝ. Nũc dicit de accẽtu antiquoꝝ: qui nõ tamen eſt ſeruandꝰ tempore noſtro. Sꝫ de ipſo ponit regulas veteres: vt ſi reperiamus libros veteres: eos ꝓnunciare ſciamus

Si ſit natura monoſillaba dictio longa
Circũflectatur. ſꝫ ſi breuis eſt acuetur

Dicit ꝙ ſi dictio monoſyllaba naturaliter producatur: vt dos et flos: tunc profertur accentu circumflexo. ⁊ ſi breuietur: tunc profertur accẽtu acuto vt per ⁊ fer

Si teneat primã diſſillaba dictio longã
Sit ſuprema breuis veterũ ſi iuſſa ſeq̃ris
Circũflectet̃ prior. in reliquis acuatur

Dicit ꝙ ſi dictio diſſyllaba primam producat ⁊ vltimam corripiat: ſcd̄m antiquos prima circũflectetur. ⁊ alia acuto accentu profertur. vt mittat legat ⁊ mandat.

Seruabit legem poliſyllaba dictio talem
Si ſit correpta penultima: quæ præit illi
Si ſit ꝓducta ſeu nõ tamẽ eſt acuenda
Si ſit ſup̃ma breuis ⁊ penultima longa
Fiat natura: ſit circũflexus in illa

Dicit ꝙ ſi dictio poliſyllaba corripiat penultimam: tunc illa ſyllaba quæ præit illi id eſt ante penultimam ſyllabam: eſt pro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

dūcenda id eſt acuto accentu proferenda: ſeu ſit producta: vt a
mabilis: ſeu non vt legibilis. Deinde dicit ꝙ ſi ſuprema id eſt
vltima ſyllaba ſit breuis: penultima fiat longa natura id eſt na
turaliter ꝓducatᷣ: tūc accent⁹ circumflexus fit in illa penultima
ſyllaba: vt honorat ⁊ honorandus

Illic in fine circūflectes comiteſqꝫ

Hæc eſt doctrina in iſtis illic iſtic et ſimilib⁹: vt illac iſtac. Et
dicit ꝙ in fine. i. in finali ſyllaba circūflectūtur

Vltima ꝓducta tibi ſi ſit in ante ſup̄ma

Anteſupremā acue: ſic teſtificatᷣ athenæ

In præcedentibus verſibus. dicit autor ꝙ ſi vltima ⁊ anteſupre
ma id eſt penultima ſyllaba ſit producta: debet proferri accētu
acuto: vt athenæ

Sꝫ ſi ꝓductā poſitura dat anteſupremā

Hæc acuēdo ſonat breuis: vltima lōgaqꝫ fiat

¶ Nunc dicit Autor ꝙ ſi penultima ſyllaba per poſituram.
id eſt per poſitionem producatur: hæc ſcilicet penultima ſonat
acuendo id eſt profertur accentu acuto: ſiue vltima ſit breuis:
vt amaueram: ſiue longa vt amandus

Noſter nō penit⁹ has normas approbat vſus

Penitus dicit propter accentum circumflexum quo moderni
non vtuntur. Quaſi dicat ꝙ hæ regulæ de accentib⁹ antiquoꝝ
apud modernos nō penitus approbātur

Barbara conciſa vox vſus ⁊ encleſis iſta

Quaſſant interdū: facit hoc diſtātia vocū

Hic autor aſſignat quædam impedimēta quæ interdum quaſ
ſant id eſt deſtruūt regulas de accentibus antiquorum et moder
norum. Et dicit ꝙ vox id eſt dictio barbara: vt eman: vel con
ciſa id eſt ſincopata vt cœlicolum pro celicolarum. vſus ſcilicet
loquendi: vt helena media producta licet corripi debeat vel gra
uari. et encleſies. Encleſis eſt quæ attrahit accētum de vna ſyl
laba in aliam: vt de hac dictum eſt ſuperius: quaſſant interdū
iſta quæ diximꝰ. ⁊ ſubdit cauſam: facit hoc diſtantia vocum id
eſt hoc fit propter coincidentiam vocabulorum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Auſat tripliciter lector diſtinctio plena
Nāqꝫ fit. ⁊ media fit ſubdiſtinctio terna
Hic autor determinat de accentu prout eſt particulariter in ora
tione. Et dicit ſic. Lector id eſt ille qui legit: pauſat id eſt ac-
centum facit tripliciter. Quaſi dicat ꝙ tres ſunt pauſæ in mo-
do legendi. ſcilicet diſtinctio plena: media diſtinctio et ſubdi-
ſtinctio.
Si ſuſpenſiua fiat conſtructio quando
Pauſat: tunc media poterit diſtinctio dici
Si ſit perfecta cōſtructio: ſed tamē addi
Cōuenit. vt plene ſentētia poſſit haberi
Si lector pauſet: ibi ſubdiſtinctio fiet
Completo verſu fiet diſtinctio plena
Hæc eſt periodus mutato nomine dicta
Nunc declarat Autor illas tres pauſas ſupradictas. Et dicit
ſi conſtructio fiat ſuſpenſiua: quando lector pauſat: ibi tunc il-
la talis pauſa dicitur media diſtinctio. ⁊ debet ſic figurari. et de-
bet vox ſuſtineri. donec perfectio conſtructionis inueniatur.
Deinde dicit ꝙ ſi conſtructio ſit perfecta: ita tamen ꝙ aliquid
addi conueniat: vt ſententia poſſit haberi plene: ſi lector tunc
pauſet: illa talis pauſa debet dici ſubdiſtinctio. ⁊ figuratur ſic.
Præterea dicit ꝙ completo verſu vel ſenſu id eſt completa ſen-
tentia: tunc ſit pauſa: quæ etiam alio nomine dicitur periodus
Et hoc eſt quod dicit: hæc eſt periodus mutato nomine dicta.
Et talis pauſa debet ſic figurari. Dictarum triū pauſarum pa-
tent exempla in hac periodo. Si quid agas: ecce media diſtin-
ctio: quæ alio nomine dicitur coma. prudenter agas: ecce ſubdi-
ſtinctio quæ alio nomīe dicitur colon. ⁊ reſpice finem: ecce ple-
na diſtinctio: quæ alio nomine dicitur periodus
Eſt metrꝫ media diſtinctio: finis habetur
Verſ[..]is periodus. eſt ſubdiſtinctio punctus
Nunc autor docet mutare nomina dictarum pauſarum. Et
dicit ꝙ media diſtinctio dicitur etiam metrum. et intellige ſe-
cundum græcos. Finis verſus id eſt conſtructionis totiꝰ habe-
tur periodus. Et dicitur periodus a peri quod eſt circum ⁊ oda

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

cantus: quaſi circularis cantus. quia ſicut in circulo eſt perfe-
ctio rotunditatis ita iſta periodus habet locum in fine perfecta
rum conſtructionum. Subdiſtinctio alio nomine dicitur pun
ctus figuratus taliter.

Pro puncto ſæpe metras: ſed non retrouerte
Suſtentās pauſes: ſꝫ bis metrare recuſes

Dicit Autor ꝙ vna dictarum diſtinctionum ſeu pauſarum ſæ
pe ponitur pro alia. Dicit enim pro puncto ſæpe metras id eſt
ſæpe metrum ſeu media diſtinctio ponitur ſæpe pro puncto:
id eſt pro ſubdiſtinctione et non retrouerte id eſt non econuer-
ſo. Et ratio eſt: quia minoris eſt ſupplere vices maioris et non
econuerſo. Media enim diſtiuctio cum fiat in conſtructione
ſuſpenſiua: minor eſt q̄z ſubdiſtinctio: quæ fit in oratione perfe
cta: patet exemplum in pſalmiſta. Manus habent et non pal
pabunt: pedes hābent et non ambulabunt: non clamabunt in
gutture ſuo. ¶ Nota ꝙ in omnibus ſcripturis iſte tres diſtin
ctiones ſeu pauſæ habentur. Sed ſi vtantur dictis ſcripturis
ſcd̄m præcepta ipſarum pauſarum: tunc erunt etiam in actu.
Igitur in legendis epiſtolis et euangelijs neceſſariæ ſunt

Sequitur Capitulū Duodecimum De fi guris grāmaticalib⁹

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Quarta pars Alexandri Capitulum. xij.

De figuris grammaticalibus

Iuribꝰ eſt membris diſtincta fi
gura loquelæ
Hæc ē ſcema tropus metaplaſ-
mus rurſus earum
Quamlibet in ſpecies propri-
as diſtinguere debes.

In iſto vltimo capitulo Autor intēdit determiare de figuris lo
cutiōis. Et ꝑmo diuidit eas in generali: ſecūdo in ſpeciali: ſecū
da ibi. Quamlibet in ſpēs. Ad ꝑmā ꝑtem ſic dt. Figura loq̃le
id eſt figura locutiōis eſt diſtincta. i. diuiſa pluribus membris.
Quaſi dicat q̃ figuræ locutiōis ſunt multiplices. Et hoc decla
rat dicēs. Hæc ſcʒ mēbra figuræ locutiōis ſunt ſchema tropꝰ
et metaplaſmꝰ Deinde ſubdiuidit figuram locutiōis dicēs Rur
ſus debes diſtinguere quamlibet earum in ꝓpꝛias ſpecies. vt pa
tebit in ſequentibus

Sunt plures aliæ ſtripto vel voce figuræ
Hæc ſunt exēpla: pleonaſmꝰ: acyrologia
Et cacoſyntheton. ⁊ eclipſis: tautologia
Amphibologia: tapinoſis: macrologia
Periſologia: cacephaton: aleothera

Nota q̃ triplex eſt figura ſcʒ dcōnis. locutiōis. ⁊ ꝯſtructiōis.
De figuris ꝯſtructiōis hic ꝑncipalit̃ nō intēdit: ſʒ de figuris di
ctiōis ⁊ locutiōis. Et eſt ſciendū q̃ figura dcōnis fit in dcōne:
vt audijt ꝑ audiuit. Figura locutiōis fit in mō loquēdi: vt phy
ſtula ꝑflauit buccas. i. buccæ ꝑflauerūt phyſtulā. Figura ꝯſtru
ctiōis fit i modo ꝯſtruēdi: vt ego ⁊ tu legimꝰ De figuris ꝯſtru
ctiōis dictū eſt ſuperiꝰ in capitulo de regimie vocū. ibi ſcʒ hic iu
bet ordo libri rē. Et eſt ſciendum q̃ iſtæ figuræ dicuntur vicia
annexa. ⁊ habent excuſari per tropum: de quo dicet̃ ibi. Mul-
ta tropi ſpecies.

Sed nequit his ſolœ vel barbarus aſſociari

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Sunt etenim vicia nulla ratione redēpta

Autor iſte cōſiderauit barbariſmū ⁊ ſolœciſmum cum excuſati one: donatꝰ vero nō. Quaſi di. ꝙ ſolœ id eſt ſolœciſmꝰ vel bar barꝰ id eſt barbariſmꝰ neq̄t aſſociari p̄dictis figuris ſeu vicijs ā nexis: eo ꝙ ſunt vicia nulla rōne redempta. Et hoc autem dr: vt caueamꝰ nobis ab eiſdem q̄ꝫ metaplaſmus excuſet barbariſ mum. ⁊ ſchema ſolœciſmum

barbariſmꝰ **Barbaris eſt vocis corruptio facta latinæ:**
Hoc viciū facimꝰ dicēdo dn̄a dominus

Barbariſmꝰ dicit quaſi mos barbarꝰ. Et dicuntur omnes bar bari: qui nō ſunt græci vel latini. Quaſi dicat ꝙ barbariſmꝰ eſt corruptio vocis latinæ facta Barbari em̄ veniētes romam cor rumpebāt ꝓprietates vocis latinæ. Ideo dicebāt latini. Iſti cō mittūt barbariſmū id eſt hoc vicium faciūt dicendo dn̄a dn̄s cū media ꝓducta: quæ potiꝰ eſt corripienda

Si tamē eloquijs cōmiſces verba latinis
Barbara doctores hanc dicūt barbaralexim

Quaſi dicat ꝙ latini vtant verbis barbaroꝝ in ſermonibꝰ ſuis illud tale viciū dicit barbaralexis id ē ratio barbaroꝝ ſicut hic ex mor mamor ſua dulcis et aut ea forma. Donatus tamen di cit: barbariſmꝰ fit in lingua latina. ⁊ barbaralexis in peregrina

ſolœciſmꝰ. **Eſt ſolœciſmꝰ incongrua copula vocum**
Vt ſi dicatur vir bellica ſponſa pudicus

Solœciſmꝰ dicitur quaſi neqꝫ ſolœciſmenſium Solœ em̄ eſt quædam ciuitas. Et veniētes inde cōmittebūt vicium. Nam declarat quid ſit ſolœciſmꝰ: dicēs. Solœciſmꝰ eſt incongrua co pula vocum. Quaſi dicat ꝙ ſolœciſmꝰ eſt vicium in contextu partium orationis contra regulas artis grammaticæ factum: vt ſi dicatur vir bellica: ſponſa pudicus. deberemꝰ enim dicere: vir bellicus: ſponſa pudica. Inter ſolœciſmum ⁊ barbariſmum hoc intereſt: quia ſolœciſmus habet voces diſcrepantes inter ſe vt vir bellica. barbariſmꝰ vero fit in ſingulis verbis ſcriptis vel pronunciatis.

Barbarus ⁊ ſolœ tibi ſunt penitꝰ fugiēdæ

Dicit ꝙ barbarus id eſt barbariſmus. ⁊ ſolœ id eſt ſolœciſmus ſunt penitus fugiendæ tibi; id eſt non debent vſitari

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Impꝛoꝑe poſita vox foꝛmat acirologiam Acirologia
Si dicas: requiē timeo: vl' ſpero laboꝛem.

¶ Hic Autoꝛ determinat de decem figuris ſeu vicijs annexis. Sed queritur quibus annectuntur Pꝛo quo nota ꝙ in qualibet oratione ſunt tria conſideranda ſcilicet dictiones: oꝛdinatio dictionum. ⁊ ſententia reſultans ex oꝛdinatione dictionum ad inuicem. Vicia igitur quæ peccāt in dictione ſunt annexa barbariſmo. ⁊ ſunt tria ſcilicet Acyꝛologia Eclipſis ⁊ Amphibologia. Sed quæ peccant in oꝛdinatione dictionum adinuicem ſunt annexa ſolœciſmo. ⁊ ſunt iſta tria. Cacephaton cacoſyntheton tapinoſis. Pꝛæterea vicia vel figuræ quæ peccant contra ſententiam ſunt annexa ſpeciebus tropi. Et ſunt quattuoꝛ ſcilicet Tantologia. Pleonaſmus Periſologia et Macrologia Quid dicis de aleotheca: dico non eſt vnum vicium: ſed implicat multa. Pꝛimo igitur determinat de acyꝛologia dicēs Acyrologia dicitur ab a quod eſt ſine: ⁊ logos ſermo. ⁊ cyꝛes manꝰ Inde acyꝛologia id eſt ſermo ſine manu: quaſi inuſitatus Nūc autoꝛ particulariter pꝛocedit in declaratione vniuſcuiuſqꝫ duodecim viciozum annexoꝛum barbariſmo ⁊ ſolœciſmo: quæ ſuperiꝰ enumerauit. Et dicit vox id eſt dictio impꝛopꝛie poſita foꝛmat acyꝛologiam. Si dicas: requiem timeo vel ſpero laboꝛem ponitur impꝛopꝛie timeo, id eſt ſpero. ⁊ li ſpero ponitur pꝛo timeo.

Dictio turpe ſonans cacephatō arrigit aures cacephatō.
Detur in exemplū: vel tu cū cōpare ludis

Cacephaton eſt obſcura enunciatio vel in compoſita dictione vel vno verbo. vt numerum cum nauibus æquat. Et in therentio Arrige aures pamphilæ

Atqꝫ ſupuacue dici debet pleonaſmus
Additio vocis: vt ſic eſt oꝛe locuta

Pleonaſmꝰ eſt ſupuacuæ vecꝫ additio ad plenā ſignificationē: vt ſic oꝛe locuta ē. Ecce li oꝛe ſupuacue addit: qꝛ ſatis intelligebatꝛ ꝑ illam dictionem locuta

Signat idem vbis diuerſis tantologia Tātologia
Exultās redeo rurſus gaudēſqꝫ reuertoꝛ

Tantologia eſt eiuſdem ꝟbi repetitio vicioſa: vt in exemplo antoris Exultās redeo: rurſus: gaudenſqꝫ reuertor Nam iſte clauſulæ idem importāt licet ꝑ diuerſa ꝟba.

Eclipſis.

Dicitur vnius verbi defectus eclipſis
Quod poni decet vt fiat cōſtructio plena
Hec ſecū precibꝰ ve bonū parere precantis

Eclipſis eſt quidam defectus neceſſariæ dictionis quæ poni deberet vt conſtructio fiat plena id eſt perfecta: vt patet in littera hæc ſecum deficit loquebatur: precibus ve bonum parere precātis: deficit enim fit. Et dicitur ab e quod eſt extra. ⁊ clepo clepis quod idem eſt quod furor furaris: quia quod ſubtrahimus furamur.

Tapinoſis

Cum ꝑ verba rei mãgne ſubmiſſio fiet
Tunc tapinoſis erit: ſic dicat̄ mare gurges

Tapinoſis eſt hūilitas ꝟbi rei magnæ. Cōſtrue. tapinoſis erit tūc cum ꝑ quādo ſubmiſſio rei magnæ fiet ꝑ ꝟba ſcꝫ humilia: vt ſi dicat̄ mare gurges. Gurges ē em̄ paruæ aquæ riuꝰ. mare vero eſt omniū capax aquaꝝ

Cacoſyntheton

Et male cōfuſa cacoſyntheton eſt vocitāda
Cōgeries vocū: te moui prelia contra
Diſcipulos cedit virgis cū terga magiſter

Cacoſyntheton eſt vicioſa dictionum compoſitio. Cōſtrue Cōgeries id eſt compoſitio vocum id eſt dictionum male confuſa id eſt male ordinata: eſt vocitanda cacoſyntheton. Deinde poit exemplum. cedit virgis cum terga magiſter. Iſte enim dictiones confuſæ ordinantur: quod patet reducendo ipſas ad debitum ordinem.

Periſologia

Periſologia dicenda ſuperflua vocum
Additio ſine vi rerū qui ſignificātur
Quo poterant ibāt ſꝫ nō quo nō potuerūt

Periſologia eſt ſupuacua vel ſupflua additio vocū. i. dictionū ſine vlla vi rerum: vt in exemplo autoris Ibāt ꝙ poterāt: ſꝫ nō ibant quo non potuerunt. Malta enim ſunt hic ſuperflua:

quæ non habent vllam vim rerum. Bene ſcimus: q̃ non ibãt
niſi p locũ p quẽ poterant. ſuperfluũ ergo eſt hoc addere.
Cũ res cõprendit varias ſentẽtia longa
Macrologia dat: plogis hoc ſæpe vidim⁹

Macrologia

In præcedentibus metris autor dicit q̃ cum ſententia longa
comprehendit res varias id eſt non neceſſarias: tunc macrolo
gia cõmittitur: vt in hoc exemplo Legati non impetrata pace
retro inde venerant: domum reuerſi ſunt. Ideo dicit: hoc ſæpe
videmus in prologis: quia multa continẽtur in prologis quæ
non ſunt neceſſaria.

Amphibologia

Amphibologia cõſtructio nõ manifeſtãs
Senſum pfecte: puto te ſociũ ſuperare
Hoc fit multotiẽs q2 nõ determino plene
Affectũ mẽtis defectu ppediẽte
Siue duplex ſenſus ex verbis poſſit haberi
Amphibologia eſt ambiguitas ſermonis ſeu dictionis: quæ fit
per accuſatiuũ caſum: vt ſi quis dicat: puto te ſociũ ſuperare.
Aut per commune verbum: vt criminatur catho. Aut per di
ſtinctionem: vt vidi ſtatuam auream haſtam tenentem. Fit eti
am per ononima: vt ſi quis aciem dicat & non addat oculorum
vel exercitus vel ferri Fit præterea pluribus alijs modis: quos
recenſere omnes: ne nimis ſit non oportet. Ononima ſunt ea
quoꝝ varia ſunt ſignificata: vt acies lira acus fatum canis et
ſimilia

Aleotheca

Cõfundit caſus numeros gen⁹ aleotheca
Aleotheca eſt generale vicium ideo non computatur cum præ
dictis duodecim. Et habet fieri per caſus: vt vrbem quam ſta
tuo veſtra, ẽ. Per numeros: vt quo milite cœlum vicerat. Per
genera: vt pneſte ſub ipſa.

Metaplaſm⁹ excuſãs barbariſmũ hꝫ fere ſpẽs vnã et viginti

Quẽdo ſæpe fiet methaplaſm⁹. et eius
Protheſꝭ ẽ ſpẽs: & epẽtheſꝭ. & paragoge.
Subtrahis interdũ ſpẽs tũc ei⁹ habẽdæ
Auferesis vel ſyncopa ſunt: vel apocopa finis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Metaplaſm⁹ eſt tranſformatio quædam recti ſolutiq; ſermo-
nis in alteram ſpeciem ornatus neceſſitatiſue cauſa Subtrahit
interdum id eſt aliquando metaplaſmus fit ſubtractione litte-
ræ vel ſyllabæ. Et tunc ei⁹ ſpecies ſunt auferesis ſincopa ⁊ apo
copa. Dicto de vicijs annexis: ſequitur de figuris excuſantibus
dicta vicia annexa. Et primo de figuris excuſantibus barbariſ-
mum. Secundo ſolœciſmum. Tercio vicia annexa: ſecūda ibi.
Dat ſpecies: tercia ibi Multa tropi. Dicit ergo ſic Metaplaſ
mus fiet ſæpe addēdo ſcz litteram vel ſyllabā. ⁊ tūc ei⁹ ſpecies
ſunt ꝓthesis auferesis epentheſis ⁊ peragoge

aufre. ꝓthe — Auferesis tollit capiti ſz protheſis addit
Sico. epē. — Sincopa demedio tollit qđ epentheſis auget
apo. para. — Hoc fini qđ tollit apocopa: dat pagoge

Nunc declarat ſpecies methaplaſmi ſupradictas Et dicit ꝙ au
fereſis tollit id eſt aufert litteram vel ſyllabam de principio di-
ctionis: vt mitte pro dimitte. ſed protheſis addit ſcilicet litte-
ram vel ſyllabam principio dictionis. vt gnato pro nato. tetu-
lit pro tulit. Syncopa de medio tollit: vt audacter pro audaci
ter. Cui contraria eſt epentheſis: vt induperator pro impera-
tor. Apocopæ tollit fini: vt achilli pro achillis. Cui cōtraria ē
paragoge: vt ſoluier ꝓ ſolui.

Siſtola — Si longū breuies: debet tibi ſiſtola dici

Quaſi dicat ꝙ ſiſtola cōmittit: ſi lrā longa naturalit̄ corripit:
vt in cathone Nō eodem curſu ⁊c̄.

Extaſis — Extaſis eſſe ſolet ſi ꝓduces breuiāndam

Extaſis fit quādo ſyllaba naturalit̄ breuis ꝓducit: vt in Oui
dio vitam dederitis in vndis

Bis binas ſpēs habet extaſis: haſq; vocam⁹
Ceſura dcā — Ceſuras: faciet pētimemerim tibi terni
pētimeme. — Syllaba ꝑma pedis: ibi ꝓducis breuiandam

Ceſura dicitur a cedo cedis id eſt diuididis: quia per ceſuram
diuiditur aliquid ab illo præcedente. ⁊ vnitur cum ſequēte. Di
cit ꝙ extaſis habet quattuor ſpecies. ⁊ ipſas appellamus ceſu-
ras. Unde videndum eſt quid ſit ceſura. Ceſura eſt immutabil̄
extenſio quæ fit in principio pedis ⁊ in fine dictionis. Et nota
ꝙ nunq̄ fit in primo nec in vltimo pede verſus. Fit eñ in ꝑn

cipio tercii pedis quando enim ſyllaba breuis producitur: vt in ouidio. Mittit hypermeſtra de tot modo fratribus vni Et iſta talis ceſura vocatur pentimemeris Et hoc ē quod dicit. Faciet pentimemerim ꝛc̄.

Semi vl'ante preit: pduceturqȝ ſecūdi

Prima pedis vt ī hoc poteris cognoſcere vſu

Seīpētime anp̄ētime.

Quaſi dicat ꝙ ſemipentimemeris vel antepentimemeris fit ꝑducendo primam ſyllabam ſecundi pedis quæ naturaliter breuis erat. vt poteris cognoſcere verſu. In ſcanſione dicim⁹ Prima pedis vt in ꝛc̄.

Quarti prima pedis eptimemerim ē format

Eptime.

Producēdo breuē: verſus hoc denotat iſte

hoc eſt eptimemeris fit breuem ꝑducendo vt in principio quarti pedis verſus iſte denotat: hoc videlicet producendo breuem verſus hoc ꝛc̄.

Poſt eptimemerim dat quinti ſyllaba prima

Curtam ꝑducēs: ſicut verſus habet iſte

Quaſi dicat ꝙ eptimemeris fit breuem ꝑducēdo in principio quinti pedis: ſicut iſte ỽſus habet id eſt manifeſtat vel cōtinet Curtam ꝑducēs ſicut uerſus habet iſte

Altera ceſure ſpecies ſi ſubijciatur

Alia ſpecies ceſure

M cum vocali vox cui⁹ littera prima

Vocalis: nec in his ideo colliſio fiet

O vtinā populū hunc ſaluet grā chriſti

Poſitis principalib⁹ ſpeciebus extaſis: nunc ponit minus principales. Et dicit altera ſpecies ceſure eſt: ſi vox id eſt dictio cuius penultima littera ē vocalis: ſubijciaꝛ huic litteræ m vel vocali. Quaſi dicat ꝙ ſi aliqua dictio finiꝛ in m vel in vocalem. ꝛ ſequens incipiat a vocali: nec in his dictionib⁹ ideo fiat colliſio id eſt ſi non obijciatur aliqua dictarum litterarum. exemplum ponit ipſe in littera. O vtinam populum hunc ꝛc̄. Cum dicit o vti ecce illa dictio o finitur in vocalem. ꝛ ſequēs ſcȝ vtinam incipit a vocali Cum vero dicit populum hūc: ecce li populum finitur in m. ꝛ ſequens ſcilicet hunc: incipit a vocali. ꝛ neutra ipſarum abijcitur: immo remanet in verſu: vt patet. O vti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Diereſis

nam populum hunc ⁊c̃.

Syllaba diuidit̃: tūc diereſis vocitat̃

Aulai in medio libabāt pocula bacchi

Dicit Autor ꝙ ſi vna ſyllaba diuidit̃ in duas: tūc diereſis vocitat̃ id eſt nominat̃. ſic illa figura: exemplum ptʒ in lrã Aulai in medio ⁊c̃. aulai ꝑ aulæ

Sinereſis.

Si iungã plures: dic ſinereſim tibi factam

Hæc etiã ſpẽs dicat̃ epinalymph a

Fixerat eripedẽ ceruam vir ⁊ æneus eſto

Quaſi dicat ꝙ ſinereſis fit ſi plures voces in vnam cõglutient̃ quæ alio noīe dicit̃ epinalympha. De hoc patẽt exempla in littera. Fixerat eripedem pro aeripedem id eſt velocem: vir æneus pro æneus id eſt dur⁹ vel crudelis. hæc autem figura eſt contraria diereſi: de qua dictum eſt

Ellipſis et ſinalipha

Ellipſis necat m: perimit ſinalimpha vocalẽ

Tu pplm alme de⁹ ſaluaſti a morte redẽptor

Sinalympha eſt quando vocales inuicem cõcurrunt. ⁊ earum altera abijcitur. Exemplũ ponit autor Tu populum alme ⁊c̃. et hoc eſt de ellipſi. Saluaſti a morte redemptor. ⁊ hoc eſt de ſinalympha. Ellipſis eſt cõſonantium cum vocalibus aſpere cõcurrẽtium quædam ac dura colliſio: vt in virgilio. littora multum ille ⁊ terris iactatus ⁊ alto. In ſcanſione collidit̃ illa m cũ ſua vocali. ⁊ etiã illa vocalis e abijcitur.

Viles ſunt iſte p̃ cunctis ⁊ fugiẽdæ

Dicit ꝙ iſtæ figuræ ſcʒ ellipſis ⁊ ſinalympha ſunt viles ⁊ fugiendæ. i. euitãdæ omnib⁹ alijs

Sincreſis.

Sincreſis iſtaꝝ ſolet vtraqʒ ſæpe vocari

Dicit autor ꝙ vtraqʒ prædictarum duarum figurarum ſolet vocari id eſt nominari ſincreſis. Et dicitur a ſin quod eſt con ⁊ creſis iunctio vel iudiciũ: quaſi coniunctio vel cõiudicium lrãꝝ

Non ſolum voces ſed tp̃a ſæpe videmus

Elidi metris: velut hic dicim⁹ iolla

Dicit autor ꝙ non ſolum voces ſeu litteræ eliduntur: hoc eſt abijciuntur in metris: ſed etiam tempora vt hic. vale inquit iolla

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Nam illa ſyllaba le cum ſit longa duo tempora debet habere:
ſed non habet niſi vnum: cum breuis efficiatur. Iſta figura di
citur boetis

Dicitur antitheſis ſi littera ponitur vna Antitheſis
Ponere cū debes aliā: ſic dicimus olli
Antitheſis eſt litterae p littera poſitio: vt cum dicim⁹ olli pro
illi: ponitur eñ o p i. Et hoc fit cauſa maioris ſonoritatis: ma
gis enim ſonat o q̃ȝ i.

Metatheſim facies ſi trāſponas elementum Metatheſis
Si dicas teucre cum debes dicere teucer
Metatheſis eſt trāſpoſitio litterarum in alienum locum nul
la tamen littera ex dictione ſublata: vt ſi dicas teucre cū debes
dicere teucer. ⁊ eſt proprium nomen viri Nominatiuo hic teu
cer genitiuo hui⁹ teucri

A te vitari debēt ſpecies methaplaſmi
Sȝ pentimemeri ſolūmodo nos decet vti
Hic dat cautelam quantum ad vſum quarūdam figurarum et
dicit q̄ ſpecies methaplaſmi de quibus dictum eſt ſupra: debent
vitari a te. Sed ſolūmodo nos decet vti pentimemeri: de qua
dictum eſt.

Syncopa cum fiet patrum veſtigia ſernet Syncopa.
Hic dr̄ q̄ ſi volum⁹ vti ſyncopa: debem⁹ ſeruare veſtigia veterū
hoc eſt cōmittē dictā figurā in dictionib⁹: in quib⁹ veteres com
miſerūt: vel in ſimilib⁹ ⁊ non in alijs

Dat ſpēs tibi ſchema pleſim zeuma ſileſim Schematis
Eſt et hypoſeuſis anadiploſis epinalenſis excuſantis
Eſt et epyzeuſis ⁊ anaphola paranomeon ſolœciſmū
Et ceſi onomaton addis ⁊ omoteleuton xvij ſꝫ ſpēs
Et paranomaſia poliſinthetō addis hyrinos
Iūgis homoptotō his piterqꝫ poliptotō adde
Vltima dialetō vel aſintheton eſt vocitāda
Superius dictum eſt de figuris methaplaſmi excuſanttib⁹ bar
bariſmū. Nunc dicendum eſt de figuris ſchematis excuſantib⁹

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſolœciſmum Schema non definitur cum ſit æquiuocum ſcʒ in ſchema lēſeos ⁊ i ſchema dianeos Primum ptinet ad grammaticos. reliquū ad oratores Figuræ ſchematʒ ſunt fere. xvij. quæ numerantur in littera

Prolepſis: Præſumit q̄ ſunt ſup̄ma locanda prolepſis
Cerno ducētos hinc natos hincqʒ nepotes

Donatꝰ Prolepſis eſt p̄poſitio rerum ordinatarum. Virgiliꝰ. Interea reges ingēti mole latinos. Procedunt caſtris Hic in ſpeciali determinat de figuris quas numerat Et p̄mo de plepſi Sʒ eſt ſciēdum q̄ duplex eſt plepſis ſcʒ cōſtructionis ⁊ locutionis. De prima tractauit in capitulo de regimine. hic vero intēdit de plepſi locutionis. Et dicit q̄ plepſis p̄ſumit id eſt p̄mo ſumit ea quæ ſunt locāda ſup̄ma id eſt vltimate ordinata. hoc ptʒ in exemplo autoris. Cerno ducētos ⁊c̄.

Zeuma Zeuma fit in verbo ſi plurima clauſeris vno
Hymnꝰ chriſte tibi: tibi laus tibi gl̄a detur

Zeuma ſimiliter eſt duplex id eſt ꝯſtructionis ⁊ locutionis zeuma locutionis fit quando plurima ſuppoſita vni v̄bo attribuūtur: vt hymnus chriſte tibi: tibi laus: tibi gloria detur. Donatus. zeuma eſt vnius verbi concluſio diuerſis clauſulis aperte coniuncta.

Syleps̄ pā Clauſas diſſimiles ligat vna voce ſilepſis
In te chriſte ſalꝰ: in te ſunt p̄mia noſtra

Silepſis eſt diſſimilium clauſularum p̄ vnum v̄bum conglutinata cōceptio: vt ptʒ in littera In te chriſte ſalus ⁊c̄. Et differt a zeumate: quia in zeumate eſt cōiunctio aperta quātum ad cōgruitatem. ſed in ſilepſi non. Et habet fieri pluribꝰ modis: vt patebit ſtatim.

Cum collectiuo iunctum plurale ſilepſim
Aſſignāt aliqui plebs iſta parāt equitare
Sʒ magis eſt ꝓpria cōſtructio plebs parat ire

Dicit q̄ aliqui aſſignāt ſilepſim quādo plurale v̄bum iungitur cum nomīe collectiuo: vt iſta plebs parāt equitare. Deinde prohibet nobis talem cōſtructionem dicēs. Sed magis eſt propria conſtructio plebs parat ire

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Scdo mõ

Eſtqȝ ſilepſis vbi pro multis ponitur vnꝰ
Vt cum dicis adeſt rex multo milite cinctus.
Dicit ꝙ ſilepſ etiā eſt vbi vnꝰ ponit̃ ꝓ mult̃ : cū dicis adeſt rex
multo milite cinctꝰ. multo milite ꝓ mult̃ militibꝰ ponit̃

Hypozeuſ

Reddit hypoſeuſis ꝑſonæ plurima verba
Vni nos mūdet nos ornet gratia chriſti
Hypoſeuſis fit qñ plura ṽba vni ꝑſonæ attribuūtur : vt ptȝ in
exēplo autoris. nos mūdet nos ornet gr̃a chriſti. Ecce illa duo
verba mūdet ⁊ ornet attribuūtur illi nt̃o gratia

Anadiplos̄

Fiet anadiploſis verbi geminatio : qn̄do
Principiū clauſæ fit idē cum fine prioris
Nūmis iſtoꝝ caret alter. ⁊ alter abūdat
Anadiploſis fiet qñ eadē dictio q̄ eſt ī fine ꝑoris clauſulæ repe
rit̃ in ꝑncipio ſequētis : vt ptȝ in exēplo autoris Nūmis iſtoꝝ
⁊c̄. Cōſtrue geminatio ṽbi. i. dcōnis fiet anadiploſis : qñ prin
cipiū clauſulæ fit idē cū fine prioris ſcȝ clauſulæ

Anaphora

Clauſis principiū dat anaphora pluribꝰ vnū :
Chriſtꝰ mūdauit. chriſtꝰ nos purificauit
Anaphora eſt repetitio eiuſdē ṽbi ꝑ principia pluriū clauſula
rū : vt ptȝ in lr̃a. Chriſtꝰ mūdauit chriſtꝰ nos purificauit Et ibi
Laudate dn̄m de coelis : laudate eū in excelſis

Epinalēſis

Principio finē facit epinalēſis eundem
Nobis grata priꝰ nō ſunt mō ꝯgrua nobis
Epinalēſis eſt qñ prīcipiū clauſulæ idē eſt cū fine : vt ptȝ in lr̃a
Nobis grata priꝰ nō ſunt mō ꝯgrua nob. Ecce li nobis ponit̃
in ꝑncipio ⁊ i fine clauſulæ. Et ṽgiliꝰ. Multa ſuꝑ priamo ro
gitās ſuꝑ hectore multa

Epizeuſis.

Vnius eſt epizeuſis geminatio verbi
Siguificās idē meme petit vltio digna
Epizeuſis eſt eiuſdem verbi congeminatio in eodem verſu ſine
aliqua dilatione : vt patet in littera ; meme petit vltio digna.
Ecce li me congeminatur ſine dilatione. Et in Eſaia. Cōſola
mini cōſolamini popule meus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Parano-
maſia

Voces pene pares q̄ ſunt diuerſa notãtes
Dant paranomaſiã nõ curat vera ſꝫ æra

Paranomaſia fit quotiēſcumqꝫ de nomīe aliud efficiť nomē fere ſimile in voce ſꝫ diſſimile in ſignificatiõe: vt hic nõ curat vera ſꝫ æra Pene ſimilia ſunt ī voce: diuerſa in ſignificatiõe. Nota ꝙ paranomaſia alio nomīe diciť annomiatio vel agnominatio: alio nomīe diciť deffizo. Et hoc eſt apud vulgares: qui per modū truffe vnum v̄bum eliciũt ab alio

[P]aranomeon

Principiū ſimile voces iũctæ retinētes
Dãt paranomeon: vim vitat virgo virilem

Paranomeon eſt qn̄ eiſdē ſyllabis plures dcões inchoanť: vt ptꝫ hic: vim vitat virgo virilem

Ceſionoma
ton

Junctura ſimili voces multæ ſociate
Dant ceſionomatõ: vmbone repelliť vmbo
Pes pede cõprimitur: enſiſqꝫ retunditur enſe

Ceſionomaton eſt multitudo nominū coniunctiuoꝝ quodam ambitu copulandi: ve hic vmbone repellitur vmbo: pes pede cõprimitur: enſiſqꝫ retundiť enſe.

Hmnopto-
ton

Clauſula totalis tibi format homoptotõ vno
Caſu cõtenta: triſtes flētes lachrymãtes

Homoptoton eſt cum in ſimiles caſus verba diuerſa exeunt: vt flentes triſtes lachrymantes: hæc figura dicitur alio nomīe ſimiliter cadens.

Omoteleu
ton

Cū plures voces ſub fine ter:ētur eodē
Omoteleuton erit: huic carmīa ꝯſona ſubdiſ
Atqꝫ leonina ſimul ⁊ caudaria iunges

Omotelenton erit cum plures voces ſeu dictiones teneňť ſub eodem fiue. ⁊ ſimiliter terminantur Huic figuræ ſubdūtur carmina conſona in medio ⁊ in fine ⁊ caudaria ſcilicet rithmi: in quibus attenditur conſonantia finalium ſyllabarum. Et ibi Hiſtrio debita non ſibi credita ſoluere curat. Inficiatur ſi moneatur falſaqꝫ iurat.

poliptoton

Per varios caſus diſtincta polyptotõ explet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Si ꝓꝛium taceas nomẽ: ponẽs generale
Sic dauid inſinuas nomẽ dicẽdo ꝓphetæ
Antonomaſia eſt ſignificatio vice nomis poſita. Et ſit tribus
modis. ſcꝫ ab animo: vt magnanimuſqꝫ anchiſiades a coꝛpoꝛe:
vt Ipſeqꝫ arduus alta pulſat ſidera Et ab extrinſecis actionibꝰ
vt infœlix puer atqꝫ impar cõgreſſus achilli. Antonomaſia ſit
quãdo nomẽ cõmune ponitꝛ ꝑ ꝓꝓo: vt cum dicitꝛ ꝓpheta intel-
ligimꝰ de dauid. Et hoc ſit vt excellẽtiam denotemꝰ
Si iungas ꝓꝛium voci rem ſignificãti — Epitheton
Fiet epitheton: ſic dicas triſtia bella
Epitheton ſiet ſi ꝓꝓꝛium adiungatꝛ voci .i. dictioni ſignificãti
illud ꝓꝓꝛium: vt triſtia bella. bella eñ ſignificãt triſticiam: ni-
hilominꝰ additꝛ ſibi illud ꝓꝓꝛium cum dico triſtia
Si partẽ ſumas ꝑ toto vel vice verſa — ſinecdoche.
Sinecdochẽ facies dicẽs hoc ẽ caput albens.
Sinecdoche eſt ſignificatio pleni intellectꝰ cum plꝰ minuſue ꝑ
nũcias. Fit eñ ſi partem ſumas ꝑ toto. vt Pubeſqꝫ tuæ pubeſ
qꝫ tuoꝝ: aut ecõuerſo: vt Igne fontemqꝫ ferebãt Duplex eſt ſi-
necdoche ſcꝫ cõſtructiõis ꝛ locutionis. Sinecdoche cõſtructio
nis cõtinetꝛ ſub ſcemate. ꝛ eſt ſpecies antiptoſis. De ſinecdoche
locutionis hic dicitur.
Onomatopeiã facies: ſi nomina ſumas — Onomato peia
De ſonitu tracta: ſic ſus ſcropha dicitꝛ eſſe
Onomatopeia eſt nomen de ſonitu factum. Sic enim ſus dici
tur eſſe ſcropha a ſonitu quem facit. Si etiam tintinabulum ꝛ
taratantara dicta ſunt a ſonitu ꝛc̃.
Periſraſis circũloquiũ de iure vocatur — Periſraſis.
Cũ verbis vertit antimetabula ſenſum
Cũ verbis curas attollere rem tibi gratam.
Aut in re turpi verbis nõ turpibus vti
Periſraſis eſt circumlocutio quæ ſit aut oꝛdinatiõis rei cauſa
quæ pulchꝛa eſt. Aut non vituperandæ rei quæ turpis eſt: vt
etiam pꝛima nouo lumine titoni croceũ liquens auroꝛa cubile.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Aut hic: ⁊ nimio luxu obtuſior vſus ſit genitali auro. ⁊ ſuccos oblimet inertes.

Hyperbole

Tranſcēſus veri manifeſt⁹ hyꝑbole fiet
Aſtra ferit ſon⁹ armoꝝ clangorq; tubaꝝ

In p̄cedentib⁹ metris Autor dicit ꝙ hyperbole eſt tranſcenſus manifeſtus id eſt exceſſus veri id eſt veritatis. Et fit vel cauſa augendi: vt niue candidior. vel minuendi: vt teſtudine tardior ibat.

Hyperbatō cuius ſunt ſpēs quinq;.

Vocū turbat⁹ formabit hyperbaton ordo
Sintheſ hic themaſis ac hyſterologia ſbſunt
His ⁊ anaſtrophā vult pariſq; parēhteſ addi

Hyperbaton eſt verbū ordinem turbans cui⁹ ſpecies ſunt quinq; ſcȝ hyſterologia vel hyſteron ꝓteron ſintheſis themaſis anaſtropha parentheſis

Hyſterō ꝓtherō ꝑma.

Hyſterō ⁊ ꝓtherō ſolet hyſterologia dici
Hoc fit cū rectā ſeriem ſententia mutat
Hi cererē torrere parāt ⁊ frangere ſaxo

Hyſteron proteron vel hyſterologia fit quando mutatur ordo ſententiæ cum recta ſerie verborum: vt patet in exemplo: hi cererem torrere parant ⁊ frangere ſaxo. Nam prius frangere ſeu molere debent cererem et granum q̄ȝ torrere ſeu decoquere

Sintheſis ſecunda

Sintheſis eſt omni cōfuſa locutio parte
Nos virtute lauat qui labē criminis ornat

Sintheſis eſt hyperbaton ex omni parte cōfuſum: vt patet in exemplo. Nos virtute ⁊c̄. Eſt enim ordo: ille qui lauat labem criminis: ornat nos virtute

Themaſis tercia

Dat themaſim binas in partes dictio ſecta
Eſt boreæ regio ſeptē ſubiecta trioni

Themaſis eſt vni⁹ verbi ſectio vna dictione vel plurib⁹ interiectis: vt hic in lrā. Eſt boreæ regio ſeptem ſubiecta trioni. Ecce li ſeptem trioni eſt vnica dictio: quæ diuiſa eſt

Anaſtropha q̄rta

Dictio ſi ſubſit cū ſit p̄cedere digna
Fiet anaſtropha: ſurgit mare littora cōtra

Anaſtropha eſt verborum tantūmodo p̄poſterus ordo: vt ſur-
git mare littora contra. Ecce illa p̄poſitio cōtra deberet p̄poni
ſuo caſuali. ⁊ poſtponitur parēthesis
In clauſa clauſam ſi cōmiſces alienam quinta
Inde parēthesis ē (princeps qꝛ bella minātur
Hostes) militibꝰ vrbē præmunit ⁊ armis
Parentheſis eſt interpoſita ratiocinatio diuiſæ ſentētiæ: vt pa
ret i littera (princeps quia bella minātur hoſtes) militibꝰ vrbē
præmunit ⁊ armis. Allegoria
Cum deſignatᷓ aliud q̄ clauſula ſignet cuiꝰ ſūt ſpe
Allegoria datᷓ. ſeptē ſp̄es dabis illi cies ſeptē
Hæc ſunt antifraſis cariētiſmos ⁊ enigma
Atq3 paranomea ſarcaſmos ac ironia
Antiſmon tandē ſit p̄dictis ſocianda
Allegoria eſt tropꝰ quo aliud ſignificatur q̄ dicitur: vt laterē
lauas: aerem verberas id eſt tempꝰ perdere vel inutiliter expen
dere. Huiꝰ ſpecies ſunt ſeptem. quas autor numerat in littera
et ſubſequenter declarat Prima an-
Antifraſis ſermo ſignās cōtraria dicto tifraſis
Sic lucū dicis: qꝛ raro luce niteſcit
Antifraſis eſt vniꝰ verbi ironia: vt bellū quaſi mime bellū: lucꝰ
quaſi mime lucēs vel raro luceſcit. parca eo q̄ nemī parcit Scđa Cari
Eſt cariētiſmos cum ꝓfers dura relatu entiſmos
Gratius hinc amon nomē traxiſſe putamus.
Charētiſmos eſt quo dura relatu gratius ꝓferunt. vt cū inter
rogantibꝰ ſiquis q̄ſierit: reſpondeat bona fortuna ex quo intelli
gitur neminem nos queſiuiſſe Tercia eni
Obſcurus ſermo quaſi mirandꝰ ſit enigma gma
Patrē ꝓgenies occidit matris in aluo
Quā mater genuit generauit filia matrē
Enigma eſt obſcura ſententia per obſcuram ſimilitudinem rerꝫ

vt patrem ꝓgenies occidit matris in aluo. ⁊ de beato thoma intelligit. Nam ipſe erat pater animaꝝ. ꝓgenies vero humana occidit eum p̄dicantem in aluo matris ſcʒ eccleſie. Quam mater genuit. per matrem ſignificatur aqua in glaciem creſcere et ex eadem effluere.

q̄rta Paranomia

Si ponūtur ꝓuerbia publica: dices
Eſſe paranomiā: lupꝰ eſt ſermone ſub iſto

Paranomia eſt accōmodatum rebꝰ temporibuſqʒ ꝓuerbium: vt lupꝰ eſt ſermone ſub iſto. Erūt em̄ aliqui de aliquo fabulantes. Et ecce veniet quidam odioſus eis vt ſermo retrahat. Alter eorum dicet hoc ꝓuerbium: lupus eſt in fabula: quod etiaʒ eſt a ruſticis vſitatum.

q̄nta Sarcaſmos

Sarcaſmos ſolet hoſtilis deriſio dici
Auxiliāte modo dicēdi ſignificata

Sarcaſmos eſt plena odio atqʒ hoſtilis deriſio auxiliāte modo dicēdi ſignificata id eſt ꝙ talis deriſio fiat cum modo vt hic En agros ⁊ quam bello troianae petiſti Heſperiam metire iacens Sarcaſmos eſt illa figura quam cōmittimꝰ mordendo aliqueʒ in ſermone

Sexta yronia

Per voces dictis cōtraria dant yroniam

Yronia eſt ſermo ꝑ ꝯtrariū oſtēdens qđ ꝯmittit: vt hic. I nūc et meriti lectū reuerte parētis. Et dicit ab yron qđ eſt eleuare: q: in ſermone yronico eleuamꝰ vultum ⁊ geſtum

ſeptima antiſmon

Vrbane ludēs verbis nō cōcitus ira
Antiſmon facies: hyrcos mulgere laboras

Antiſmos eſt figura multiplicꝭ ⁊ numeroſae ꝟtutis Antiſmos em̄ vocatur quicquid ruſtica ſimplicitate caret. ⁊ faceta ſatꝭ vrbanitate expolitum eſt: vt ptʒ hic: hyrcos mulgere laboras: qđ tm̄ valet quantum nihil facis. Ecce pulchꝝ exemplum antiſmos. bauius ⁊ meuius fuerūt duo poetae parum ſciētes. ⁊ multum odiebāt virgilium. Virgilius em̄ de hoc perpēdens voluit eos vrbane deludere: ⁊ compoſuit iſta duo carmina. Qui bauiū nō odit amet hic tua carmīa meui. Atqʒ idem iūgat vulpes ⁊ mulgeat hyrcos. Quaſi dicat ꝙ vtriuſqʒ carmina vilia erāt. et tantum facit qui ſequitur ea: quātum qui iūgit vulpes ⁊ mulget hyrcos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Omozeuſis ſpẽs tres

Eſt omozeuſis quãdo rem ſignificabis
Ex alia: cui rem poſſis cõferre priorem
Quæ ſit nota magꝫ per eã quæ notior extat
Tres ſpecies icon padigma pabola ſubſunt.

¶ Omozeuſis eſt vnius rei per ſimilitudinem eius quæ ma-
gis eſt nota demõſtratio. huius ſpecies ſunt tres: videlꝫ icon pa-
rabola ⁊ paradigma. Et dicitur ab omos quod eſt ſimile: ⁊ zeu-
lis iunctio: quaſi ſimilium iunctio. Subſequenter declarat eaſ-
dem ſpecies

Icon ꝑma

In ſimili genere qui cõparat efficit icon
Hæc ſolet ex vſu qñqꝫ parabola dici
Sed dici poterit de iure parabola. ſi quis
Inter diſſimiles res cõparat: vtputa ſemen
Eſt euangeliũ quod nutriuit bona terra
Et petra ſuſcœpit qḋ ſpinæ detinuerũt

pabola 2ª

Icon eſt perſonarum intˀ ſe vel eoꝝ q̄ ꝑſonis accidũt cõparatio:
vt os humeroſqꝫ deo ſimiles Interpꝛtaꝛ icon imago. Et nota ꝙ
in exemplo p̄dicto ſit ꝯpatio æneæ ad deum in pulchritudine:
hæc figura ex vſu dici ſolet parabola de iure ⁊ ꝓp̄e eſt reꝝ genere
diſſimiliũ ꝯpatio: vtputa ſemen ⁊c̄. hoc exemplũ. Similitudo
exempli ptꝫ ſic: ꝟbum dñi p̄ceptũ in corde boni viri nutriꝛ: hoc
eſt fructificat. ⁊ in corde mali viri nõ. Sꝫ hoc ꝑ ſimilitudinem
clarius oſtenditur. Semẽ ꝯpaꝛ euãgelio ſiue ꝟbo dñi: bona terra
cõparaꝛ bono cordi: petra cõparaꝛ malo cordi

padigma tercia

Hic paradigma facit qui p̄mũ ꝯpat. ⁊ poſt
Aſſignat ſimile: dñi ſunt ſemina verba
Spinæ diuitiæ: mens arida petra vocatur

Paradigma eſt enarratio hortantis vel deridentis. Et ſit quã-
do primo ſit comparatio. ⁊ poſtea per ſimilitudinem illa talis
compatio declaraꝛ: vt ptꝫ in lrã. Nam facta eſt mẽtio de ſemi-
ne de ſpinis ⁊ de petra. Et poſtea illi termini declaranꝛ hoc mõ
Semina ſunt ꝟba domini Spinæ ſunt diuitiæ. Petra ē mẽs
arida. Per modum hortantis ſit paradigma. vt hic Antenor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

potuit medijs elapſus achiuis Illyricos penetrare ſin⁹ ꝛc̃. Per modum deridentis: vt hic Annon ſic Frig⁹ penetrat: lacedemona paſtor ledamq; helenā troianas vexit ad vrbes.

protheſeos paralānge:

Iteri⁊ vox vna tenēs vim ꝓpoſitiuę
Vt ſupra ꝓ de fit protheſeos paralāge

Executo ſigillatim de figuris ſcd̃m ordinem donati in barbariſmo Hic pſequitur de quibuſdam figuris quæ poſſunt retorqueri diuerſimode prædictas: poſſunt eñ ſcd̃m diuerſos reſpectus poni ſub metaplaſmo ſcemate vel tropo. Dicit ergo ꝙ ꝓtheſeos paralāge eſt præpoſitionis ꝓ præpoſitione aliena poſitio: vt ſuper pro de. vt [illegible] Uirgilio. Multa ſuper priamo id eſt de ꝑamo Et ibi Bñ [illegible] tu in mulierib⁹. in ꝓ inter

liptota

Cū plus ſignificas dicis min⁹: hæc tibi fiet
Liptota: fit ſub ea firmādo negatio bina

Liptota eſt amplioris ſignificatiōis oratio: vt cum dicit: nonnunq̃ legi. i. multotiēs legi. Et habet fieri ꝑ negationem magis affirmando ſentētiam. vt non mediocriter cōturbatur animus meus id eſt valde cōturbatur

Topographia

Deſcribēdo locū topographiā faciemus

Topographia eſt loci deſcriptio vt in Ouidio. Eſt ſinus aduncos modice falcatus in arcus Et dicitur a tropo quod eſt terra et graphos ſcriptura

Cronographia

Cronographia ſolet certū deſcribere tempus

Cronographia eſt temporis deſcriptio: vt in Ouidio. Namq; ſub aurora iam dormitante lucerna. Tempore. quo cerni ſomnia vera ſolent ꝛc̃. Et dicitur a cronos tempus. ⁊ graphos ſcriptura.

hypallagiū

Si dicat̃ agens patiēs res vel vice verſa
Siue modo ſimili tibi ſic cōſtructio facta
Fiet hypallagiū: perflauit phyſtula buccas.

Hypallage eſt ordo ſentētiæ cum ṽbis mutatis. Fit eñ quando agēs ponitur ꝓ patiente vel ecōuerſo: vt ꝑʒ in littera. pflauit phyſtula buccas id eſt buccæ perflauerūt phiſtulam. Et dicit ab hypal mutatio ⁊ logos ſermo

ꝓſopopeia

Perſonāq; nouam formās dat ꝓſopopeiam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Proſopopeia ē nouæ ꝑſonæ fictio fit em̄ quãdo res animata ⁊ rationalis loquit̃ ad inanimatam. vel ecõuerſo. Uel q̄n rõnale loquit̃ ad irrationale: vel ecõuerſo

Abſenti ſermo directꝰ apoſtropha fiet — *Apoſtropha.*
Sic loquor abſenti ſcripto dum mitto ſalutē

Apoſtropha eſt ſermonis a perſona ad perſonam directio. Et fit vt ſi factus fuerit ſermo de aliquo in tercia perſona. ⁊ poſtea dirigatur ad eandem in ſecunda. huius exempla multa reperies in autoribus

Eſt adiectiuū ſubſtãtiuo reſolutum — *Endiadis*
Aut ecõuerſo: ſic endiadim tibi formo
Armatū̃qꝫ virum deſigno per arma virū̃qꝫ
Armatoqꝫ viro decet arma virū̃qꝫ notare

Endiadis; eſt adiectiui in ſubſtantiuū vel ſubſtãtiui in adiectiuū permutatio ſiue reſolutio: vt in virgilio. Arma virumqꝫ cano. ⁊ in littera Armatumqꝫ virum ⁊c̃. Et fit duobꝰ modis ſcꝫ cõiunctim ⁊ diuiſim. Cõiunctim fit quãdo adiectiuū ⁊ ſubſtãtiuū ponūtur in littera. vt armatum virum Diſiunctim fit q̄n ſolum adiectiuū ponitur vel ſolum ſubſtantiuū

Extra materiã deſcribẽs vana vagatur — *Ebaſis*
Autor. at hãc plures ebaſim dixere figurã

Ebaſis eſt quædã euagatio materiæ. vel eſt digreſſio q̄dã a ꝑ̄ncipali materia. Sꝫ nota ꝙ hæc figura nihil valet niſi reuertat̃ ad ꝓpoſitum. quod ſi fiat pulchra eſt

Emphaſis efficit̃ ſi fixum ꝓprietatem — *Emphaſis*
Significãs ponis vbi debet mobile poni
Sic loquor expreſſe dicẽs dauꝰ eſt ſcelꝰ ipſuꝫ

Emphaſis eſt expreſſiua locutio. Et fit quando ponitur aliq̇d ſubiectum ⁊ ſibi aliqua ꝓprietas: vt dauꝰ ⁊ ſcelꝰ ipſum id ē ipſe dauus eſt ſceleratꝰ. ⁊ non aliꝰ ita ſicut ipſe.

Eſt ephlegeſis exponẽs dicta priora — *ephlegeſis*

Ephlegeſis eſt ſuccincta expoſitio præcedentium vt hic. Legerat huius amor nomē titulumqꝫ libelli. Et hoc fit ad exprimendam ſententiam intentam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Euphonia

Cum recites qđ turpe ſonat dic euphoniāq̃
Circuit hæc ⁊ reliquiæ dāt religioq̃
Euphonia eſt bona ſonoritas in dcōne cōſiderata: vt in hac di/
ctione circuit ⁊ nō circuiuit: relique ⁊ nō reliquiæ. religo ⁊ nō
religio. meridies ⁊ nō medidies.

Lepos

Dicit̄ eſſe lepos ſermo direct⁹ ad vnum
Vtens plurali: velut hic noſtis bone p̄ſul
Lepos interp̄taꝛ vrbanitas loquēdi. Et eſt lepos ad vnam per
ſonam pluralis numeri ſermonis directio. vt patet in littera.
Noſtis bone præſul id eſt prælate Hæc figura inuēta eſt cau/
ſa honoris.

Antiptoſis vel ātitheſ̄

Pro nnmero numeꝝ pro caſu ponere caſum:
Te facit antiptoſis inter ſe plurima iungens
Sæpius andiui temp⁹ pro tempore poni
Ludere ludebāt ad ludendūq̃ vacabāt
Indeq̃ ꝓphetijs mutātur tempora ſacris
Antiptoſis eſt accidentis ꝑ accidente poſitio. Et fit quando po
nitur caſus ꝑ caſu. vt Urbem quam ſtatuo veſtra eſt. Nume/
rus ꝑ numero inquātum reſultat improprietas in conſtructibi
lium: vt turba ruūt. vel aliter: vt multo milite id eſt multꝭ mi
litibus. Temp⁹ pro tempore. vnde Uirgili⁹ Exaudiri gemit⁹
pro exaudiebatur. Et in ꝓphetis ponitur p̄teritum perfectū ꝑ
futuro: vt in Daniele. Fuit yrus a ſiticis regionib⁹ id eſt aderit
Et hoc fit cauſa maioris certitudinis

Antiteton

Verba per antiteton reſpondēt vltima ꝓmis
Sūt daniel noe iob rector caſtuſq̃ marit⁹
Antiteton ꝓut ſumiꝛ ē ſubſequentiū ad p̄cedētia retributio: vt
cū ſingula ſingulis correſpōdent: vt p̄tz in lrā. Sūt daniel ⁊c.
caſt⁹ reduciꝛ ad li daniel: rector ad noe: marit⁹ ad iob

Antipophora.

Reſpondēs ad ea tibi q̄ ſunt obijciēda
Das antipophorā: cum nil tn̄ obijciatur
Antipophora ē tacite obiectioni p̄lata rn̄ſio: ⁊ hoc ſonat in lrā
Exemplū habeꝛ in ouidio ibi ſcȝ Omnia nāq̃ tuo ſenior te q̄rē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

miſſo Rettulerat nato neſtor:at ille mihi.
Senſus oppoſitos notat anticleſis eodem Anticleſis.
Verbo:nō obſto ſʒ toto poſſe reſiſto
Anticleſis eſt oppoſitio ꝯtinuæ ſentētiæ in orōne cōtraria: vt
ptʒ in lrā.nō obſto ſʒ toto poſſe reſiſto. Et dicit̄ ab anti quod ē
cōtra.ꝛ claſis ſententia
Cum v̈bis vertit antimetabola ſenſum Antimeta-
Nō vt edas viuis:ſʒ edas vt viuere poſſis bola
Antimetabola eſt in oratione cōtinuatio ſermonis ſententia ꝑ
mutata:vt patet in littera. Non vt edas viuis;ſed edas vt vi
uere poſſis. Littera eſt plana
Incipim⁹ quicq̄ʒ fari qn̄qʒ:ſed illud Apoſiopaſ
Vltro deſinim⁹ intercipimuſqʒ tacēdo
Vult apoſiopaſis dici defectio talis
Apoſiopaſis in colorib⁹ rhetoricæ dicit̄ ꝑciſio. Apoſiopaſis eſt
ſentētiæ ꝑ orationē interꝑtatio Et fit qn̄ incipim⁹ fari quicq̄ʒ.
et vltro.i.voluntariæ deſinim⁹ illud quoqʒ qd cœpim⁹ illud ta
cēdo.vt in hoc exēplo therētij. Ego ne illā:quæ me:q̄ illū ꝛc̄.
et hic Nunq̄d ego recolo q̄ tu:ſed dicere nolo
Eſt euphoniſmos ꝓ verbo ponere verbū Euphoniſ-
Exultat domini laudē mea lingua ſuperni mos
Euphoniſmos eſt poſitio v̈bi ꝓ v̈bo:vt in pſalterio. Exultauit
lingua mea iuſticiā tuā id eſt cū exultatione decātauit. hoc etiā
in lrā. Exultat dn̄i laudem mea lingua ꝛc̄.
Contingēs verbi mutat ſinepteſis:ecce Sinepthe-
Vnica facta fuit mulier:q̄ ſunt mō plures ſis prima
Iſta ſʒ in noſtꝝ mutatio nō venit vſum
Sinepteſis eſt accidentis ꝑmutatio in orōne diuerſa Et fit du
ob⁹ modis. Primo mō qn̄ fit ꝑmutatio numeroꝝ:vt ptʒ i lrā.
Vnica facta fuit mulier:q̄ ſunt mō plures.ꝛ cōtinet̄ ſub ſilepſi
Secūdo mō qn̄ fit ꝑmutatio ꝑſonaꝝ.vt hic dn̄i eſt ſal⁹.ꝛ ſuꝑ
populū tuū bn̄dictio tua. Et hæc ſpēs reducit̄ ad apoſtrophā.
Nota ꝙ hæc figura nobis nō licʒ vti Jō dicit Iſta ſʒ in noſtꝝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Scḋo mō

Dicūtur binæ ſpēs ſinepteſis eſſe
Scilicet hæc ꝛ ea qua pſonā variamus
Nobis parce de⁊ noſtros lauet ille reatus

Quaſi dicat ꝙ ſinepteſis fit duob⁹ modis: vt dixim⁹ ante. Cō/ſtrue. Species ſinepteſis dicunꝶ eſſe binæ. ſcꝫ hæc ſupple de q̄ dictum eſt in p̄cedentib⁹ verſibus et ea qua id eſt per quam vari am⁹ id eſt mutam⁹ perſonam. vt ptꝫ ibi Nobis parce de⁹: nr̄os lauet ille reat⁹. Ecce ꝓmo in ſecūda perſona loquimur cum di/cim⁹ parce. Deinde in tercia: cum dicimus lauet.

Oliopome
non

Vult oliopomenon ex dictis plura notare
Moto ſermone: ſic plura licet memorare
Vrit amor paridē: nuptā rapit: armat atridē.
Vltio: pugnaꝶ: fit machina: troia crematur

Oliopomenon eſt ſub paucis ꝟbis multoꝝ cōprehēſio: vt ptꝫ ī textu autoris: in quo ꝑ duos ꝟſiculos hiſtoria troiana cōtineꝶ. Et dicitur ab olion qđ eſt totum ꝛ poio pois. ꝛ mene defect⁹: quaſi totius fictio cum defectu.

Omopheſ

Exponēs erit omophesis nō nota per æque
Vel magis ignota: alchitrop dic eſſe cauillā.
Quæ tenet alidadā cū valdagora ſociatam

Omopheſis eſt expoſitio ignoti per magis vel æque ignotū: vt cum dicitꝶ quid ſit homo: reſpondeatꝶ antropos. Idem eſt in exē plo littere. Pro cui⁹ euidentia nota ꝙ in aſtrolabio ſunt q̄dā ta bulæ ad modum ligni vel lapidis diſpoſitæ: quaꝝ vna dicitur alidada. ꝛ alia valdagora: quæ ad inuicem cōiunctæ ſunt me/diante cauilla quæ dicitur alchitrop.

Sæpe prius dicta geminat tibi theologia
Epimenonqꝫ notat hæc ſi repetitio fiat
Vt quod diceꝶ ſic certi⁹ eſſe probetur
Expectādo dauid expectās ſic gemīauit

Epimenon eſt eiuſdē dictionis repetitio īmediata: vt ī pſalmo Expectās expectaui dominū. Hæc figura multum reperitur ī

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

ſacra pagina: ideo dicit theologia geminat tibi ſæpe dicta prius
Et hoc fit: vt id quod dicitur ſic probetur eſſe certius. Deinde
ponit exemplum dauid prophetæ dicēs Expectando dauid ꝛc̄

Antropoſ-
batos

Si q̄ ſunt hominis aſſignētur deitati
Antropoſbatos eſt: ſic ſæpe dei legis iram

Antropoſbatos ē cum humanæ ꝓꝑetates aſſignant̄ ineſſe deo
ſic. Tu ſæpe dei legis iram: vt in pſalmiſta. Dn̄e ne in furore
tuo arguas me: neq̃ in ira tua corripias me Iraſci enī ꝛ furere
ad homīes ſpectat ꝛ nō ad deum.

Omopatiū

Si ſunt res aliquæ cōcordi fœdere nexæ
Id qđ ineſt vni reliquā dices operari
Sic linguā cordi cōcordem dic meditari
Ac omopation iſtam dic eſſe figuram

Omopation vel omopaſſion eſt attributio vniꝰ partis alteri vt
innuit littera. Conſtrue igitur ſic. Si aliquæ res ſunt nexæ et
cōiunctæ concordi fœdere: tu dices reliquam id eſt alteram ea-
rum operari id quod ineſt vni ipſarum rerum. Deinde exempli
ficat dicēs. Sic linguam cordi concordem dic meditari. Lin-
gua enī ꝛ cor ſunt res cōiunctæ cōcordi fœdere: nam lingua ꝓ
ferre habet: cor vero meditari. Si ergo attribuo proprietatem
cordis linguæ vel ecōuerſo: cōmitto figuram ꝑdictam: vt dicē
do: lingua meditat̄ ꝛ cor loquitur ꝛc̄.

Nil reor aſſertū quod nō queat eſſe tenendū.
Pluraq̃ ſignaui q̄ non debes imitari

Quoniam exigitur modus ſciendi in ſciētia demonſtrata: hinc
eſt ꝙ autor finiturus propoſitum ꝛ concludens: docet modum
intelligendi ea quæ dixit. Et quia triplex eſt grammatica ſcili
cet præceptiua permiſſiua ꝛ prohibitiua: ideo concludens ſe ex-
cuſat præceptiuam ꝑcepiſſe: permiſſiuam permiſiſſe. ꝛ prohibi
tiuam prohibuiſſe. Conſtrue. Nil reor aſſertum id eſt cōfirma
tum in iſto opere: quod non queat eſſe tenendum quod nō que
at eſſe aſſertum id eſt confirmatum per autores ſeu per aliquos
autorum.

Doctrinale dei dante iuuāte peregi
Grates reddo tibi genitor deꝰ ꝛ tibi xp̄e.

Nate dei deꝰ atq; tibi deꝰ alitus almæ
Quas tres pſonas in idē credo deitatis

Quia nō eſt opus rectum cuiꝰ deus nō eſt finis ⁊ inicium: hinc autor ꝯgnoſcēs regratiaꝛ deo patri deo filio ⁊ deo ſpirituiſancto A quo incœpit: per quem mediauit. ⁊ in quo opus ſuum debite conſūmauit. Conſtrue ſic ergo. Ego peregi id eſt expleui doctrinale ſcilicet quod in principio huius operis dixi me parare ſcribere: virtute dei id eſt virtute quæ deus eſt iuuante hoc ē cauſante. Eſt enim deus cauſa omnium bonorum per ſe. Unde o genitor deus ego reddo tibi grates id eſt gratias. Et o chriſte nate dei deus appoſitiue tibi reddo grates. Atq; pro et o alitus almæ id eſt ſpirituſſancte deus: ego reddo tibi ḡtes Quas tres perſonas ſcilicet patris ⁊ filij ⁊ ſpiritus ſancti: ego credo in idē deitatis id eſt in vnam deitatem diuinitatis Acſi diceret: quas tres perſonas credo eſſe vnicum deum: licet alia perſona ſit patris: alia perſona filij. ⁊ alia pſona ſpiritꝰ ſancti. Quiquidem vnus deus ſit in ſæculoꝝ ſæcula benedictꝰ Amen.

Et ſic finitur expoſitio doctrinalis Alexandri Impreſſa Dauētriæ menſis Marcij die duodecima. Anno dñi. M.cccc.lxxxix

Lib. R. M. 12 March 1489.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

633 g 88.

Ref. Reg. p. 2125

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
151 F 15